

Liahona

A group of young women, likely members of a church choir or youth group, are shown from the chest up. They are all wearing white, collared button-down shirts. The woman in the foreground is the most prominent, smiling broadly and looking towards the right. Behind her, other women are visible, some also smiling. The background is bright and slightly out of focus, suggesting an outdoor or well-lit indoor setting.

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Upat ka Bag-ong mga Templo
Gipahibalo

Bag-ong mga Seventy ug
Kinatibuk-ang Kapanguloan
sa Sunday School Gitawag

Ug Siya Mibuka sa Iyang Ba-Ba ug Mitudlo Kanila, ni Michael Malm

Mibiya sa pundok sa katawhan, si Jesus mitungas ngadto sa usa ka bukid uban sa Iyang mga disipulo.

“Ug Siya mibuka sa iyang ba-ba, ug mitudlo kanila, nag-ingon,

Bulahan ang mga kabus sa espiritu: kay ila ang gingharian sa langit” (Mateo 5:2-3).

Kini mao ang una sa siyam ka mga bersikulo nga nailhan isip ang mga Kabulahanan. Kini nga panghitabo nailhan isip ang Wali sa Bukid, makita sa Mateo kapitulo 5-7.

Kinatibuk-ang Sesyon sa mga Babaye

- 6 **Kita Iyang Gihangyo nga Mahimong Iyang mga Kamot**
Cheryl A. Esplin
- 10 **Unsay Atong Buhaton?**
Neill F. Marriott
- 13 **“Nadumuluong Ako”**
Linda K. Burton
- 16 **Salig Niana nga Espiritu nga Naggiya sa Paghimo og Maayo.**
Presidente Henry B. Eyring

Sesyon sa Sabado sa Buntag

- 19 **Diin Duha o Tulo Nagpundok**
Presidente Henry B. Eyring
- 23 **Makagiya nga Gasa sa alang Usa ka Bata**
Mary R. Durham
- 26 **Ako Anak sa Dios**
Elder Donald L. Hallstrom
- 29 **Asa ang mga Yawe ug Awtoridad sa Priesthood?**
Elder Gary E. Stevenson
- 33 **Ang Makaalim nga Haplas sa Pagpasaylo**
Elder Kevin R. Duncan
- 36 **Magpaubos Ka**
Elder Steven E. Snow
- 39 **“Nga Ako Unta Makadala sa Tanan nga mga Tawo ngari Kanako”**
Elder Dale G. Renlund

Sesyon sa Sabado sa Hapon

- 43 **Ang Pagpaluyo sa mga Opisyaes sa Simbahan**
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 45 **Report sa Church Auditing Department, 2015**
Kevin R. Jergensen
- 45 **Estatistikanhong Report, 2015**
Brook P. Hales
- 46 **Nagbarug uban sa mga Lider sa Simbahan**
Elder Ronald A. Rasband
- 49 **“Bisan Kinsa nga Magadawat Kanila, Magadawat Kanako”**
Elder Neil L. Andersen
- 53 **Motabang sa Pagluwas: Mahimo Nato Kini**
Elder Mervyn B. Arnold

- 56 **Ang Sagradong Dapit sa Pagpahiuli**
Elder Jairo Mazzagardi
- 59 **Kanunay nga Magbaton og Kapasay-loan sa Inyong mga Sala**
Elder David A. Bednar
- 63 **Mga Family Council**
Elder M. Russell Ballard

Kinatibuk-ang Miting sa Priesthood

- 66 **Ang Bugti sa Gahum sa Priesthood**
Presidente Russell M. Nelson
- 70 **Ang Labing Bantugan nga mga Lider Mao ang Labing Bantugan nga mga Sumusunod**
Stephen W. Owen
- 77 **Agig Pagdayeg Niadtong Miluwas**
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 81 **Mahangturong mga Pamilya**
Presidente Henry B. Eyring
- 85 **Usa ka Sagradong Responsibilidad**
President Thomas S. Monson

Sesyon sa Dominggo sa Buntag

- 86 **Mga Pagpili**
Presidente Thomas S. Monson
- 87 **Mituo ba Ako?**
Bonnie L. Oscarson
- 90 **Usa ka Sumbanan alang sa Kalinaw**
Bishop W. Christopher Waddell
- 93 **Mga Amahan**
Elder D. Todd Christofferson
- 97 **Hunahunaa ang Inyong Kaugalingon nga anaa sa Templo**
Elder Quentin L. Cook
- 101 **Pas-anon Ka Niya sa Iyang Abaga ug Dad-on Pauli**
Presidente Dieter F. Uchtdorf

Sesyon sa Dominggo sa Hapon

- 105 **Ang Espiritu Santo**
Elder Robert D. Hales
- 108 **Kanunay Mohinumdom Kaniya**
Elder Gerrit W. Gong
- 111 **Kapasilungan Gikan sa Unos**
Elder Patrick Kearon
- 114 **Oposisyon sa Tanang mga Butang**
Elder Dallin H. Oaks
- 118 **Ang Gahum sa Pagkadiosnon**
Elder Kent F. Richards
- 121 **Ug Wala Nay Kamatayon**
Elder Paul V. Johnson
- 124 **Ugma ang Ginoo Mobuhat og Katingalahan diha Kaninyo**
Elder Jeffrey R. Holland
- 72 **Mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyaes sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 128 **Sila Namulong Kanato Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi**
- 130 **Indeks sa mga Istorya sa Komperensya**
- 131 **Mga Balita sa Simbahan**

Ang Ika-186 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

Sabado sa Gabii, Marso 26, 2016,

Kinatibuk-ang Sesyon sa mga Babaye

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson.

Conducting: Rosemary M. Wixom.

Pangbukas nga pag-ampo: Morgan Munford.

Panapos nga pag-ampo: Sokhanny Parco.

Musika gidalit sa hiniusang choir sa Primary, Young Women, ug Relief Society gikan sa mga stake sa Salt Lake City, Utah; Lillian Severinsen, director; Linda Margetts, organist; Kerstin Tenney, violinist; Elizabeth Marsh, cellist: "Have I Done Any Good?" *Hymns*, nu. 223; medley, arr. Mohlman, wala mamantala: "I Am a Child of God," *Hymns*, nu. 301, ug "Love One Another," *Hymns*, nu. 308; "Sweet Is the Work," *Hymns*, nu. 147; "Come, Follow Me," *Hymns*, nu. 116, arr. Mohlman, wala mamantala; "More Holiness Give Me," *Hymns*, nu. 131, arr. Goates, wala mamantala.

Sabado sa Buntag, Abril 2, 2016,

Kinatibuk-ang Sesyon

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson.

Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf.

Pangbukas nga pag-ampo: Linda K. Burton.

Panapos nga pag-ampo: Elder Arnulfo Valenzuela. Musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga director; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: "How Wondrous and Great," *Hymns*, nu. 267; "Come, Ye Children of the Lord," *Hymns*, nu. 58; "I Feel My Savior's Love," *Children's Songbook*, 74, arr. Cardon, pub. by Jackman; "Secret Prayer," *Hymns*, nu. 144; "The Lord My Pasture Will Prepare," *Hymns*, nu. 109, arr. Wilberg, gimantala sa Oxford; "Come, Thou Fount of Every Blessing," *Hymns* (1948), nu. 70, arr. Wilberg, gimantala ni Oxford.

Sabado sa Hapon, Abril 2, 2016,

Kinatibuk-ang Sesyon

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson.

Conducting: Presidente Henry B. Eyring.

Pangbukas nga pag-ampo: Elder Hugo E.

Martinez. Panapos nga pag-ampo: Tad R.

Callister. Musika sa hiniusang choir gikan sa Brigham Young University–Idaho; Eda

Ashby ug Rebecca Lord, mga director;

Bonnie Goodliffe, organist: "Sing Praise

to Him," *Hymns*, nu. 70, arr. Kempton, wala mamantala; "Israel, Israel, God Is Calling," *Hymns*, nu. 7, arr. Ashby, wala mamantala; "Now Let Us Rejoice," *Hymns*, nu. 3; "I'll Go Where You Want Me to Go," *Hymns*, nu. 270, arr. Kempton, wala mamantala.

Sabado sa Gabii, Abril 2, 2016,

Sesyon sa Priesthood

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson.

Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf.

Pangbukas nga pag-ampo: Elder Stanley G.

Ellis. Panapos nga pag-ampo: Elder Craig A.

Cardon. Musika gidalit sa priesthood choir

gikan sa Logan Utah Institute of Religion;

Allen M. Matthews ug Eric Stauffer, mga

director; Clay Christiansen, organist: "In

Hymns of Praise," *Hymns*, nu. 75, arr. Chris-

tiansen; "I Stand All Amazed," *Hymns*, nu.

193, arr. Zabriskie, gimantala ni LDS Music

Source; "Come, O Thou King of Kings,"

Hymns, nu. 59; "Redeemer of Israel," *Hymns*,

nu. 6, arr. Wilberg, pub. by Hinshaw.

Dominggo sa Buntag, Abril 3, 2016,

Kinatibuk-ang Sesyon

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson.

Conducting: Presidente Henry B. Eyring.

Angbukas nga pag-ampo: Elder Anthony D.

Perkins. Panapos nga pag-ampo: Carol F.

McConkie. Musika gidalit sa Tabernacle Cho-

ir; Mack Wilberg, director; Andrew Unsworth

ug Clay Christiansen, mga organist: "Let Zion

in Her Beauty Rise," *Hymns*, nu. 41; "The

Morning Breaks," *Hymns*, nu. 1, arr. Wilberg,

wala mamantala; "I Will Follow God's Plan,"

Children's Songbook, 164, arr. Hofheins/

Christiansen, wala mamantala; "You Can

Make the Pathway Bright," *Hymns*, nu. 228,

arr. Wilberg, wala mamantala; "Rejoice,

the Lord Is King!" *Hymns*, nu. 66; "Press

Forward, Saints," *Hymns*, nu. 81, arr. Wilberg;

"O Thou Rock of Our Salvation," *Hymns*,

nu. 258, arr. Wilberg, wala mamantala.

Dominggo sa Hapon, Abril 3, 2016,

Kinatibuk-ang Sesyon

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson.

Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf.

Pangbukas nga pag-ampo: Elder C. Scott

Grow. Panapos nga pag-ampo: Elder Shayne M. Bowen. Musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga director; Linda Margetts, organist: "Praise to the Lord, the Almighty," *Hymns*, nu. 72, arr. Wilberg, pub. by Oxford; "For I Am Called by Thy Name," Gates, gimantala ni Sonos; "Guide Us, O Thou Great Jehovah," *Hymns*, nu. 83; "The Day Dawn Is Breaking," *Hymns*, nu. 52; arr. Murphy, wala mamantala; "Sing We Now at Parting," *Hymns*, no. 156, arr. Wilberg, wala mamantala.

Mga Mensahe sa Home ug Visiting Teaching

Para sa mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og pakigpulong nga labing makatubag sa mga panginahanglan niadtong inyong gibisitahan.

Sa Hapin

Sa Atubangan: Gilitratoan ni Cody Bell.

Luyo: Gilitratoan ni Ale Borges

Litrato sa Komperensya

Mga talan-awon sa kinatibuk-ang komperensya sa Siyudad sa Salt Lake City gilitratoan ni Welden C. Andersen, Cody Bell, Janae Bingham, Ale Borges, Randy Collier, Mark Davis, Craig Dimond, Nate Edwards, Ashlee Larsen, Leslie Nilsson, Matt Reier, ug Christina Smith; sa Yvette Buggingo, sa maayong kabubut-on sa Yvette Buggingo; ni Joseph Ssengooba ug Joshua Walusimbi, sa maayong kabubut-on ni Joseph Ssengooba; ni Joseph Ssengooba ug Leif Erickson, sa maayong kabubut-on ni Leif Erickson; sa mga bata ug miting sa Simbahan sa Congo, sa maayong kabubut-on ni Neil L. Andersen usa sa Africa Southeast Area; sa babaye sa bintana, ni Kirt Harmon; ni Fernando Araujo uban sa batan-ong mga lalaki ug sa pamilyang Araujo, sa maayong kabubut-on ni Fernando Araujo; ni Russell M. Nelson, Sister Nelson, ug pamilya ni Jimmy Hatfield, sa maayong kabubut-on ni Russell M. Nelson; sa Dresden, Germany, sa ang simbahan sa nangaguba, Getty Images; sa gitukod pag-usab nga simbahan sa Lutheran, iStock; of dinosaur and children, iStock.

Ang mga Pakigpulong sa Komperensya Anaa

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org ug pagpili og pinulongan. Ang mga pakigpulong anaa usab sa Gospel Library mobile app.

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapanguloan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Joseph W. Sitati

Luyo-luyo sa mga Editors: James B. Martino, Carol F. McConkie

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Craig A. Cardon, Cheryl A. Esplin, Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Tigdumalang Direktor: Peter F. Evans

Direktor sa Operasyon: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan:

Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Asistant sa Publikasyon: Megan VerHoef Seitz

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Tom Child, Nate Gines, Colleen Hincley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gyg, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty, Derek Richardson

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apid-apid: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines sa Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2016 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

May 2016 Vol. 19 No. 5. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMIM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Indeks sa Mamumlongy

Andersen, Neil L., 49
Arnold, Mervyn B., 53
Ballard, M. Russell, 63
Bednar, David A., 59
Burton, Linda K., 13
Christofferson, D. Todd, 93
Cook, Quentin L., 97
Durham, Mary R., 23
Esplin, Cheryl A., 6
Eyring, Henry B., 16, 19, 81
Gong, Gerrit W., 108
Hales, Brook P., 45
Hales, Robert D., 105
Hallstrom, Donald L., 26
Holland, Jeffrey R., 124
Jergensen, Kevin R., 33
Jergensen, Kevin R., 45
Johnson, Paul V., 121
Kearon, Patrick, 111
Marriott, Neill F., 10
Mazzagardi, Jairo, 56
Monson, Thomas S., 85, 86
Nelson, Russell M., 66
Oaks, Dallin H., 114
Oscarson, Bonnie L., 87
Owen, Stephen W., 70
Rasband, Ronald A., 46
Renlund, Dale G., 39
Richards, Kent F., 118
Snow, Steven E., 36
Stevenson, Gary E., 29
Uchtdorf, Dieter F., 77, 101
Waddell, W. Christopher, 90

Indeks sa Hilisgutan

Basahon ni Mormon, 56
Buhat sa templo, 29, 66, 97
Bunyag, 23, 59
Diosnong kinaiya, 13, 26, 66, 85, 101
Disipulo, 93
Edukasyon, 93, 105
Ehemplo, 93
Espiritu Santo, 16, 19, 23, 59, 105
Family history, 29, 97
Garbo, 77
Gingharian sa Dios, 10, 87
Grasya, 33
Gugma, 6, 10, 13, 16, 77, 93, 111, 124
Gugmang Putli, 77, 111
Hugot nga Pagtuo, 10, 19, 86, 87, 101
Jesukristo, 6, 10, 16, 33, 39, 46, 59, 70, 77, 81, 87, 90, 101, 108, 114, 121, 124
Joseph Smith, 29, 56, 97, 105, 114
Kababayen-an, 10, 13
Kabatan-onan, 46, 59
Kabubut-on, 86, 105, 114
Kalinaw, 90, 105
Kalipay, 77
Kalisdanan, 26, 36, 77, 90, 121, 124
Kalooy, 111
Kamatayon, 121
Kaminyoon, 77, 81, 93
Katakus, 85
Katugbang, 26, 114
Kinatibuk-ang komperensya, 19, 124
Langitnong Amahan, 33, 101
Mga Anak, 26, 36, 49, 63, 81
Mga konseho, 63
Mga lider sa Simbahan, 46
Mga Ordinansa, 29, 59, 87, 97, 118
Misionaryo nga buhat, 29, 81
Musika, 26, 36
Pag-ampo, 19, 56, 63, 66, 105, 108
Pag-fellowship, 49, 53
Paghinulsol, 86, 90, 97, 108, 124
Pagkaamahan, 81, 93
Pagkaayo, 33
Pagkabanhaw, 121
Pagkadisipulo, 70, 87, 101
Pagkaginikanan, 49, 63
Pagkainahan, 10
Pagkakabig, 87
Pagkamaipainubsanon, 16, 36
Pagkamasulundon, 101
Pagkapukan, 114
Paglahutay, 124
Paglaum, 101, 121, 124
Pagpa-aktibo, 53
Pagpahiuli, 56, 105
Pagpamatuod, 19
Pagpangandam, 85
Pagpangulo, 46, 70
Pagpasaylo, 33, 108
Pagtudlo, 23, 93
Pagtuan sa kasulatan, 66
Pag-ula, 33, 39, 59, 81, 90, 108, 114, 124
Pakigsaad, mga, 23, 29, 81, 90, 97, 118
Pamilya, 49, 63, 77, 81, 87
Panaghigala, 53
Pasko sa Pagkabanhaw, 10, 121
Plano sa kaluwasan, 81, 114, 121
Priesthood, 29, 66, 70, 81, 85, 87
Propeta, mga, 36, 46, 87, 90
Relief Society, 13
Sakrament, 39, 59, 108
Serbisyo, 6, 15, 16, 66, 70, 111, 118
Teknolohiya, 63, 97
Templo, mga, 81, 86, 87, 90, 97, 118
Welfare, 39

Mga Importanting Panghitabo sa Ika-186 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Ang sesyon sa Sabado sa buntag sa Abril nga kinatibuk-ang komperensya nagsugod sa imbitasyon gikan ni Presidente Henry B. Eyring nga nag-awhag sa mga naminaw sa pag-ampo alang sa mga mamumulong ug sa mga choir, sa dili pa ug atol sa ilang pagpamulong. Ug sa pagtapos sa komperensya sa Dominggo sa hapon, si Elder Jeffrey R. Holland miingon: “Kon sa umaabut nga mga adlaw . . . ang mga elemento sa inyong kaugalingong kinabuhi nga wala pa mahaum ngadto sa mga mensahe nga inyong nadunggan niining semanaha, ayaw kaguol ug ayaw paghunong . . . Ang talagsaong butang kalabut sa ebanghelyo mao nga kita magantihan sa *pagpaning-kamot* bisan kon kita dili kanunayang

magmalampuson.” (pahina 125, 126).

Ang ilang mga tawag sa paglihok nakatagna ug nakapalig-on sa panawagan ni Presidente Thomas S. Monson nga “sa atong pagpamalandong sa mga desisyon nga atong himoon sa atong kinabuhi kada adlaw—bisan sa paghimo niini nga pagpili o niana nga pagpili, . . . kon mopili kita ni Kristo, nakahimo kita og saktong pagpili.” (pahina 86).

Ubang mga importanting butang sa komperensya naglakip sa:

- Pagpahibalo ni Presidente Monson sa upat ka bag-ong mga templo: sa Belém, Brazil; Quito, Ecuador; Lima, Peru (ang ikaduha nga templo didto); ug sa Harare, Zimbabwe (tan-awa ang istorya sa pahina 142).

- Pagpaluyo sa 11 ka bag-ong mga General Authorities (ilang mga biyograpiya nagsugod sa pahina 131).
- Pagpaluyo sa bag-ong kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary (ilang mga biyograpiya anaa sa pahina 136).
- Pagpahibalo sa bag-ong inisyatibo alang sa mga indibidwal ug mga pamilya sa lokal nga pagtabang sa mga refugee (tan-awa sa mga pahina 13, 111, ug 141).
- Pagtutok sa mga relasyon sa pamilya, ilabi na sa mga tahas sa mga lalaki isip mga bana, mga amahan, ug mga tighupot sa priesthood.
- Pagpasabut sa doktrina gikan sa mga mamumulong sama niini gikan ni Elder Dale G. Renlund: “Samtang mas magpaduol kita sa Dios, ang makaabag nga gahum sa Pag-ula ni Jesukristo moabut sa atong kinabuhi. Ug, sama sa mga disipulo nga padulong sa Emaus, atong makap-lagan nga ang Manluluwas kanunay nga anaa ra sa duol!” (pahina 42).

Kinatibuk-ang Miting sa mga Babaye | Marso 26, 2016

Ni Cheryl A. Esplin

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Kita Iyang Gihangyo nga Mahimong Iyang mga Kamot

Ang tinuod nga Kristohanong pagserbisyo dili hakog ug nakatutok sa uban.

“M^aghigugmaay kamo ang usa sa usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo”¹ Kini nga mga pulong; nga gikanta niining ma-nindot nga choir, gisulti ni Jesus pipila lang ka oras sa wala pa ang Iyang mahinungdanong sakripisyo sa pag-ula—usa ka sakripisyo nga gihulagway ni Elder Jeffrey R. Holland isip ang “labing mahinungdanong pagpakita sa balaanong gugma nga sukad napakita sa kasaysayan sa kalibutan.”²

Wala lamang kita tudloi ni Jesus sa paghigugma, apan nagpakabuhi Siya sumala sa unsay Iyang gitudlo. Sa kinatibuk-an Niyang pangalagad, si Jesus “nangadto-adto sa paghimog mga kaayuhan”³ ug “miawhag sa tanan sa pagsunod sa Iyang ehemplo.”⁴ Siya mitudlo, “Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang kinabuhi kawag-tangan hinuon siya niini: ug bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanako, magapatunhay niini.”⁵

Si Presidente Thomas S. Monson, kinsa nakasabut ug nagsunod sa kasu-goan sa paghigugma, miingon: “Ako nagtuo nga ang Manluluwas nagsulti

kanato nga gawas kon kalimtan nato ang atong kaugalingon diha sa pag-serbisyo sa uban, adunay gamay ra nga katuyoan sa atong kaugalingong kinabuhi. Katong kinsa nagpakabuhi lamang alang sa ilang kaugalingon sa katapusan malawos ug . . . mawag-tang ang ilang pagkatawo, samtang ang mahikalimot sa ilang kaugalingon diha sa pagserbisyo sa uban motubo ug molambo—ug moluwas sa ilang kinabuhi.”⁶

Ang tinuod nga Kristohanong pagserbisyo dili hakog ug nakatutok sa uban. Usa ka babaye kinsa nag-atiman sa iyang paralisadong bana mipasabut, “Ayaw hunahunaa ang imong gibuhat isip usa ka alantuson; isipa kini isip oportunidad nga magkat-on kon unsa gayud ang gugma.”⁷

Namulong sa usa ka debosyonal sa BYU, si Sister Sondra D. Heaston nangutana: “Unsa kaha kon makita gayud nato ang kasingkasing sa usag-usa? Mas masabtan kaha nato ang usag-usa? Pinaagi sa pagbati sa unsay gibati sa uban, pagkakita sa unsay naki-ta sa uban, ug pagkadungog sa unsay

nadungog sa uban, mohimo kaha kita, ug mogahin, og oras sa pagserbisyo sa uban, ug lahi ba kaha ang atong pagtagad nila? Tagdon kaha nato sila uban sa dugang nga pailub, dugang nga kamabination, ug dugang nga kamasinabtanon?”

Si Sister Heaston mipakigbahin og usa ka kasinatian gikan sa panahon nga siya mialagad sa usa ka Young Women camp. Siya miingon:

“Usa sa among . . . mga speaker sa debosyonal . . . nagtudlo namo kabahin sa ‘kon kinsa kami angay nga mamahimo’. Usa sa iyang mga pahayag . . . mao nga, ‘Pagmahimong tawo nga naningkamot sa pag-ila ug pagserbisyo sa uban—kalimti ang kaugalingon ug tutoki hinoon ang uban.’

“Aron mapakita kini, mitawag siya og usa sa mga batan-ong babaye ug miawhag ana nga batan-ong babaye sa pagbarug nga nag-atubang kaniya. [Siya] mikuha dayon og usa ka samin ug gibutang kini taliwala niya ug sa

Lisud ang pagpakigsulti ug pagserbisyo sa uban kon ang atong kaugalingon ug mga panginahanglan lamang ang atong makita.

Ang tinuod nga pagserbisyo nagkinahanglan nga motutok kita sa mga panginahanglan ug mga emosyon sa uban.

batan-ong babaye aron nga siya, [ang speaker], nagtan-aw sa samin samtang siya misulay sa pakig-istorya sa batan-ong babaye. Dili ikatingala, maglisud sila sa pakig-istorya nga epektibo o kinasingkasing. Epektibo kini nga object lesson nga naghulagway unsa kalisud nga makig-istorya ug magserbisyo sa uban kon kita nabalaka kaayo sa atong kaugalingon ug atong mga panginahanglan lamang ang nakita. Gihipos dayon niya ang samin, mikuha og usa ka frame sa bintana, ug gibutang kini taliwala sa iyang nawong ug sa nawong sa batan-ong babaye. . . . Among nakita nga nakatutok na siya sa batan-ong babaye ug nga ang tinuod nga pagserbisyo nagkinahanglan nga motutok kita sa mga panginahanglan ug mga emosyon sa uban. Kasagaran nabalaka kaayo kita kabahin sa atong kaugalingon ug sa atong busy nga mga kinabuhi—nakatutok kita sa atong kaugalingon samtang nani-nghuha sa pagpangita og oportunidad nga mangalagad—nga wala kita klaro nga nagtan-aw niadtong atong giserbisuhan.”⁸

Liboan ka mga bata misunod sa tambag ni Presidente Thomas S. Monson nga mahimong mga kamot sa Ginoo sa pagpahigayon og buhat sa pagserbisyo.

Si Presidente Monson kanunay nga nagpahinumdom kanato nga kita “gipalibutan niadtong mga nanginahanglan sa atong pagtagad, atong pagdasig, atong suporta, atong paghupay, atong pagkamabination—mga sakop man sila sa pamilya, mga higala, mga kaila, o

mga estranghero.” Siya miingon, “Kita ang mga kamot sa Ginoo dinhi sa yuta, uban sa mando nga moserbisyo ug motabang sa Iyang mga anak. Nagdepende Siya sa matag usa kanato.”⁹

Niadtong Enero sa miaging tuig, ang *Friend* ug *Liahona* nga mga magasin

midapit sa kabataan sa tibuok kalibutan sa pagsunod sa tambag ni Presidente Monson—nga mahimong mga kamot sa Ginoo. Ang mga kabataan gidapit sa paghimo og mga buhat sa pagserbisyo—dagko ug gagmay. Sila dayon giawhag nga i-trace ang ilang mga kamot diha sa usa ka papel, guntingon kini, sulatan kini sa serbisyo nga ilang gihimo, ug ipadala kini ngadto sa mga magasin. Daghan kaninyo nga naminaw karong gabhiona siguro lakip sa liboan ka mga bata kinsa mihimo og mahigugmaong pagserbisyo ug mipadala niini.¹⁰

Kon ang kabataan makat-on unsaon paghigugma ug pagserbisyo sa uban samtang sila bata pa, sila naghimo og sumbanan sa pagserbisyo para sa tibuok nilang kinabuhi. Kasagaran ang kabataan magtudlo kanato nga ang pagpakita og gugma ug serbisyo dili kinahanglang dako ug halangdon para mahimong makahuluganon ug may kalainan.

Usa ka titser sa Primary mipakigbahin sa mosunod nga ehemplo. “Karon,”

siya miingon, “ang among klase sa nag-edad og singko ug sais anyos naghimo og mga love necklace. Kada bata nagdrowing og mga litrato diha sa mga ginunting nga papel: usa sa ilang kaugalingon, usa sa kang Jesus, ug ang uban sa miyembro sa ilang pamilya ug mga minahal. Among gipapilit nga naglingin ang mga ginunting nga gipasok sa matag usa aron mahimong kadena nga gihimo namo nga mga love necklace. Samtang sila nagdrowing, ang mga bata nag-istorya kabahin sa ilang pamilya.

“Si Heather miingon, ‘Wala siguro ko higugmaa sa akong igsoong babaye. Magsige lang mi og away. . . . Maglagot gani ko sa akong kaugalingon. Bati kaayo ang akong kinabuhi.’ Ug iyang gipatong ang iyang ulo sa iyang mga kamot.

“Akong gihunahuna ang kahimtang sa iyang pamilya ug gibati nga siguro lisud gyud ang iyang kinabuhi. Apan human si Heather nagsulti niini, si Anna, nga naa sa tumoy nga bahin sa lamesa, mitubag, ‘Heather, ako kang

ibutang sa akong kuwintas taliwala nako ug ni Jesus tungod kay nahigugma Siya nimo ug gihigugma tika.’

“Pagsulti ni Anna niana, si Heather mikamang ilawom sa lamesa aron pagadto ni Anna ug migakos kaniya og hugot kaayo.

“Pagkahuman sa klase, dihang miabot ang iyang lola aron pagkuha niya, si Heather miingon, ‘Kahibalo ka ba, Lola? Si Jesus nahigugma nako.’”

Kon kita motabang pinaagi sa gugma ug serbisyo bisan sa ginagmayng mga pamaagi, ang mga kasingkasing mausab ug mahumok samtang ang uban mobati sa gugma sa Ginoo.

Usahay, hinoon, tungod sa dili maihap nga mga tawo sa atong palibut nga nanginahanglan og tabang ug kahupayan gikan sa mga palas-anon, mahimong lisud ang pagtubag sa daghang mga panginahanglan.

Sisters, pipila kaninyo nga naminaw siguro mobati nga gibuhay na ninyo ang tanan sa paghatag sa panginahanglan sa mga miyembro sa pamilya. Hinumdumi, diha sa pabalik-balik ug usahay yano nga mga buluhaton, kamo “anaa sa pag-alagad sa inyong Dios.”¹¹

Ang uban ninyo siguro mobati og kahaw-ang nga pwedeng mapuno samtang kamo mangita og mga oportunidad sa inyong kasilinganan o komunidad sa pagtabang nga mogaan ang mga palas-anon sa laing tawo.

Kitang tanan makahimo og pipila ka serbisyo sa atong inadlaw nga pagpakabuhi. Nagpuyo kita sa kalibutan nga puno sa panagbingkil. Naghatag kita og serbisyo kon dili kita manaway, kon mobalibad kita sa pagpanglibak, kon dili kita manghukom, kon kita mopa-hiyom, kon mosulti kita og salamat, ug kon kita mapailubon ug mabination.

Ang ubang matang sa serbisyo magkinahanglan og panahon, intensyonal nga pagplano, ug dugang nga kusog. Apan dili mausik ang atong matag paningkamot. Siguro pwede kitang magsugod pinaagi sa pagpangutana sa atong kaugalingon niining mga pangutana:

- Kinsa sa akong mga nailhan ang pwede nakong tabangan karon?

- Unsa nga oras ug mga kapanguhaan ang anaa kanako?
- Sa unsang mga pamaagi nga akong magamit ang akong mga talento ug mga kahanas sa pagpanalangin sa uban?
- Unsay pwede namong mabuhay isip usa ka pamilya?

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf mitudlo:

“Kinahanglan inyong buhaton . . . ang unsay gibuhay sa mga disipulo ni Kristo sa matag dispensasyon: pagtinambagay, paggamit sa tanang kapanguhaan nga anaa, pagtinguha sa inspirasyon sa Espiritu Santo, pagpangayo sa Ginoo sa Iyang pagtugot, ug dayon paghulho sa inyong mga buktunan ug pagtrabaho.

“Ako mohatag kaninyo og saad,” siya miingon. “Kon kamo mosunod niini nga sundanan, makadawat kamo og piho nga giya kon *kinsa, unsa, kanus-a*, ug *asa* ang pagsangkap pinaagi sa pamaagi sa Ginoo.”¹²

Sa higayon nga maghunahuna ko unsa kaha ang kahimtang kon ang Manluluwas mobalik pag-usab, akong mahunahunaan ang Iyang pagbisita sa mga Nephites sa dihang Siya nangutana:

“Aduna ba kamo dihay mga masakit? Dad-a sila ngari. Aduna ba kamo dihay mga bakol, o mga buta, o mga

pungkol, o mga angol, o mga sanglahon, o mga dili makalihok, o kadto nga mga bungol, o kadto nga gitakbuyan sa tanan nga mga matang sa sakit? Dad-a sila ngari ug Ako moayo kanila, kay Ako adunay kalooy diha kaninyo; ang akong kasingkasing napuno sa kalooy. . . .

“ . . . [Ang Manluluwas] miayo kanila matag usa kanila.”¹³

Sa pagkakaran, Siya mihangyo kanato nga mahimong Iyang mga kamot.

Akong nakat-unan nga ang gugma sa Dios ug sa silingan ang naghatag og kahulugan sa kinabuhi. Hinaut atong sundon ang ehemplo sa atong Manluluwas ug ang Iyang pag-awhag

sa pagtabang sa uban pinaagi sa gugma.

Ako mopamatuod sa katinuod sa saad ni Presidente Henry B. Eyring “nga kon [atong] gamiton ang [atong] mga gasa sa pagserbisyo sa laing tawo, [kita] mobati sa gugma sa Ginoo para nianang tawhana. [Kita] usab mobati sa iyang gugma para [kanato].”¹⁴ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Pahibalo: Niadtong Abril 2, 2016, si Sister Esplin na-released isip unang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 13:34.
2. Jeffrey R. Holland, “Asa ang Hustisya, Gugma, ug Kalooy Mag-abut,” *Liahona*, Mayo 2015, 106.
3. Mga Buhat 10:38.
4. “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2.
5. Lucas 9:24.
6. Thomas S. Monson, “Unsa ang Akong Nahimo para sa Usa ka Tawo Karon?” *Liahona*, Nob. 2009, 85.
7. Lola B. Walters, “Sunshine in My Soul,” *Ensign*, Ago. 1991, 19.
8. Sondra D. Heaston, “Keeping Your Fingers on the PULSE of Service” (debosyunal sa Brigham Young University, Hunyo 23, 2015), 1, 5, speeches.byu.edu. Ang Young Women camp speaker nga nakigbahin niini nga mga panabut mao si Sister Virginia H. Pearce.
9. Thomas S. Monson, “Unsa ang Akong Nahimo para sa Usa ka Tawo Karon?” 86.
10. Tan-awa “Tabangi Kami!” *Liahona*, Ene. 2015, 64–65.
11. Mosiah 2:17.
12. Dieter F. Uchtdorf, “Pagsangkap Pinaagi sa Pamaagi sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2011, 55.
13. 3 Nephi 17:7, 9.
14. Henry B. Eyring, *To Draw Closer to God* (1997), 88.

Ni Neill F. Marriott

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women

Unsay Atong Buhaton?

Nagtukod kita sa gingharian kon kita nag-alima sa uban. Nagtukod usab kita sa gingharian kon kita mosulti ug mopamatuod sa kamatuoran.

Human sa Pagkabanhaw ug Pagkayab ni Jesus, si Apostol Pedro mitudlo, “Ang tanan . . . kinahanglang masayud sa tininuod gayud nga sa Dios si Jesus gihimong Ginoo ug Kristo, ang Jesus nga inyong gilansang sa krus.” Natandog ang kasingkasing sa mga naminaw ug ilang gipangutana si Pedro ug ang uban, “Mga igsoon, unsa may among pagabuhaton?”¹ Ug ilang gisunod ang gitudlo ni Pedro uban sa kalipay.

Ugma Pasko na sa Pagkabanhaw, ug manghinaut ko nga matandog usab ang atong kasingkasing aron motamud sa Manluluwas, maghinulsol, ug motuman uban sa kalipay.

Niining kinatibuk-ang komperensya, madungog nato ang dinasig nga direksyon nga ihatag sa mga lider sa Simbahan, lalaki ug babaye. Nasayud nga ang atong kasingkasing matandog sa ilang mga pulong, mangutana ko kaninyo karon, “Mga kababayan-an ug mga sister, unsa may atong buhaton?”

Ang kinatibuk-ang presidente sa Relief Society nga si Eliza R. Snow mideklarar ngadto sa mga sister dul-an sa 150 ka tuig ang milabay, “Ang Ginoo mipahimutang ug tag-as nga mga responsibilidad ngari kanato.”² Akong ipamatuod nga ang iyang pamahayag mao ra gihapon sa karon.

Ang Simbahan sa Ginoo nagkinahanglan og giniyahan sa Espiritu nga mga babaye nga mogamit sa talagsaon nilang mga gasa sa pag-alima, sa pagsulti, ug sa pagpanalipud sa kamatuoran sa ebanghelyo. Ang atong inspirasyon ug panabut importanting mga bahin sa pagtukod sa gingharian sa Dios, nga nagpasabut gayud sa paghimo sa atong bahin sa pagdala og kaluwasan sa mga anak sa Dios.

Pagtukod sa Gingharian pinaagi sa Pag-alima

Nagtukod kita sa gingharian kon kita nag-alima sa uban. Hinoon, ang unang anak sa Dios nga kinahanglan natong tukuron sa gipahiuling ebanghelyo mao ang atong mga kaugalingon. Si Emma Smith miingon, “Nagtinguha ako sa Espiritu sa Dios aron masayud ug makasabut sa akong kaugalingon, aron ako makabuntog sa bisan unsang tradisyon o kinaiyahan nga dili makadala ngadto sa akong kahimayaan.”³ Kinahanglang mopalambo kita og pundasyon sa pagtuo diha sa ebanghelyo sa Manluluwas ug mopadayon sa unahan, gihatagan og gahum pinaagi sa pakigsaad sa templo, padulong sa kahimayaan.

Unsa kaha kon ang pipila sa atong mga tradisyon walay luna diha sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo? Ang paghunong niini mahimong magkinahanglan sa emosyonal nga suporta ug pag-amuma sa lain, sama sa nahimo niini kanako.

Dihang natawo ko, mitanom og magnolia tree ang akong mga ginikanan sa luyo sa balay aron adunay mga bulak sa magnolia sa akong kasal, nga ipahigayon sa simbahan sa akong mga apohan. Apan sa adlaw sa akong kasal, walay mga ginikanan sa akong kiliran ug walay mga bulak sa magnolia, tungod kay isip usa-ka-tuig nga kinabig sa Simbahan, mibiyahe ko sa Salt Lake City, Utah, aron dawaton ang akong endowment ug ma-seal ngadto ni David, ang akong pamanhunon.

Sa akong pagbiya sa Louisiana ug pagkaduol sa Utah, akong gibati ang kamingaw. Sa wala pa ang kasal, mopuyo ko uban sa ina-ina sa mama ni David, nga mapinanggaong gitawag og Aunt Carol.

Ania ako, estranghero sa Utah, mopuyo sa balay sa usa ka estranghero sa dili pa ma-seal—alang sa kahangturan—ngadto sa usa ka pamilya nga wala kaayo nako mailhi. (Ang nakaayo kay nahigugma ko ug misalig sa akong pamanhunon ug sa Ginoo!)

Sa dihang nagbarug ko sa pul-tahan sa balay ni Aunt Carol, gusto kong motago. Miabli ang

pultahan—nagbarug ko nga sama sa nahadlok nga kuneho—ug si Aunt Carol, nga walay sulti-sulti, miduol ug migakos kanako. Siya, nga walay kaugalingong anak, nasayud—ang maalimahon niyang kasingkasing nasa-yud—nga nagkinahanglan ko og usa ka dapit nga mahisakop. Pagkamakahupay ug pagkatam-is niadtong higayuna! Nawagtang ang akong kahadlok, ug akong gibati nga nakaankla ko sa usa ka dapit nga luwas sa espirituhanong paagi.

Ang gugma naghimo og luna sa inyong kinabuhi para sa uban, sama sa gibuhat ni Aunt Carol kanako.

Ang mga inahan literal nga mohimo og luna sa ilang lawas sa pag-alima sa bata nga wala pa matawo—ug hinaut usa ka luna diha sa ilang mga kasingkasing samtang ila silang gipadako—apan ang pag-alima dili lang kutob sa pagbaton og mga anak. Si Eva gitawag og “inahan” sa wala pa siyay mga anak.⁴ Nagtuo ko nga ang “pagka-inahan” nagpasabut sa “paghatag og kinabuhi.” Hunahunaa ang daghang mga paagi nga kamo naghatag og kinabuhi. Mahimong nagpasabut kini sa paghatag og emosyunal nga kinabuhi sa walay paglaum o espirituhanong kinabuhi sa maduhaduhaon. Uban sa tabang sa Espiritu Santo, makamugna kita og makaayo nga dapit alang sa wala maayuni, sa sinalikway, ug sa estranghero. Niining malumo apan impluwensyal nga mga paagi, nagtukod kita sa gingharian sa Dios. Mga sister, kitang tanan mianhi sa yuta uban niining makahatag og kinabuhi, makaamuma, pang-inahan nga mga gasa tungod kay kana ang plano sa Dios.

Ang pagsunod sa Iyang plano ug pagkahimong tigtukod sa gingharian nagkinahanglan og sakripisyo. Si Elder Orson F. Whitney misulat: “Ang tanan nga atong giantus ug gilahunay, labi na kon mainantuson natong gilahunay, . . . molunsay sa atong mga kasingkasing. . . ug mohimo kanato nga mas malumo ug manggiloy-on, . . . ug pinaagi sa . . . paghago ug kalisdanan, nga kita makabaton og edukasyon . . . nga mohimo kanato nga mas mahisama sa atong Amahan ug Inahan sa

langit.”⁵ Kining makapalunsay nga mga pagsulay magdala kanato ngadto ni Kristo, kinsa moayo kanato ug mohimo kanato nga mapuslanon sa buhat sa kaluwasan.

Pagtukod sa Gingharian pinaagi sa Pagsulti ug Pagpamatuod

Nagtukod usab kita sa gingharian kon kita mosulti ug mopamatuod sa kamatuoran. Mosunod kita sa sumbanaan sa Ginoo. Namulong ug nagtudlo Siya uban sa gahum ug awtoridad sa Dios. Mga sisters, makahimo usab kita. Ang mga babaye kasagaran ganahan nga mag-istorya ug magpundok! Kon molihok kita pinaagi sa gidelegar nga awtoridad sa priesthood nga gihatag kanato, ang atong panag-istorya ug panagpundok molambo ngadto sa pagtudlo ug paggiya sa ebanghelyo.

Si Sister Julie B. Beck, kanhi kinatibuk-ang presidente sa Relief Society, mitudlo: “Ang abilidad nga mahimong sarang, makadawat, ug makalihok sa personal nga pinadayag mao lamang ang labing importante nga kahanas nga mahimong maangkon niining kinabuhia. . . .

Nagkinahanglan kini og mahunahunaong paningkamot.”⁶

Ang personal nga pagpadayag gikan sa Espiritu Santo moaghat nato sa pagkat-on, pagsulti, ug pagbuhat sumala sa mahangturong kamatuoran—ang kamatuoran sa Manluluwas. Kon mas mosunod kita kang Kristo, mas mabati nato ang Iyang gugma ug direksyon; kon mas mabati nato ang Iyang gugma ug direksyon, mas gusto natong mosulti ug motudlo sa kamatuoran sama sa Iyang gibuhat, bisan kon mag-atubang kita og oposisyon.

Pipila ka tuig ang milabay, nagampo ko alang sa mga pulong aron mapanalipdan ang pagkainahan dihang nakadawat ko og tawag sa telepono gikan sa wala hiilhing tawo.

Gipangutana ko, “Ikaw ba si Neill Marriott, ang inahan sa usa ka dakong pamilya?”

Malipayon kong mitubag, “Oo!” nagdahum nga makadungog niyang moingon og, “Sigi, maayo na!”

Apan dili! Dili gyud ko makalimot sa iyang tubag nako sa telepono: “Napikal kaayo ko nga midala ka og mga bata sa puno na nga kalibutan!”

“Ah,” nagkanga-kanga ko, “Kasabut ko sa imong gibati.”

Mikalit siyag ingon, “Wala—wa ka kasabut!”

Hinay kong mitubag, “Basin wa ko kasabut.”

Nagsugod siyag yawyaw sa binoang kuno nakong pagpili sa pagkainahan. Sa iyang pagpadayon, misugod ko pag-ampo alang sa tabang, ug usa ka malumo nga hunahuna miabut: “Unsa kahay isulti sa Ginoo kaniya?” Gibati nako nga lig-on ang akong gibarugan ug nakaangkon og kaisug sa paghunahuna kang Jesuskristo.

Mitubag ko, “Nalipay ko nga nahimong inahan, ug isaad nako nimo nga buhaton nako ang tanan nakong mahimo sa pagpadako sa akong mga anak

sa paagi nga mahimo nila nga mas maayong puy-an ang kalibutan.”

Mitubag siya, “Ah, hinaut nga mahimo nimo!” ug gibutang niya ang telepono.

Gamay ra kadtong butanga—total, luwas ra man kong nagbarug sa kaugalingon nakong kusina! Apan sa akong kaugalingong gamay nga paagi, nakahimo ko sa pagpamulong agig depensa sa pamilya, mga inahan, ug mga tig-alima tungod sa duha ka mga butang: (1) Nakasabut ug mituo ko sa doktrina sa Dios bahin sa pamilya, ug (2) nag-ampo ko alang sa mga pulong nga mapahayag kini nga mga kamatuoran.

Ang pagkalahi gikan sa kalibutan moresulta sa mga pagsaway, apan

kinahanglang iangkla nato ang atong kaugalingon ngadto sa mahangturong mga baruganan ug magpamatuod niini, bisan unsa pa ang tubag sa kalibutan.

Kon mangutana kita sa kaugalingon, “Unsa may atong buhaton?” pamalandungan nato kini nga pangutana: “Unsa may padayong gibuhay sa Manluluwas?” Moalima Siya. Momugna Siya. Modasig Siya og kalamboan ug kamaayo. Mga kababayan-an ug mga sister, makahimo kita niini! Mga batang babaye sa Primary, aduna bay nagkinahanglan og gugma ug kamabination diha sa inyong pamilya? Inyong gitukod ang gingharian pinaagi usab sa pag-alima sa uban.

Ang paglalang sa Manluluwas niini nga kalibutan, ubos sa direksyon sa Iyang Amahan, maoy usa ka talagsaong buhat sa pag-alima. Gihatagan kita niya og dapit nga kita motubo ug mopalambo og pagtuo sa Iyang maulaon nga gahum. Ang pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula mao ang katapusang dapit sa pagkaayo ug paglaum, kalamboan ug katuyoan. Kitang tanan nagkinahanglan og espirituhanon ug pisikal nga dapit nga mahisakop. Kita, mga sister sa nagkalain-laing mga edad, makamugna niini; usa gani kini ka balaan nga dapit.

Ang atong halangdon nga responsibilidad mao ang mahimo nga mga babaye kinsa mosunod sa Manluluwas, moamuma uban sa inspirasyon, ug mosunod sa kamatuoran sa walay kahadlok. Samtang kita mohangyo sa Amahan sa Langit nga himoon kitang mga tigtukod sa Iyang gingharian, ang Iyang gahum modagayday kanato ug kita masayud kon unsaon sa pag-amuma, sa katapusan mahisama sa atong langitnong mga ginikanan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Buhat 2:36–37.
2. Eliza R. Snow, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 50.
3. Emma Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 14.
4. Tan-awa sa Genesis 3:20.
5. Orson F. Whitney, sa Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.
6. Julie B. Beck, “Ug Ibabaw sa mga Sulugoong Babaye Niadtong mga Adlaw Igabu-ko Ku ang Akong Espiritu,” *Liahona*, May 2010, 11.

Ni Linda K. Burton
Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

“Nadumuluong Ako”

Ideterminar sa mainampoong paagi kon unsay inyong mabuhat—sumala sa inyong kaugalingong panahon ug kahimtang—sa pagserbisyo sa mga refugee nga nagpuyo diha sa inyong mga kasilinganan ug mga komunidad.

Sa adlaw nga giorganisar ang Relief Society, mipahayag si Emma Smith: “Atong buhaton ang talagsaon nga butang. . . . Paabuton nato ang talagsaong mga okasyon ug dinaliang mga tawag.”¹ Kadtong dinaliang mga tawag ug talagsaong mga okasyon kanunayng mitunga niadtong panahuna—sama sa karon.

Ang usa miabut sa Oktubre 1856 nga kinatibuk-ang komperensya sa dihang gipahibalo ni Presidente Brigham Young ngadto sa kongregasyon nga ang nagkariton nga mga pioneer anaa pa sa agianan ug nagkalisud na ang panahon. Siya mipahayag: “Ang inyong tinuohan, relihiyon, ug propesyon sa relihiyon, dili gayud makaluwas og usa ka kalag ninyo sa celestial nga gingharian sa atong Dios, gawas kon mobuhat kamo bisag sa ingon nga mga baruganan sama sa gitudlo nako ninyo karon. Lakaw ug dad-a kaditong mga tawhana karon nga anaa sa kapatagan, ug hikutara gayud kaditong mga butang nga gitawag nato nga temporal, . . . kondili ang inyong pagtuo makawang lang.”²

Atong gihinumduman uban sa mapasalamatong pagdayeg ang mga lalaki nga miluwas niadtong nanag-antus nga mga Santos. Apan unsay gibuhat sa mga sister?

“Si Sister [Lucy Meserve] Smith mirekord . . . nga pagkahuman sa pag-awhag ni Presidente Young, kaditong mga nanabong milihok. . . . Ang mga babaye [mihubo] sa ilang mga petticoat [mga lagpad nga sapaw nga sinina isip kabahin sa uso nianang panahona ug naghatag usab og kainit], mga stocking, ug tanang butang nga ilang ikahatag, didto gayud sa [karaang] Tabernakulo, ug gipahimutang [kini] ngadto sa mga karwahe aron ipadala ngadto sa mga Santos sa kabukiran.”³

Milabay ang daghang mga semana, gipundok pag-usab ni Presidente

Brigham Young ang mga Santos didto sa daang Tabernakulo samtang ang mga magluluwas ug ang mga pundok sa nagkariton nag-anam og kaduol sa Siyudad sa Salt Lake. Uban sa labing pagkadinalian, nangamuyo siya ngadto sa mga Santos—ilabi na sa mga sister—sa pag-atiman sa mga nanag-antus ug pagpakaon kanila ug pagdawat kanila, nag-ingon: “Ang uban inyong makita nga nabagtok sa katugnaw ang ilang mga tiil hangtud sa mga buol-buol; ang uban hangtud sa ilang mga tuhod ug ang uban ang mga kamot ang mibag-tik. . . . Gusto namong dawaton ninyo sila ingon og inyong kaugalingong mga anak, ug sa pagbaton og samang pagbati alang kanila.”⁴

Girekord usab ni Lucy Meserve Smith:

“Among gihimo ang tanan, uban sa tabang sa buotang mga kaigsoonan, sa paghupay sa nanginahanglan. . . . Mibagtok sa katugnaw ang ilang mga kamot ug mga tiil. . . . Wala kami mohunong sa among paningkamot hangtud ang tanan komportable na. . . .

“Wala pa gayud akoy labaw nga katagbawan ug, tingali moingon ako, kalipay sa bisan unsang paghago nga akong nahimo sukad sa akong kinabuhi, sama sa nagkahiusang pagbati nga mipatigbabaw. . . .

“Unsa ang sunod buhaton alang sa andam nga mga kamot?”⁵

Mahal kong mga sister, kini nga istorya tingali mahimong ipakigsama sa atong panahon ug kaditong nanag-antus sa tibuok kalibutan. Laing “talagsaon nga okasyon” nagtandog sa atong mga kasingkasing.

Adunay sobra pa sa 60 ka milyon nga mga refugee, lakip sa napugos og balhin nga mga tawo, sa tibuok kalibutan. Ang katunga niadtong mga bata.⁶ “Kini nga mga indibidwal misinati og grabeng kalisdanan ug nagsugod og bag-ong mga kinabuhi diha sa . . . bag-ong [mga] nasud ug [mga] kultura. Samtang [usahay] adunay mga organisasyon nga naghatag kanila og usa ka dapit nga kapuy-an ug sa nag-unang mga panginahanglan, ang ilang gikinahanglan mao ang usa ka higala ug kaabin kinsa makatabang kanilang

[mopahiangay] ngadto sa ilang bag-ong pinuy-anan, usa ka tawo kinsa makatabang kanila sa pagkat-on sa pinulongan, pagsabut sa mga sistema, ug sa pagbati nga nahisakop.”⁷

Sa miaging ting-init nahimamat nako si Sister Yvette Bugingo, kinsa sa edad nga 11 milayas gikan sa usa ka dapit ngadto sa laing dapit human gipatay ang iyang amahan ug ang tulo sa iyang igsoong mga lalaki nawala diha sa usa ka bahin sa kalibutan nga naguba sa gubat. Si Yvette ug ang nahibilin nga mga sakop sa pamilya sa katapusan nakapuyo isip mga refugee sa silingan nga nasud sulod sa unom ug tunga ka mga tuig hangtud nga nakahimo sila sa pagbalhin ngadto sa

Human nahimong refugee sa daghang mga tuig, si, Yvette Bugingo (ibabaw) ug ubang mga sakop sa iyang pamilya nakasugat og mahigugmaong magtiayon nga mitabang nila nga maka-adjust sa bag-o nga panimalay.

usa ka permanente nga pinuy-anan, diin sila napanalanginan pinaagi sa usa ka mapinanggaon nga magtiayon kinsa mitabang sa transportasyon, mga eskwelahan, ug ubang mga butang. Siya miingon nga sila “mao gayud ang tubag sa among mga pag-ampo.”⁸ Ang iyang matahum nga inahan ug manghod nga babaye uban kanato karong gabhiona, nagkanta sa choir. Naghunahuna ko sa makadaghang higayon sukad nahimamat kining talagsaong mga babaye, “Unsa kaha kon *akong* nasinati ang *ilang* nasinati?”

Kita nga mga sister naglangkob og sobra sa katunga sa balay-tipiganan sa Ginoo sa pagtabang sa mga anak sa Langitnong Amahan. Ang Iyang balay-tipiganan wala lamang maglangkob og materyal nga mga butang apan usab sa

panahon, mga talento, mga kahanas, ug ang atong balaang kinaiya. Mitudlo si Sister Rosemary M. Wixom, “Ang diosnong kinaiya nga anaa kanato momugna og tinguha sa pagtabang sa uban ug mopalihok kanato.”⁹

Nag-ila sa atong balaang kinaiya, si Presidente Russell M. Nelson miawhag:

“Kita nagkinahanglan og mga babaye kinsa kamao nga mopahinabo sa importante nga mga butang pinaagi sa ilang hugot nga pagtuo ug kinsa maisugon nga mga tigpanalipod sa moralidad ug mga pamilya sa usa ka makasasala nga kalibutan . . . ; mga babaye nga nahibalo unsaon pagsangpit sa mga gahum sa langit aron sa pagpanalipod ug paglig-on sa mga bata ug mga pamilya. . . .

“ . . . Minyo o dili, kamong mga sister adunay talagsaong mga kapasidad ug espesyal nga panabut nga inyong nadawat isip mga gasa gikan sa Dios. Kaming mga lalaki dili makapareha sa inyong talagsaong impluwensya.”¹⁰

Usa ka sulat sa Unang Kapangulohan nga gipadala ngadto sa Simbahan niadtong Oktubre 27, 2015, mipahayag og dakong kabalaka ug kapuangod alang sa minilyon ka mga tawo kinsa milayas sa ilang mga panimalay nga nagtinguha og kahupayan gikan sa sibil nga kagubot ug sa ubang kalisdanan. Midapit ang Unang Kapangulohan og mga indibidwal, mga pamilya, ug mga unit sa Simbahan sa pag-apil sa Kristohanong serbisyo diha sa lokal nga mga refugee relief project ug sa paghatag ngadto sa humanitarian nga pundo sa Simbahan, kon mahimo.

Ang kinatibuk-ang mga kapangulohan sa Relief Society, Young Women, ug Primary naghunahuna kon unsaon sa pagtubag ang imbitasyon sa Unang Kapangulohan. Kami nahibalo nga kamo, among minahal nga mga sister sa tanang edad, nagagikan sa nagkalain-laing matang sa kinabuhi ug nagpuyo sa nagkalain-laing mga kahimtang. Ang matag miyembro niining tibuok kalibutan nga sisterhood mipakigsaad sa bunyag sa “paghupay niadto nga nagkinahanglan sa kahupayan.”¹¹ Apan kinahanglan natong hinumduman nga walay usa kanato

nga kinahanglang modagan nga labaw pa kay sa atong kusog.¹²

Naghunahuna niini nga mga kama-tuoran, mi-organisar kami og usa ka paningkamot sa kahupayan nga gitawag og “Nadumuluong Ako.” Among paglaum nga mainampuon kamong modeterminar kon unsay inyong mabuhat—sumala sa inyong kaugalingong panahon ug kahimtang—sa pagserbisyo sa mga refugee nga nagpuyo diha sa inyong mga kasilinganan ug mga komunidad. Kini usa ka oportunidad sa pagserbisyo og taga-tagsa, mga pamilya, ug organisasyon sa pagtanyag og panaghigalaay, pagtudlo, ug ubang Kristohanong serbisyo ug maoy usa sa daghang mga paagi nga makaserbisyo ang mga sister.

Sa tanan natong mainampuong paningkamot, kinahanglang atong gamiton ang maalamong tambag ni Haring Benjamin, gihatag ngadto sa iyang katawhan human siya miawhag kanila sa pag-amuma niadtong naging nahanglan: “Tan-awa nga ang tanan niini nga mga butang mahimo diha sa kaalam ug kahusay.”¹³

Mga sister, kita nasayud nga ang pagtanyag og tabang ngadto sa uban nga may gugma mahinungdanon ngadto sa Ginoo. Ikonsiderar kining mga tambag sa kasulatan:

“Ang dumuloong nga nagapuyo uban kaninyo pagahimoon ninyo ingon sa molupyo sa taliwala ninyo, ug higugmaon mo siya ingon sa imong kaugalingon.”¹⁴

“Ayaw kamo paghikalimot sa pag-abiabi og mga dumuluong: kay pinaagi niini may nanagpakaamuma og mga anghel sa wala lang nila hibalo.”¹⁵

Ug ang Manluluwas miingon:

“Kay gigutom ako, ug inyo ako nga gipakaon: Giuhaw ako ug inyo ako nga gipainom: Nadumuluong ako ug gihi-nangop ninyo ang pagpasaka kanako:

“Hubo ako ug inyo ako nga gibis-tihan: Nagmasakiton ako ug inyo ako nga giduaw.”¹⁶

Mahigugmaong giila sa Manluluwas ang biyuda kansang amot duha ka kwartang diyot lamang tungod kay iyang gibuhat ang unsay iyang mahimo.¹⁷ Giistorya usab niya ang

sambingay sa maayong Samarianhon, nga Iyang gitapos sa pag-ingon “Lakaw, ug buhata ang ingon.”¹⁸ Usahay hasol ang pagtanyag og tabang. Apan kon kita magtinabangay diha sa gugma ug panaghiusa, mapaabut nato ang tabang sa langit.

Diha sa funeral service alang sa usa ka talagsaong anak sa Dios, may usa ka tawo nga mipakigbahin nga kini nga sister, isip presidente sa stake Relief Society, nakigtambayayong sa uban diha sa iyang stake sa pagpanghatag og mga quilt aron makahatag og kainit ngadto sa nanag-antus nga mga tawo sa Kosovo niadtong mga 1990. Ug sama sa maayong Samarianhon, naningka-mot gyud siya sa pagbuhat og daghan pa samtang siya ug ang iyang anak nga babaye mimaneho og trak nga puno niadto nga mga quilt gikan sa London paingon sa Kosovo. Sa iyang biyahe sa pagpauli, nakadawat siya og dili masaypan nga espirituhanong impresyon nga mituhop sa iyang kasingkasing. Ang hunahuna mao: “Unsay imong nahimo usa ka maayo kaayong butang. Karon pauli, labang sa karsada, ug serbisyuhi ang imong silingan!”¹⁹

Ang funeral service napuno sa dugang nga makadasig nga mga istorya kon giunsa niining matinud-anong babaye pag-ila ug pagtubag sa talagsaon ug dinaliang mga tawag—ug usab ang ordinaryong mga okasyon—niadtong mga tawo nga naglibut kaniya. Sama pananglit, giablihan niya ang iyang panimalay ug ang iyang kasingkasing aron sa pagtabang sa nanlimbasug nga batan-ong mga tawo sa bisan unsang taknaa—adlaw o gabii.

Hinigugma kong mga sister, kita makasiguro sa panabang sa Langitnong Amahan samtang kita magluhod ug mangayo alang sa balaang giya sa pagpanalangin sa Iyang mga Anak. Ang Langitnong Amahan; ang atong Manluluwas, si Jesukristo, ug ang Espiritu Santo andam sa pagtabang.

Si President Henry B. Eyring mihatag niining gamhanang pagpamatuod ngadto sa mga kababayan-an sa Simbahan:

“Ang Langitnong Amahan maminaw ug motubag sa inyong mga pag-ampo

diha sa hugot nga pagtuo alang sa paggiya ug alang sa tabang nga makalahutay sa inyong pagserbisyo alang Kaniya.

“Ang Espiritu Santo gipadala nganha kaninyo ug ngadto sa inyong giumahaman. Pagalig-unon kamo ug gani dinasig nga mahibalo sa mga limitasyon ug kinutuban sa inyong abilidad sa pagserbisyo. Ang Espiritu mohupay kaninyo kon kamo maghunahuna, ‘Igo ba ang akong nahimo?’”²⁰

Samtang atong ikonsiderar ang “dinaliang mga tawag” niadtong naging nahanglan sa atong tabang, pangutanon nato ang atong mga kaugalingon, “Usa kaha kon *akong* nasinati ang *ilang* nasinati?” Hinaut kita mangita og inspirasyon, molihok subay sa mga impresyon nga atong nadawat, ug moduol nga maghiusa sa pagtabang niadtong kinsa nanginghanglan kutob sa atong mahimo ug gidasig sa paghimo sa ingon. Tingali adunay mosulti niini kabahin kanato, sama sa gisulti sa Manluluwas kabahin sa usa ka mahigugmaong sister nga nangalagad Kaniya: “Usa ka maayong buhat kining iyang gihimo. . . . Gihimo niya ang maaraman niya sa paghimo.”²¹ Tawgon ko kana nga talagsaon! Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Emma Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 16.
2. Brigham Young, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 44.
3. Sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 44.
4. Brigham Young, sa James E. Faust, “Go

Bring Them in from the Plains,” *Liahona*, Nob. 1997, 7; tan-awa usab sa LeRoy R. and Ann W. Hafen, *Handcarts to Zion: The Story of a Unique Western Migration 1856–1860* (1960), 139.

5. Lucy Meserve Smith, sa Jill Mulvay Derr and others, eds., *The First Fifty Years of Relief Society: Key Documents in Latter-day Saint Women’s History* (2016), 217, 218, ang spelling ug punctuation gi-standardize; tan-awa usab sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 44–45.
6. Tan-awa sa “Facts and Figures about Refugees,” unhcr.org.uk/about-us/key-facts-and-figures.html.
7. “40 Ways to Help Refugees in Your Community,” Sept. 9, 2015, mormonchannel.org.
8. Email gikan ni Yvette Buggingo, Mar. 12, 2016.
9. Rosemary M. Wixom, “Pagdiskubre sa Pagkadiosnon nga Anaa Kanato,” *Liahona*, Nob. 2015, 8. Si Emily Woodmansee, usa sa mga naluwas niadtong 1856 diha sa Willie handcart company, mihulagway sa balaang kinaiya niini nga paagi (nga giusab nako og gamay):
Ang sugo nga haum alang sa mga anghel gihatag ngadto sa kababayan-an; Ug kini usa ka gasa nga, isip mga sister, atong maangkong:
Sa pagbuhat sa bisan unsa nga mahumo ug [Kristohanon],
Sa pagdasig ug pagpanalangin diha sa pangalan [sa Manluluwas].
(“As Sisters in Zion,” *Hymns*, nu. 309)
10. Russell M. Nelson, “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 96, 97.
11. Mosiah 18:9.
12. Tan-awa sa Mosiah 4:27.
13. Mosiah 4:27.
14. Levitico 19:34.
15. Mga Hebreohanon 13:2.
16. Mateo 25:35–36.
17. Tan-awa sa Lucas 21:1–4.
18. Lucas 10:37.
19. Funeral service alang ni Rosemary Curtis Neider, Ene. 2015.
20. Henry B. Eyring, “Ang Tig-amuma,” *Liahona*, Nob. 2012, 124.
21. Marcos 14:6, 8.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Salig Niana nga Espiritu nga Naggiya sa Paghimo og Maayo

Mas magkaduol kita sa Manluluwas kon kita, tungod sa tiunay nga gugma, moserbisyo sa uban alang Kaniya.

Nalipay ko nga gikauban kamo karong gabhiuna sa pagsimba, pagpamalandong, ug pagpahinungod. Nagdungan kita sa pag-ampo. Nadungog kita sa mapinangaon natong Langitnong Amahan. Gihinumduman nato ang atong Manluluwas, si Ginoong Jesukristo, samtang gitandog kita sa mga himno sa pagdayeg Kaniya. Nadasig kita sa paghimo og dugang pa sa pagtabang sa atong Agalon sa Iyang buhat sa pagbayaw ug pagtabang sa mga anak sa atong Langitnong Amahan.

Ang tinguha nato nga makaserbisyo sa uban mapadak-an pinaagi sa atong kamapasalamaton gumikan sa nahimo sa Manluluwas kanato. Mao kana nga malipay ang atong kasingkasing kon makadungog kita sa mga pulong nga gikanta: “Tungod kay gihatagan ko’g daghan mohatag ko.”¹ Si Haring Benjamin, sa iyang dakong sermon nga narekord sa Basahon ni Mormon, misaad nga kana nga pagbati sa pasalamat moabut (tan-awa sa Mosiah 2:17–19).

Kon ang atong pagtuo kang Jesukristo mopasarang kanato sa kalipay

alang sa Iyang pagpasaylo, bation nato ang tinguha sa pagserbisyo sa uban alang Kaniya. Mitudlo si Haring Benjamin nga ang pagpasaylo dili matuman dayon sa usa ra ka higayon.

Miingon siya: “Ug karon, alang sa katuyoan niini nga mga butang diin ako nakapamulong nganha kaninyo—nga mao, alang sa katuyoan sa pagbaton sa usa ka kapasayloan sa inyong mga sala sa matag adlaw, nga kamo mahimo nga maglakaw nga walay kasaypanan sa atubangan sa Dios—Ako manghinaut nga kamo kinahanglan mohatag sa inyong kabtangan ngadto sa mga kabus, matag tawo sumala sa unsa ang anaa kaniya, ingon sa pagpakaon sa gigutom, pagsinina sa hubo, pagduaw sa mga masakiton ug pag-alagad sa ilang kahupayan, sa espirituhanon ug lawasnon, sumala sa ilang mga panginahanglan” (Mosiah 4:26).

Ang halangdong kauban ni Alma, si Amulek, mitudlo usab sa kamatuoran nga ipadayon gayud nato ang atong pagserbisyo Kaniya aron matanyagan gihapon sa kapasayloan: “Ug karon

tan-awa, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, ako moingon nganha kaninyo, ayaw pagdahum nga mao kini ang tanan; kay human ninyo mahimo kining tanan nga mga butang, kon kamo mosalikway sa timawa, ug sa hubo, ug dili moduaw sa masakiton ug sa may balatian, ug mohatag sa inyong kabtangan, kon kamo aduna, ngadto sa nanginahanglan—ako moingon nganha kaninyo, kon kamo dili mobuhat sa bisan hain niini nga mga butang, tan-awa, ang inyong pag-ampo makawang, ug dili ninyo mapahimuslan, ug kamo ingon sa mga nagpakaaron-ingnon kinsa naglimud sa hugot nga pagtuo” (Alma 34:28).

Akong gihunahuna karon ang mga babaye sa akong kinabuhi. Dunay 31 ka mga babaye ug mga batang babaye sa among pamilya, sugod sa akong asawa ug hangtud sa tulo ka pinakabag-o namong apo. Ang uban gikauban nato karon. Ang lima wala pag mag-12 ang edad. Kini tingali ang una nilang miting sa Conference Center kauban sa ilang mga igsoong babaye sa Simbahan sa Manluluwas. Ang matag usa makabaton og lain-laing panumduman ug mohimo sa iyang kaugalingong mga pasalig gikan niini nga kasinatian karong gabhiuna.

Dunay tulo ka panumduman ug tulo ka pasalig nga gihinaut nakong magpabilin sa tibuok nilang kinabuhi ug lapas pa. Ang mga panumduman mao ang kabahin sa mga pagbati. Ug ang mga pasalig mao ang sa mga butang nga buhaton.

Ang pagbati nga importante kaayo mao ang gugma. Gibati ninyo ang gugma sa namulong nga mga talagsaong lider nga sister. Ug mibati kamo pinaagi sa Espiritu nga sila nahigugma kaninyo bisan og sila wala makaila ninyo tungod kay mibati sila sa gugma sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas para kaninyo. Mao nga gusto kaayo silang moserbisyo kaninyo ug nga kamo makadawat sa mga panalangin nga gusto sa Dios kaninyo.

Gibati ninyo ang gugma para sa uban karon—para sa mga higala, mga classmate, mga silingan, ug gani sa tawo nga bag-o lang miabut sa inyong kinabuhi, usa ka estranghero. Kana nga pagbati sa gugma usa ka gasa gikan sa Dios. Gitawag kana sa kasulatan og “gugmang

putli” ug “tiunay nga gugma ni Kristo” (Moroni 7:47). Gibati ninyo kana nga gugma karon, ug kanunay ninyo kanang madawat kon inyong tinguhaon.

Ang ikaduhang pagbati nga naa kaninyo karon mao ang impluwensya sa Espiritu Santo. Gisaaran kamo sa mga sisters karon nga ang Espiritu Santo mogiya kaninyo aron makaplagan ang serbisyo nga gusto sa Ginoo nga buhaton ninyo sa uban para Kaniya. Gibati ninyo pinaagi sa Espiritu nga gikan sa Ginoo ang ilang saad ug kini tinuod.

Ang Ginoo miingon, “Ug karon, sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kanimo, itugyan ang imong pagsalig diha niana nga Espiritu nga nagtultol sa pagbuhat og maayo—oo, sa paghimo sa makiangayon, sa paglakaw nga mapainubsanon, sa paghukom nga matinud-anon; ug kini ang akong Espiritu” (D&P 11:12).

Tingali nadawat ninyo kana nga panalangin karon. Sama pananglit, ang ngalan o dagway sa usa ka tawo nga nanginahanglan mahimong misulod sa inyong hunahuna atol niini nga miting. Tingali kadiyot ra kini diha sa hunahuna, apan tungod sa inyong nadungog karon, mag-ampo kamo bahin niini, mosalig nga ang Dios mogiya nga himoon ninyo ang maayo nga maoy Iyang gusto para kanila. Samtang ang ingon nga mga pag-ampo mahimong sumbanan sa inyong kinabuhi, kamo ug ang uban mausab ngadto sa pagkamas maayo.

Ang ikatulong pagbati nga naa na ninyo karon mao nga gusto kamong mas maduol sa Manluluwas. Gani ang pinakabata nga babaye dinhi mobati sa katinuod sa pagdapit diha sa kanta nga: “‘Dali, sunod mo kanako.’ Tunob Niya ang sundon ta.”²

Busa, uban niana nga pagbati, ang una ninyong ipasalig nga buhaton mao ang pag-adto ug pagserbisyo, uban sa kasayuran nga kamo wala mag-inusara. Kon moadto mo sa paghupay ug pagserbisyo og tawo alang sa Manluluwas, andamon Niya ang dalan para kaninyo. Karon, sama sa isulti sa mga returned missionaries nga ania karong gabhiuna, wala kana magpasabut nga ang matag tawo nga naa sa matag pultahan andam sa pagdawat kaninyo o nga ang matag

tawo nga inyong serbisuhan mopasalamat kaninyo. Apan ang Ginoo mag-una kaninyo sa pag-andam sa dalan.

Si Presidente Thomas S. Monson balik-balik nga misulti nga nahibalo siya sa katinuod sa saad sa Ginoo: “Ug kinsa kadto nga modawat kaninyo, didto atua usab Ako, kay Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong wala, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo” (D&P 84:88).

Usa sa mga paagi nga Siya mag-una kaninyo mao ang pag-andam sa kasingkasing sa tawo nga gihangyo Niya kaninyo nga inyong serbisuhan. Andamon usab Niya ang inyong kasingkasing.

Makaplagan usab ninyo nga ang Ginoo mobutang og mga tigtabang sa inyong kiliran—sa inyong tuo, sa inyong wala, ug libut kaninyo. Dili kamo mag-inusara sa pagserbisyo sa uban para Kaniya.

Gihimo Niya kana ngari nako karon. Mihan-ay ang Ginoo og “panganod sa mga saksi” (Mga Hebreohanon 12:1), sa

mga pulong ug musika, sa pagtipon ug pagpadaghan sa gahum sa unsay gusto Niya nga akong isulti. Gusto lang kong mosiguro nga ang akong isulti mohaum sa gusto Niyang akong isulti. Manghinaut ko nga bation ninyo ang pasalamat ug kalipay samtang hiusahon kamo sa Ginoo sa pagserbisyo Kaniya.

Samtang kanunay ninyo kana nga masinati, ug mahitabo gayud kana, makapahiyum kamo sa pagpasalamat, sama nako, sa matag higayon nga manganta kita og, “Matahum ang Buhat.”³

Makapahiyum sab kamo kon mahinumdom kamo niini nga bersikulo: “Ug kanila motubag ang Hari nga magai-ngon, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, Nga maingon nga gibuhat ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini kanako.” (Mateo 25:40).

Ikaduhang butang nga angay ninyong buhaton mao ang paghinumdom sa Ginoo samtang magserbisyo kamo Kaniya. Ang Ginoo dili lang magauban ug magpadala og mga anghel nga mouban sa atong pagserbisyo, Siya

usab mobati sa kahupayan nga gihatag nato ngadto sa uban sama nga kini atong gihatag Kaniya.

Ang matag anak sa Dios nga makadungog ug motuo sa mga mensahe niini nga miting makapangutana, “Unsa man ang ipabuhat kanako sa Ginoo aron matabangan Siya sa paghatag og kahupayan ngadto sa nanginahanglan?” Ang sitwasyon sa matag sister lahi. Mao usab kana sa akong gamayng pundok sa mga anak nga babaye, mga umagad nga babaye, ug tanang mga apo nga babaye. Ngadto nila, ug sa tanang mga anak nga babaye sa Langitnong Amahan, sublion nako ang maalamong tambag ni Sister Linda K. Burton.

Mihangyo siya ninyo nga mag-ampo uban sa pagtuo aron mahibalo unsay ipabuhat sa Ginoo kaninyo sa inyong mga kahimtang. Dayon namulong siya bahin sa saad sa tam-is nga kahupayan nga gihatag mismo sa Ginoo ngadto sa babaye nga gisaway tungod sa pagdihog sa Iyang ulo og mahalong lana nga ikabaligya man unta kini aron ikatabang sa mga kabus.

“Apan si Jesus miingon, Pasagdi lang siya; nganong inyo man siyang samokon? Usa ka maayong buhat kining iyang gihimo alang kanako.

“Kay ang mga kabus kanunayng anaa kaninyo, ug bisan kanus-a nga

buot ninyo, makahimo kamog maayo alang kanila; apan ako dili kanunayng ania kaninyo.

“Gihimo niya ang maaraman niya sa paghimo; ang akong lawas gihaplangan niyang daan alang sa paglubong.

“Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan diin gani sa tibuok kalibutan igawali ang Maayong Balita, ang gibuhat niining babayhana pagahisgutan ingon nga handumanan alang kaniya” (Marcos 14:6–9).

Kanang mubo nga kasulatan usa ka maanindot ug maalamon nga tambag para sa matinud-anong mga sister sa gingharian sa Ginoo sa samok nga mga panahon. Mag-ampo kamo aron mahibalo kinsa ang gusto sa Amahan nga inyong serbisyuhan tungod sa inyong gugma Kaniya ug sa atong Manluluwas. Ug dili kamo maglaum nga ipahibalo ngadto sa publiko ang inyong nahimo, nagsunod sa ehemplo sa babaye diha sa asoy ni Marcos sa kasulatan, kansang buhat nga balaan maoy gihinuduman ug dili ang iyang pangalan.

Akong panghinaut nga ang mga sister sa atong pamilya mobuhat kutob sa ilang mahimo tungod sa gugma sa Dios nga serbisyuhan ang nanginahanglan. Ug ang ikatulong butang nga manghinaut ko nga ilang buhaton mao nga magmapaubsanon sa personal

nga paagi bahin sa ilang maayong mga buhat. Apan ako nag-ampo nga ilang dawaton ang tambag sa Ginoo, sa dihang Siya miingon—nga ako masaligon nga kinahanglang madungog natong tanan:

“Kinahanglan magmatngon kamo nga ang inyong mga maayong buhat dili ninyo himoon sa atubangan sa mga tawo, aron lamang sa pagpasundayag niini ngadto kanila: kay sa ingon niana wala kamoy balus gikan sa inyong Amahan nga anaa sa langit.

Ug dayon miingon Siya:

“Apan ikaw sa magahatag kag limos, ayaw pahibaloa ang kamot mong wala sa gibuhat sa kamot mong tuo:

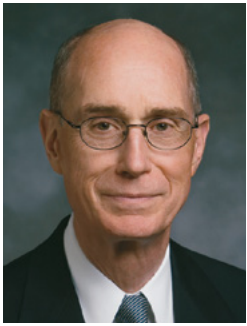
“Aron matago ang imong limos: ug ang imong Amahan nga nagatanaw sa tago magabalus kanimo” (Mateo 6:1, 3–4).

Akong pag-ampo alang sa mga sister sa gingharian, bisan asa sila o sa bisan unsang kahimtang, nga ang ilang hugot nga pagtuo sa Manluluwas ug pasalamat sa Iyang Pag-ula mogiya kanila sa paghimo kutob sa ilang mahimo alang niadtong gihangyo sa Ginoo kanila nga serbisyuhan. Kon buhaton nila kini, mosaad ko nga mamahimo silang balaan nga mga babaye kinsa mainitong pagaabi-abihon ug dayag nga pagagantihan sa Manluluwas ug sa Langitnong Amahan.

Mopamatuod ko nga kini ang Simbahan sa nabanhaw nga si Jesu-kristo. Siya nabanhaw. Iyang gibayran ang bili sa tanan natong mga sala. Ako nasayud nga tungod Kaniya kita mabanhaw ug makabaton og kinabuhing dayon. Si Presidente Thomas S. Monson ang Iyang buhi nga propeta. Ang Langitnong Amahan maminaw ug motubag sa atong mga pag-ampo. Mosaksi ko nga mas duol kita sa Manluluwas kon kita, tungod sa tiunay nga gugma, moserbisyo sa uban alang Kaniya. Ibilin ko kaninyo kining sigurado nga pagsaksi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Because I Have Been Given Much,” *Hymns*, nu. 219.
2. “Come, Follow Me,” *Hymns*, nu. 116.
3. “Matahum ang Buhat,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 13.

Sesyon sa Sabado sa Buntag | Abril 2, 2016

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Diin Duha o Tulo Nagpundok

Kon maminaw kamo uban sa Espiritu, mahumok ang inyong kasingkasing, malig-on ang inyong pagtuo, ug madugangan ang inyong kapasidad sa paghigugma sa Ginoo.

Akong minahal nga mga kaigsoonan, gi-welcome ko kamo sa ika-186 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Nalipay ko nga gikauban kamo, ug mainiton ako nga mohangop kaninyo.

Nagpasalamat ko nga mianhi kamo sa komperensya aron mobati sa inspirasyon gikan sa langit ug mobati nga mas duol sa atong Langitnong Amahan ug ni Ginoong Jesukristo.

Nagkatigum niini nga miting, nga gisibya sa tibuok kalibutan, mao ang minilyon ka mga disipulo ni Jesukristo kinsa ubos sa pakigsaad nga kanunay nga mohinumdom Kaniya ug moserbisyo Kaniya. Pinaagi sa milagro sa modernong teknolohiya, ang pagkalagyo tungod sa panahon ug distansya nahanaw. Nagtigum kita nga daw nagkapundok ra kitang tanan sa usa ka dakong hawanan.

Apan mas importante kay sa atong panagpundok mao ang kang kinsang ngalan nga ato kining gibuhat. Ang Ginoo misaad nga bisan sa ka daghan sa Iyang mga tinun-an dinhi sa yuta

karon, Siya magpaduol sa matag usa kanato. Miingon Siya ngadto sa Iyang gamay nga pundok sa mga disipulo niadtong 1829, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kanimo, . . . diin duha o tulo nagpundok nga naghiusa diha sa akong ngalan, . . . tan-awa, Ako anaa diha sa taliwala kanila—gani sama nga ako diha sa taliwala kaninyo” (D&P 6:32).

Karon may gidaghanon nga sobra sa usa o duha, usa ka dakong pundok sa Iyang mga disipulo nagkatigum niini nga komperensya, ug sama sa gisaad, ang Ginoo anaa sa taliwala kanato. Tungod kay Siya usa ka nabanhaw ug nahimaya nga binuhat, dili Siya maanaa sa pisikal nga paagi sa tanang dapit nga nagpundok ang mga Santos. Apan, pinaagi sa gahum sa Espiritu, atong mabati nga ania Siya uban kanato karon.

Asa ug kanus-a nato mabati ang kaduol sa Manluluwas magdepende sa matag usa kanato. Siya mihatag niini nga instruksyon:

“Ug usab, sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, akong mga higala, Ako mobilin niini nga mga pulong uban kaninyo aron sa pagpa-landong diha sa inyong mga kasingkasing, uban niini nga sugo diin Ako mihatag nganha kaninyo, aron kamo motawag ngari kanako samtang Ako duol pa—

“Paduol ngari kanako ug Ako mopa-
duol nganha kaninyo; pangita kanako nga makugihon ug kamo makakita kanako; pangayo, ug kamo makadawat; tuktok, ug kini pagabuksan nganha kaninyo” (D&P 88:62–63).

Nakaila ko og labing minos duha ka tawo nga naminaw karon kinsa gusto niana nga panalangin sa tibuok nilang kasingkasing. Matinguhaon silang maningkamot nga mas magpaduol ngadto sa Ginoo atol niini nga

komperensya. Matag usa kanila misulat kanako—ang ilang mga sulat miabut sa akong opisina sa samang semana—naghangyo sa samang matang sa tabang.

Silang duha mga kinabig sa Simbahan ug kanhi nakadawat og klarong mga pagpamatuod sa gugma sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesu-kristo, ang Manluluwas sa kalibutan. Sila nasayud nga si Propeta Joseph Smith mi-organisar sa Simbahan pinaagi sa direkta nga pagpadayag gikan sa Dios ug nga ang mga yawe sa balaang priesthood gipahiuli. Ang matag usa mibati og usa ka pagsaksi nga ang mga yawe anaa sa Simbahan karon. Ilang gipamatuod ngari nako ang ilang ligdong nga pagpamatuod pinaagi sa sulat.

Apan ang duha nagguol nga ang ilang mga pagbati sa gugma alang sa Ginoo ug ang Iyang gugma alang kani-la nagkaminos. Gusto nila, sa tibuok kasingkasing, nga akong tabangan nga maangkon nila og balik ang hingpit nga kalipay ug ang pagbati nga gihi-gugma nga diha kanila sa dihang nagpamiyembro sila sa gingharian sa Dios. Silang duha nahadlok nga kon dili nila hingpit nga maangkon og balik kadto nga mga pagbati sa gugma alang sa Manluluwas ug sa Iyang Simbahan, ang mga pagsulay nga ilang giatubang sa katapusan mobuntog sa ilang pagtuo.

Wala sila mag-inusara sa ilang mga kabalaka, ni ang ilang pagsulay bag-o. Atol sa Iyang mortal nga pangalagad,

ang Manluluwas mihatag kanato sa sambingay sa binhi ug sa magpupugas. Ang binhi mao ang pulong sa Dios. Ang magpupugas mao ang Ginoo. Ang pagkabuhi sa binhi ug ang pagtubo niini nag-agad sa kahimtang sa yuta. Inyong nahinumduman ang iyang mga pulong:

“Ug sa nagsabod siya, may mga binhi nga diha nahulog sa daplin sa dalan, ug midugok ang mga langgam ug ilang gituka kini:

“Ang ubang mga binhi diha mahulog sa kabatoan diin dili daghan ang yuta, ug kini migitib dayon sanglit kini wala may giladmon diha sa yuta:

“Apan sa pagsubang sa adlaw kini nalawos; ug kay wala may gamot, kini nalaya.

“Ug may uban pang mga binhi nga diha mahulog sa kasampinitan, ug ang mga sampinit mitubo ug milumos niini:

“Ug ang ubang mga binhi diha mahulog sa maayong yuta ug kini namunga; may namungag usa ka gatus ka pilo, ang uban kan-uman, ug ang uban katloan.

“Ang may mga dalunggan nga makadungog, kinahanglan siya magpatalinghug” (Mateo 13:4–9).

Akong balikon, ang binhi mao ang pulong sa Dios. Ang yuta mao ang kasingkasing sa tawo nga midawat sa binhi.

Kitang tanan susama kaayo niining talagsaong mga tawo nga misulat

kanako alang sa tabang ug kahupayan. Kitang tanan adunay mga binhi, o sa pulong sa Dios, nga gitanom diha sa atong mga kasingkasing sa usa ka higa-yon. Alang sa uban, diha sa pagkabata sa dihang gidapit kita sa atong mga ginikanan nga magpabunyang ug makumpirmahan niadtong adunay awtoridad. Ang uban kanato gitudloan sa tinawag nga mga sulugoon sa Dios. Ang matag usa mibati nga ang binhi maayo, mibati sa pagtubo niini sa atong mga kasingkasing, ug nakasinati og hingpit nga kalipay samtang ang atong mga kasingkasing ug hunahuna daw milambo.

Ang hugot nga pagtuo natong tanan nasulayan na pinaagi sa pagkalangay sa bililhong mga panalangin, ngil-ad nga mga pag-ataki niadtong gustong moguba sa atong pagtuo, mga tintasyon sa pagpakasala, ug paghinakog nga nagpaminos sa atong mga paningkamot sa pag-ugmad ug pagpahumok sa pinakalawom natong espirituhanong mga pagbati.

Bulahan kadtong naguol sa pagkawala sa hingpit nga kalipay nga kanhi anaa kanila. Ang uban wala makakita sa pagkalaya sa hugot nga pagtuo diha sa ilang mga kaugalingon. *Igmat si Satanas*. Iyang sultihan kadtong gusto niyang mahimong miserable nga ang kalipay nga gibati nila kaniadto binata nga paglingla sa kaugalingon.

Karon ang akong mensahe kadtong tanan mao nga adunay bililhong oportunidad sa mosunod nga pipila ka adlaw sa pagpili aron mahumok ang atong mga kasingkasing ug makadawat ug maamumahan ang binhi. Ang binhi mao ang pulong sa Dios, ug kini ibubu diha kanatong tanan nga maminaw, motan-aw, ug mobasa sa mga kahimoan niini nga komperensya. Ang mga musika, mga pakigpulong, ug mga pagpamatuod giandam sa mga sulugoon sa Dios kinsa makugihong nagtinguha sa Espiritu Santo nga mogiya kanila sa ilang pagpangandam. Nagkataas ug nagkamapainubsanon ang ilang pagampo samtang nagkaduol na ang mga adlaw sa komperensya.

Nag-ampo sila nga makabaton og gahum sa pag-awhag kaninyo nga mohimo og mga pagpili nga

makamugna diha sa inyong kasingkasing og mas tambok nga yuta diin motubo ug magmabungahon ang pulong sa Dios. Kon maminaw kamo uban sa Espiritu, mahumok ang inyong kasingkasing, malig-on ang inyong pagtuo, ug madugangan ang inyong kapasidad sa paghigugma sa Ginoo.

Ang inyong pagpili nga mag-ampo inubanan sa hingpit nga katuyoan sa kasingkasing mousab sa inyong kasinatian sa mga sesyon sa komperensya ug sa mga adlaw ug mga bulan nga mosunod.

Daghan kaninyo nagsugod na. Sa pagsugod niining sesyon, wala lang kamo maminaw sa pag-ampo; gidugang ninyo ang inyong pagtuo sa pangamuyo nga atong matagamtam ang panalangin nga ang Espiritu Santo ibubu kanato. Samtang inyong gidugang ang inyong hilum nga pangaliyupo sa pangalan ni Jesukristo, nagkaduol kamo Kaniya. Kini Iyang komperensya. Ang Espiritu Santo lamang ang makadala sa mga panalangin nga gitinguha sa Ginoo alang kanato. Sa Iyang gugma alang kanato, Siya misaad nga atong mabati nga:

“Bisan unsa ang ilang ipamulong kon nadasig diha pinaagi sa Espiritu Santo mahimo nga kasulatan, mahimo nga kabubut-on sa Ginoo, mahimo nga hunahuna sa Ginoo, mahimo nga pulong sa Ginoo, mahimo nga tingog sa Ginoo, ug ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan.

“Tan-awa, mao kini ang saad sa Ginoo nganha kaninyo, O kamo nga akong mga sulugoon.

“Busa, paglipay, ug ayaw kahadlok, kay Ako ang Ginoo anaa uban kaninyo, ug mobarug diha kaninyo; ug kamo magpamatuod kanako, gani si Jesukristo, nga Ako ang Anak sa buhi nga Dios, nga Ako mao kaniadto, nga Ako mao karon, ug nga Ako mao ang moabut” (D&P 68:4–6).

Mahimo kamong mag-ampo ug modugang sa inyong hugot nga pagtuo sa matag higayon nga ang usa ka sulugoon sa Dios moduol sa pulpito nga ang saad sa Ginoo diha sa seksyon 50 sa Doktrina ug mga Pakigsaad matuman:

“Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, siya nga gi-orden ngari kanako ug gipadala ngadto sa pagsangyaw sa pulong sa kamatuoran pinaagi sa Maghuhupay, diha sa Espiritu sa kamatuoran, siya magsangyaw ba niini pinaagi sa Espiritu sa kamatuoran o sa lain nga paagi?

“Ug kon kini pinaagi sa uban nga paagi kini dili gikan sa Dios.

“Ug usab, siya nga nakadawat sa pulong sa kamatuoran, siya modawat ba niini pinaagi sa Espiritu sa kamatuoran o sa lain nga paagi?

“Kon kini sa lain nga paagi kini dili gikan sa Dios.

“Busa, ngano nga kamo dili makasabut ug makahibalo, nga siya nga nakadawat sa pulong pinaagi sa Espiritu sa kamatuoran nakadawat niini ingon nga kini gisangyaw pinaagi sa Espiritu sa kamatuoran?

“Busa, siya nga nagsangyaw ug siya nga nakadawat, nakasabut sa usag usa, ug ang duha makadawat og kaayohan ug maglipay nga maghiusa” (D&P 50:17–22).

Mahimo kamong mag-ampo samtang ang choir hapit na mokanta. Ang choir director, mga organist, ug mga sakop sa choir nag-ampo ug nagpraktis uban sa pag-ampo diha sa ilang mga kasingkasing ug hugot nga pagtuo

nga ang musika ug ang mga pulong mopahumok sa mga kasingkasing ug modugang sa ilang gahum sa paglig-on sa pagtuo sa uban. Sila mopasundayag alang sa Ginoo sama nga sila anaa sa Iyang atubangan, ug masayud sila nga ang atong Langitnong Amahan makadungog kanila sama kasigurado sa iyang pagdungog sa ilang personal nga mga pag-ampo. Dungan silang naghago uban sa gugma aron matinuod ang saad sa Manluluwas ngadto kang Emma Smith: “Kay ang akong kalag mahimuot sa awit sa kasingkasing; oo, ang awit sa mga matarung mao ang usa ka pag-ampo ngari kanako, ug pagatubagon uban sa usa ka panalangin diha sa ilang mga ulo” (D&P 25:12).

Kon kamo dili kay naminaw lang apan nag-ampo usab samtang manganta sila, ang inyong pag-ampo ug ilang pag-ampo pagatubagon og panalangin diha sa inyong ulo ingon man usab sa ilaha. Inyong mabati ang panalangin sa gugma ug pag-aprubar sa Manluluwas. Ang tanan nga miapil niana nga pagdayeg mobati sa ilang gugma alang Kaniya nga motubo.

Mahimo kamong mag-ampo samtang ang mamumulong daw hapit na matapos sa iyang mensahe. Siya mag-ampo diha sa iyang kaugalingon ngadto sa Amahan nga ang Espiritu Santo mohatag

dili ko makahinumdom sa akong gipamulong. Namulong ko sa mga pulong sa pagpamatuod, apan ang Ginoo anaa, naghatag niini kanako sa dihang ako kining gikinahanglan. Ang saad nga ang Ginoo mohatag kanato sa mga pulong diha-diha dayon magamit ilabi na sa pagpamatuod (tan-awa sa D&P 24:6). Paminaw og maayo sa mga pagpamatuod nga gipakigbahin niining komperensya—mobati kamo nga mas duol sa Ginoo.

Inyong mabati nga hapit na nakong tapuson ang mensahe nga gipaningkamutan nakong ipasabut uban sa usa ka pagpamatuod sa kamatuoran. Ang inyong mga pag-ampo motabang nako nga mahatagan sa mga pulong sa pagpamatuod nga makatabang sa tawo nga nangandoy og tubag sa iyang mga pangutana.

Akong ibilin kaninyo ang akong siguradong pagsaksi nga ang atong Langitnong Amahan, ang halangdong Elohim, nahigugma ug nakaila kanato, matag usa. Ubos sa Iyang direksyon, ang Iyang Anak, si Jehova, mao ang Tiglalang. Ako mopamatuod nga si Jesus sa Nazaret natawo nga Anak sa Dios. Iyang giayo ang masakiton, mihatag og panan-aw sa mga buta, ug mibuhi sa mga patay. Iyang gibayaran ang tanang mga sala sa matag anak sa Langitnong Amahan nga natawo dinhi sa mortalidad. Iyang gibugto ang mga higot sa kamatayon alang sa tanan sa dihang mibangon Siya gikan sa lubnganan nianang unang Dominggo sa Pasko sa Pagkabanhaw. Siya buhi karon, usa ka Dios—nabanhaw ug mahimayaon.

Kini lamang ang tinuod nga Simbahan, ug Siya ang ulohang bato sa pamag-ang niini. Si Thomas S. Monson mao ang Iyang propeta alang sa tibuok kalibutan. Ang mga propeta ug mga apostoles nga inyong madunggan niini nga komperensya mamulong alang sa Ginoo. Sila Iyang mga sulugoon, gitugutan sa paglihok alang Kaniya. Siya naggiya sa Iyang mga sulugoon sa kalibutan. Niini nasayud ako. Ug sa ingon ako mosaksi diha sa Iyang ngalan, gani sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

kaniya sa mga pulong sa pagpamatuod nga mobayaw sa mga kasingkasing, paglaum, ug determinasyon sa mga tigpaminaw nga kanunay mohinumdom sa Manluluwas ug mosunod sa mga sugo nga Iyang gihatag kanato.

Ang pagpamatuod dili lang usa ka pagpahayag sa mensahe. Kini usa ka panghimatuod sa pipila ka kamatuoran nga pagadad-on sa Espiritu ngadto sa mga kasingkasing niadtong nag-ampo alang sa tabang, alang sa balaang direksyon, ug aron makadawat sa gugmang putli ni Kristo.

Ang tinuod nga pagpamatuod ihatag ngadto sa mga mamumulong.

Mahimong diyutay lang ang ilang isulti, apan pagadad-on kini ngadto sa kasingkasing sa mapainubsanong tigpaminaw kinsa mitambong sa komperensya nga nagtinguha sa maayong pulong sa Dios.

Nasayud ko gikan sa kasinatian unsay mahimo sa hugot nga pagtuo sa maayong mga tawo sa pagmugna og mga pulong gikan sa Espiritu sa pagtapos sa usa ka wali. Sobra kausa, dunay miingon kanako human sa akong pagpamatuod, “Giunsa nimo pagkahibalo kon unsay gikinahanglan kaayo nakong madungog?” Akong nakat-unan nga dili masurprisa kon

Ni Mary R. Durham

Bag-ong na-Release nga Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Makagiya nga Gasa alang sa Usa ka Bata

Unsaon man nato sa pagtudlo ang atong mga anak aron malikay sila sa mga impluwensya sa kalibutan ug mosalig sa Espiritu?

Usa ka batan-ong amahan tinud-anay nga nagkaunlod. Siya ug ang iyang duha ka anak, ug iyang uga-ngan nga lalaki nanglakaw libut sa usa ka linaw. Gilibutan sila sa kabungturan nga puno sa mga pine tree, ug blue nga kalangitan, puno sa nipis nga pang-anod, nagpakita sa katahum ug kalinaw. Sa dihang ang mga bata giinitan na ug gikapoy, nakahukom ang duha ka lalaki nga pasakyon ang mga bata sa ilang mga buko-buko ug languyon ang mubo nga distansya tabok sa linaw.

Daw sayon ra kini—hangtud nga ang amahan mibati nga nagkaunlod, ang tanan nahimong bug-at kaayo. Ang tubig miduso kaniya pailawom sa linaw, ug nataranta siya. Unsaon niya pagpabilin nga naglutaw—ug unsaon sa paghimo niini nga anaa sa iyang buko-buko ang iyang bililhong anak nga babaye?

Dili madungog ang iyang pagsinggit tungod sa distansya; layo ra kaayo ang iyang ugangan aron makatubag sa desperadong pagpangayo og tabang. Iyang gibati nga nag-inusara ug walay mahimo.

Mahunahuna ba ninyo nga mobati nga nag-inusara sama sa iyang gibati,

walay magunitan ug nanlimbasug sa usa ka desperadong sitwasyon alang sa inyong kinabuhi ug sa inyong anak? Subo lang, kitang tanan makasinati og susama niini nga pagbati kon anaa kita

sa mga sitwasyon diin nagkinahanglan gayud kita nga makakita og tabang aron maluwas ug moluwas sa atong mga gihigugma.

Hapit na mataranta, nakaamgo siya nga ang iyang basa nga sapatos maoy nakapabug-at niya. Samtang naningkamot nga magpabiling naglutaw, iyang gisulayan paghubo ang iyang bug-at nga sapatos. Apan daw gipapilit kini nga lisud tangtangan. Ang mga liston mibaga tungod sa tubig, nga nagpahugot niini og maayo.

Sa iyang katapusan tingaling higayon sa pagkadesperado, nakahimo siya sa paglangkat sa sapatos gikan sa iyang mga tiil, ug sa katapusan ang sapatos natangtang, dali nga nahulog pailawom sa linaw. Nakalingkawas sa kabug-at nga nagbitad kaniya pailawom, dali-dali siyang misikad pataas uban sa iyang anak nga babaye. Maka-abante na siya karon sa paglangoy, padulong sa kasiguroan sa pikas nga bahin sa linaw.

Usahay kitang tanan mahimong mobati nga daw malumos. Mahimong bug-at ang kinabuhi. Nagpuyo kita sa “saba ug busy nga kalibutan. . . . Kon dili kita magbantay, ang mga butang

ning kalibutana [mopuli] sa mga butang sa Espiritu.”¹

Unsaon nato pagsunod sa ehemplo niini nga amahan ug pagtanggap sa ubang mga palas-anon sa kalibutan nga atong gidala, aron dili kita mabugatan sa mga butang sa kalibutan? Sa unsang paagi, sama sa gitambag ni Pablo, atong “iwakli ang tanang kabug-at”?² Unsaon nato pag-andam ang atong mga anak alang sa adlaw nga dili na sila makakupot kanato ug sa atong mga pagpamatuod—kon sila na ang maglangoy?

Usa ka tubag moabut kon kita moila nining balaanong tinubdan sa kalig-on. Kini usa ka tinubdan nga kasagarang gipakaubos, apan kini mahimong

gamiton kada adlaw sa pagpagaan sa atong palas-anon ug paggiya sa atong bililhong mga anak. Kana nga tinubdan mao ang makagiya nga gasa sa Espiritu Santo.

Sa edad nga otso anyos, ang mga bata makasinati og bunyag. Sila makat-on ug mohimo og pakigsaad uban sa Dios. Kadtong ilang gimahal naglibut kanila samtang sila ipaunlod ug mohawas gikan sa bunyaganan uban sa dakong kalipay. Dayon ilang madawat ang dili mahulagway nga gasa sa Espiritu Santo, usa ka gasa nga mahimong mogiya kanila sa kanunay samtang sila magpu-yo alang niana nga panalangin.

Si Elder David A. Bednar mii-
ngon: Ang pagkayano niini nga

[kumpirmasyon] maoy hinungdan nga mataligam-an ang kahulugan niini. Kining upat ka mga pulong—“Dawata ang Espiritu Santo”—dili usa ka lumalabay lamang nga pahayag; hinoon, naglangkob kini og usa ka mando sa priesthood—usa ka awtorisado nga awtag sa paglihok nga dili pagaaghaton.”³

Ang mga bata adunay natural nga tinguha sa pagbuhat og maayo ug magbinuotan. Atong mabatyagan ang ilang pagka-inosente, ilang kaputli. Sila usab sensitibo kaayo sa ligdong, hinagawhaw nga tingog.

Sa 3 Nephi 26, ang Manluluwas mipakita kanato sa espirituhanong kapasidad sa mga bata:

“Siya miluag sa ilang mga dila, ug sila namulong ngadto sa ilang mga amahan sa mahinungdanon ug katingalahan nga mga butang, gani labaw pa nga mahinungdanon kay sa iyang gipadayag ngadto sa mga katawhan. . . .

“ . . . Sila nakakita ug nakadungog niini nga mga bata; oo, bisan ang mga masuso mibuka sa ilang mga ba-ba ug militok og mga kahibulongan nga mga butang.”⁴

Sa unsang paagi kita isip mga gini-kanan makapalambo sa espirituhanong kapasidad sa atong gagmayng mga bata? Unsaon man nato sila sa pagtudlo aron malikay sila sa kalibutanong mga impluwensya ug mosalig sa Espiritu kon kita dili nila kauban ug nag-inusara sila sa lisud nga mga panahon sa ilang kinabuhi?

Tuguti ko nga mopakigbahin kaninyo og pipila ka mga ideya.

Una, atong tabangan ang atong mga anak nga masayud kon ilang nadungog ug gibati ang Espiritu.

Mobalik kita sa panahon sa Daang Tugon aron makita kon giunsa ni Eli sa pagbuhat niini alang kang Samuel.

Ang batan-on nga si Samuel kaduha nakadungog og tingog ug midagan ngadto ni Eli, nag-ingon, “Ania ako.”

“Ako wala magtawag,” mitubag si Eli.

Apan “si Samuel wala pa makaila sa Ginoo, ni ang pulong sa Ginoo napa-hayag na kaniya.”

Sa ikatulo nga higayon, si Eli nakasabut nga ang Ginoo ang mitawag

kang Samuel ug gisultihan si Samuel nga moingon, “Sulti, Ginoo; kay ang imong sulugoon namati.”⁵

Si Samuel misugod sa pagbati, pag-ila, ug pagpatalinghug sa tingog sa Ginoo. Apan kining batan-ong lalaki wala magsugod sa pagkasabut hangtud nga si Eli mitabang kaniya nga makaamgo niini. Ug human natudloan, si Samuel nahimong mas pamilyar sa ligdong, hinagawhaw nga tingog.

Ikaduha, atong maandam ang atong mga panimalay ug ang atong mga anak nga mobati sa ligdong, hinagawhaw nga tingog. “Daghang mga magtutudlo sa langyaw nga pinulongan nagtuo nga ang mga bata mas makakat-on sa pinulongan diha sa mga ‘immersion program,’ diin giliyokan sila sa ubang mamumulong sa pinulongan ug mismong pasultihon sila niini. Makakat-on sila dili lamang sa pagsulti sa mga pulong, apan sa larino nga pagsulti ug gani sa paghunahuna diha sa bag-ong pinulongan. Ang [labing maayo] nga ‘immersion’ alang sa espiritwal nga edukasyon mao ang sa panimalay, diin ang espirituhanong mga baruganan maoy basihan sa inadlawng pagpakabuhi.”⁶

“Igatudlo mo [ang mga pulong sa Ginoo] sa dakong kakugi sa imong mga anak, ug magasulti ka mahitungod niini sa magalingkod ikaw sa imong balay, ug sa magalakaw ikaw sa dalan, ug sa imong paghigda, ug sa imong pagbangon.”⁷ Ang pagpatuhop sa Espiritu diha atong mga pamilya mobukas sa mga kasingkasing sa atong mga anak alang sa Iyang impluwensya.

Ikatulo, atong matabangan ang atong mga anak sa pagsabut kon sa unsang paagi ang Espiritu mamulong kanila. Gitudlo ni Joseph Smith, “Kon Siya moduol sa usa ka gamay nga bata, Siya mopahiangay sa iyang kaugalingon ngadto sa pinulongan ug kapasidad sa usa ka gamay nga bata.”⁸ Usa ka inahan nakadiskobre nga tungod kay ang mga bata makakat-on sa lain-laing paagi—ang uban makakat-on pinaagi sa pagtan-aw, pagpaminaw, paghikap, o pagbati—sa iyang pag-observerbar og maayo sa iyang mga anak, mas nakaamgo siya nga ang Espiritu Santo nagtudlo sa iyang mga anak

sa labing maayo nga mga paagi nga makakat-on ang matag usa.⁹

Laing inahan mipakigbahin og kasi-natian sa pagtabang sa iyang mga anak nga makakat-on sa pag-ila sa Espiritu. “Usahay,” misulat siya, “[ang mga bata] dili makaamgo nga ang pabalik-balik nga hunahuna, usa ka pagbati sa kahunahuna human sila mohilak, o ang paghinumdom sa usa ka butang sa saktong lang nga panahon maoy mga paagi nga ang Espiritu Santo nakigsulti [kanila].” Siya mipadayon, “Akong gitudloan ang akong mga anak nga tutokan ang unsay ilang gibati [ug buhaton kini].”¹⁰

Ang pagbati ug pag-ila sa Espiritu magdala og espiritwal nga kapasidad sa kinabuhi sa atong mga anak, ug ang tingog nga ilang nailhan mas magkakarlaro diha kanila. Mahitabo kini sama sa giingon ni Elder Richard G. Scott: “Samtang kamo nakaangkon og kasinatian ug kalampanan sa pagkaganiyahan sa Espiritu, ang inyong pagsalig diha sa mga impresyon nga inyong gibati mahimong mas sigurado kay sa inyong pagdepende diha sa unsay inyong nakita o nadungog.”¹¹

Dili kita angayng mahadlok samtang atong makita ang atong mga anak nga

mosulod sa mga katubigan sa kinabuhi, kay gitabangan nato sila nga matangtang gikan kanila ang kalibutanong mga butang. Gitudloan nato sila nga magpakabuhi alang sa makagiya nga gasa sa Espiritu. Kini nga gasa padayon nga mopagaan sa gibug-aton nga ilang gidala ug mogiya kanila balik sa ilang langitnong panimalay, kon magpakabuhi sila alang niini ug mosunod sa mga pag-aghat niini. Sa pangalan ni Jesukristo, Amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph B. Wirthlin, “The Unspeakable Gift,” *Liahona*, Mayo 2003, 27.
2. Mga Hebreohanon 12:1.
3. David A. Bednar, “Dawata ang Espiritu Santo,” *Liahona*, Nob. 2010, 95.
4. 3 Nephi 26:14, 16.
5. Tan-awa sa 1 Samuel 3:4–10.
6. C. Terry and Susan L. Warner, “Helping Children Hear the Still, Small Voice,” *Liahona*, Ago. 1994, 27.
7. Deuteronomio 6:7.
8. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 3:392.
9. Tan-awa sa Merrilee Browne Boyack, “Pagtabang sa mga Bata nga Makaila sa Espiritu Santo,” *Liahona*, Dis. 2013.
10. Irinna Danielson, “How to Answer the Toughest ‘Whys’ of Life,” Okt. 30, 2015, lds.org/blog.
11. Richard G. Scott, “Aron Makabaton og Espirituhanong Giya,” *Liahona*, Nob. 2009, 7.

Ni Elder Donald L. Hallstrom
Sa Kapangulohan sa Seventy

Ako Anak sa Dios

Ang husto nga panabut sa atong langitnong panulundon importante sa kahimayaan.

Ang atong pinakamahinungdanong doktrina naglakip sa kahibalo nga kita mga anak sa buhi nga Dios. Mao kana nganong usa sa Iyang labing sagrado nga mga pangalan mao ang Amahan—Langitnong Amahan. Kini nga doktrina klaro nga gitudlo na sa mga propeta sa tanang kapanahunan:

- Sa dihang gitintal ni Satanas, si Moises mipakgang kaniya, nga nag-ingon: “Kinsa ikaw? Kay tan-awa, ako *anak sa Dios*.”¹
- Namulong ngadto sa Israel, ang Salmista miingon, “Kamong tanan *mga anak sa Hataas Uyamut*.”²
- Si Pablo mitudlo sa mga taga-Atenas sa Areopago nga sila “*kaliwat man diyay sa Dios*.”³
- Si Joseph Smith ug Sidney Rigdon nakadawat og usa ka panan-awon diin ilang nakita ang Amahan ug Anak, ug usa ka langitnong tingog mipahayag nga ang mga lumulupyo sa kalibutan “*mga anak nga lalaki ug anak nga mga babaye sa Dios*.”⁴
- Pagka 1995, ang 15 ka buhing mga apostoles ug mga propeta mimatuod: “Ang tanan nga mga tawo . . . gilalang diha sa hitsura sa Dios. Ang matag usa *hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa*

langitnong mga ginikanan.”⁵

- Si Presidente Thomas S. Monson mipamatuod: “Kita *mga anak nga lalaki ug babaye sa buhi nga Dios*. . . . Dili kita tinud-anay nga motuo niini nga dili makasinati og lawom nga bag-ong pagbati sa kalig-on ug gahum.”⁶

Kini nga doktrina mahinungdanon kaayo, gibalik-balik pag-ayo, ug yano kaayo nga mora og ordinaryo na lang kini, nga sa pagkatinuod kini maoy

labing talagsaong kahibalo nga atong maangkon. Ang husto nga panabut sa atong langitnong panulundon importante sa kahimayaan. Mahinungdanon kini aron masabtan ang mahimayaong plano sa kaluwasan ug sa pag-ugmad og hugot nga pagtuo diha sa Unang natawo sa Amahan, si Jesukristo, ug sa Iyang maloloy-ong Pag-ula.⁷ Dugang pa, naghatag kini og padayong kadasig aron kita mohimo ug motuman sa atong gikinahanglan nga mahangturing mga pakigsaad.

Uban sa pipila ka eksepsyon, ang tanan nga miapil niini nga miting makahimo karon mismo, nga walay sinulat nga pulong o musika, sa pagkanta sa, “Ako Anak sa Dios.”⁸ Kining pinalanggang himno usa sa kanunay gayud nga kantahon niini nga Simbahan. Apan ang importanteng pangutana mao, Nasayud ba *gayud* kita niini? Nasayud ba gayud kita niini diha sa atong hunahuna ug sa atong kasingkasing ug sa atong kalag? Ang atong langitnong kagikan ba ang nag-una ug labing importante nga ilhanan sa atong kaugalingon?

Dinhi sa yuta, atong giila ang atong mga kaugalingon sa lain-laing mga paagi, lakip ang atong lugar nga natawhan, atong nasyonalidad, ug atong pinulongan. Ang pipila moilagan sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa ilang trabaho o sa ilang kalingawan.

Kining yutan-ong pag-ila sa pagkatawo dili sayop *gawas kon* kini mopuli o mosumpaki sa atong mahangturong pagkatawo—ang pagkaanak nga lalaki o anak nga babaye sa Dios.

Sa dihang ang among kinamanghurang anak sayis anyos pa ug anaa sa unang grado sa eskwelahan, ang iyang magtutudlo mihatag sa mga bata og diha sa klase og kalihokan sa pagsulat. Oktubre kadto, ang bulan sa Halloween, usa ka holiday nga gisaulog sa ubang mga bahin sa kalibutan. Samtang dili kini ang akong paborito nga holiday, nagtuo ko nga tingali adunay pipila ka inosente ug makaayo nga mga aspeto sa Halloween.

Nanghatag ang magtutudlo og usa ka pirasong papel ngadto sa batan-ong mga estudyante. Sa ibabaw adunay dili maayong pagkadrowing nga gitawag og mythical witch o istorya-istorya nga aswang (miingon na ko ninyo nga dili kini ang akong paboritong holiday) nga nagbarug duol sa nagbukal nga kawa. Ang pangutana nga naa sa pahina, nga gituyo aron sa pag-awhag sa mga hunahuna sa mga bata ug aron masulayan ang ilang yano nga mga kahanas sa pagsulat, mao ang “Bag-o lang ka nga nakainom og usa ka tasa sa giingon og ilimnom sa aswang. Unsay mahitabo kanimo?” Palihug hibalo nga kini nga istorya wala ipakigbahin nga girekomendar sa mga magtutudlo.

“Bag-o lang ka nga nakainom og usa ka tasa sa ilimnon sa aswang. Unsay mahitabo kanimo?” Gamit ang iyang labing maayong sinulatan, ang among gamay nga bata misulat, “mamatay ko ug moadto ko sa langit. Maganahan ko didto. Maganahan ko niini tungod kay kini mao ang labing maayo nga dapit tungod kay makauban nimo ang imong Langitnong Amahan.” Kini nga tubag posibleng nakapatingala sa iyang magtutudlo; hinoon, sa dihang ang among anak nga babaye midala sa nahuman nga buluhaton ngadto sa balay, among nabantayan nga gihatagan siya og usa ka bitoon, ang pinakataas nga grado.

Sa tinuod nga kinabuhi, kita mag-atubang og tinuod, dili hinanduraw, nga mga kalisud. Adunay

kasakit—pisikal, emosyonal ug espiritwal. Adunay mga kasubo kon ang mga kahintang lahi kaayo kay sa atong giluman. Adunay in hustisya kon daw dili kita angay sa atong sitwasyon. Adunay mga kasagmuyo kon ang usa ka tawo nga atong gisaligan mopakyas kanato. Adunay mga problema sa panglawas ug problema sa pinansyal nga magdala og kalibug. Tingali adunay mga higayon sa pagduha-duha kon ang usa ka doktrina o kasaysayan lapas na sa atong panabut karon.

Kon ang lisud nga mga butang mahitabo sa atong kinabuhi, unsa man dayon ang atong tubag? Ang kalibug ba o pagduha-duha o espirituhanong pagbiya? Usa ba kini ka unos sa atong hugot nga pagtuo? Basulon ba nato ang Dios o ang uban sa atong mga kahintang? O ang una ba natong tubag mao ang paghinumdom kinsa kita—nga kita mga anak sa mahigugmaong Dios? Giubanan ba kini og hingpit nga pagsalig nganong gitugot Niya ang yutan-ong pag-antus *tungod* kay nasayud Siya nga

kini mopanalangin kanato, sama sa usa ka kalayo sa magtutunaw, nga mahimong sama Kaniya ug makaangkon sa atong mahangturong kabilin?⁹

Bag-ohay lang, didto ko og miting uban ni Elder Jeffrey R. Holland. Sa pagtudlo sa baruganan nga ang mortal nga kinabuhi mahimong sakit apan ang atong mga kalisdanan adunay mahangturong katuyoan—bisan kon wala nato kini masabti niana nga panahon—si Elder Holland miingon, “Mahimo ninyong maangkon ang unsay inyong gusto, o ang mas maayo pa niini.”

Lima ka bulan ang milabay, ang akong asawa, si Diane, ug ako miadto sa Africa uban ni Elder ug Sister David A. Bednar. Ang ikaunom og katapusang nasud nga among gibisitan mao ang Liberia. Ang Liberia usa ka nindot nga nasud nga dunay halangdong mga katawhan ug nindot nga kasaysayan, apan lisud ang sitwasyon didto. Mga dekada sa politikanhong kagubot ug mga gubat sibil nagpagra-be sa epekto sa kawad-on. Dugang pa

niana, ang makakahadlok nga sakit nga Ebola mipatay og dul-an 5,000 ka mga tawo atol sa kinaulahiag pagkaylap niini. Kami ang unang grupo sa mga lider sa Simbahan gikan sa gawas nga lugar nga mibisita sa Monrovia, ang kapital nga siyudad, sukad ang World Health Organization mideklarar nga luwas na kining buhaton human sa krisis sa Ebola.

Sa usa ka init kaayo ug alimuot nga buntag sa Dominggo, mibiyaye kami ngadto sa usa ka inabangan nga pasilidad sa sentro sa siyudad. Ang tanang kalingkuran gipahiluna, nga mitotal og 3,500 ka mga lingkuranan. Ang katapusang pag-ihap sa mga manambo-ngay miabut og 4,100. Hapit tanan nga miabut mibiyaye pinaagi sa paglakaw o ubang matang sa hasol nga pampublikong sakyanan; dili sayon alang sa mga Santos ang pagpundok. Apan nangabut sila. Kadaghanan miabut pipila ka oras sa wala pa ang gitakda nga oras sa miting. Sa pagsulod namo sa hawanan, ang espirituhanon nga palibut makapahinam! Ang mga Santos andam nga matudloan.

Kon ang usa ka mamumulong mokutlo sa kasulatan, ang mga miyembro kusog nga mosulti sa bersikulo. Dili igsapayan—mubo nga kasulatan o taas, ang tibuok kongregasyon dungan sa pagtubag. Karon, wala gayud namo kini girekomendar, apan impresibo kaayo nga makabuhay sila niini. Ug ang choir—impluwensyal kaayo. Uban sa

madasigon nga choir director ug 14 anyos nga batan-ong lalaki sa keyboard, ang mga miyembro nanganta uban sa kalagsik ug kalig-on.

Dayon si Elder Bednar namulong. Kini, siyempre, mao ang gipaabut nga bahin sa panagpundok—nga madungog ang usa ka Apostol nga motudlo ug mopamatuod. Tataw nga adunay espirituhanong giya, sa tunga-tunga sa iyang pakigpulong, si Elder Bednar mihunong ug miingon, “Makamao mo sa ‘How Firm a Foundation?’”

Ingon og ang 4,100 ka mga tingog midahunog sa pagtubag, “OO!”

Dayon siya nangutana, “Makamao mo sa bersikulo 7?”

Pag-usab ang tibuok pundok mitubag, “OO!”

Ang han-ay sa gamhanang himno “How Firm a Foundation” nga gikanta sa Mormon Tabernacle choir sulod sa milabay nga 10 ka tuig naglakip sa bersikulo 7, nga wala gikanta kaniadto. Si Elder Bednar misugo, “Atong kantahon ang mga bersikulo 1, 2, 3, ug 7.”

Walay pagduha-duha, mibarug dayon ang choir director ug ang naghupot sa Aaronic Priesthood nga tigduyog misugod dayon sa madasigong pagtukar sa pasiuna nga mga nota. Uban sa usa ka level sa konbiksyon nga wala pa nako mabati sukad diha sa himno sa kongregasyon, among gikanta ang mga bersikulo 1, 2, ug 3. Dayon ang gikusgon ug espirituhanong gahum misaka sa dihang ang 4,100 ka mga

tingog mikanta sa ikapito nga bersikulo ug mideklarar:

*Kalag nga diha kang Jesus misalig
Dili ko, buot, kaaway mokabig;
Kalag nga, sa impierno gitinguha,
Ako dili, gayud, ako dili, gayud,
Ako dili, dili gayud, mobiya!¹⁰*

Sa usa sa labing talagsaon nga espirituhanong hitabo sa akong kinabuhi, natudloan ko og lawom nga leksyon nianang adlaw. Nagpuyo kita sa kalibutan nga makapahimo nato nga makalimot kon si kinsa gyud kita. Kon daghan ang mga makalinga nga naglibut kanato, mas dali ang pagsayon-sayon ra niini, dayon ang pagbaliwala, ug dayon paghikalimot sa atong koneksyon ngadto sa Dios. Ang mga Santos sa Liberia wala kaayoy materyal nga mga kabtangan, apan daw aduna sila sa tanang butang sa espirituhanong paagi. Ang among nasaksihan nianang adlaw sa Monrovia mao ang usa ka grupo sa mga anak sa Dios kinsa nasayud niini!

Sa kalibutan karon, bisan asa kita nagpuyo ug bisan unsa pa ang atong mga kahimtang, kinahanglan nga ang atong labing importanteng ilhanan sa atong kaugalingon mao ang atong pagka-anak sa Dios. *Pinaagi sa pagkasayud* niana mapalambo nato ang atong pagtuo, modasig sa atong padayon nga paghinulsol, ug mohatag og kalig-on nga mahimong “makanunayon ug dili matarug” sa tibuok natong mortal nga panaw.¹¹ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moises 1:13; emphasis gidugang.
2. Salmo 82:6; emphasis gidugang.
3. Mga Buhat 17:29; emphasis gidugang.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:24; emphasis gidugang.
5. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129; emphasis gidugang.
6. Thomas S. Monson, “Ang mga Langgam nga Kanaryo nga may Abuhon [Gray] sa Ilang mga Pako,” *Liahona*, Hunyo 2010, 4; emphasis gidugang.
7. Tan-awa sa Mga Taga-Colosas 1:13–15.
8. “Ako Anak sa Dios,” *Songbook sa mga Bata*, nu. 2.
9. Tan-awa sa Malaquias 3:2.
10. “Unsa Kalig-on ang Tukurangan,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 6.
11. Mosiah 5:15.

Ni Elder Gary E. Stevenson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Asa ang mga Yawe ug Awtoridad sa Priesthood?

Ang awtoridad ug ang mga yawe sa priesthood makahatag og gahum, moabli sa ganghaan sa langit, motugot sa paggamit sa langitnong gahum, ug mohan-ay sa mga pakigsaad nga gikinahanglan aron makabalik ngadto sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan.

Samtang ang adlaw sa kahapunon sa tingtugnaw misalop luyo sa lapad nga bungtod nga dailusanan sa ski nga natabunan sa snow, ang tugnaw kaayong hangin sa bukid namahit sa among mga aping ug ilong, daw nagpadali kanamo ngadto sa among mga sakyanan ug mga trak sa parkingan sa ski resort. Didto sa among komportable nga mga sakyanan, ang mga heater sa dili madugay mopainit sa bugnaw nga mga tudlo sa kamot ug sa tiil. Ang tingog sa nanggahi nga snow sa matag tunob namo nagkumpirmar nga grabe kini katugnaw.

Ang among pamilya tibuok adlaw nga nalingaw diha sa mga ski slope, nga matapos na karon uban sa grabeng katugnaw. Pag-abut sa sakyanan, akong gikuot ang mga yawe diha sa bulsa sa akong coat ug dayon sa laing bulsa ug sa lain usab. “Asa man ang mga yawe?” Ang tanan mabalak-ong naghulat sa mga yawe! Nakargahan na ang bateriya, ug ang tanang sistema—lakip ang

heater—andam na, apan kon wala ang mga yawe, dili mi makasulod sa pultahan; kon wala ang mga yawe dili makaandar ang makina sa sakyanan.

Nianang higayuna, ang among nag-unang hunahuna mao ang unsaon pagsulod sa sakyanan ug magpainit,

apan dili ko kapugong nga maghunahuna—bisan niadtong higayuna—nga tingali adunay leksyon niini. Kon walay mga yawe, kining talagsaong milagro sa engineering pangdekorasyon na lang. Bisan tuod mapuslan kaayo ang sakyanan, kon walay mga yawe, dili kini makabuhat sa tukmang katuyoan niini.

Kon mas mamalandong ko niini nga kasinatian, mas mahimong lawom kini nga kasinatian alang kanako. Nahingangha ko sa gugma sa Langitnong Amahan alang sa Iyang mga anak. Naghunahuna ko sa langitnong pagbisita ug talagsaong mga panan-awon sa kahangturan nga gipakita sa Dios kang Joseph Smith. Ug ilabi na, napuno ko sa labihang pasalamat alang sa pagpahiuli sa awtoridad sa priesthood ug mga yawe sa priesthood. Kon wala kini nga pagpahiuli, dili kita makagamit sa gahum nga gikinahanglan aron kita makabiyaye pauli ngadto sa mahigugmaon nga langitnong mga ginikanan. Ang pagbuhat sa matag ordinansa sa kaluwasan nga naglangkob sa atong dalan sa pakigsaad balik sa presensya sa atong Amahan sa Langit nagkindahanglan og tukmang pagdumala pinaagi sa mga yawe sa priesthood.

Niadtong Mayo 1829, si Juan Bautista mipakita kang Joseph Smith ug Oliver Cowdery, mitugyan kanila sa Aaronic Priesthood ug mihatag kanila sa mga yawe kalabut niana nga priesthood. Wala madugay human niana, si Pedro, Santiago, ug Juan mitugyan

kanila sa Melchizedek Priesthood ug sa mga yawe kalabut niini.¹

Paglabay sa dul-an pito ka tuig sa usa ka Dominggo didto sa Templo sa Kirtland, usa pa lang ka semana human sa pagpahinungod niini, “ang Ginoo nga Jehova mipakita diha sa himaya” ngadto ni Joseph ug Oliver, gisundan sa pagpakita ni Moises, Elias, ug Elijah, kinsa mitugyan sa “ilang mga yawe ug mga kapaigoan o dispensasyon.”² Kining gipahiuli nga awtoridad sa priesthood ug kini nga mga yawe nawala sulod sa daghang mga siglo. Sa samang paagi nga ang among pamilya dili makasulod sa sakyanan tungod sa nawala nga mga yawe, mao usab ang tanang anak sa Langitnong Amahan dili makagamit sa makaluwas nga mga ordinansa sa ebanghelyo ni Jesukristo—hangtud ang usa ka bala-anong pagpahiuli gipahigayon niining langitnong mga mensahero. Dili na gayud kita mangutana pag-usab, “Asa man ang mga yawe?”

Sa usa ka matahum nga adlaw sa tinglarag sa miaging tuig, mibisita ko sa kakahoyan nga nahimutang sa amihanan-silangang Pennsylvania, nailhan sa kasulatan isip Harmony, diin si Juan Bautista mipakita kang Joseph

Smith ug Oliver Cowdery ug mipahiuli sa Aaronic Priesthood. Mibarug usab ako sa daplin sa Suba sa Susquehanna diin si Joseph ug Oliver, nahatagan sa awtoridad ug mga yawe ug gibunyagan. Duol sa samang suba, si Pedro, Santiago, ug Juan mipakita ug mipahiuli sa Melchizedek Priesthood ug sa mga yawe kalabut niini.³

Kini nga mga dapit, ingon man sa gihimo og balik nga unang balay ni Joseph ug Emma, gihubad ang kadaghanan sa Basahon ni Mormon; ang duol nga balay sa mga ginikanan ni Emma; ug usa ka visitors center, gihiusa ngadto sa usa ka bag-ong meetinghouse; naglangkob sa bag-ong Priesthood Restoration Site, gipahinungod ni Presidente Russell M. Nelson niadtong Septyembre sa miaging tuig. Didto, gibati nako ang gahum ug reyalidad sa langitnong mga panghitabo nga nahitabo diha nianang sagrado nga dapit. Kadto nga kasinatian migiya kanako sa pagpamalandong, pagtuon, ug pag-ampo kabahin sa awtoridad sa priesthood ug mga yawe sa priesthood, nga mihatag kanako og tinguha nga ipakigbahin ngadto sa batan-ong mga lalaki ug mga babaye sa Simbahan kon sa unsang paagi nga ang awtoridad sa

priesthood ug gipahiuli nga mga yawe makapanalangin kanila.

Una, ang pagsabut niini nga mga termino makatabang. Ang priesthood o awtoridad sa priesthood gihulagway isip “ang gahum ug awtoridad sa Dios”⁴ ug “ang kompleto nga gahum dinhi sa kalibutan.”⁵ Ang mga yawe sa priesthood gihulagway usab alang sa atong panabut: “Ang mga yawe sa priesthood mao ang awtoridad nga gihatag sa Dios ngadto sa mga lider sa priesthood sa pagdirekta, pagkontrolar, ug pagdumala sa paggamit sa Iyang priesthood dinhi sa yuta.”⁶ Ang mga yawe sa priesthood maoy nagkontrolar sa paggamit sa awtoridad sa priesthood. Ang mga ordinansa nga magmugna og rekord sa Simbahan nagkinahanglan og mga yawe ug dili mahimo kon walay pagtugot. Si Elder Oaks mitudlo nga “labaw sa tanan, ang tanang yawe sa priesthood gihuptan ni Ginoong Jesukristo, kansang priesthood iya. Siya ang motino kon unsa nga mga yawe ang ihatag ngadto sa mga mortal ug kon unsaon kana sa paggamit.”⁷

Karon, alang kaninyo batan-ong mga lalaki ug babaye, mikonsiderar ko og tulo ka mga paagi nga kamo “makakita sa mga yawe” o magamit ang mga yawe ug awtoridad sa priesthood sa pagpanalangin sa inyong kinabuhi ug sa kinabuhi sa uban.

Ang Una Mao ang Pag-andam alang sa Misyonaryo nga Pagserbisyo

Akong batan-ong mga kaigsoonan, wala pa siguro kamo makaamgo niini, apan ang mga yawe sa pagpundok sa Israel nga gipahiuli ni Moises naghimong posible sa misyonaryo nga buhat sa atong dispensasyon. Hunahunaa ang puwersa sa gibana-bana nga 75,000 ka full-time nga mga misyonaryo nga nagtrabaho sa mission field ubos sa direksyon niini nga mga yawe. Samtang magkonsiderar kamo niini, hinumdumi nga dili sayo ra kaayo nga mangan-dam kamo alang sa misyonaryo nga pagserbisyo. Diha sa *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*, atong mabasa, “Batan-ong mga lalaki sa Aaronic Priesthood, . . . [kugihni sa pagtrabaho ang] pag-andam sa inyong kaugalingon

sa pagrepresentar sa Ginoo isip misyonaryo.”⁸ Ang batan-ong mga babaye makapangandam usab, apan kamo “dili ubos sa samang sugo sa pagserbisyo.”⁹ Ang tanan ninyong pagpangandam, hinoon, kon moserbisyo man kamo isip full-time nga misyonaryo o dili, makahatag og tibuok kinabuhi nga benepisyo nganha kaninyo isip usa ka miyembro nga misyonaryo.

Ang Ikaduhang Paagi aron “Makakita sa mga Yawe” Mao ang Pagtambong sa Templo

Ang mga yawe sa pagbugkos nga gipahiuli sa Daang Tugon nga propeta nga si Elijah, nakapahimo sa mga ordinansa nga mapahigayon sa balaan nga mga templo. Ang mga ordinansa nga gipahigayon niini nga mga templo maghimo sa mga indibidwal ug mga pamilya nga makabalik ngadto sa presensya sa atong langitnong mga ginikanan.

Moawhag kami kaninyo batan-ong mga lalaki ug mga babaye sa pagsiksik ug pagpangita sa mga ngalan sa inyong mga katigulangan ug pagpahigayon og proxy nga mga bunyag alang kanila diha sa templo. Atong nakita nga nanghitabo na kini karon nga labaw pa kay sa nahitabo sukad sa tibuok kalibutan! Ang mga bunyagan sa daghang mga templo napuno sa batan-ong mga lalaki ug mga babaye sayo sa buntag hangtud sa gabii. Ang mga yawe sa priesthood gigamit aron mahiusa ang mga pamilya samtang ang sagradong mga ordinansa gipahigayon diha sa mga templo.

Makita ba ninyo ang relasyon tali sa pagpahiuli sa mga yawe sa priesthood ug sa mga panalangin? Samtang moapil kamo niini nga buhat, siguro inyong makita nga ang Ginoo miapil sa mga detalye niini nga buhat. Usa ka kasinatian ang mopakita niini. Isip ehemplo, bag-ohay lang kong nahibalo sa usa ka inahan nga kanunay ubanan ang iyang mga anak ngadto sa templo sa pagpahigayon og proxy nga mga bunyag. Niining piho nga adlaw, dihang nahuman na kini nga pamilya sa mga bunyag ug mobiya na sa templo, usa ka tawo misulod sa bunyaganan dala ang dakong hugpong sa mga

ngalan sa iyang kaugalingong pamilya. Nakaamgo nga wala nay nabilin sa bunyaganan aron makatabang niini nga mga ngalan sa pamilya, usa ka temple worker nakakita sa manglakaw na nga pamilya ug mihangyo sa mga bata kon mahimo ba silang mosulod og balik ug mag-ilis pag-usab aron motabang niini nga mga bunyag. Misugot dayon sila ug misulod og balik. Samtang gipahigayon sa mga bata ang mga bunyag, ang ilang inahan, naminaw, misugod sa pagkaila sa mga ngalan ug wala madugay, sa katingala sa tanan, nakamatikud nga ang hugpong sa mga ngalan sa pamilya sa tawo mga katigulangan usab diay sa iyang pamilya. Pagkatam-is, pagkadako sa ilang pasalamat.

Duha ka semana ang milabay ang Provo City Center Temple gipahinungod isip ika-150 nga magamit nga templo sa Simbahan sa tibuok kalibutan. Atong nahibaloan nga sa dihang si Presidente Monson gipaluyohan isip usa ka Apostol niadtong 1963, adunay 12 ka magamit nga mga templo sa Simbahan. Ang mga templo nagkaduol ug nagkaduol kaninyo. Hinoon, alang

niadtong ang distansya o mga sirkumtansya dili motugot nga kanunay nga makatambong sa templo, kinahanglan nga magpabilin kamong kanunay nga takus sa pagtambong. Makahimo kamo og importanting mga buluhaton sa gawas sa mga templo kon mag-research kamo ug mosumiter sa mga ngalan sa inyong pamilya.

Sa Katapusan, ang Ikatulo: Padayon uban sa Hugot nga Pagtuo

Ang propeta sa Daang Tugon nga si Abraham nakadawat og dakong panalangin gikan sa Ginoo diha sa iyang dispensasyon, nga usahay gitawag nga pakigsaad ni Abraham. Paglabay sa liboan ka mga tuig, ang mga panalangin sa dispensasyon sa ebanghelyo ngadto ni Abraham gipahiuli. Kini nahitabo sa dihang si propeta Elias mipakita kang Joseph Smith ug Oliver Cowdery sa Kirtland Temple.

Pinaagi niini nga pagpahiuli, ang matag usa kaninyo adunay access sa maanindot nga mga panalangin nga gisaad ngadto ni Abraham. Kini nga mga panalangin mainyo kon kamo

magpabilin nga matinud-anon ug magpakabuhi nga takus. Diha sa pamphlet nga *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*, ang Unang Kapangulohan mihatag kaninyo og pipila ka praktikal nga mga instruksyon kon unsaon sa “pagpadayon uban sa hugot nga pagtuo.” Akong i-summarize ang pipila niana nga tambag: “Aron sa pagtabang kaninyo nga mahimo ang unsay gusto sa Ginoo nga kamo mahimo, luhod matag buntag ug gabii sa pag-ampo ngadto sa inyong Amahan sa Langit. . . . Tun-i ang mga kasulatan matag adlaw ug gamita ang inyong nabasa nganha sa inyong kinabuhi. . . . Paningkamot matag adlaw nga mahimong masulundon. . . . Sa tanang mga kahimtang, sunda ang mga pagtulun-an sa mga propeta. . . . Pagmapainubsanon ug pagmatugtanon sa pagpaminaw sa Espiritu Santo.”

Kini nga tambag gisundan og usa ka saad nga padulong sa mga saad nga moabut pinaagi sa mga panalangin ni Abraham: “Samtang kamo mohimo niining mga butanga, ang Ginoo mohimo og daghan sa inyong kinabuhi kay sa inyong mabuhay sa inyong kaugalingon. Siya modugang sa inyong mga oportunidad, mopalapad sa inyong panan-aw, ug molig-on kaninyo. Siya mohatag kaninyo sa tabang nga inyong gikinahanglan aron sa pagbuntog sa inyong mga pagsulay ug mga hagit. Makaangkon kamo og mas lig-on nga pagpamatuod ug makakaplag sa tinuod

nga kalipay samtang kamo makaila sa inyong Amahan sa Langit ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, ug mobati sa Ilang gugma alang kaninyo.”¹⁰

Sa pag-summarize: mangandam alang sa misyonaryo nga pagserbisyo, motambong sa templo, ug magpadayon uban sa hugot nga pagtuo.

Panapos

Atong tapuson karon kon asa kita nagsugod, natanggong sa tugnaw kaayo nga parkingan nga nangutana, “Asa man ang mga yawe?” Kabahin niini, wala madugay nianang gabhiona milagruso nakong nakit-an ang mga yawe nga nahulog gikan sa akong bulsa didto sa bungtod. Ang Ginoo mipakita nato nga dili kita Niya pasagdan nga mag-inusara nga walay mga yawe o awtoridad nga luwas nga makagiya kanato pauli ngadto Kaniya.

Kon kamo sama nako, kanunay kamong mangutana sa inadlaw nga kinabuhi, “Asa man ang mga yawe?” sa sakyanan, sa opisina, sa balay o apartment. Kon mahitabo kini kanako, dili ko kapugong nga mopahiyom, kay samtang nangita ko sa mga yawe, makahunahuna ko sa gipahiuli nga mga yawe sa priesthood ug ni Presidente Thomas S. Monson, kinsa atong gipaluyohan “isip propeta, manalagna, ug tigpadayag” ug “ang bugtong tawo dinhi sa yuta kinsa may gihuptan ug awtorisado sa paggamit sa tanang

mga yawe sa priesthood.”¹¹ Oo, ang mga yawe luwas nga gihuptan sa mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Oo, ang mga yawe luwas nga gihuptan sa mga propeta, manalagna, ug mga tigpadayag. Kini gitugyan, gidelegar, ug gi-assign ngadto sa uban sumala sa kabubut-on Ginoo, ubos sa direksyon sa Presidente sa Simbahan.

Ako mopamatuod nga ang awtoridad sa priesthood ug mga yawe sa priesthood makahatag sa gahum, moabli sa ganghaan sa langit, motugot sa paggamit sa langitnong gahum, ug mohan-ay sa mga pakigsaad nga gikinahan nga dalan balik sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan.

Ako nag-ampo nga kamo, nagtubo nga henerasyon sa batan-ong mga lalaki ug mga babaye, “mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo,”¹² nga kamo unta makasabot nga inyong sagradong pribilehiyo ang paglihok ubos sa direksyon niadtong naghupot sa mga yawe sa priesthood nga moabli alang kaninyo sa mga panalangin, mga gasa, ug mga gahum sa langit.

Ako mopamatuod sa Dios nga Amahan; sa atong Manluluwas ug Manunubos, si Jesukristo, sa Espiritu Santo, ug sa Pagpahiuli sa ebanghelyo niining ulahing mga adlaw, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:68–72.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 110 summary nga seksyon.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 128:20.
4. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), pahina 8.
5. Boyd K. Packer, “Priesthood Power in the Home” (worldwide leadership training meeting, Peb. 2012), [lds.org/broadcasts; tan-awa usab sa James E. Faust, “Power of the Priesthood,” *Ensign*, Mayo 1997, 41–43.](https://www.lds.org/broadcasts;tan-awa-usab-sa-James-E.-Faust,-Power-of-the-Priesthood,-Ensign,-Mayo-1997,-41-43)
6. *Handbook 2*, 2.1.1.
7. Dallin H. Oaks, “Ang mga Yawe ug Awtoridad sa,” *Liahona*, Mayo 2014, 50.
8. *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan* (booklet, 2011), 43.
9. Thomas S. Monson, “Welcome sa Komperensya,” *Liahona*, Nob. 2012, 5.
10. *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*, 42–43.
11. Tan-awa sa mga porma nga Officers Sustained nga basahon sa tinuig nga mga komperensya sa ward ug stake.
12. 2 Nephi 31:20.

Ni Elder Kevin R. Duncan
Sa Seventy

Ang Makaalim nga Haplas sa Pagpasaylo

Ang pagpasaylo usa ka mahimayaon, makaayo nga baruganan. Dili kinahanglan nga kaduha kita mabiktima. Makapasaylo kita.

Ang tanan nga iya sa Dios naglangkob sa gugma, kahayag, ug kamatuoran. Apan isip nga tawhanong binuhat kita nagpuyo sa napukan nga kalibutan, usahay puno sa kangitngit ug kalibug. Dili ikatingala nga adunay mga sayop nga mabuhat, mga inhustisya mahitabo, ug mga sala mahimo. Isip resulta, walay tawo nga nabuhi kinsa, sa usa o laing higayon, dili mahimong biktima sa dinanghag nga mga lihok, makapasakit nga pamatasan, o gani sa makasasala nga kinaiya sa laing tawo. Mao kana ang usa ka butang nga komon kanatong tanan.

Maayo gani, ang Dios, sa Iyang gugma ug kalooy alang sa Iyang mga anak, miandam og paagi sa pagtabang kanato sa paglawig niining usahay gubot nga mga kasinatian sa kinabuhi. Siya mihatag og kaikyasan alang sa tanan nga nahimong biktima sa mga kasaypanan sa uban. Mitudlo Siya kanato nga makapasaylo kita! Bisan og nabiktima kita sa makausa, dili kinahanglang mabiktima kita sa ikaduha pinaagi sa pagdala sa palas-anon sa kasilag, kayugot, kasakit, kasuko, o gani pagpanimalos. Mahimo kitang mopasaylo, ug makalingkawas kita!

Daghang katuigan ang milabay, samtang nag-ayo ko og koral, nasugsug ang akong tudlo. Misulay ko sa pagkuha sa sugrug ug nagtuo ko nga nakuha na kini, apan wala pa diay. Paglabay sa panahon, ang panit mitubo ibabaw sa sugrug, nga mihulma og burot sa akong tudlo. Makahasol kini ug usahay sakit.

Paglabay sa katuigan nakahukom ko nga dunay buhaton niini. Ang akong gibuhit mao lang ang pagbutang og haplas sa burot ug pagtabon niini og bendahe. Gibalik-balik ko kini nga

proseso sa makadaghan. Dili mo kahunahuna sa akong katingala sa dihang usa ka adlaw, sa akong pagtangtang sa bendahe, ang sugrug migula gikan sa akong tudlo.

Ang haplas mipahumok sa panit ug mihimo og agianan sa mismong butang nga maoy hinungdan sa sakit sulod sa daghang katuigan. Sa dihang natangtang na ang sugrug, dali nga naayo ang tudlo, ug hangtud ning adlaw, walay nagpabiling ebidensya sa bisan unsa nga kadaut.

Sa samang paagi, ang dili mapasayloon nga kasingkasing naghambin og wala kinahanglana nga hilabi-hang kasakit. Kon atong gamiton ang makaayo nga haplas sa Pag-ula sa Manluluwas, Siya mopahumok sa atong kasingkasing ug motabang kanato sa pag-usab. Siya *makaalim* sa samaran nga kalag (tan-awa sa Jacob 2:8).

Kombinsido ako nga kadaghanan nato gusto nga mopasaylo, apan maglisud kaayo kita sa pagbuhit niini. Kon makasinati kita og inhustisya, mahimong dali kita nga moingon, “Nakasala kanang tawhana. Angayan silang silutan. Asa ang hustisya?” Nasayop kita sa paghunahuna nga *kon* kita mopasaylo, ang hustisya dili mapahigayon ug ang mga silot malikayan.

Dili gayud kini mao. Ang Dios mopahamtang og silot nga makiangayon, kay ang kalooy dili makahikaw sa hustisya [kaangayan] (tan-awa sa Alma 42:25). Ang Dios mahigugmaong nagsiguro diha kaninyo ug kanako: “Itugyan

ang paghukom ngari kanako, kay kini akò ug Ako ang mobayad. [Apan tuguti nga] ang kalinaw mag-uban kaninyo” (D&P 82:23). Ang propeta sa Basahon ni Mormon nga si Jacob misaad usab nga ang Dios “mohupay kaninyo sa inyong mga kasakit, ug siya mohangyo alang sa inyong katuyoan, ug mopakanaog ug kaangayan niadto kinsa nagtinguha sa inyong kalaglagan” (Jacob 3:1).

Isip mga biktima, kon kita *matinud-anon*, kita makakuha og dakong kahupayan sa pagkasayud nga ang Dios mobalos kanato sa tanang dili makiangayon nga atong nasinati. Si Elder Joseph B. Wirthlin miingon: “Ang Ginoo mobalos sa matag *matinud-anon* sa kada nawala. . . . Ang matag luha karon sa katapusan mahimong mahibalik kaniya sa gatusan ka bahin uban sa mga luha sa kalipay ug pagpasalamat.”¹

Samtang naningkamot kita nga mopasaylo sa uban, maningkamot usab kitang mahinumdom nga kitang tanan espirituhanong naglambo, apan anaa kita sa managlahing mga ang-ang. Samtang sayon ang pag-oberbar sa mga

kausaban ug kalamboan sa pisikal nga lawas, lisud makita ang kalamboan sa atong mga espiritu.

Usa ka yawe sa pagpasaylo sa uban mao ang pagsulay sa pagtan-aw kanila sama sa pagtan-aw sa Dios kanila. Usahay, ang Dios motugot natong makakita o makasabut ug mopanalangin kanato sa gasa sa pagtan-aw ngadto sa kasingkasing, kalag, ug espiritu sa laing tawo nga nakapasakit kanato. Kini nga panabut tingali gani mosangput sa usa ka dakong gugma alang niana nga tawo.

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato nga ang gugma sa Dios alang sa Iyang mga anak hingpit. Siya nasayud sa ilang potensyal alang sa kaayohan, bisan pa sa ilang mga kaagi. Sumala sa tanang istorya, wala nay mas molabaw pa kaagresibo o kapintas nga kaaway sa mga sumusunod ni Jesukristo kay sa kang Saulo sa Tarso. Apan sa dihang gipakita sa Dios ni Saulo ang kahayag ug kamatuoran, wala nay mas molarabaw pa ka *matinud-anon*, madasigon, o walay kahadlok nga disipulo sa Manluluwas. Si Saulo nahimong si Apostol

Pablo. Ang iyang kinabuhi nagtanyag og talagsaong ehemplo kon sa unsang paagi ang Dios nagtan-aw sa mga tawo dili lang kon unsa sila karon apan usab kon unsa sila sa umaabut. Kitang tanan aduna, sa atong kaugalingong mga kinabuhi, sama kang Saulo nga pagkatawo nga dunay sama kang Pablo nga potensyal. Mahunahuna ba ninyo sa unsang paagi mausab ang atong mga pamilya, mga komunidad, ug ang tibuok kalibutan kon kitang tanan naningkamot sa pagtan-aw sa usag usa sama sa pagtan-aw sa Dios kanato?

Kasagaran atong tan-awon ang nakasala sama sa atong pagtan-aw sa usa ka iceberg—ang tumoy ra ang atong nakit-an ug dili ang naa sa ilawom. Wala kita masayud sa tanan nga nahitabo sa kinabuhi sa usa ka tawo. Wala kita masayud sa ilang kaagi; wala kita masayud sa ilang mga problema; wala kita masayud sa mga kasakit nga ilang gidala. Mga kaigsoonan, palihug ayaw kasayop sa pagsabut. Ang pagpasaylo dili mao ang pagpaundayon. Wala nato hatagig rason ang ngil-ad nga kinaiya o tugutan ang uban nga

moabusar kanato *tungod* sa ilang mga kalisdanan, kasakit, o mga kahuyang. Apan *makaangkon* kita og mas dakong pagsabut ug kalinaw kon ato siyang makita gamit ang mas halapad nga panglantaw.

Sigurado nga ang dili kaayo hingkod sa espirituhanong paagi tingali makahimo gayud og seryusong mga sayop—apan walay usa nato ang angayang *ihulagway* pinaagi lamang sa labing ngil-ad nga butang nga atong nabuhat sukad. Ang Dios mao ang hingpit nga maghuhukom. Iyang makita ang naa sa ilawom. Siya nasayud sa tanan ug nakakita sa tanan (tan-awa sa 2 Nephi 2:24). Siya miingon, “Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo, apan kamo gikinahanglan nga mopasaylo sa tanan nga mga tawo” (D&P 64:10).

Si Kristo Mismo, sa dihang Siya dili makiangayon nga giakusahan, dayon walay kalooy nga gidagmalan, gibunalan, ug gipaantus diha sa krus, nianang higayona miingon, “Amahan, pasayloa sila; kay wala sila makasabut sa ilang ginabuhar” (Lucas 23:34).

Sa kahiktin sa atong panglantaw, usahay sayon ra kanato ang pag-ugmad og kayugot ngadto sa uban nga dili sama nato og panglihok ug panghuhuna. Mahimong maghulma kita og dili mauyunong mga kinaiya basi sa gagmay ra nga mga butang sama sa paglaban sa kontra nga team, paghupot og lahi nga politikanhong mga panglantaw, o lahi nga mga tinuohan.

Si Presidente Russell M. Nelson mihatag og maalamon nga tambag dihang siya miingon, “Ang mga oportunidad sa pagpaminaw niadtong dunay lain-lain relihiyoso o politikanhong mga tinuohan makapasiugda og pagkamatugtanon ug pagkat-on.”²

Ang Basahon ni Mormon naghisgot sa usa ka panahon dihang “ang mga katawhan sa simbahan misugod sa pagkabayaw sa garbo sa ilang mga mata, ug . . . misugod sa pagkamabiaybiayon, ang usa ngadto sa lain, ug . . . misugod sa pagpanggukod niadto nga dili motuo sumala sa ilang kaugalingon nga kabubut-on ug kahimuot” (Alma 4:8). Hinumduman natong tanan nga ang Dios wala magtan-aw sa kolor sa

sinina o sa partido sa politika. Hinoon, sama sa gipahayag ni Ammon, “[Ang Dios] nagtan-aw sa ubos diha sa tanan nga mga katawhan; ug siya nasayud sa tanan nga mga hunahuna ug mga tumong sa kasingkasing” (Alma 18:32). Mga kaigsoonan, sa mga bangga sa kinabuhi, kon kita modaug, kinahanglang modaug kita uban sa kamabination. Kon kita mapildi, mapildi kita uban sa kamabination. Kay kon kita magpuyo uban sa kamabination ngadto sa usag usa, ang kamabination [grasya] maoy atong ganti sa katapusang adlaw.

Sama nga kitang tanan mga biktima sa kasaypanan sa uban sa usa o laing higayon, kita usab usahay mao ang nakasala. Kitang tanan nagkulang ug nagkinahanglan sa grasya, kalooy ug pagpasaylo. Kinahanglan natong hinumduman nga ang kapasayloan sa atong kaugalingong mga sala ug kalapasan mag-agad sa atong pagpasaylo sa uban. Miingon ang Manluluwas:

“Kay kon mopasaylo kamo sa mga tawo sa ilang mga paglapas, pasaylon usab kamo sa inyong langitnong Amahan:

“Apan kon dili man kamo mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga paglapas, ang inyong Amahan dili usab mopasaylo sa inyong mga paglapas” (Mateo 6:14–15).

Sa tanang butang nga mahimong masulti sa Manluluwas diha sa Pagampo sa Ginoo, nga talagsaon ang

kamubo, makapaikag nga Siya mipili sa paglakip sa “Ug pasayloa kami sa among mga utang, sama sa among pagpasaylo sa mga nakautang kanamo” (Mateo 6:12; 3 Nephi 13:11).

Ang pagpasaylo mao gayud ang hinungdan nga ang Dios mipadala sa Iyang Anak, busa magmaya kita sa Iyang halad sa pag-ayo kanatong tanan. Ang Pag-ula sa Manluluwas dili lamang alang niadtong kinahanglan nga maghinulsol; alang usab kini niadtong nagkinahanglan nga mopasaylo. Kon naglisud kamo sa pagpasaylo sa laing tawo, o gani sa inyong kaugalingon, hangyoa ang Dios sa pagtambang kaninyo. Ang pagpasaylo usa ka mahimayaon, makaayo nga baruganan. Dili kinahanglan nga kaduha kitang mabiktima. Makapasaylo kita.

Ako mosaksi sa malungtarong gugma ug pailub sa Dios alang sa tanan Niyang mga anak ug sa Iyang tinguha nga kita mohigugma sa usag usa sama nga Siya nahigugma kanato (tan-awa sa Juan 15:9, 12). Samtang ato kining buhaton, makagawas kita sa kangitngit niini nga kalibutan padulong sa himaya ug kahalangdon sa Iyang gingharian sa langit. Mahimo kitang gawasnon. Sa pangalan ni Jesukristo, Amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph B. Wirthlin, “Bisan Unsa ang Mahitabo, ug Dawata Kini,” *Liahona*, Nob. 2008, 28.
2. Russell M. Nelson, “Listen to Learn,” *Ensign*, Mayo 1991, 23.

Ni Elder Steven E. Snow
Sa Seventy

Magpaubos Ka

Ang kamapainubsanon makahimo kanato nga mas maayong mga ginikanan, mga anak, bana ug asawa, mga silingan ug higala.

Napanalangin kita diha sa Simbahan nga adunay koleksyon sa mga himno nga nagtabang kanato sa pagsimba pinaagi sa kanta. Sa atong mga miting sa Simbahan, “ang mga himno modapit sa Espiritu sa Ginoo, momugna og usa ka matinahuron nga pagbati, mohiusa kanato nga mga miyembro, ug mohatag og paagi aron kita makahalad og mga pagdayeg ngadto sa Ginoo. Pipila sa labing mahinungdanong mga wali gisangyaw pinaagi sa pagkanta og mga himno.”¹

Pipila lang ka bulan human maorganisar ang Simbahan, usa ka pagpadayag nadawat ni Propetang Joseph Smith alang sa iyang asawa nga si Emma. Ang Ginoo mimando kang Emma “sa paghimo og pagpili sa sagrado nga mga himno, nga kini ihatag nganha kanimo,

diin makapahimuot ngari kanako, alang sa akong simbahan.”²

Si Emma Smith mitigum og usa ka koleksyon sa mga himno nga unang nakita niining hymnal sa Kirtland niadtong 1836.³ Adunay 90 lamang ka mga kanta ang gilakip niining nipis nga booklet. Kadaghanan niini mga himno gikan sa ubang mga relihiyon nga Protestante. Baynte sais niini gisulat ni William W. Phelps, kinsa sa wala madugay miandam ug mitabang sa hymnal. Ang mga lyrics o pulong lamang ang gisulat; walay kaubang mga nota sa mga teksto sa musika. Kining yano, gamay nga hymnal nahimong dako nga panalangin sa unang mga miyembro sa Simbahan.

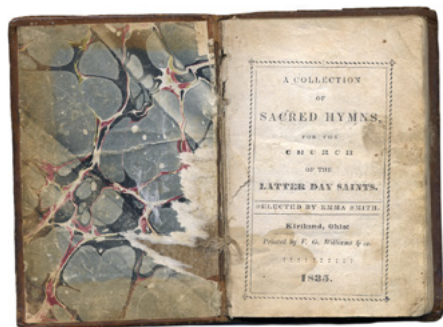
Ang pinakabag-ong edisyon sa atong hymnal nga Iningles gimantala niadtong 1985. Daghan sa mga seleksyon nga gipili ni Emma daghang katugan sa unang panahon gilakip gihapon sa atong hymnbook, sama sa “Ako Nasayud Nga Akong Manunubos Buhi” ug “Unsa Ka Lig-on ang Tukuranan.”⁴

Usa ka kanta nga bag-o sa 1985 nga hymnal mao ang “Be Thou Humble.”⁵ Kining malinawon nga himno gisulat ni Grietje Terburg Rowley, kinsa namatay sa miaging tuig. Mipasakop siya sa Simbahan niadtong 1950 didto sa Hawaii, diin siya nagtudlo og eskwelahan. Si

Sister Rowley miserbisyo sa General Music Committee ug mitabang sa pagpahiangay sa mga himno ngadto sa lainlaing mga pinulongan. Iyang gibase ang iyang teksto sa “Be Thou Humble” sa duha ka mga bersikulo sa kasulatan: Doktrina ug mga Pakigsaad 112:10 ug Ether 12:27. Ang bersikulo sa Ether mabasa: “Ug kon ang mga tawo moduol ngari kanako, Ako mopakita ngadto kanila sa ilang kahuyang. Ako mohatag ngadto sa mga tawo og kahuyang nga sila mahimo nga magpaubos; . . . kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila.”

Sama sa tanang mga himno sa Simbahan, ang “Be Thou Humble” nagtudlo sa putli ug yano nga mga kamatuoran. Nagtudlo kini kanato nga kon magpaubos kita, tubagon ang atong mga pag-ampo; makaangkon kita og kalinaw sa hunahuna; mas epektibo kitang moserbisyo sa atong mga calling; ug kon padayon kitang magmatinud-anon, makabalik kita sa katapusan ngadto sa presensya sa atong Langitnong Amahan.

Ang Manluluwas mitudlo sa Iyang mga sumusunod nga kinahanglan silang magpaubos sa ilang mga kaugalingon sama sa usa ka bata aron makasulod sa gingharian sa langit.⁶ Sa atong pagpadako sa atong kaugalingong mga anak, kinahanglang tabangan nato sila nga magpabiling mapainubsanon samtang nagtubo sila ngadto sa pagkahamtung. Dili nato kini buhaton pinaagi sa pagpugong sa ilang kabubut-on pinaagi sa pagkawalay kalooy o grabe ra nga pagdisiplina. Samtang nag-amuma sa ilang pagsalig ug kamasaligon sa kaugalingon, kinahanglan nato silang tudloan sa mga kinaiya sa pagkadili hakog, kamabination, kamasulundon, kakulang sa garbo, kamatinahuron, ug kawalay pagpakaaron-ingnon. Kinahanglan nato silang tudloan nga malipay sa kalam-pusan sa mga igsoon ug mga higala. Si Presidente Howard W. Hunter mitudlo nga ang “atong tinud-anay nga interes

Ang unang edisyon sa himno sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, nakompleto niadtong 1836.

kinahanglang alang sa kalampusan sa uban.”⁷ Kon dili, posibleng tutokan nila ang ilang kaugalingong kaayuhan ug pagkahimong labaw sa uban, kasina, ug kalagot sa kalampusan sa mga kaedad. Mapasalamatan ko sa usa ka inahan nga, sa pagkakita nga nagkaarogante ko, miingon, “Anak, ang gamay nga kamapainubsanon karon dako unyag mahimo kanimo.”

Apan ang kamapainubsanon dili usa ka butang nga gireserba nga itudlo ra sa mga bata. Kitang tanan kinahanglang maningkamot nga mahimong mas mapainubsanon. Ang kamapainubsanon gikinahanglan aron maangkon ang mga panalangin sa ebanghelyo. Ang kamapainubsanon nagtugot kanato nga makabaton og masulub-ong kasingkasing kon kita makasala o masayop ug naghimong posible aron makahinulsol kita. Ang kamapainubsanon makahimo kanato nga mas maayong mga ginikanan, mga anak, bana ug asawa, mga silingan ug higala.

Sa laing bahin, ang wala kinahanglana nga garbo makadaut og mga relasyon sa pamilya, makaguba og mga kaminyoon, ug makadaut og panaghigalaay. Labing importanteng hinumdoman ang kamapainubsanon kon gibati ninyo nga ang panagbingkil mitumaw sa inyong panimalay. Hunahunaa ang tanang kasakit nga mahimo ninyong malikayan pinaagi sa pagpaubos sa inyong mga kaugalingon sa pag-ingon nga, “Pasayloa ko”; “Dili maayo ang akong gibuhay”; “Unsay gusto nimo nga buhaton?”; “Wala gyud ko maghunahunaa”; o “Mapasigarbuhon kaayo ko nimo.” Kon kining ginagmayng hugpong sa mga pulong gigamit sa kamapainubsanon, maminusan ang panagbingkil ug mas malinawon ang atong mga panimalay.

Ang yano nga pagpakabuhay mahimo ug kasagaran usa ka kasinatian nga magpaubos. Ang aksidente ug sakit, kamatayon sa mga minahal, mga problema sa relasyon, gani pinansyal nga mga kalisdanan makapahugno kanato. Kon kining lisud nga mga kasinatian moabut man bisan wala kitay sayop nga gihimo o pinaagi sa bati nga mga desisyon ug dili maayong paghukom,

kini nga mga pagsulay makapaubos kanato. Kon pilion nato nga espirituhanong mahiangay ug magpabilin nga mapainubsanon ug matudloan, ang atong mga pag-ampo mahimong mas kinasingkasing ug ang pagtuo ug pagpamatuod motubo samtang atong mabuntog ang mga kalisdanan sa mortal nga kinabuhi. Kitang tanan mahinamon sa kahimayaan, apan sa dili pa kini mahitabo, kinahanglan kitang molahutay sa unsay gitawag nga ang “walog sa kamapainubsanon.”⁸

Daghang katuigan ang milabay, ang among 15 anyos nga anak nga si Eric nakaangkon og grabeng kadaut sa ulo. Sakit kaayo sa among kasingkasing nga magtan-aw kaniya nga na-coma sa sobra usa ka semana. Gisultihan mi sa mga doktor nga dili sila sigurado kon unsay sunod mahitabo. Dayag lang, nalipay kaayo mi sa dihang misugod na pagbalik ang iyang panimuot. Nagtuo mi ning higayuna nga mamaayo na ang tanan, apan nasayop kami.

Dihang nakamata na siya, dili siya makalakaw o makasulti o makahungit

sa iyang kaugalingon. Ang pinakabati sa tanan, wala siyay short-term memory [retensyon sa paghinumdom sa manghitabo]. Mahinumdoman niya ang hapit tanang butang sa wala pa ang aksidente, apan dili siya makahinumdom sa mga panghitabo human niini, bisan ang mga butang nga nahitabo mga minuto pa lang ang milabay.

Sa mubong panahon, nabalaka mi nga aduna unya mi anak nga ang panghunahunaa mapundo sa usa ka 15 anyos. Nindot kaayo ang kinabuhi sa among anak sa wala pa ang aksidente. Athletic siya, sikat, ug maayo kaayo sa eskwelahan. Kaniadto, ang iyang kaugmaon hayag tan-awon; karon nabalaka mi nga basin wala na siyay maayong ugma, bisan usa nga iyang mahinumdoman. Nanlimbasug siya karon nga makat-on og balik sa labing mahinungdanong mga kahanas. Usa kini ka panahon alang niya nga magpaubos og maayo. Usa usab kini ka panahon alang sa iyang mga ginikanan nga magpaubos og maayo.

Sa tinud-anay, naglibug mi nganong

nahitabo ang ingon niini. Kanunay kaming naningkamot sa pagbuhat sa matarung nga mga butang. Ang pagsunod sa ebanghelyo usa ka taas nga prayoridad alang sa among pamilya. Dili kami makasabut nga ang ingon ka sakit mahitabo kanamo. Nahugno mi sa dihang naklaro nga ang iyang pagpaayo moabut og mga bulan, gani mga tuig. Mas lisud pa ang anam-anam nga pagkaamgo nga dili na siya mahimong sama kon unsa siya kaniadto.

Niining higayona, kanunay mi nga naghilak ug ang among mga pag-ampo nahimong mas kinasingkasing ug sinsero. Pinaagi sa mapainubsanong pagtan-aw, hinay-hinay namong nakita ang gagmay nga mga milagro nga nasinati sa among anak niining sakit nga panahon. Misugod siya sa paghimo og hinay-hinay nga pag-uswag. Ang iyang kinaiya ug panglantaw positibo kaayo.

Karon, ang among anak nga si Eric naminyo sa usa ka talagsaong kaparis, ug aduna silay lima ka matahum nga mga anak. Si Eric usa ka mabination nga magtutudlo ug magtatampo sa iyang komunidad, ingon man usab sa Simbahan. Labing importante, padayon

siya nga nagpakabuhi sa samang espiritu sa kamapainubsanon nga iyang naangkon sa dugay nang panahon.

Apan unsa kaha kon magpaubos na kita sa dili pa moagi nianang “walog sa kamapainubsanon”? Si Alma mitudlo:

“Bulahan sila kinsa magpaubos sa ilang mga kaugalingon nga wala pugsa sa pagpaubos.”

“Oo, [sila] labaw nga mapanalanginan kay kanila kinsa napugos sa pagpaubos.”⁹

Mapasalamaton ko sa mga propeta sama ni Alma, nga mitudlo kanato sa bili niining mahinungdanon nga kinaiya. Si Spencer W. Kimball, ang ika-12 nga Presidente sa Simbahan, miingon: “Sa unsang paagi ang tawo mahimong mapainubsanon? Alang kanako, ang tawo kinahanglang kanunay nga mapahinumduman nga siya kinahanglang mosalig. Mosalig kang kinsa? Sa Ginoo Unsaon pagpahinumdom sa kaugalingon? Pinaagi sa tinud-anay, kanunay, matinahuron, mapasalamaton nga pag-ampo.”¹⁰

Dili angayang ikatingala nga ang paborito nga himno ni Presidente Kimball mao ang “I Need Thee Every

Hour.”¹¹ Si Elder Dallin H. Oaks mireport nga kini mao ang labing kanunay nga kantahon nga pangbukas nga himno sa mga Kaigsoonan diha sa templo atol sa iyang unang mga katuigan sa Korum sa Napulog Duha. Miingon siya, “Thulagway diha sa inyong hunahuna ang espirituhanong epekto sa gamay nga grupo sa mga sulugoon sa Ginoo nga nanganta niana nga kanta sa dili pa mag-ampo alang sa iyang giya aron matuman ang ilang importanteng mga responsibilidad.”¹²

Magpamatuod ko sa kaimportante sa kamapainubsanon diha sa atong kinabuhi. Mapasalamaton ko sa mga indibidwal sama ni Sister Grietje Rowley kinsa misulat sa makapadasig nga mga pulong ug musika nga nagtabang kanato nga makat-on sa doktrina sa ebanghelyo ni Jesukristo, nga naglakip sa kamapainubsanon. Mapasalamaton ko nga duna kitay kabilin nga mga himno, nga nakatabang sa atong pagsimba pinaagi sa kanta, ug nagpasalamat ko sa kamapainubsanon. Akong pag-ampo nga kitang tanan maningkamot sa kamapainubsanon diha sa atong mga kinabuhi aron mamahimo kitang mas maayong mga ginikanan, mga anak, ug mga sumusunod sa Manluluwas. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “First Presidency Preface,” *Hymns of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* (1985), ix.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:11.
3. Ang ulohang pahina sa unang edisyon sa hymnal sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gipetsahan og 1835, apan wala kini makompleto ug magamit hangtud sa sayong bahin sa 1836.
4. Baynte sais sa mga himno nga makita sa 1835 nga hymnal gilakip sa atong bag-ong hymnal (tan-awa sa Kathleen Lubeck, “The New Hymnbook: The Saints Are Singing!” *Ensign*, Sept. 1985, 7).
5. “Be Thou Humble,” *Hymns*, nu. 130.
6. Tan-awa sa Mateo 18:1–4.
7. Howard W. Hunter, “The Pharisee and the Publican,” *Ensign*, Mayo 1984, 66.
8. Anthon H. Lund, sa Conference Report, Abr. 1901, 22.
9. Alma 32:16, 15.
10. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 233.
11. Tan-awa sa “I Need Thee Every Hour,” *Hymns*, no. 98; Brent H. Nielson, “I Need Thee Every Hour,” *Ensign*, Abr. 2011, 16.
12. Dallin H. Oaks, “Worship through Music,” *Ensign*, Nob. 1994, 10.

Ni Elder Dale G. Renlund
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Nga Ako Unta Makadala sa Tanan nga mga Tawo ngari Kanako”

Samtang mas magpaduol kita sa Dios, ang makaabag nga gahum sa Pag-ula ni Jesukristo moabut sa atong kinabuhi.

Minahal kong mga kaigsoonan, samtang nagpuyo ko sa Africa, nangayo ko og tambag ni Elder Wilford W. Andersen sa Seventy kabahin sa pagtabang sa mga Santos nga nagpuyo sa kakabus. Lakip sa talagsaong mga panabut nga iyang gipaambit kanako mao kini: “Kon mas magkalayo ang distansya tali sa tighatag ug tigdawat, mas mobati ang tigdawat nga adunay katungod nga tabangan.”

Kini ang sukaranang baruganan sa sistema sa welfare sa Simbahan. Kon ang mga miyembro dili makatubag sa ilang kaugalingong mga panginahanglan, moduol una sila sa ilang mga pamilya. Human niana, kon gikinahanglan, makaduol usab sila sa lokal nga mga lider sa Simbahan alang sa tabang sa ilang temporal nga mga panginahanglan.¹ Ang mga sakop sa pamilya ug mga lider sa Simbahan maoy pinakaduol sa mga nanginahanglan, kasagarang nakasinati og susama nga mga sirkumstansya, ug nakasabut unsay labing maayong paagi sa pagtabang. Tungod sa ilang kaduol ngadto

sa mga tighatag, mapasalamaton ang mga tigdawat nga modawat og tabang sumala niini nga sumbanan ug mas mobati nga dili sila angay tabangan.

Ang konsepto nga—“kon mas magkalayo ang distansya tali sa tighatag ug tigdawat, mas bation sa tigdawat nga angay siyang tabangan”—adunay dagkong kagamitan usab sa espirituhanon. Ang atong Langitnong Amahan ug ang Iyang Anak, si Jesukristo, mao ang

labing mahinungdanong mga Tighatag. Kon mas mopalayo kita Kanila, mas mobati kita nga atong katungod nga tabangan. Magsugod kita sa paghuna-huna nga takus kita sa grasya ug giayran sa mga panalangin. Mas malagmit nga motan-aw kita sa palibut, moila sa kawalay kaangayan, ug maglagut—gani masakitan—sa dili makiangayon nga atong nabantayan. Samtang ang pagkadili makiangayon maglangkub gikan sa walay hinungdan ngadto sa grabing kasakit, kon kita layo sa Dios, bisan ang gagmay nga mga kawalay kaangayan makita nga dako kaayo. Atong bation nga ang Dios adunay obligasyon sa pag-ayo sa mga butang—og ayuhon kini karon dayon!

Ang kalainan nga nahimo tungod sa atong kaduol sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo gihulagway diha sa Basahon ni Mormon sa tataw nga kalainan tali ni Nephi ug sa iyang mga magulang nga lalaki, si Laman ug Lemuel:

- Si Nephi “adunay dako nga tinguha nga mahibalo sa mga misteryo sa Dios, busa, [siya] nangamuyo ngadto sa Ginoo” ug ang iyang kasingkasing nahumok.² Sa laing bahin, si Laman ug Lemuel layo gikan sa Dios—wala sila makaila Kaniya.
- Midawat si Nephi og mahagiton nga mga buluhaton nga walay pagbagulbol, apan si Laman ug Lemuel “nagbagulbol sa daghan nga mga butang.” Ang pagbagulbol maoy ehemplo diha sa kasulatan sa binata

nga pagbagutbot. Ug ang kasulatan nagrekord nga “sila nagbagulbol tungod kay sila wala makahibalo sa mga pamaagi sa Dios kinsa naglang kanila.”³

- Ang kasuod ni Nephi ngadto sa Dios nakapahimo kaniya sa pag-ila ug pagdayeg sa “malumong mga kalooy”⁴ sa Dios. Agig kalainan, sa dihang nakita ni Laman ug Lemuel si Nephi nga nakadawat og mga panalangin, sila “nasuko kaniya tungod kay sila wala makasabut sa mga pagdumala sa Ginoo.”⁵ Gitaw ni Laman ug Lemuel ang mga panalangin nga ilang nadawat nga angay lang kanila ug masuk-anong nagtuo nga kinahanglang daghan pa unta sila og dawaton. Daw gitaw ni Nephi ang mga panalangin ni Nephi nga mga “kasaypanan” nga gibuhat batok kanila. Kini ang ehemplo diha sa kasulatan sa pagkadiskontento sa nadawat.
- Si Nephi nagpakita og hugot nga pagtuo sa Dios aron matuman ang gisugo kaniya.⁶ Agig kalainan, si Laman ug Lemuel, “ingon nga tig-a og mga kasingkasing, . . . wala mosalig ngadto sa Ginoo nga unta mao ang ilang angay nga buhaton.”⁷ Daw ilang gibati nga ang Ginoo obligado nga motubag sa mga pangutana nga wala pa nila gipadangat. “Ang Ginoo wala magtug-an sa ingon nga butang nga mahibaloan

ngari kanamo,” miingon sila, apan wala gani sila maningkamot sa pagpangutana.⁸ Kini ang ehemplo diha sa kasulatan sa makainsulto nga pagkamadudahon.

Tungod kay sila halayo sa Manluluwas, si Laman ug si Lemuel nagbagulbol, nahimong mabingkilon, ug walay pagtuo. Gibati nila nga dili makiangayon ang kinabuhi ug nga sila adunay katungod sa grasya sa Dios. Agig kalainan, tungod kay siya nagpaduol sa Dios, si Nephi siguradong nakamatikod nga ang kinabuhi labing dili makiangayon alang kang Jesukristo. Bisan og hingpit nga inosente, ang Manluluwas mao ang grabing mag-antus.

Kon mas duol kita ni Jesukristo sa mga hunahuna ug mga katuyoan sa atong kasingkasing, mas masabtan nato ang Iyang inosenteng pag-antus, mas mapasalamaton kita sa grasya ug pagpasaylo, ug mas gusto nato nga maghinulsol ug mahimong sama Kaniya. Ang atong hingpit nga distansya gikan sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo importante, apan ang direksyon nga atong padulngan mas importante. Ang Dios mas mahimot sa mahinulsulong makasasala nga naningkamot nga mapaduol ngadto Kaniya kay sa mga nagpakatarung sa kaugalingon, tigpangita og sayop nga mga indibidwal kinsa, sama sa mga Pariseo ug mga escriba sa karaan, wala

makaamgo nga kinahanglang gayud nilang maghinulsol.⁹

Sa bata pa ko, mikanta ko og usa ka Swedish nga kanta sa Pasko nga nagtudlo og yano apan impluwensyal nga leksyon—ang pagduol ngadto sa Manluluwas *makapahimo* kanato sa pag-usab. Ang mga pulong ingon niini:

Kon mosidlak na ang kabuntagon sa Pasko

*Gusto kong moadto sa kwadra,
Diin ang Dios sa mga oras sa kagabhion*

Nagpahulay na diha sa mga dagami.

*Pagkaayo Nimo nga nagtinguha
Sa pag-anhi dinhi sa yuta!*

*Karon, dili ko gustong usikan
Ang akong pagkabata diha sa pagpakasala!*

*Jesus, nagkinahanglang kami Kanimo,
Ikaw nga pinanggang higala sa kabataan.*

*Dili na ko gustong magguol Ka pa
Sa ako na usab nga mga kasal-anan.¹⁰*

Kon sa simbolikanhong paagi moadto kita sa kwadra sa Bethlehem, “diin ang Dios sa mga oras sa kagabhion nagpahulay na diha sa mga dagami”, kita mas makaila sa Manluluwas isip usa ka gasa gikan sa usa ka mabination, mahigugmaon nga Langitnong Amahan. Kay sa mobati nga kita angay sa Iyang mga panalangin ug grasya, kita mopalambo og hugot nga tinguha nga mohunong sa paghatag og dugang nga kaguol sa Dios.

Bisan unsa pa karon ang atong direksyon o distansya ngadto sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, kita makapili nga mopadulong Kanila ug mopaduol Kanila. Motabang sila kanato! Sama sa gisulti sa Manluluwas ngadto sa mga Nephite human sa Iyang Pagkabanhaw:

“Ug ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus; ug human niana nga Ako matuboy diha sa krus, nga Ako unta makadala sa tanan nga mga tawo ngari kanako, . . .

Ug tungod niini nga hinungdan Ako natuboy; busa, sumala sa gahum sa

Amahan Ako modala sa tanan nga mga tawo ngari kanako.”¹¹

Aron mas mapaduol sa atong Manluluwas, kinahanglang dugangan nato ang atong hugot nga pagtuo diha Kaniya, mohimo ug motuman sa mga pakigsaad, ug mobaton sa Espiritu Santo uban kanato. Kinahanglan usab kita nga molihok diha sa hugot nga pagtuo, motubag sa espirituhanong giya nga atong nadawat. Kining tanan nga mga elemento mahiusa diha sa sakrament. Sa pagkatinuod, ang labing maayong paagi nga akong nasayran nga mas mapaduol sa Dios mao ang mahuna-hunaong pag-andam ug takus nga pag-ambit sa sakrament matag semana.

Usa namo ka higala sa South Africa mipakigbahin kon giunsa niya pag-kaamgo niini. Sa dihang bag-o pa nga kinabig si Diane, mitambong siya og usa ka branch sa gawas sa Johannesburg. Usa ka Dominggo, samtang naglingkod siya diha sa kongregasyon, ang desinyo sa chapel nakahimo nga wala siya makit-i sa deacon sa dihang gipaambit ang sakrament. Nasagmuyo si Diane apan walay gisulti. Ang laing miyembro nakabantay nga wala siya mapaambiti sa sakrament ug gisulti kini ngadto sa branch president human sa miting. Sa diha misugod na ang Sunday School, si Diane gidala ngadto sa usa ka klasrom nga walay tawo.

Usa ka tighupot sa priesthood misulod. Miluhod siya, mipanalangin og pipila ka tinapay, ug gihatagan si Diane og usa ka piraso. Iya kining gikaon. Ang tighupot sa priesthood miluhod pag-usab ug mipanalangin og gamayng tubig ug mihatag kaniya og usa ka gamay nga kopa. Iya kining giinom. Human niana, adunay duha ka paspas nga nagsunod nga mga hunahuna si Diane: Una, “Oh, siya [ang tighupot sa priesthood] mihimo niini para lang gayud kanako.” Ug dayon, “Oh, Siya [ang Manluluwas] mihimo niini para lang gayud kanako.” Gibati ni Diane ang gugma sa Langitnong Amahan.

Ang iyang pagkaamgo nga ang sakripisyo sa Manluluwas alang gayud kaniya nakatabang kaniya nga mobati nga duol Kaniya ug mimugna og dakong tinguha nga ipabilin kini nga

pagbati diha sa iyang kasingkasing, dili lang sa Dominggo apan sa matag adlaw. Iyang naamguhan nga bisan tuod naglingkod siya diha sa kongregasyon aron sa pag-ambit sa sakrament, ang mga pakigsaad nga iyang gibag-o matag Dominggo ang iyaha ra gayud. Ang sakrament nakatabang—ug padayon nga nagtabang—ni Diane nga mabati ang gahum sa diosnong gugma, moila sa impluwensya sa Ginoo diha sa iyang kinabuhi, ug mas mapaduol ngadto sa Manluluwas.

Ang Manluluwas miila sa sakrament nga mahinungdanon ngadto sa usa ka espirituhanong pundasyon. Miingon Siya:

“Ako mohatag nganha kaninyo og usa ka sugo nga kamo magbuhat niini nga mga butang [ang pag-ambit sa sakrament]. Ug kon kamo sa kanunay magbuhat niini nga mga butang bulahan kamo, kay kamo natukod diha sa ibabaw sa akong lig-on nga sukaranan.

“Apan kon kinsa diha kaninyo magbuhat kapin ug kulang niini wala matukod sa akong lig-on nga sukaranan, apan natukod sa usa ka balason nga tukuranan; ug sa pagbundak sa ulan, ug sa pag-abut sa mga lunop, ug sa paghuros sa mga hangin, ug mohampak diha kanila, sila matumba.”¹²

Si Jesus wala moingon “kon mobundak ang ulan, kon moabut ang lunop, ug kon mohuros ang hangin” apan “sa

pag.” Walay usa nga makalikay sa mga hagit sa kinabuhi; nagkinahanglan kita sa kasiguroan nga moabut gikan sa pag-ambit sa sakrament.

Sa adlaw sa Pagkabanhaw sa Manluluwas, duha ka mga disipulo mibiyahae padulong sa usa ka balangay nga gitawag og Emaus. Wala mailhi, ang nabanhaw nga Ginoo mikuyog kanila sa pagpanaw. Samtang nagbiyahae, mitudlo Siya kanila gikan sa mga kasulatan. Sa dihang miabut sila sa ilang destinasyon, midapit sila Kaniya nga mokaon uban kanila.

“Ug sa nagtambong siya sa kan-anan uban kanila, siya mikuhag tinapay ug nanalangin, ug kini iyang gipikaspikas, ug gihatag kanila.

“Ug unya nabuka ang ilang mga mata, ug ilang naila siya; ug unya nabanhaw siya sa ilang mga mata.

“Ug sila nasig-ingon ang usa sa usa, Dili ba ang atong mga kasingkasing nagdilaab man sa sulod nato samtang nagsulti siya kanato diha sa dalan, samtang nagsaysay siya kanato sa kasulatan?

“Ug niadtong tungura sila mitindog ug namalik sa Jerusalem, ug ilang hingkaplagan ang [mga Apostoles] nga nagkatigum.”

Ug dayon sila mipamatuod sa mga Apostoles nga “tinuod gayud nga nabanhaw ang Ginoo. . . .

“Ug sila usab nanghingasoy sa nahitabo diha sa dalan, ug giunsa nila pagpakaila kaniya diha sa pagpikaspikas niya sa tinapay.”¹³

Ang sakrament tinuod nga nagtabang kanato nga makaila sa atong Manluluwas. Kini usab nagpahinumdom kanato sa Iyang inosente nga pag-antus. Kon tinud-anay nga makiangayon ang kinabuhi, kamo ug ako dili gayud mabanhaw; kamo ug ako dili gayud makahimo sa pagbarug nga limpyo sa atubangan sa Dios. Tungod niini, mapasalamaton ako nga dili makiangayon ang kinabuhi.

Sa samang higayon, ako kusganong makasulti nga tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, sa katapusan, diha sa mahangturong pagsabot sa tanang butang, walay bisan unsa nga dili makiangayon. “Ang tanan nga dili makiangayon kabahin sa kinabuhi mahimong mapahusto.”¹⁴ Ang atong kasamtangan nga mga sirkumstansya mahimong dili mausab, apan pinaagi sa kalooy, kamabination, ug gugma sa Dios, kitang tanan makadawat og labaw pa kay sa angay kanato, labaw pa kay sa atong makab-ot bisan kanus-a, ug labaw pa kay sa atong mapangandoy. Gisaaran kita nga “Iyang pagapahiran ang tanang luha gikan sa [atong] mga mata; ug ang kamatayon wala na, ug wala na usab unyay pagminatay, ni paghilak,

ni kasakit: kay ang unang mga butang nangagi na.”¹⁵

Bisan unsa pa karon ang kahimtang sa inyong relasyon ngadto sa Dios, ako modapit kaninyo nga mas magpaduol ngadto sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, ang Labing Mahinungdanon nga mga Tigsuporta ug Tighatag sa tanan nga maayo. Dapiton ko kamo nga motabong sa miting sa sakrament matag semana ug moambit sa balaan nga mga simbolo sa lawas ug dugo sa Manluluwas. Dapiton ko kamo nga bation ang kaduol sa Dios samtang Siya gipaila nganha kaninyo, sama nga Siya gipaila ngadto sa mga tinun-an sa karaan, sa “pagpikaspikas sa tinapay.”

Samtang inyo kining buhaton, mosaad ko nga mobati mo nga mas duol sa Dios. Ang natural nga kahilig sa binata nga pagbagutbot, pagkadiskontento sa nadawat, ug makainsulto nga pagkamadudahon mawala. Kadto nga mga pagbati mapulihan sa mga pagbati sa mas dakong gugma ug pasalamat alang sa gasa sa Langitnong Amahan nga mao ang Iyang Anak. Samtang mas magpaduol kita sa Dios, ang makaabag nga gahum sa Pag-ula ni Jesukristo moabut sa atong kinabuhi. Ug, sama sa mga disipulo nga padulong sa Emaus, atong makaplakan nga ang Manluluwas kanunay nga anaa ra sa duol. Niini ako mosaksi ug mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 6.2. Gikan sa pahina 1 sa *Pagsangkap diha sa Pamaagi sa Ginoo: Sa Katingbanan sa Giya sa usa ka Lider alang sa Welfare* (pamphlet, 2009), atong mabasa: “Kon ang mga miyembro sa Simbahan naghimo kutob sa ilang mahimo aron sa pagsangkap alang sa ilang kaugalingon apan dili gihapon makasangkap sa ilang nag-unang mga panginahanglan, sila kinahanglang moduol una ngadto sa ilang mga pamilya alang sa tabang. Kon kini dili pa paigo, ang Simbahan andam nga motabang.”
2. 1 Nephi 2:16.
3. 1 Nephi 2:11, 12.
4. 1 Nephi 1:20.
5. Mosiah 10:14.
6. Tan-awa sa 1 Nephi 17:23–50.
7. 1 Nephi 15:3.
8. 1 Nephi 15:9; tan-awa usab sa bersikulo 8.
9. Tan-awa sa Lucas 15:2; tan-awa usab sa Joseph Smith, sa *History of the Church*, 5:260–62.
10. Ang kanta sa Pasko gisulat sa German nga pinulongan ni Abel Burckhardt (1805–82), kinsa miserbisyo isip usa ka archdeacon sa Basel, Switzerland. Ang hubad sa Swedish gihimo niadtong 1851 ni Betty Ehrenborg-Posse. Ang Swedish nga tawag mao ang “När juldagsmorgon glimmar.” Daghan nga mga hubad sa Iningles ang gihatag aron makanta kini sa German folk nga tuno nga maoy sagad gigamit. Ang hubad sa Iningles nga gihatag dinhi mao ang sa akong igsoong babaye (Anita M. Renlund) ug nako.
Kon mosidlak na ang kabuntagon sa Pasko Gusto kong moadto sa kuwadra,
|: *Din ang Dios sa mga oras sa kagabhion Nagpahulay na diha sa mga dagami.* : |
Pagkaayo Nimo nga nagtinguha Sa pag-anhi dinhi sa yuta!
|: *Karon, dili ko gustong usikan Ang akong pagkabata diha sa pagpakasala!* : |
Jesus, kami nagkinahanglan Nimo, Ikaw minahal nga higala sa mga bata.
|: *Dili na ko gustong magguol Ka pa Sa ako na usab nga mga kasal-anan.* : |
När juldagsmorgon glimmar, jag vill till stallet gå,
|: *där Gud i nattens timmar re'n vilar uppå strå.* : |
Hur god du var som ville till jorden komma ner!
|: *Nu ej i synd jag spille min barndoms dagar mer!* : |
Dig, Jesu, vi behöva, du käre barnavän.
|: *Jag vill ej mer bedröva med synder dig igen.* : |
11. 3 Nephi 27:14–15.
12. 3 Nephi 18:12–13.
13. Lucas 24:30–35; tan-awa usab sa mga bersikulo 13–29.
14. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 61.
15. Pinadayag 21:4.

Sesyon sa Sabado sa Hapon | Abril 2, 2016

Gipresentar ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan

Mga kaigsoonan, si Presidente Monson has midapit nako sa pagpresentar sa mga pangalan sa General Officers ug mga Area Seventy alang sa inyong pagpaluyo nga boto.

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan;

ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Ang pagbotar narekord.

Gisugyot nga atong paluyohan si Russell M. Nelson isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug ang mosunod isip mga sakop niana nga Korum: Russell M.

Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, ug Dale G. Renlund.

Kadtong uyon palihug ipakita kini.

Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Ang pagbotar narekord.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Ang pagbotar narekord.

Gisugyot nga atong i-release ang mosunod nga mga Area Seventies, sugod sa Mayo 1, 2016: Manuel M. Agustin, Kent J. Allen, Stephen B. Allen, W. Mark Bassett, Patrick M. Boutoille, Mark A. Bragg, Marcelo F. Chappe, Eleazer S. Collado, Valeri V. Cordón, Joaquin E. Costa, Jeffrey D. Cummings, Massimo De Feo, Donald D. Deshler, Nicolas L. Di Giovanni, Jorge S. Dominguez, Gary B. Doxey, David G. Fernandes, Hernán D. Ferreira, Moroni Gaona, Jack N. Gerard, Ricardo P. Giménez, Douglas F. Higham, Brent J.

Hillier, Robert W. Hymas, Lester F. Johnson, Matti T. Jouttenus, Chang Ho Kim, Alfred Kyungu, Dane O. Leavitt, Remegio E. Meim Jr., Ismael Mendoza, Cesar A. Morales, Rulon D. Munns, Ramon C. Nobleza, S. Mark Palmer, Fouchard Pierre-Nau, Gary B. Porter, José L. Reina, Esteban G. Resek, George F. Rhodes Jr., Gary B. Sabin, Evan A. Schmutz, D. Zackary Smith, Lynn L. Summerhays, Wenceslao H. Svec, Craig B. Terry, Ernesto R. Toris, Fabian I. Vallejo, Emer Villalobos, J. Romeo Villarreal, ug Terry L. Wade.

Kadtong kinsa moapil kanamo sa pagpadayag og pasalamat sa ilang maayo kaayo nga pagserbisyo palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release uban sa kinasingkasing nga pasalamat sila Sisters Rosemary M. Wixom, Cheryl A. Esplin, and Mary R. Durham as the Primary general presidency. I-release usab nato ang tanang miyembro sa Young Men general board.

Ang tanan nga moapil namo sa pagpasalamat niini nga mga sister sa ilang talagsaong pagserbisyo ug debosyon, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan isp bag-ong mga General Authority Seventies W. Mark Bassett, Mark A. Bragg, Weatherford T. Clayton, Valeri V. Cordón, Joaquin E. Costa, Massimo

De Feo, Peter F. Meurs, K. Brett Nattress, S. Mark Palmer, Gary B. Sabin, ug Evan A. Schmutz.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong mga Area Seventy: P. David Agazzani, Quilmer A. Agüero, René R. Alba, Victorino A. Babida, Steven R. Bangerter, Richard Baquiran, Dong Chol Beh, Michael V. Beheshti, Matthieu Bennasar, Hubermann Bien-Aimé, Kevin E. Calderwood, Luis J. Camey, Matthew L. Carpenter, Douglas B. Carter, Aroldo B. Cavalcante, Luis C. Chaverri, Ulises Chávez, Brent J. Christensen, Douglas L. Dance, Marc C. Davis, Alessandro Dini Ciacci, J. Scott Dorius, M. Dirk Driscoll, Antonio F. Faúndez, Jose A. Fernández, Matias D. Fernandez, Candido Fortuna, Bruce E. Ghent, Michael A. Gillenwater, Daniel G. Hamilton, Mathias Held, Tom-Atle Herland, Raymond S. Heyman, Christophe Kawayaya, Todd S. Larkin, Pedro X. Larreal, Juan J. Levrino, Felix A. Martinez, Kevin K. Miskin, Mark L. Pace, Ryan V. Pagaduan, A. Moroni Pérez, Carlos E. Perrotti, Mark P. Peteru, Alan T. Phillips, Thomas T. Priday, Brian L. Rawson, Rene Romay, Blake M. Roney, Luis G. Ruiz, Maximo A. Saavedra Jr., Pedro A. Sanhueza, Eric J. Schmutz, Benjamin Ming Tze Tai, Heber D.

Texeira, Maxsimo C. Torres, Jesús Velez, Carlos Villarreal, Paul H. Watkins, C. Dale Willis Jr., William B. Woahn, ug Luis G. Zapata.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Gisugyot nga atong paluyohan si Joy D. Jones nga moserbisyo isip Primary general president, uban ni Jean B. Bingham isip first counselor ug Bonnie H. Cordon isip second counselor.

Kadtong uyon ipakita kini.

Si bisan kinsa nga supak ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Presidente Monson, ang pagbotar narekord. Giimbitar namo kadtong misupak sa bisan hain sa gisugyot sa pagkontak sa ilang mga stake president.

Mapasalamaton kami ninyong tanan nga mipaluyo sa mga lder sa Simbahan sa ilagn sagrado nga mga calling, ug imbitaron nato karon kadtong bag-ong natawag nga mga General Authorities uge Primary general presidency sa pagduol sa atubangan ug paglingkod sa ilang mga lingkuranan. ■

Report sa Church Auditing Department, 2015

Gipresentar ni Kevin R. Jergensen
 Tigdumalang Direktor, Church Auditing Department

Ngadto sa Unang Kapangulohan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Minahal Kong mga Kaigsoonan: Sumala sa gisulti sa pagpadayag sa sekyon 120 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Konseho sa Paggasto sa Ikapulo, naglangkob sa Unang kapangulohan, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug sa Presiding Bishopric—nagtugot sa paggasto sa mga pundo sa Simbahan. Ang mga departamento sa Simbahan mogasto sa mga pundo nga pinasubay sa giaprubahan nga mga badyet, mga polisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Ang Church Auditing Department, nga gilangkuban sa mga propesyonal nga dunay mga kredensyal ug independente sa tanang ubang mga departamento sa Simbahan, dunay responsibilidad sa pagpahigayon og mga audit alang sa katuyoan sa paghatag og resonable nga kasiguroan kabahin sa mga amot nga nadawat,

mga galastuhan nga nahimo, ug sa pagbantay sa mga kabtangan sa Simbahan.

Base sa mga pag-audit nga gihi-mo, ang Church Auditing Department nagtuo nga, ang tanang mga materyal nga butang, mga amot nga nadawat, mga paggasto nga gihimo, ug mga kabtangan sa Simbahan alang sa tuig 2015 narekord ug nadumala sumala sa giaprubahan nga mga badyet, mga polisiya ug mga pamaagi sa accounting sa Simbahan. Ang Simbahan nagsunod sa mga pagtulun-an nga gitudlo ngadto sa mga miyembro niini sa pagpuyo sumala sa badyet, paglikay sa utang, ug pagtigum batok sa panahon sa panginahanglan.

Matinahurong gisumiter,
 Church Auditing Department
 Kevin R. Jergensen
 Tigdumalang Direktor ■

Estatistikan-hong Report, 2015

Gipresentar ni Brook P. Hales
 Secretary sa Unang Kapangulohan

Ang First Presidency miisyu sa mosunod nga statistical report sa Simbahan kutob Disyembre 31, 2015.

Mga Yunit sa Simbahan

Mga Stake	3,174
Mga Misyon	418
Mga District	558
Mga Ward ug mga Branch	30,016

Mga Miyembro sa Simbahan

Total nga mga miyembro	15,634,199
Bag-ong mga bata nga anaa sa rekord	114,550
Mga Kinabig nga Nabunyagan	257,402

Mga Misyonaryo

Full-Time nga mga Misyonaryo	74,079
Church-service missionary	31,779

Mga Templo

Lima ka mga templo ang gipahinungod naidtong 2015: sa Córdoba Argentina, Payson Utah, Trujillo Peru, Indianapolis Indiana, ug Tijuana Mexico Temples	5
Temples Rededicated (Mexico City Mexico ug Montreal Quebec)	2
Mga Templo nga Gigamit sa Katapusan sa Tuig	149

Ni Elder Ronald A. Rasband
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Nagbarug uban sa mga Lider sa Simbahan

Nagbarug ba kamo uban sa mga lider sa Simbahan sa nagkangitngit nga kalibutan aron mapakaylap ninyo ang Kahayag ni Kristo?

Atong ipadangat ang mainitong pag-welcome sa bag-ong gitawag nga mga General Authority, mga Area Seventy, ug sa talagsaon nga bag-ong kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary. Ug uban sa dakong pagdayeg, gipasalamatan nato kadtong bag-o lang nga gi-release. Amo kamong gihigugma, ang matag usa.

Minahal kong mga kaigsoonan, bag-o lang kitang miapil sa labing bulahan nga kasinatian samtang gipataas nato ang atong mga kamot sa pag-sustain sa mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag ug ubang mga lider ug kinatibuk-ang mga opisyaales nga gitawag sa Dios niini gayung mga adlaw. Wala gayud nako ibaliwala ang oportunidad sa pag-sustain ug magiyahan sa mga sulugoon sa Ginoo. Ug pipila pa lang ka bulan sa akong bag-ong calling isip sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mapainubsanon ako sa inyong sustaining vote ug pagsalig. Bililhon alang nako ang inyong kaandam nga mobarug uban nako ug uban sa tanan niining bantugan nga mga lider.

Sa wala madugay human ko nagsustain sa miaging Oktubre, mibiyaha

ko sa Pakistan sa usa ka buluhaton ug, samtang didto, nahimamat nako ang talagsaon ug mapahinungurong mga Santos niana nga nasud. Gamay ra sila apan hilabihan gayud ang pagka-espirtwal. Sa wala madugay human sa akong pag-uli, nakadawat ko sa

mosunod nga sulat gikan ni Brother Shakeel Arshad, usa ka minahal nga miyembro nga akong nahimamat sa akong pagbisita: “Salamat, Elder Rasband, sa pag-anhi sa Pakistan. Gusto kong moingon nimo nga kaming . . . mga miyembro sa Simbahan . . . mi-sustain nimo ug nahigugma nimo. Swerte kaayo [kami] nga mianhi ka ug nakadungog nimo. Usa gayud kadto ka halandumong adlaw sa kinabuhi sa akong pamilya nga makahimamat mi og usa ka Apostol.”¹

Ang paghimamat sa mga Santos sama ni Brother Arshad usa ka talagsaon ug mapaubsanong kasinatian ug, gamit ang iyang mga pulong, “usa ka halandumong adlaw” alang usab nako.

Pagka-Enero, ang mga lider sa Simbahan miapil sa Face to Face broadcast uban sa kabatan-onan ug sa ilang mga lider ug mga ginikanan sa tibuok kalibutan. Ang broadcast gi-streamed live sa Internet ngadto sa daghang dapit sa 146 ka nasud; ang ubang dapit dunay daghang nanambong sa mga chapel, ug ang uban diha ra sa balay nga dunay usa ka batan-on nga mitan-aw. Sa kinatibuk-an, gatusan ka libo ang miapil.

Sa pagkonektar ngadto sa daghang nanambong, si Sister Bonnie Oscarson, Young Women general president; si Brother Stephen W. Owen, Young Men general president; ug ako—nga gisuportahan sa atong mga host nga batan-on, mga musikero, ug uban pa—mitubag sa mga pangutana gikan sa atong kabatan-onan.

Ang among katuyoan mao ang pagpaila sa Tema sa Mutual alang sa 2016, “Mopadayon sa Unahan uban ang Pagkamakanunayon kang Kristo,” gikan sa 2 Nephi, nga mabasa: “Busa, kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo. Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon.”²

Pinaagi sa pagbasa og gatasan sa mga pangutana sa atong kabatan-onan, unsa may among nakat-unan? Among nakat-unan nga ang atong kabatan-onan nahigugma sa Ginoo, mi-sustain sa ilang mga lider, ug nagtinguha nga matubag ang ilang mga pangutana! Ang mga pangutana nagpakita og dugang tinguha nga makakat-on, nga madugang ngadto nianang mga kamatuoran nga anaa na sa atong mga pagpamatuod, ug aron mas maandam nga “mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo.”

Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo nagsugod sa usa ka batan-on, si Joseph Smith, nga nangutana. Daghan sa mga pagtulun-an sa Manluluwas sa Iyang pagpangalagad nagsugod sa usa ka pangutana. Hinumdumi ang Iyang pangutana ngadto kang Pedro: “Apan kamo, unsa may inyong ikasulti, kinsa man ako?”³ Ug ang tubag ni Pedro: “Ikaw mao ang Kristo, ang Anak sa Dios nga buhi.”⁴ Kinahanglan kitang magtinabangay nga makit-an ang mga tubag sa Langitnong Amahan pinaagi sa giya sa Espiritu.

Atol niana nga broadcast, akong giingnan ang kabatan-onan:

“Ang mga lider niini nga Simbahan nahibalo sa inyong mga problema, sa inyong mga kabalaka, ug sa inyong mga hagit.

“Duna mi mga anak. Duna mi mga apo. Kanunay kaming nakighimamat sa kabatan-onan sa tibuok kalibutan. Ug nag-ampo mi alang ninyo, naghisgut mi bahin ninyo sa labing sagradong mga dapit, ug nahigugma mi ninyo.”⁵

Gusto kong mopakigbahin sa usa sa daghan kaayong tubag nga among nadawat gikan niana nga kalihokan.

Si Lisa, nga gikan sa Grand Prairie, Alberta, Canada misulat: “Kining kalihokan nga Face to Face talagsaon. Nakahatag kini og kalig-on sa akong pagpamatuod ug kombiksyon sa ebanghelyo. Bulahan kaayo kita nga dunay dinasig nga mga lider nga gitawag aron moserbisyo sa daghan kaayong katungdanan.”⁶

Si Liz, gikan sa Pleasant Grove, Utah, misulat sa mas sayo nga post: “Mapasalamaton ko sa akong pagtuo

ug sa oportunidad sa pag-sustain sa propeta sa Dios ug sa kalalakin-an ug kababayen-an nga nagserbisyo uban niya.”⁷

Atong gi-sustain ang mga lider karon kinsa, pinaagi sa balaang inspirasyon, gitawag nga motudlo ug mogiya nato ug nanawagan nato nga maglikay sa mga peligro nga atong giatubang matag adlaw—gikan sa wala kaayoy pagtagad sa adlawng Igpapahulay, ngadto sa mga hulga sa pamilya, ngadto sa pangataki sa kagawasan sa relihiyon, ug gani sa pagsupak sa pinadayag sa ulahing mga adlaw. Mga kaigsoonan, naminaw ba kita sa ilang tambag?

Daghang higayon diha sa mga komperensya, mga sakrament miting, ug sa Primary gikanta nato ang malumong mga pulong nga, “Agaka ko, tudloi ko.”⁸ Unsay kahulugan nianang mga pulonga nganha ninyo? Kinsay mosantup sa hunahuna kon maghunahuna mo niana? Mibati ba mo sa impluwensya sa matarung nga mga lider, kadtong mga disipulo ni Jesukristo nga naka-impluwensya sa inyong kinabuhi sa nangagi ug nagpadayon nga motandog sa inyong kinabuhi, nga naglakaw sa dalan sa Ginoo uban ninyo? Tingali duol sila sa panimalay. Tingali anaa sila sa inyong lokal nga mga kongregasyon o namulong sa pulpito atol sa kinatibuk-ang komperensya. Kining

mga disipulo mipakigbahin nato sa panalangin sa pagbaton og pagpamatuod bahin ni Ginoong Jesukristo, ang lider niini nga Simbahan, ang lider sa ato mismong mga kalag, kinsa misaad, “Paglipay, ug ayaw kahadlok, kay Ako ang Ginoo anaa uban kaninyo, ug mobarug diha kaninyo.”⁹

Nahinumdom ko ni Presidente Thomas S. Monson nga mipakigbahin og istorya nga gidapit ngadto sa panimalay sa iyang stake president nga si Paul C. Child aron maandam alang sa advancement ngadto sa Melchizedek Priesthood. Pagkadakong panalangin alang ni President Child, kinsa wala masayud nianang higayuna nga nagtudlo siya og usa ka batan-ong lalaki nga Aaronic Priesthood kinsa usa ka adlaw mahimong propeta sa Dios.¹⁰

Duna koy mga gutlo sa pagkat-on gikan sa atong minahal nga propeta, si Presidente Monson. Walay pagduha-duha sa akong hunahuna o kasingkasing nga siya propeta sa Ginoo dinhi sa yuta; usa ko sa mapaubsanong nakadawat niana sa dihang nakadawat siya og pinadayag ug milihok niini. Nagtudlo siya nato nga motabang, manalipod sa usag usa, moluwas sa usag usa. Gitudlo usab kana didto sa Katubigan sa Mormon. Kadtong “matinguhaon . . . [nga] pagatawgon nga iyang mga katawhan” andam sa “pagtambayayong sa usag usa nga mga

alantuson,” “sa pagbangutan uban niadto nga nagbangutan,” ug “mobarug ingon nga mga saksi sa Dios.”¹¹

Nagbarug ko karon isip saksi sa Dios nga Amahan sa Kahangturan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo. Nasayud ko nga ang atong Manluluwas buhi ug nahigugma nato ug naggiya sa Iyang mga sulugoon, kamo ug ako, aron matuman ang Iyang mahinungdanong mga katuyoan niini nga yuta.¹²

Samtang mopadayon kita sa unahan, nagpili sa pagsunod sa tambag ug mga pasidaan sa atong mga lider, mopili kita nga mosunod sa Ginoo samtang ang kalibutan nagpaingon sa laing direksyon. Mopili kita nga mokuopot sa kuptanan nga puthaw, nga mahimong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, nga magbuhat sa sugo sa Ginoo, ug mapuno “sa tuman nga hingpit nga kalipay.”¹³

Ang dakong pangutana karon klaro: nagbarug ba mo uban sa mga lider sa Simbahan sa nagkangitngit nga kalibutan aron mapakaylap ninyo ang Kahayag ni Kristo?

Ang mga relasyon uban sa mga lider importante kaayo ug mahinungdanon. Bisan unsa pay edad sa mga lider, unsa kaduol o kalayo, o kon ilang natan-dog ang atong kinabuhi, ang ilang impluwensya nagpakita sa mga pulong sa Amerikanong magbabalak nga si Edwin Markham, kinsa miingon:

*Adunay kapalaran nga naghimo
kanato nga mga managsoon:
Walay maglakaw nga mag-inusara:*

*Tanan nga atong gibuhay ngadto sa
kinabuhi sa uban
Sa atong kaugalingon mobalik ra.*¹⁴

Si Shakeel Arshad, ang akong higala sa Pakistan, mipadangat sa iyang suporta ngari nako, iyang igsoon ug higala. Mao usab ang daghan ninyo. Kon motabang kita aron mobayaw sa usag usa, gipamatud-an nato kadtong gamhanang mga pulong: “Walay maglakaw nga mag-inusara.”

Labaw sa tanan, nagkinahanglan kita sa atong Manluluwas, atong Ginoo, si Jesukristo. Usa sa mga istorya sa kasulatan nga kanunayng nakapadasig nako sa espirituhanong paagi mao ang higayon sa dihang si Jesukristo naglakaw sa ibabaw sa tubig aron makigkita sa Iyang mga disipulo kinsa mibiyaha sakay sa sakayan didto sa Lanaw sa Galilea. Sila mga lider nga bag-ong natawag, sama sa daghan namo dinhi sa atubangan karon. Ang istorya narekord sa Mateo:

“Apan niadtong tungora ang sakayan kapid-an na ka dupa halayo sa mamala, gihampak-hampak sa mga balud: kay sungsumgon man ang hangin.

“Ug sa ikaupat nga hugna sa bantay sa kagabhion, kanila miadto si Jesus, nga naglakaw sa ibabaw sa tubig sa lanaw.

“Apan sa ilang pagkakita kaniya nga naglakaw sa ibabaw sa tubig, ang mga tinun-an nangalisang, . . . ug naniyagit sila sa kalisang.

“Apan diha-diha kanila misulti si Jesus nga nag-ingon, Salig kamo; ako kini; ayaw kamo kalisang.”¹⁵

Si Pedro nakadungog nianang talagsaong tawag sa pag-awhag gikan sa Ginoo.

“Ug kaniya mitubag si Pedro nga nag-ingon, Ginoo, kon ikaw man ugaling, paanhaa ako diha kanimo sa ibabaw sa tubig.

“Ug [si Jesus] miingon kaniya, Umari ka.”¹⁶

Maisugon gayud. Si Pedro usa ka mangingisda, ug nasayud siya bahin sa kadelikado sa dagat. Hinoon, mapasaligon siya nga mosunod kang Jesus—gabii o adlaw, diha sa sakayan o sa yuta.

Akong mahunahuna nga si Pedro mikawas sa kilid sa sakayan, wala maghulat sa ikaduhang pagdapit, ug misugod paglakaw sa ibabaw sa tubig. Sa pagkatinuod, ang kasulatan nag-ingon “Siya milakaw sa ibabaw sa tubig, ug miadto kang Jesus.”¹⁷ Samtang nagkakusog ang pwersa sa hangin, ug ang mga balud mihampak sa iyang tiil, si Pedro “nahadlok ug sa nagkatidlom siya, misinggit nga nag-ingon, Ginoo, luwasa ako.

“Diha-diha gituyhad ni Jesus ang iyang kamot, ug iyang gikuotan siya.”¹⁸

Usa kadto ka gamhanang leksyon. Ang Ginoo anaa didto alang kaniya, ingon nga Siya anaa alang kaninyo ug kanako. Iyang gituyhad ang Iyang kamot ug gibira si Pedro paingon Kaniya ug ngadto sa luwas nga kahimtang.

Nagkinahanglan ko sa Manluluwas ug sa Iyang pagluwas sa daghan kaayong higayon. Mas nagkinahanglan pa ko Kaniya karon, ug mao usab ang matag usa kaninyo. Mibati ko nga masaligon usahay nga moambak sa kilid sa sakayan, sa mapasumbi-ngayong pagkasulti, ngadto sa dili pamilyar nga mga dapit, aron lang makaamgo nga dili nako kini mahimo nga mag-inusara.

Sama sa among nahisgutan atol sa Face to Face, ang Ginoo kasagaran motabang nato pinaagi sa atong mga pamilya ug mga lider, nagdapit nato nga moduol Kaniya—sama sa Iyang pagtabang aron maluwas si Pedro.

Kamo usab makabaton og daghang higayon nga motubag sa kanunay nga pagdapit sa “[pag]duol ngadto

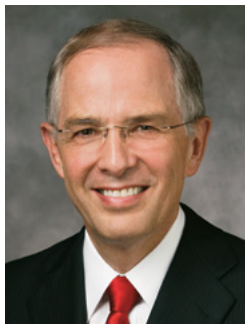
kang Kristo.”¹⁹ Dili ba mao man kana ang katuyoan niining mortal nga kinabuhi? Ang panawagan mahimong mao ang pagduol aron luwason ang usa ka sakop sa pamilya; magmisyon; mobalik sa simbahan; moadto sa balaang templo; ug, sama sa bag-o lang natong nadunggan gikan sa atong talagsaong mga kabatan-onan sa kalihokan nga Face to Face, dali, palihug tabangi ko nga matubag ang akong pangutana. Sa dili madugay, ang matag usa nato makadungog sa panawagan nga “Pauli na.”

Nag-ampo ko nga kita motabang—motabang ug mokupot sa kamot sa Manluluwas nga Iyang gituyhad ngari nato, kasagaran pinaagi sa Iyang balaanong gitawag nga mga lider ug mga sakop sa atong pamilya—ug maminaw sa Iyang panawagan nga mopauli.

Ako nasayud nga si Jesukristo buhi; Siya akong gihigugma, ug ako nasayud sa tibuok nakong kasingkasing nga Siya nahigugma sa matag usa nato. Siya ang atong bantugang Ehemplo ug ang balaang lider sa tanang anak sa atong Amahan. Niini ako mohatag sa balaan nakong pagsaksi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Komentaryo sa Facebook gikan ni Shakeel Arshad ngadto ni Ronald A. Rasband, Dis. 2, 2015.
2. 2 Nephi 31:20.
3. Mateo 16:15.
4. Mateo 16:16.
5. Ronald A. Rasband, sa Face to Face, Ene. 20, 2016, lds.org/media-library.
6. Tubag sa Face to Face gikan ni Lisa Jarvis, sa Grand Prairie, Alberta, Canada.
7. Gi-tweet ni Liz Darger, Pleasant Grove, Utah, Abr. 4, 2015.
8. “Ako Anak sa Dios,” *Songbook sa mga Bata*, nu. 2.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:6.
10. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Ang Atong Sagrado nga Katungdanan,” *Liahona*, Mayo 2006, 55–56.
11. Mosiah 18:8–9.
12. Tan-awa sa Mosiah 18:8–9.
13. 1 Nephi 8:12.
14. Edwin Markham, “A Creed,” *Lincoln and Other Poems* (1901), 25.
15. Mateo 14:24–27.
16. Mateo 14:28–29.
17. Mateo 14:29.
18. Mateo 14:30–31.
19. Moroni 10:32.

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Bisan Kinsa nga Magadawat Kanila, Magadawat Kanako”

Ang mga bata karon anaa nagkalain-lain ug komplikado nga mga kahintang sa pamilya. Kinahanglan kitang motabang sa mga batan-on nga mibati nga nag-inusara, napasagdan, o wala mahisakop.

Gihigugma sa Dios ang mga bata. Gihigugma Niya ang tanang mga bata. Miingon ang Manluluwas, “Paduola kanako ang gagmayng kabataan . . . kay ang gingharian sa langit ila sa mga sama kanila.”¹

Ang mga bata karon anaa sa nagkalain-lain ug komplikado nga mga kahintang sa pamilya.

Sama pananglit, karon, kaduhaon ang mga bata sa Estados Unidos nga nagpuyo uban sa usa lang ka ginikanan kay sa 50 ka tuig ang milabay.² Ug daghang mga pamilya karon ang wala kaayo magkahiusa sa ilang gugma sa Dios ug kaandam sa pagsunod sa Iyang mga sugo.

Niining nagkadako nga espirituhanong kalibug, ang gipahiuli nga ebanghelyo magpadayon sa paghatag sa sukaranan, sa ideyal, sa sumbanan sa Ginoo.

“Ang mga anak adunay katungod nga matawo ngadto sa mga ginikanan kinsa naminyo, ug maamumahan sa usa ka amahan ug sa usa ka inahan

nga nagtahud sa mga panaad sa kaminyoon uban sa hingpit nga pagka-maunungon. . . .

“Ang bana ug asawa adunay ligdong nga kapangakohan sa paghigugma ug pag-amuma sa usag usa ug alang sa ilang mga anak. . . . Ang mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak sa paghigugma ug pagkamatarung, sa pagsangkap alang sa ilang pisikal ug espirituhanon nga mga panginahanglan, ug sa pagtudlo kanila sa paghigugma ug pag-alagad sa usag usa [ug] pagsunod sa mga sugo sa Dios.”³

Atong giila ang daghang maayo nga mga ginikanan sa tibuok kalibutan, sa tanang tinuohan, nga mahigugmaong nag-atiman sa ilang mga anak. Ug mapasalamaton natong giila ang mga pamilya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa giatiman sa usa ka amahan ug inahan nga nakabig ngadto sa Manluluwas, nga na-sealed pinaagi sa awtoridad sa priesthood, ug nagkat-on diha

sa ilang pamilya sa paghigugma ug pagsalig sa ilang Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo.

Pangamuyo alang sa Kabatan-onan

Apan ang akong pangamuyo karon alang sa gatusan ka libo ka mga bata, mga batan-on, ug mga young adult nga wala magagikan niini, tungod sa kakulang sa mas maayong termino, nga “picture-perfect” nga mga pamilya. Namulong ko dili lamang sa kabatan-onan nga nakasinati og kamatayon, diborsyo, o nagkakunhod nga pagtuo sa ilang mga ginikanan apan sa liboan usab ka mga batan-ong lalaki ug babaye sa tibuok kalibutan nga mihangup sa ebanghelyo nga walay inahan o amahan nga mosimba kuyog nila.⁴

Kining batan-ong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw misulod sa Simbahan uban sa dakong pagtuo. Nanghinaut sila nga makamugna og ideyal nga pamilya sa ilang kinabuhi sa umaabut nga adlaw.⁵ Sa katapusan, mahimo silang importante nga bahin sa atong misyonaryo nga pwersa, ang atong matarung nga mga young adult, ug kadtong magminyo sa templo aron sugdan ang kaugalingon nilang pamilya.

Pagkasensitibo

Magpadayon kita sa pagtudlo sa sumbanan sa Ginoo alang sa mga pamilya, apan karon nga adunay minilyon nga mga miyembro ug ang panaglahi sa atong mga bata sa Simbahan, kinahanglan pa kitang mas manggihunahunaon ug sensitibo. Ang atong kultura ug sinultihan sa Simbahan usahay talagsaon kaayo. Ang mga bata sa Primary dili mohunong sa pagkanta sa “Mga Pamilya Mahimong Manag-uban sa Kahangturan,”⁶ apan kon manganta sila sa, “Lipay ko kaayo kon si papa moabut”⁷ o “si papa ug mama nagagiya,”⁸ dili tanang mga bata ang manganta bahin sa ilang pamilya.

Ang among higala nga si Bette mipakigbahin sa iyang kasinatian sa simbahan sa dihang 10 anyos pa siya. Siya miingon: “Ang among teacher mipakigbahin og leksyon bahin sa kaminyoon diha sa templo. Piho siya nga nangutana nako, ‘Bette, ang imong

mga ginikanan wala maminyo sa templo, dili ba?’ [Ang akong teacher ug ang tibuok klase] nahibalo sa tubag.” Ang leksyon sa teacher misunod, ug gihunahuna ni Bette nga wala nay paglaum ang iyang pamilya. Miingon si Bette, “Daghang gabii nga naghilak ko. Sa dihang duna koy problema sa kasingkasing duha ka tuig human niana ug nagtuo nga mamatay na ko, nakuyawan ko, naghunahuna nga mag-inusara ko sa kahangturan.”

Ang akong higala nga si Leif mao ra ang magsimbahan. Kausa, samtang diha sa Primary, gihangyo siya nga mohatag og mubo nga pakigpulong. Wala siyay mama o papa nga motupad niya diha sa simbahan ug motabang niya kon makalimot siya kon unsay isulti. Nahadlok si Leif. Imbis nga maulawan, mipalayo siya sa simbahan og pipila ka bulan.

“Gitawag ni Jesus ang usa ka gamayng bata ngadto kaniya, ug iyang gipatindog kini sa ilang taliwala . . .

“Bisan kinsa nga tungod sa akong ngalan magadawat sa usa ka gamayng bata nga sama niini, magadawat kanako.”⁹

Matuohon nga mga Kasingkasing ug Espirituhaong mga Gasa

Kini nga mga bata ug kabatan-onan gipanalanginan og matuohon nga mga kasingkasing ug espirituhanong mga gasa. Gisultihan ko ni Leif, “Akong nasabtan sa yano nga paagi nga ang Dios mao ang akong Amahan ug nga Siya nakaila ug nahigugma nako.”

Ang among higala nga si Veronique miingon, “Samtang nakat-unan nako ang mga baruganan sa ebanghelyo ug natun-an ang Basahon ni Mormon, morag nahinumduman nako ang mga butang nga ako nang nahibaloan apan nakalimtan.”

Ang among higala nga si Zuleika gikan sa Alegrete, Brazil. Bisan tuod nga ang iyang pamilya dili relihiyoso, sa edad nga 12, nagsugod na si Zuleika sa pagbasa sa Biblia ug nagbisitahan sa lokal nga mga simbahan, nangita nga masayud pa bahin sa Dios. Uban sa pagtugot sa iyang ginikanan nga nagpanagana, nagtuon siya kauban sa mga

misyonaryo, nakabaton og pagpamatuod, ug nabunyagan. Si Zuleika miingon kanako: “Atol sa panaghisgot, gipakita ko og hulagway sa Templo sa Salt Lake ug gisultihan bahin sa mga ordinansa sa sealing. Gikan nianang higayuna, duna koy tinguha nga usa ka adlaw mosulod ko sa balay sa Ginoo ug makabaton og mahangturong pamilya.”

Samtang ang sitwasyon sa bata dinhi sa yuta mahimong dili ideyal, ang espirituhanong panulundon sa bata hingpit tungod kay ang tinuod nga pagkatawo niini mao ang iyang pagkaanak sa Dios.

Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Tabangi ang mga anak sa Dios nga makasabut unsa ang tinuod ug importante niini nga kinabuhi. Tabangi sila sa pagpalambo sa kalig-on sa pagpili sa dalan nga magpabilin kanila nga luwas diha sa dalan padulong sa kinabuhing dayon.”¹⁰ Mas magmaloloyon kita ug motanyag og tabang sa ubang tawo. Kining kabatan-onan nagkinahanglan sa atong panahon ug atong mga pagpamatuod.

Si Brandon, kinsa mipasakop sa Simbahan didto sa Colorado sa high school pa, nakig-istorya nako bahin niadtong mitabang niya sa wala pa ug human sa iyang bunyag. Miingon Siya: “Didto ko sa mga panimalay sa mga pamilya nga nagsunod sa ebanghelyo. Napakita niini nako ang usa ka sumbanan nga akong gibati nga akong mabatunan sa kaugalingon nakong pamilya.”

Si Veronique, nga natawo sa Netherlands, mieskwela uban sa among anak nga babaye nga si Kristen samtang nagpuyo mi didto sa Germany. Nakahinumdom si Veronique: “Ang mga estudyante nga mga miyembro sa Simbahan daw hayag tan-awon. Naanguhan nako nga kana nga kahayag nagagikan sa ilang pagtuo ni Jesukristo ug sa pagsunod sa Iyang mga pagtulun-an.”

Ang akong higala nga si Max nabunyagan dihang otso anyos pa. Ang iyang amahan wala mahisakop og bisan unsa nga simbahan, ug si Max mahimong mosimba o dili mosimba.

Isip usa ka tin-edyer, human wala makasimba og pipila ka bulan, gibati ni Max nga kinahanglan siyang mobalik

og simba ug determinado nga usa ka Dominggo sa buntag mobalik siya. Apan ang iyang tinguha mihuyang samtang nagkaduol siya sa atubangan nga pultahan sa simbahan; ug nakuyawan siya.

Didto, nagbarug sa may pultahan, mao ang bag-ong bishop. Wala makaila niya si Max, ug sigurado siya nga ang bishop wala makaila ni Max. Sa pagkaduol ni Max, nalipay ang bishop, ug gituyhad ang iyang kamot ug miingon, “Max, nalipay kong nakakita nimo!”

“Sa iyang pagsulti niadtong mga pulonga,” miingon si Max, “usa ka mainitong pagbati ang milukop nako ug nasayud ko nga husto ang akong gibuhat.”¹¹

Ang pagkaila sa ngalan sa usa ka tawo makahimo og kalainan.

“Ug [si Jesus] misugo nga ang ilang gagmay nga mga bata kinahanglan dad-on ngadto kaniya. . . .

“Ug . . . siya mikuha [kanila], sa tinagsa, ug mipanalangin kanila, ug nag-ampo ngadto sa Amahan alang kanila.

“Ug sa diha nga siya nakahimo na niini siya mihilak.”¹²

Kabatan-onan nga Wala Pa Mabunyagi

Tungod sa hangyo sa mga ginikanan, daghang batan-on nga ganahan sa ebanghelyo maghulat og katuigan aron mabunyagan.

Ang mga ginikanan ni Emily nagdiborsyo samtang bata pa siya, ug wala siya makadawat og pagtugot nga mabunyagan hangtud nag-15 anyos siya. Ang among higala nga si Emily positibong naghigot bahin sa usa ka lider sa Young Women nga “kanunayng mitabang sa paglig-on sa [iyang] pagpamatuod.”¹³

Si Colten ug Preston mga tin-edyer nga nagpuyo sa Utah. Ang ilang ginikanan nagdiborsyo, ug wala sila makadawat og pagtugot nga mabunyagan. Bisan tuod nga dili sila makapaambit sa sakrament, sila ang magdala og pan matag semana. Ug bisan tuod nga dili sila makasulod sa templo aron makahimo og mga pagbunyag uban sa mga batan-on kon ang ilang ward moadto sa templo, ang duha ka managsoon nangita og mga

Si Joseph Ssenkooba isip usak abatan-on (ibabaw), uban sa iyang higala ug missionary trainer nga si Elder Joshua Walusimbi (ibabaw sa tuo), ug uban sa iyang mission president, nga si Leif Erickson (ubos sa tuo).

ngalan sa pamilya pinaagi sa pagbisita sa duol nga family history center. Ang labing dakong impluwensya sa pagtabang sa atong mga batan-on nga mobati nga nalakip mao ang ubang matarung nga mga batan-on.

Elder Joseph Ssenkooba

Tapuson nako pinaagi sa ehemplo sa bag-ong higala, usa ka tawo nga among nahimamat pipila ka semana ang milabay samtang nagbisita mi sa Zambia Lusaka Mission.

Si Elder Joseph Ssenkooba gikan sa Uganda. Namatay ang iyang amahan sa dihang siyete anyos pa siya. Sa edad nga nuybe, kay ang iyang inahan ug mga paryente dili makahimo sa pag-atiman niya, kinahanglan niyang atimanon ang iyang kaugalingon. Sa edad nga 12, nahimamat niya ang mga misionaryo ug nabunyagan.

Gisultihan ko ni Joseph bahin sa iyang unang adlaw sa simbahan: “Human sa sakrament miting, naghunahuna ko nga panahon na para mouli, apan ang mga misionaryo mipaila-ila nako kang Joshua Walusimbi. Gisultihan ko ni Joshua nga mamahimo nako siya nga higala, ug gihatagan ko niya og *Songbook sa mga Bata* aron dili ko moadto sa Primary nga walay dala. Sa Primary, mibutang si Joshua og ekstra nga lingkuranan tupad niya. Ang Primary president midapit nako

nga moadto sa atubangan ug mihangyo sa tibuok Primary nga kantahan ko og ‘Ako Anak sa Dios.’ Espesyal kaayo ang akong gibati.”

Ang branch president midala ni Joseph ngadto sa pamilyang Pierre Mungoza, ug kana ang nahimo niyang panimalay sa misunod nga upat ka tuig.

Paglabay sa walo ka tuig sa dihang si Elder Joseph Ssenkooba nagsugod na sa iyang misyon, sa iyang dakong kasurprisa ang iyang trainer mao si Elder Joshua Walusimbi, ang bata nga mipabati niya nga gi-welcome pag-ayo sa iyang unang adlaw sa Primary. Ug ang iyang mission president? Siya si President Leif Erickson, ang bata nga mipalayo sa Primary tungod kay nahadlok sa paghatag og pakigpulong. Ang Dios nahigugma sa Iyang mga anak.

Ang mga Bata Nagdagan

Sa dihang ang akong asawa, si Kathy, ug ako didto sa Africa pipila ka semana ang milabay, mibisita mi sa Mbuji-Mayi, Democratic Republic of the Congo. Tungod kay ang chapel dili kaayo dako alang sa 2,000 ka mga miyembro, didto mi sa gawas nagtigum ubos sa dagkong mga tabon nga plastik nga gisuportahan og mga tukod nga kawayan. Sa pagsugod sa miting, among makita ang dinosena nga mga bata nga nagtan-aw namo, nagkapyot sa puthaw nga koral nga naglibut sa

Atol sa usa ka miting sa 2,000 ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw didto sa Democratic Republic of the Congo (ibabaw), dinosena nga mga bata ang nagpundok sa gawas sa koral nga naglibut sa yuta diin gipahigayon ang miting (ibabaw). Sa dihang gipasulod, ang mga bata nagdinaganay nga misulod.

dapit. Si Kathy hilum nga mihunghong, “Neil, basin ganahan kang modapit sa mga bata nga mosulod?” Giduol nako si District President Kalonji sa podyum ug gihangyo siya nga pasudlon ang mga bata nga naa sa gawas sa koral nga moapil namo sa sulod.

Sa akong kasurprisa, tungod sa pagdapit ni President Kalonji, ang mga bata wala lamang mosulod apan misulod nga nagdagan—sobra sa 50, siguro mga 100—ang uban dunay gisi-gisi nga sinina ug nagtiniil apan dunay matahum nga mga pahiyum ug madasigon nga mga nawong.

Natandog gyud ko niini nga kasinatian ug nakita ang pagkasimbolikanhon niini sa atong panginahanglan nga

motabang sa kabatan-onan nga mibati nga nag-inusara, napasagdan, o naa sa gawas sa koral. Hunahunaon nato sila, abi-abihon sila, hangupon sila, ug buhaton ang tanan kutob sa atong mahimo aron sa paglig-on sa ilang gugma alang sa atong Manluluwas. Mii- ngon si Jesus, “Bisan kinsa nga tungod sa akong ngalan magadawat sa usa ka . . . bata nga sama niini, magadawat kanako.”¹⁴ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 19:14.
2. Tan-awa sa “Family Structure,” Child Trends DataBank (Dec. 2015), appendix 1, page 9, childtrends.org/databank.
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129, mga paragraph 7 ug 6.
4. Gusto kong personal nga moila sa liboan ka matarung nga mga inahan, kadaghanan

nila mga single parent, kinsa maisugong midawat sa nag-unang responsibilidad sa espirituhonong paglig-on sa ilang mga anak. Ang among higala nga si Shelly gikan sa Canada misulti bahin sa iyang inahan:

“Ang mga misyonaryo nanuktok sa pultahan sa akong mga ginikanan lima ka tuig sa wala pa ko matawo. Midawat ang akong mga ginikanan og pipila ka mga leksyon, ug dayon nawad-an na og interes ang akong amahan. Nagpadayon ang akong inahan sa pagdawat og mga leksyon ug nagtinguha nga magpabunyang. Sulod sa lima ka tuig nagsimbahan ang akong inahan isip nonmember, ug tulo ka bulan human sa akong pagkatawo, nabunyan siya.

“Ang akong inahan dili daghan og istorya o walay dagkong katungdanan. Duna siyay yano ra kaayo, malumo, lig-on nga pagpamatuod, . . . ug nagpakabuhi siya sa matag adlaw nga matinuoron sa unsay iyang gituohan. Kanang hilum, yano nga ehemplo kanunay nga nagpabilin nako nga suod ngadto sa Ginoo ug sa Simbahan.”

5. Ang among higala nga si Randall miingon kanako: “Gitudloan ko ug nasayud nga usa ko ka anak sa langitnong ginikanan, ug ang pagkasayud sa tinuod nakong pagkatawo ug kahimtang naghatag nako og paglaum nga dili kinahanglang sundon nako ang samang giagian sa akong ginikanan, kinsa akong gidayeg apan dili gustong kopyahon. Misalig ko sa unsay gitudlo ngari nako sa Primary, Sunday School, ug Young Men ug sa uban pang mga magtutudlo. Nakakita ko og mga ehemplo diha sa ward ug sa akong mga paryente sa matinuod-anon, malipayong mga pamilya, ug misalig ko sa Langitnong Amahan, kay nasayud nga kon magpabilin kong matinuod-anon, motabang Siya nako nga makabaton og sama nga pamilya.”
6. “Mga Pamilya Mahimong Manag-uban sa Kahangturan,” *Songbook sa mga Bata*, 98.
7. “Pag-abut ni Papa,” *Songbook sa mga Bata*, 110.
8. “Ang Gugma Gipamulong Dinhi,” *Songbook sa mga Bata*, 102–103.
9. Mateo 18:2, 5.
10. Thomas S. Monson, “Pagtuon Kamo Gikan Kanako,” *Liahona*, Mar. 2016, 6.
11. Tan-awa sa Max H. Molgard, *Inviting the Spirit into Our Lives* (1993), 99.
12. 3 Nephi 17:11, 21–22.
13. Si Emily, bisan kon walay aktibo nga ginikanan, mahigugmaong naghigot bahin sa mga apohan, mga tiyo ug tiya, ug sa uban pa kinsa “maoy mibarug” alang sa iyang ginikanan. Naghigut bahin sa usa ka lider sa Young Women sa Michigan, siya miingon: “Dagko na ang iyang mga anak, ug iyang gisiguro nga ang matag batan-ong babaye mobati nga morag iyang kaugalingong anak. . . . Ang iyang pahiyum makapadasig sa imong kasingkasing panahon sa kalisdanan. . . . Akong gihimong tumong nga sundon siya ug mahimong usa ka Sister Molnar alang niadtong mga bata kinsa mahimong mobati nga ‘lahi,’ ‘napasagdan,’ o ‘wala mahisakop.’”
14. Mateo 18:5.

Ni Elder Mervyn B. Arnold
Sa Seventy

Motabang sa Pagluwas: Mahimo Nato Kini

Gihatag sa Ginoo ang tanang gikinahanglan nga mga himan aron makatabang kita sa pagluwas sa atong mga dili kaayo aktibo ug dili miyembro nga mga higala.

Klaro nga nasabtan sa Manluluwas ang Iyang misyon sa pagluwas sa mga anak sa atong Langitnong Amahan, kay namahayag Siya:

“Kay ang Anak sa tawo mianhi sa pagluwas sa nawala. . . .

“*[Kay] dili kabubut-on sa [inyong] Amahan nga anaa sa langit, nga mawala bisan usa niining mga gagmay.*”¹

Ang akong mahigugmaong inahan, si Jasmine Bennion Arnold, klaro nga nakasabut sa iyang tahas nga motabang sa pagluwas sa samdan o nawala nga karnero sa atong Amahan, lakip na ang kaugalingon niyang mga anak ug mga apo. Pagkatalagsaon sa tahas nga mabuhay sa mga apohan diha sa kinabuhi sa ilang mga apo.

Kasagaran i-assing si mama nga mag-visiting teaching niadtong nanlimbasug sa ilang pagtuo, sa mga dili kaayo aktibo ug part-member family; hinoon, ang grupo nga iyang giati-man naglakip sa pipila nga wala siya gi-assign nga bisitahan. Sa kasagaran ang iyang pagbisita dili lang kausa sa usa ka bulan, samtang hilum siya nga naminaw, nangalagad sa masakiton, ug

mihatag og mahigugmaong pagdasig. Sa katapusang pipila ka bulan sa kinabuhi ni Mama, napundo siya sa balay, mao nga migahin siya og daghang oras sa pagsulat nila, pagpahayag sa iyang gugma, pagpakigbahin sa iyang pagpamatuod, ug pagbayaw niadtong miduaw niya.

Samtang kita motabang sa pagluwas, hatagan kita sa Dios og gahum, kadasig, ug mga panalangin. Sa dihang gimanduan niya si Moises nga luwason ang mga anak sa Israel, nahadlok si Moises, sama sa daghan nato nga nahadlok. Nangatarungan si Moises, nga nag-ingon, “Dili ako ang tawo nga madanihong mosulti, . . . kay ako mahinay nga mamulong, ug yongit sa dila.”²

Gipasaligan sa Ginoo si Moises:

“Kinsa man diay ang nagbuhay sa ba-ba sa tawo? . . . dili ba ako man, ang Ginoo?”

“Busa karon lumakaw ka, kay ako magauban sa imong ba-ba, ug magatudlo kanimo kong unsa ang imong igasulti.”³

Sa ato pa, giingnan sa Ginoo si Moises, “Mahimo nimo kana!” *Ug abi ninyo kon unsa, mahimo usab nato!*

Ipakigbahin nako ang upat ka mga baruganan nga makatabang sa atong mga paningkamot sa pagluwas.

Baruganan 1: Kinahanglang Dili Kita Maglangay nga Motabang sa Pagluwas

Si Elder Alejandro Patanía, usa ka kanhi Area Seventy, misaysay sa istorya bahin sa iyang manghud nga lalaki nga si Daniel, nga milawig sa dagat aron mangisda kuyog sa iyang mga tripulante. Sa wala madugay, nakadawat si Daniel og dinalian nga pasidaan nga usa ka dakong unos ang paspas nga nagsingabut. Diha-diha dayon, gisugdan ni Daniel ug sa iyang mga tripulante ang pagpaingon sa pantalan.

Samtang nagkakusog ang unos, ang makina sa usa ka barko nga pangisdaan diha sa duol mihunong sa pagandar. Gikab-itan kini og kable sa mga tripulante ni Daniel ug gisugdan ang pagguyod niini paingon sa luwas nga dapit. Nanawag sila sa radyo og tabang, kay nasayud nga, tungod sa nagkakusog nga unos, nagkinahanglan sila og dinalian nga abag.

Samtang ang mga minahal sa kinabuhi mabalak-on nga nagpaabut, ang mga representante gikan sa coast guard, sa asosasyon sa mga mangingisda, ug sa navy nagtagbo aron madesisyunan ang labing maayo nga estratehiya sa pagluwas. Ang uban gusto nga mobiya diha-diha dayon apan giingnan nga maghulat sa usa ka plano. Samtang kadtong anaa sa unos padayon nga nangayo og tabang, ang mga representante nagpadayon sa miting, naningkamot nga magkasabut bahin sa tukma nga protokol ug usa ka plano.

Sa dihang ang pundok nga moluwas naorganisar na sa katapusan, miabut ang katapusang panawagan. Ang naghaguros nga unos miputol sa kable tali sa duha ka barko, ug ang mga tripulante ni Daniel mibalik aron tan-awon kon maluwas pa ba nila ang ilang mga kaubang mangingisda. Sa katapusan, ang duha ka barko nalunod, ug ang mga tripulante niini, lakip na sa igsoon ni Elder Patanía nga si Daniel, nangamatay.

Gitandi ni Elder Patanía kini nga trahedyang ngadto sa tambag sa Ginoo sa

Samtang naghulat ang mga minahal, ang mga rescuer naglangay hangtud nga ulahi na ang tanan.

dihang Siya miingon, “Wala ninyo paliguna, . . . [o] pabalik ninyo pag-usab kadtong ginapatlaag sa halayo, . . . [o] pangitaon ninyo kadtong nawala; . . . ug akong panilngon ang akong mga karnero diha sa [inyong] kamot.”⁴

Gipasabut ni Elder Patanía nga, samtang kinahanglan gayud nga organisado kita diha sa atong mga council, korum, auxiliary, ug bisan isip indibidwal, kinahanglang dili kita maglangay nga motabang sa pagluwas. Usahay daghang semana ang molabay samtang maghisgot kita kon unsaon pagtabang ang mga pamilya o mga indibidwal nga anaa sa espesyal nga panginahanglan. Atong sabutan kon si kinsa ang mobisita nila ug ang pamaagi nga buhaton. Sa samang higayon, ang nawala natong

mga kaigsoonan padayon nga nanginahanglan ug usahay nanawag pa gani ug nangamuyo alang sa tabang. Kinahanglangan nga dili gayud kita maglangay.

Baruganan 2: Kinahanglang Dili Gayud Kita Mohunong

Si Presidente Thomas S. Monson, nga klarong nanawagan nga motabang sa pagluwas, miingon, “Ang atong mga miyembro kinahanglang mapahinumduman nga dili pa gyud ulahi kon bahin na sa atong . . . dili kaayo aktibo nga mga miyembro . . . kinsa gikonsiderar nga wala nay paglaum.”⁵

Sama sa daghan ninyo, akong napa-kigbahin ang ebanghelyo ngadto sa pipila kinsa nabunyagan sa wala madugay o napaaktibo, ug ang uban—sama sa akong dili miyembro nga higala nga si Tim ug sa iyang dili kaayo aktibo nga asawa, si Charlene—milungtad pa og dugay nga panahon.

Sobra sa 25 ka tuig nga giistoryahan nako si Tim bahin sa ebanghelyo ug gidala sila si Tim ug Charlene sa mga open house sa templo. Ang uban mipil sa pagluwas; pero mibalibad si Tim sa matag imbitasyon nga makigkita sa mga misyonaryo.

Usa ka tapus sa semana gisangunon ko nga modumala sa usa ka

komperensya sa stake. Gihangyo namo ang stake president nga magpuasa ug mag-ampo kon kinsay among bisitahan. Nakuratan ko sa dihang gihatag niya nako ang pangalan sa akong higala nga si Tim. Sa dihang ang bishop ni Tim, ang stake president, ug ako nanuktok sa pultahan, giablihan kini ni Tim, mitan-aw nako, mitan-aw sa bishop, ug dayon miingon, “Bishop, abi nako nga miingon ka nga magdala ka og espesyal nga tawo!”

Dayon mikatawa si Tim ug miingon, “Dali sulod, Merv.” Usa ka milagro ang nahitabo nianang adlaw. Nabunyagan na si Tim karon, ug siya ug si Charlene na-sealed na sa templo. Kinahanglang dili gayud kita mohunong.

Baruganan 3: Unsa Kadako ang Inyong Kalipay Kon Kamo Makadala Bisan Usa ka Kalag ngadto kang Kristo

Daghang katuigan na ang milabay sa usa ka kinatibuk-ang komperensya, naghisgot ko kon giunsa ni José de Souza Marques pagsabut ang mga pulong sa Manluluwas nga “kon adunay tawo uban kaninyo nga lig-on diha sa Espiritu, himoa nga siya modala kaniya nga nagluya, nga siya unta . . . mahimo nga malig-on usab.”⁶

Nahibalo si Brother Marques sa pangalan sa matag sakop sa iyang priests quorum ug nakaamgo nga nawala si Fernando. Gipangita niya si Fernando sa iyang balay, dayon gipangita siya sa balay sa iyang higala, ug miadto pa gani sa baybayon.

Nakit-an ra niya si Fernando sa katapusan nga nag-surf sa dagat. Wala siya magduha-duha hangtud nalunod ang barko, sama diha sa istorya ni Daniel. Dali siyang miubog sa tubig aron luwason ang nawala niyang karnero, midala niya sa pagpauli nga nagmaya.⁷

Gisiguro dayon niya pinaagi sa padayon nga pangalagad nga dili na gayud mobiya sa pundok si Fernando.⁸

Tuguti ko nga i-update mo kon unsay nahitabo sukad nga naluwas si Fernando ug ipakigbahin ang kalipay nga moabut tungod sa pagluwas sa usa lang ka nawala nga karnero. Naminyo si Fernando sa iyang hinigugma, nga si Maria, didto sa templo. Karon

duna na silay 5 ka anak ug 13 ka apo, nga ang tanan aktibo sa Simbahan. Daghan pang mga paryente ug ilang mga pamilya ang mipasakop usab sa Simbahan. Sa kinatibuk-an misumiter sila og liboan ka mga pangalan sa ilang katigulangan aron makadawat og mga ordinansa sa templo, ug padayon nga miabut ang mga panalangin.

Nagserbisyo karon si Fernando isip bishop sa ikatulong higayon, ug nagpadayon siya sa pagluwas, sama nga siya giluwat. Mipakigbahin siya bag-o lang, “Sa among ward, duna mi 32 ka aktibong mga batan-ong lalaki sa Aaronic Priesthood, 21 nila naluwas sulod sa miaging 18 ka bulan.” Isip mga indibidwal, pamilya, korum, auxiliary, klase, ug mga home ug visiting teacher, *mahimo nato kana!*

Baruganan 4: Bisan Unsa Pa ang Atong Edad, Gitawag Kita Aron Motabang sa Pagluwas

Si Presidente Henry B. Eyring namahayag, “Bisan pilay atong edad, kapasidad, calling sa Simbahan, o dapit, kita usa ra nga gitawag sa buhat sa pagtabang [sa Manluluwas] alang sa Iyang pag-ani og mga kalag hangtud sa Iyang pagbalik.”⁹

Matag adlaw nagkadaghan sa atong mga anak, mga kabatan-onan, mga

young single adult, ug hamtong nga mga miyembro sa lain-laing pangidaron ang mipatalinghug sa klaro nga panawagan sa Manluluwas nga motabang sa pagluwas. Salamat sa inyong mga paningkamot! Tuguti ko nga mopakigbahin og pipila ka mga ehemplo:

Si Amy, 7 anyos, miimbitar sa iyang amiga nga si Arianna ug sa iyang pamilya ngadto sa iyang tinuig nga programa sa Primary sa sakrament miting. Paglabay sa pipila ka bulan, si Arianna ug ang iyang pamilya nabunyagan.

Si Allan, usa ka young single adult, nadasig nga mopakigbahin sa mga video sa Simbahan, sa *Mormon Messages*, ug mga bersikulo sa kasulatan ngadto sa tanan niyang higala gamit ang social media.

Si Sister Reeves nagsugod sa pagpakigbahin sa ebanghelyo sa matag telemarketer nga manawag.

Giimbitar ni James ang iyang dili miyembro nga higala nga si Shane ngadto sa bunyag sa iyang anak nga babaye.

Gipadad-an ni Spencer og link ang iyang dili kaayo aktibo nga igsoong babaye sa pakigpulong ni Presidente Russell M. Nelson sa komperensya ug mireport, “Gibasa niya ang pakigpulong, ug duna nay paglaum.”

Gihatag sa Ginoo ang tanang gikinahanglan nga mga himan aron makatabang kita sa pagluwas sa atong mga dili kaayo aktibo ug dili miyembro nga mga higala. *Kitang tanan makahimo niini!*

Gidapit nako ang matag usa ninyo nga mopatalinghug sa panawagan sa Manluluwas nga motabang sa pagluwas. *Mahimo nato kini!*

Matinud-anon kong mopamatuod nga ako nasayud nga si Jesus mao ang Maayong Magbalantay, nga Siya nahigugma kanato, ug nga Siya mopanalangin kanato samtang motabang kita sa pagluwas. Nasayud ko nga Siya buhi; nasayud ko niini. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 18:11, 14; emphasis gidugang.
2. Exodo 4:10.
3. Exodo 4:11–12.
4. Ezequiel 34:4, 10.
5. Thomas S. Monson, Oktubre 2015 Miting sa Pagpangulo sa mga General Authority, gigamit nga may pagtugot.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:106.
7. Tan-awa sa Lucas 15:5.
8. Tan-awa sa Mervyn B. Arnold, “Lig-ona ang Inyong mga Kaigsoonan,” *Liahona*, Mayo 2004, 46–47.
9. Henry B. Eyring, “Kita Usa Ra,” *Liahona*, Mayo 2013, 62.

Naluwas sa usa ka nagpakabana nga lider sa dihang siya usa pa ka batan-ong lalaki, si Fernando Araujo (tunga sa duha ka litrato) miluwas sa batan-ong mga lalaki karon isip usa ka bishop (ibabaw) ug nakatagamtam og kaliwatan nga aktibo sa Simbahan (ibabaw).

Ni Elder Jairo Mazzagardi
Sa Seventy

Ang Sagradong Dapit sa Pagpahiuli

Ang Palmyra mao ang dapit sa Pagpahiuli, diin ang tingog sa Amahan madungog human sa hapit duha ka milenyum.

U sa ka buotan nakong higala kinsa miyembro sa Simbahan misulay sulod sa katuigan sa pagtudlo nako sa ebanghelyo bahin sa mahang-turong mga pamilya. Apan ang doktrina sa mahangturong mga pamilya wala motuhop sa akong kasingkasing hangtud nga mitambong ko sa open house sa São Paulo Temple niadtong Oktubre 1978 ug misulod sa sealing room, ug sulod sa pipila ka adlaw nag-ampo ko aron masayud kon kini ba ang tinuod nga Simbahan.

Dili ko relihiyoso, apan gipadako ko sa mga ginikanan nga relihiyoso, ug nakakita ko kon unsay maayo sa ubang relihiyon. Nianang higayuna sa akong kinabuhi, naghunahuna ko nga tanang relihiyon dawaton sa Dios.

Human sa akong pagbisita sa open house sa templo, nagtinguha ko og tubag pinaagi sa pag-ampo, nagbaton og pagtuo ug sigurado nga pagsalig nga motubag nako ang Dios, kon hain ang Iyang Simbahan dinhi sa yuta.

Human sa grabe nga espiritwal nga panlimbasug, sa katapusan nakadawat ko og klarong tubag. Gidapit ko nga magpabunyag. Ang akong bunyag nahitabo niadtong Oktubre 31, 1978,

usa ka gabii sa wala pa ang usa ka sesyon sa pagpahinungod sa Templo sa São Paulo.

Nakaamgo ko nga ang Ginoo nakaila ug nagpakabana kanako kay Iyang gitubag ang akong mga pag-ampo.

Pagkasunod buntag ang akong asawa ug ako miadto sa São Paulo aron motambong sa usa ka sesyon sa pagpahinungod sa templo.

Didto mi, apan wala pa gyud ko masayud kon unsaon sa pagsabut nianang talagsaong oportunidad. Pagkasunod adlaw mitambong mi og komperensya sa area.

Among gisugdan ang among kinabuhi isip mga miyembro sa Simbahan, ug nakakaplag mi og buotan nga mga higala nga miabi-abi namo atol niining kausaban sa among kinabuhi.

Nindot ang mga klase alang sa bag-ong mga miyembro nga among tambungan sa among mga miting sa Domingo matag semana. Mipuno kini namo og kahibalo ug mihimo namo nga mangandoy nga ang semana daling molabay aron nga sa Domingo makabaton mi og dugang nianang espirituhanong pagkaon.

Ang akong asawa ug ako naghinamhinam nga makasulod sa templo aron ma-sealed ang among pamilya sa kahangturan. Nahitabo kana usa ka tuig ug pito ka adlaw human sa akong bunyag, nga usa ka talagsaong higayon. Akong gibati nga morag dako og kausaban ang kahangturan diha sa altar tali sa unsay nahitabo sa wala pa ug unsay nahitabo pagkahuman sa sealing.

Kay legal nga nakapuyo sa East Coast sa Estados Unidos sulod sa pipila ka tuig, nasinati na ko sa pipila sa mga siyudad, ug kasagaran gagmay ra kini.

Kon makabasa o makadungog ko bahin sa mga panghitabo padulong

sa Unang Panan-awon, mga pundok sa katawhan ang gihisgutan, nga wala kaayo nako masabti.

Ang mga pangutana misugod sa pagsulod sa akong hunahuna. Nga-nong ang Simbahan kinahanglan mang ipahiuli sa Estados Unidos ug wala man sa Brazil o sa Italy, ang dapit sa akong katigulangan?

Asa man kadtong pundok sa mga tawo nga nalambigit sa mga bag-o nga kadasig sa relihiyon [revivals] ug sa makalibug nga mga relihiyon—diin ang tanan nahitabo sa ingon ka malina-won ug mingaw nga dapit?

Nangutana ko og daghang tawo bahin niini apan wala makadawat og tubag. Gibasa nako ang tanan nakong mabasa diha sa Portuguese ug dayon sa English apan walay nakit-an nga makakalma sa akong kasingkasing. Mipadayon ko sa pagpangita.

Pagka-Oktubre 1984, mitambong ko sa kinatibuk-ang komperensya isip counselor sa stake presidency. Pagkahuman, miadto ko sa Palmyra, New York, matinguhaon nga makakita og tubag.

Sa pag-abut didto, gisulayan nako nga makasabut: Nganong ang Pag-pahiuli dinhi man gyud, ug nganong adunay ingon niana nga kagubot sa espirital? Diin man gikan ang tanang tawo nga nahisgutan diha sa istorya ni Joseph? Nganong didto man?

Nianang higayuna, ang labing reasonable nga tubag alang nako mao nga tungod kay ang Konstitusyon sa U.S. migarantiya og kagawasan.

Nianang buntaga akong gibisitahan ang Grandin Building, diin giimprinta ang unang edisyon sa Basahon ni Mormon. Miadto ko sa Sagradong Kakahoyan, diin nag-ampo ko og maayo.

Hapit walay tawo sa kadalanan nianang gamayng lungsod sa Palmyra. Diin man ang pundok sa mga tawo nga nahisgutan ni Joseph?

Nianang hapuna nakahukom ko nga moadto sa uma ni Peter Whitmer, ug pag-abut nako didto, nakit-an nako ang usa ka tawo sa may bintana sa payag. Adunay madasigong kahayag sa iyang mga mata. Mitimbaya ko niya ug dayon misugod sa pagpangutana niadtong sama nga mga pangutana.

Dayon gipangutana ko niya, “Duna ka bay panahon?” Miingon ko nga oo.

Gipasabut niya nga ang Lake Erie ug Ontario ug, padulong sa silangan, ang Hudson River nahimutang niana nga rehiyon.

Sa sayong bahin sa mga 1800 naka-hukom sila nga maghimo og kanal alang sa nabigasyon nga motadlas niana nga rehiyon, nga dunay gitas-on nga sobra sa 300 ka milya (480 km) aron makaabut sa Hudson River. Usa kadto ka dako nga proyekto nianang panahona, ug magsalig lamang sila sa kusog sa tawo ug hayop.

Ang Palmyra usa ka sentro alang sa pipila niana nga pagtukod. Ang mga tigtukod nagkinahanglan og hanas nga mga tawo, mga technician, mga pamilya, ug ilang mga higala. Daghang tawo ang nangabut gikan sa duol nga mga kalungsuran ug lagyo nga mga dapit, sama sa Ireland, aron motrabaho sa kanal.

Usa kadto ka sagrado ug espirituhanong higayon tungod kay sa katapusan nakit-an nako ang pundok sa katawhan. Gidala nila ang ilang mga kustumbre ug mga tinuohan. Sa dihang nahisgutan sa tawo ang ilang mga tinuohan, nalamdagan ang akong

hunahuna ug ang akong espirituhanong mga mata giablihan sa Dios.

Nianang gutloa, nasabtan nako kon sa unsang paagi nga ang kamot sa Dios nga atong Amahan, sa Iyang hilabihan nga kaalam, miandam diha sa Iyang plano og usa ka dapit aron dad-on ang batan-on nga si Joseph Smith, mibutang kaniya sa taliwala nianang relihiyusong kalibug, tungod kay didto, sa Bungtod sa Cumorah, ang bililhong mga palid sa Basahon ni Mormon gitaguan.

Kini ang dapit alang sa Pagpahiuli, diin ang tingog sa Amahan madungog human sa hapit duha ka milenyum diha sa usa ka talagsaong panan-awon, nakigsulti sa batang lalaki nga si Joseph Smith, sa dihang miadto siya sa Sagradong Kakahoyan aron mag-ampo ug nakadungog: “Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!”¹

Didto nakita niya ang duha ka mga personahe, kansang kahayag ug himaya dili mahulagway. Oo, gipadayag na usab sa Dios ang Iyang Kaugalingon ngadto sa tawo. Ang kangitngit nga mitabon sa yuta nagsugod na sa pagkahanaw.

Ang mga panagna bahin sa Pagpahiuli nagsugod na sa pagkatuman: “Ug

nakita ko ang laing manulonda nga naglupad sa taliwala sa kalangitan, ug kini siya may gidalang walay katapusang Maayong Balita aron imantala ngadto sa mga nanagpuyo sa yuta, sa tanang kanasuran, ug kabanayan, ug pinulongan, ug katawhan.”²

Sa pipila ka mubo nga katuigan, gigiyahan si Joseph ngadto sa mga rekord sa mga panagna, mga pakig-saad, ug mga ordinansa nga gibilin sa karaang mga propeta, ang atong gimahal nga Basahon ni Mormon.

Ang Simbahan ni Jesukristo dili mapahiuli kon wala ang mahangturong ebanghelyo nga gipadayag diha sa Basahon ni Mormon isip laing tugon ni Jesukristo, gani ang Anak sa Dios, ang Kordero sa Dios, nga mikuha sa mga sala sa kalibutan.

Si Kristo miingon ngadto sa Iyang mga katawhan sa Jerusalem:

“Ug ako adunay ubang mga karnero nga dili sakop niining torila.”³

“Ako mao ang maayong magbantalay sa mga karnero, ug ako nakaila sa mga ako, ug ang mga ako nakaila kanako.”⁴

Sa pagbiya sa uma sa pamilyang Whitmer, wala ko kahinumdom nga nanamilit. Nahinumduman lang nako ang mga luha nga midagayday sa akong nawong. Ang adlaw nagkasawop sa matahum nga kalangitan.

Sa akong kasingkasing ang hilabihan nga kalipay ug kalinaw mihupay sa akong kalag. Napuno ko sa pasalamat.

Klaro na nakong nasabtan karon kon ngano. Sa makausa pa gihatagan ko sa Ginoo og kahibalo ug kahayag.

Atol sa akong biyahe pauli, ang mga kasulatan padayon nga misantup sa akong hunahuna: ang mga saad nga gihimo ngadto ni Amahang Abraham nga sa iyang binhi ang tanang pamilya sa yuta mapanalanginan.⁵

Ug tungod niini, ang mga templo tukuron aron ang balaang gahum matugyan pag-usab ngadto sa tawo dinhi sa yuta aron ang mga pamilya mahiusa, dili hangtud ra sa kamatayon apan mag-uban sa tibuok kahangturan.

“Ug mahinabo sa ulahing mga adlaw, nga ang bukid sa balay sa Ginoo paga-tukuron sa ibabaw sa tumoy sa kabukiran, ug igatuboy ibabaw sa mga bungtod; ug ang tanang mga nasud magaganayan ngadto kaniya.”⁶

Kon kamong nakadungog nako dunay mga pangutana sa inyong kasingkasing, ayaw paghunong!

Dapiton ko kamo sa pagsunod sa ehemplo ni Propeta Joseph Smith dihang iyang nabasa sa Santiago 1:5 “Kon aduna man kaninyoy naku-langan sa kaalam, papangayoa siya sa Dios, nga nagapanghatag ngadto

sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud.”

Ang nahitabo sa Cumorah usa ka importante nga bahin sa Pagpahiuli, kay nadawat ni Joseph Smith ang mga palid nga naglangkob sa Basahon ni Mormon. Kini nga libro makatabang kanato nga mas maduol ngadto ni Kristo kay sa bisan hain nga basahon dinhi sa yuta.⁷

Mohatag ko sa akong pagsaksi nga ang Ginoo mitawag og mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag aron mogiya sa Iyang gingharian niining ulahing mga adlaw ug nga diha sa Iyang mahangturong plano ang mga pamilya gitakda nga mag-uban sa kahangturan. Gipangga Niya ang gagmayng mga bata. Siya motubag sa atong mga pag-ampo.

Tungod sa Iyang dakong gugma, si Jesukristo mitubos sa atong mga sala. Siya ang Manluluwas sa kalibutan. Niini ako mopamatuod diha sa balaang pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph Smith—Kasaysayan 1:17.
2. Pinadayag 14:6.
3. Juan 10:16.
4. Juan 10:14.
5. Tan-awa sa Genesis 12:3; 17:2–8; Mga Taga-Galacia 3:29; 1 Nephi 15:14–18; Abraham 2:9–11.
6. Isaias 2:2.
7. Tan-awa sa pasiuna sa Basahon ni Mormon.

Ni Elder David A. Bednar
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Kanunay nga Magbaton og Kapasayloan sa Inyong mga Sala

Pinaagi sa makabalaang gahum sa Espiritu Santo isip atong padayon nga kompanyon, kita kanunayng makabaton og kapasayloan sa atong mga sala.

Ang tulukibon nga mga pulong nga gigamit ni Haring Benjamin sa iyang mga pagtulun-an mahitungod sa Manluluwas ug sa Iyang Pag-ula usa ka hilisgutan nga balik-balik nakong gitun-an ug gipamalandungan sulod sa daghang katuigan.

Diha sa iyang makatandog sa espiritu nga sermon sa pagpanamilit sa iyang mga giserbisyuhan ug gihigugma, gihulagway ni Haring Benjamin ang kaimportante sa kahibalo bahin sa himaya sa Dios ug pagtilaw sa Iyang gugma, sa pagdawat og kapasayloan sa mga sala, sa kanunayng paghinumdom sa katalagsaon sa Dios, ug sa inadlawng pag-ampo ug pagbarug nga makanunayan uban sa pagtuo.¹ Misaad sab siya nga sa paghimo niining mga butanga, “kamo sa kanunay magmalipayon, ug mapuno uban sa gugma sa Dios, ug *sa kanunay magbaton sa kapasayloan sa inyong mga sala.*”²

Ang akong mensahe magtutok sa baruganan sa kanunay nga pagbaton og kapasayloan sa atong mga sala.

Ang kamatuoran nga gipahayag niini nga mga pulong makalig-on sa atong pagtuo ni Ginoong Jesukristo ug mopalambo sa atong pagkadisipulo. Akong panghinaot nga ang Espiritu Santo modasig ug molamdag kanato samtang magkonsiderar kita sa importanting espirituhanon nga mga kamatuoran.

Espirituhanon nga Pagkatawo Pag-usab

Dinhi sa mortalidad masinati nato ang pisikal nga pagkatawo ug oportunidad alang sa espirituhanong pagkatawo pag-usab.³ Gitambagan kita sa mga propeta ug mga apostoles sa pagmata ngadto sa Dios,⁴ “matawo pag-usab,”⁵ ug mahimong bag-ong mga binuhat diha kang Kristo⁶ pinaagi sa pagdawat sa atong mga kinabuhi sa mga panalangin nga nahimong posible pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo. Ang “maayo nga buhat, kalooy, ug grasya sa Balaang Mesiyas”⁷ makatabang aron modaug kita batok sa makaugalingon ug hinakog nga tuyo sa kinaiyanhong tawo ug pagkahimong manggihatagon, mabination, ug mahiyason. Giawhag kita sa pagpakabuhi nga kita “mobarug nga walay lama sa . . . atubangan [sa Ginoo] sa katapusan nga adlaw.”⁸

Ang Espiritu Santo ug ang mga Ordinansa sa Priesthood

Sa pintok nga paagi gi-summarize ni Propeta Joseph Smith ang importanting tahas sa mga ordinansa sa priesthood sa ebanghelyo ni Jesukristo: “Ang pagpakatawo pag-usab, moabut gumikan sa Espiritu sa Dios pinaagi sa mga ordinansa.”⁹ Kining makatandog nga pamahayag naghatag og importantesya sa tahas sa Espiritu Santo ug sa sagradong mga ordinansa sa proseso sa espirituhanong pagkatawo pag-usab.

Ang Espiritu Santo ang ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan. Siya

usa ka personahe sa espiritu ug nagsaksi sa tanang kamatuoran. Diha sa mga kasulatan ang Espiritu Santo maoy gipasabut nga Maghuhupay,¹⁰ usa ka magtutudlo,¹¹ ug usa ka tigpadayag.¹² Dugang pa, ang Espiritu Santo usa ka tigbalaan¹³ nga molimpyo ug mosunog sa taya ug kadautan pagawas sa mga kalag sa tawo sama sa kalayo.

Ang balaang mga ordinansa mahinungdanon kaayo sa ebanghelyo sa Manluluwas ug diha sa proseso sa pagduol ngadto Kaniya ug pagpangita og espirituhanong pagkatawo pag-usab. Ang mga ordinansa sagradong mga buhat nga may espiritwal nga katuyoan, mahangturong kahulugan, ug may kalabutan sa mga balaod sa Dios ug mga lagda.¹⁴ Ang tanang makaluwas nga ordinansa sa sakrament kinahanglang itugot sa tawo nga naggunit sa mga yawe sa priesthood.

Ang mga ordinansa sa kaluwasan ug kahimayaan nga gipangalagad sa gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo mas labaw pa kay sa mga ritwal o simbolikanhong mga buhat. Hinoon, kini naglangkob sa awtorisadong paagi diin ang mga panalangin ug gahum sa langit modagayday sa tinagsa natong kinabuhi.

“Ug kining labaw nga pagkapari nangalagad sa ebanghelyo ug naghupot sa yawe sa mga misteryo sa gingharian, gani ang yawe sa kahibalo sa Dios.

“Busa, diha sa mga ordinansa niana, ang gahum sa pagka-diosnon gipakita.

“Ug kon walay mga ordinansa niana, ang pagtugot sa pagkapari, ang gahum sa pagka-diosnon dili mapakita ngadto sa mga tawo diha sa unod.”¹⁵

Ang mga ordinansa nga nadawat ug gitahud uban sa integridad importante sa pag-angkon sa gahum sa pagka-diosnon ug sa tanang panalangin nga anaa pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas.

Pag-angkon ug Pagbaton og Kapasayloan sa mga Sala pinaagi sa mga Ordinansa

Aron hingpit nga masabtan ang proseso nga kita makaangkon ug kanunayng magbaton og kapasayloan sa atong mga sala, kinahanglan una kita nga makasabut sa dili mabulag nga relasyon tali sa tulo ka sagradong mga ordinansa nga maghatag og akses sa mga gahum sa langit: bunyag pinaagi sa pagpaunlod, pagpandong sa mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo, ug ang sakrament.

Ang bunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala mao ang “pasiuna nga ordinansa sa ebanghelyo”¹⁶ ni Jesukristo ug kinahanglang unhan sa pagtuo diha sa Manluluwas ug sinserong paghinulsol. Kini nga ordinansa “usa ka timailhan ug usa ka sugo nga gihatag sa Dios alang sa tawo aron makasulod ngadto sa Iyang gingharian.”¹⁷ Ang bunyag ipangalagad pinaagi sa awtoridad sa Aaronic Priesthood. Sa proseso sa pagduol ngadto sa Manluluwas ug espirituhanong pagkatawo pag-usab, ang bunyag naghatag og gikinahanglang

pasiuna nga paglimpyo sa atong kalag gikan sa sala.

Ang pakigsaad sa bunyag naglakip sa tulo ka mahinungdanong pasali: (1) andam sa pagdala sa atong kaugalingon sa ngalan ni Jesukristo, (2) kanunay nga mohinumdom Kaniya, ug (3) motuman sa Iyang mga sugo. Ang gisaad nga panalangin para sa pagtahud niini nga pakigsaad mao “nga [kita] unta sa kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”¹⁸ Sa ingon, ang bunyag mao ang mahinungdanong preparasyon aron madawat ang awtorisadong oportunidad alang sa padayong pakig-uban sa ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan.

Ang “bunyag [sa] tubig . . . kinahanglang sundan sa bunyag sa Espiritu aron makompleto.”¹⁹ Sama sa gitudlo sa Manluluwas kang Nicodemo, “Gawas kon ang tawo iganak sa tubig ug sa sa Espiritu, dili siya makasulod sa gingharian sa Dios.”²⁰

Ang tulo ka pamahayag ni Propeta Joseph Smith naghatag og importansya sa importanting sumpay tali sa mga ordinansa sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod para sa kapasayloan sa mga sala ug sa pagpandong sa mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo.

Pamahayag 1: “Ang bunyag usa ka balaan nga ordinansa pasiuna sa pagdawat sa Espiritu Santo, mao kini ang agianan ug yawe diin ang Espiritu Santo ipangalagad.”²¹

Pamahayag 2: “Mahimo kamong mobunyag og usa ka bag sa [balas] sama sa usa ka tawo, kon kini wala himoa alang sa kapasayloan sa mga sala ug pag-angkon sa Espiritu Santo. Ang bunyag pinaagi sa tubig katunga lamang sa bunyag, ug walay bili kon wala ang laing katunga—kana mao, ang bunyag sa Espiritu Santo.”²²

Pamahayag 3: “Ang bunyag sa tubig, nga walay bunyag sa kalayo ug sa Espiritu Santo nga uban niini, walay kapuslanan. Kini kinahanglan ug dili gayud mabulag.”²³

Ang kanunayng pagkonektar tali sa baruganan sa paghinulsol, sa mga ordinansa sa bunyag ug pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug sa mahimayaong panalangin sa kapasayloan sa mga sala

kanunayng gihatagan og importansya sa kasulatan.

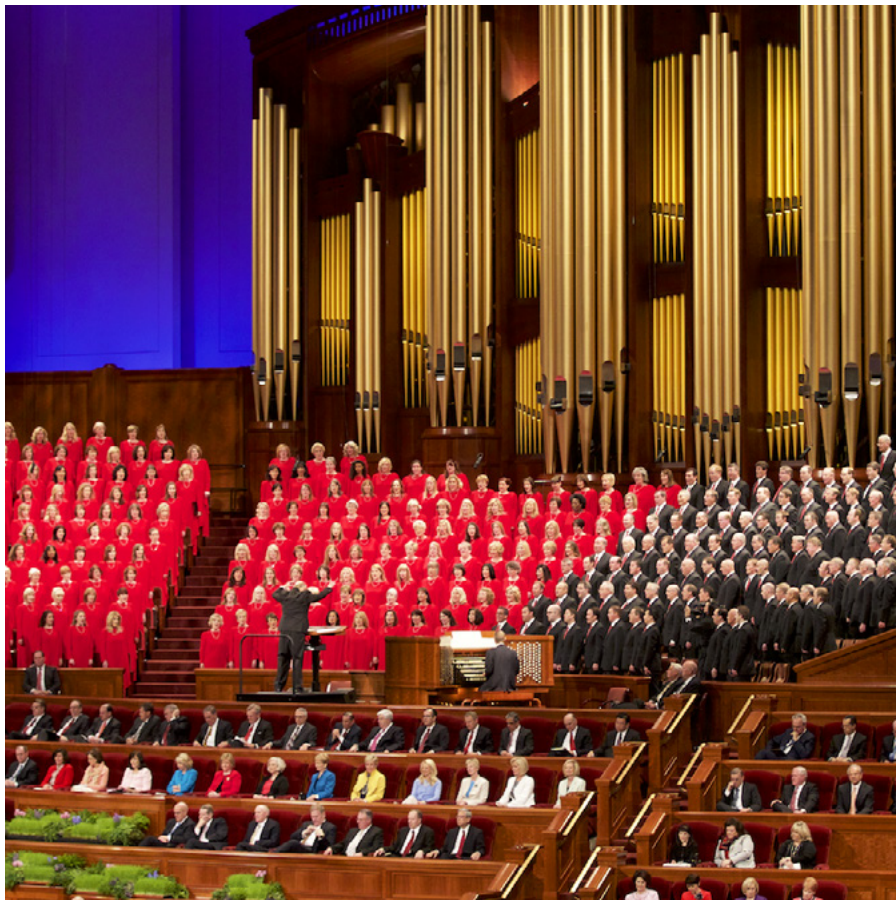
Namahayag si Nephi, “Kay ang ganghaan diin kamo kinahanglan nga mosulod mao ang paghinulsol ug bunyag pinaagi sa tubig; *ug unya mosunod ang kapasayloan sa inyong mga sala pinaagi sa kalayo ug sa Espiritu Santo.*”²⁴

Ang Manluluwas Mismo miingon, “Karon mao kini ang sugo: Paghinulsol, kamong tanan nga mga lumulupyo sa yuta, ug duol ngari kanako ug magpabunyag diha sa akong ngalan, *aron kamo mahimo nga pagasantoson pinaagi sa pagdawat sa Espiritu Santo*, aron mobarug nga walay lama sa akong atubangan sa katapusan nga adlaw.”²⁵

Ang pagpandong sa mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo usa ka ordinansa nga ipangalagad sa awtoridad sa Melchizedek Priesthood. Sa proseso sa pagduol ngadto sa Manluluwas ug espirituhanong pagkatawo pag-usab, ang pagdawat sa makabalaan nga gahum sa Espiritu Santo sa atong kinabuhi naghimo og posibilidad sa *padayong paglimpyo* sa atong kalag gikan sa sala. Kining makalipay nga panalangin mahinungdanon tungod kay “walay mahugaw nga butang nga makapuyo uban sa Dios.”²⁶

Isip mga miyembro sa gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo, bulahan kita sa *una natong pagkalimpyo sa sala* kalabut sa bunyag ug sa potensyal sa *padayon nga paglimpyo gikan sa sala* nga gihimong posible pinaagi sa pakig-uban ug gahum sa Espiritu Santo—gani ang ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan.

Hunahunaa sa unsang paagi ang mag-uuma mag-agad sa walay pagkausab nga sumbanan sa pagpananom ug pag-ani. Ang pagsabut sa koneksyon tali sa pagpugas ug pag-ani mao ang padayon nga tinubdan sa katuyoan ug mga impluwensya sa tanang mga desisyon ug buhaton sa usa ka mag-uuma sa tanang kapanahunan sa tuig. Sa samang paagi, ang dili mabulag nga koneksyon tali sa mga ordinansa sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala ug sa pagpandong sa mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo kinahanglang moimpluwensya sa tanang aspeto sa atong pagkadisipulo sa

tanang panahon sa atong kinabuhi.

Ang sakrament maoy ikatulong ordinansa nga gikinahanglan aron maangkon ang akses sa gahum sa pagka-diosnon. Nga kita labaw nga moamping sa atong kaugalingon nga walay buling gikan sa kalibutan, gisugo kita nga moadto sa balay alampoanan ug mohalad sa atong mga sakramento sa balaan nga adlaw sa Ginoo.²⁷ Pali-hug hunahunaa nga ang mga simbolo sa lawas sa Ginoo ug dugo, ang pan ug ang tubig, gipanalanginan ug gibalaan. “O Dios, ang Amahan sa Kahangturan, kami mangayo kanimo pinaagi sa ngalan sa imong Anak, nga si Jesukristo, sa pagpanalangin ug pagbalaan niining pan [o niining tubig] ngadto sa mga kalag sa tanan niadto kinsa moambit [o moinom] niini.”²⁸ Ang pagbalaan mao ang paghimong lunsay ug balaan. Ang mga simbolo sa sakrament gipabalaan agi og handuman sa kaputli ni Kristo, sa hingpit natong pagsalig sa Iyang Pag-ula, ug sa atong responsibilidad sa pagtahud sa atong mga ordinansa

ug mga pakigsaad nga kita “mobarug nga walay lama sa [Iyang] atubangan sa katapusan nga adlaw.”²⁹

Ang ordinansa sa sakrament usa ka balaan ug binalik-balik nga pagdapit nga sinserong maghinulsol ug mabag-o sa espirituhanon. Ang pag-ambit sa sakrament, sa kaugalingon niini, dili makapasaylo sa mga sala. Apan kon tinuuray kitang mangandam ug moapil niining balaan nga ordinansa uban sa mapainubsanong kasingkasing ug mahinulsulong espiritu, nan ang saad nga kita *kanunayng* makabaton sa Espiritu sa Ginoo maanaa kanato. Ug pinaagi sa makabalaang gahum sa Espiritu Santo isip padayon natong kompanyon, kita *kanunayng* makabaton og kapasayloan sa atong mga sala.

Kita bulahan gayud matag semana tungod sa oportunidad nga makatimbang-timbang sa atong kinabuhi pinaagi sa ordinansa sa sakrament, magbag-o sa atong mga pakigsaad, ug modawat niini nga saad sa pagpakigsaad.³⁰

Mabunyagan Pag-usab

Usahay ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw manghinaot nga unta mabunyagan sila og usab—ug mamahimong limpyo ug takus sama sa adlaw nga nadawat nila ang ilang unang makaluwas nga ordinansa sa ebanghelyo. Sa matinahurong paagi moingon ko nga dili tuyo sa atong Langitnong Amahan ug Iyang Pinalanggang Anak nga masinati nato ang ingon nga espirituhanong pagbati sa pagkabag-o, pagkapresko, ug pagpahiuli nga kausa ra sa atong kinabuhi. Ang mga panalangin sa pag-angkon ug kanunay nga pagbaton og kapasayloan sa atong mga sala pinaagi sa mga ordinansa sa ebanghelyo makatabang nga kita makasabut nga ang bunyag mao ang sinugdanan sa atong mortal nga espirituhanong panaw; dili kini usa ka destinasyon nga atong panganduyon nga balik-balikon sa kanunay.

Ang mga ordinansa sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod, ang pagpandong sa mga kamot alang sa gasa sa Espiritu Santo, ug ang sakrament mga panghitabo nga may kalabutan ug dili bulag; kini mga elemento diha sa konektado ug pangdugang nga sumbanan sa makatubos nga kalamboan. Ang matag sunod-sunod nga ordinansa mopataas ug mopadako sa espirituhanon natong katuyoan, tinguha, ug gibuhat.

Ang plano sa Amahan, ang Pag-ula sa Manluluwas, ug ang mga ordinansa sa ebanghelyo naghatag sa grasya nga atong gikinahanglan aron makapadayon ug molambo lagda human sa usa ka lagda ug pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an sa mahangturon natong destinasyon.

Saad ug Pagpamatuod

Kita dili hingpit nga mga binuhat nga nanglimbasug sa pagpakabuhì sa mortalidad sumala sa hingpit nga plano sa Langitnong Amahan para sa mahangturon kalamboan. Ang mga rekisito sa Iyang plano mahimayaon, manggiloy-on, ug tukma. Usahay puno kita sa determinasyon ug sa ubang panahon mobati og hingpit nga kakulang. Mahimong maghunahuna kita kon sa espirituhanong paagi matuman ba nato ang sugo nga mobarug nga walay buling sa Iyang atubangan sa katapusang adlaw.

Uban sa tabang sa Ginoo ug pinaagi sa gahum sa Iyang Espiritu nga “magatudlo [kanato] sa tanang butang,”³¹ sa pagkatinuod mapanalanginan kita nga mahibalo sa espirituhanon natong mga posibilidad. Ang mga ordinansa magdapit og espirituhanong katuyoan ug gahum sa atong kinabuhi samtang maningkamot kita nga matawo pag-usab ug mamahimong mga tawo

ni Kristo.³² Ang atong mga kahuyang mahimong lig-on, ug ang atong mga limitasyon malatasan.

Bisan og walay usa nato ang makaangkon og kahingpitan niining kinabuhia, mamahimo kitang takus ug walay buling kon kita “nahugasan pinaagi sa dugo sa Kordero.”³³ Mosaad ko ug mopamatuod nga mapanalanginan kita og dugang nga pagtuo diha sa Manluluwas ug mas dako nga espirituhanong kasiguroan samtang magtinguha kita nga sa kanunay magbaton og kapasayloan sa atong mga sala ug sa katapusan, mobarug nga walay buling sa atubangan sa Ginoo sa katapusang adlaw. Niana ako mosaksi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mosiah 4:11.
2. Mosiah 4:12; emphasis gidugang.
3. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Nganong Kaminyoon, Nganong Pamilya,” *Liahona*, Mayo 2015, 50–53.
4. Tan-awa sa Alma 5:7.
5. Juan 3:3; Mosiah 27:25.
6. Tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 5:17.
7. 2 Nephi 2:8.
8. 3 Nephi 27:20.
9. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 113.
10. Tan-awa sa Juan 14:16–27; Moroni 8:26.
11. Tan-awa sa Juan 14:26; Doktrina ug mga Pakigsaad 50:14.
12. Tan-awa sa 2 Nephi 32:5.
13. Tan-awa sa 3 Nephi 27:19–21.
14. Tan-awa sa Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Ordinansa, Mga”; scriptures.lds.org.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–21.
16. Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Bunyag, Gibunyagan.”
17. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 107.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
19. Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Bunyag, Gibunyagan.”
20. Juan 3:5.
21. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 113.
22. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 112.
23. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 107.
24. 2 Nephi 31:17; emphasis gidugang.
25. 3 Nephi 27:20; emphasis gidugang.
26. 1 Nephi 10:21.
27. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9–12.
28. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77; tan-awa usab sa bersikulo 79.
29. 3 Nephi 27:20.
30. Tan-awa sa *Teachings of Gordon B. Hinckley* (1997), 561; *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 220; N. Eldon Tanner, sa Conference Report, Okt. 1966, 98.
31. Juan 14:26.
32. Tan-awa sa Helaman 3:28–30.
33. Mormon 9:6.

Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Family Council

Kon ang mga ginikanan andam ug ang mga anak maminaw ug moapil sa diskusyon, ang family council tinud-anay gayud nga naglihok!

Akong mga kaigsoonan, ang nakabali sa pagkaginikanan mao nga mahimo kitang hanas nga mga ginikanan inig kadagko na sa atong mga anak. Mopakigbahin ko kaninyo karon og butang nga unta mas nasabtan nako dihang si Barbara ug ako nagsugod sa pagpadako sa bililhon namong mga anak.

Atol sa akong pangalagad isip apostol, kanunay nakong gihisgutan ang gahum ug importansya sa mga council sa Simbahan, lakip ang misyon, stake, ward, ug auxiliary nga mga council.

Nagtuong ko nga ang mga council maoy pinakapektibong paagi aron makakuha og tinud-anay nga mga resulta. Dugang pa, nasayud ko nga ang mga council mao ang pamaagi sa Ginoo ug nga gilalang Niya ang tanang butang sa uniberso pinaagi sa council sa langit, sigun sa gihisgutan sa balaang kasulatan.¹

Hangtud karon, hinoon, wala pa ko makapamulong sa kinatibuk-ang kompetensya mahitungod sa pinakauna ug mahinungdanon—ug tingali ang labing importante—sa tanang council: ang family council.

Ang mga family council kanunay nga gikinahanglan. Kini sa pagkatinuod, mahangturon. Nasakop kita sa usa ka family council didto sa

premortal nga kalibutan, dihang nagpuyo kita uban sa atong langitnong mga ginikanan isip ilang espiritu nga mga anak.

Ang family council, kon ipahigayon uban sa gugma ug Kristohanon nga mga kinaiya, makaminos sa impluwensya sa modernong teknolohiya nga kasagarang makabalda kanato sa paggahin og mahinungdanong panahon sa usag usa ug usab kalagmitang modala og dautan sulod gayud sa atong mga panimalay.

Palihug hinumdumi nga ang mga family council lahi kay sa family home evening nga buhaton kada Lunes. Ang

mga home evening magtutok kasagaran sa mga instruksyon sa ebanghelyo ug mga kalihokan sa pamilya. Ang mga family council, sa laing bahin, mahimong buhaton sa bisan unsang adlaw sa semana, ug kasagaran usa kini ka miting diin ang mga ginikanan maminaw—sa usag usa ug sa ilang mga anak.

Mituo ko nga dunay labing minos upat ka matang sa family council:

Una, ang kinatibuk-an nga family council nga apilan sa tibuok pamilya.

Ikaduha, ang executive family council nga apilan sa mama ug papa.

Ikatulo, ang limitado nga family council nga apilan sa mga ginikanan ug usa ka anak.

Ikaupat, ang one on one nga family council nga apilan sa usa ka ginikanan ug usa ka anak.

Sa tanan niini nga mga council, ang mga electronic nga device kinahanglang palungon aron ang tanan makatan-aw ug makapaminaw sa usag usa. Atol sa mga family council ug sa ubang tukma nga mga panahon, mahimo nga magbutang kamo og basket para sa electronic nga mga device aron kon magpundok na ang pamilya, ang tanan—lakip sa Mama ug Papa—mobutang sa ilang mga cellphone, tablet, ug mga MP3 players sulod sa basket. Dayon sila magtinambagay sa usag-usa nga dili matintal nga motubag sa usa ka mensahe sa Facebook, sa text, sa Instagram, sa Snapchat, o sa mga email alert.

Mopaambit ko kaninyo kon sa unsang paagi maglihok ang matag usa niini nga mga matang sa family council.

Una, ang kompleto nga family council apilan sa tanang sakop sa pamilya.

Ang pamphlet sa Simbahan nga giulohan og *Our Family [Ang Atong Pamilya]* nag-ingon, “Kini nga council mag-abut aron sa paghisgot sa mga problema sa pamilya, sabutan ang bahin sa kwarta, magplano, magsuporta ug maglig-on [sa usag usa], ug mag-ampo alang usag usa ug sa pamilya.”²

Kini nga council mag-abut sa gitakda nga oras ug sa kasagaran mas pormal kay sa ubang matang sa family council.

Sugdan kini og pag-ampo, o mahimong usa kini ka natural nga sumpay sa pagsultihanay nga nasugdan na sa laing sitwasyon. Palihug timan-i nga ang family council dili kanunay nga adunay pormal nga sinugdanan o katapusan.

Kon ang mga ginikanan andam ug ang mga anak maminaw ug moapil sa diskusyon, ang family council tinud-anay gayud nga naglihok!

Bisan unsay sitwasyon sa atong pamilya, importante kaayo nga makasabut kita sa lahi nga kahimtang sa matag sakop sa pamilya. Bisan og

pareho ta og dugo, dunay mga sitwasyon ug mga kahimtang nga maghimo natong managlahi kaayo sa usag usa ug kini nagkinahanglan sa mabinationg kooperasyon sa family council.

Sama pananglit, ang tanang pag-istoryahay ug pag-inambitay ug paghigugmaay sa kalibutan dili makasulbad sa problemang medikal o emosyunal nga problema nga tingali gisagubang sa usa o daghang sakop sa pamilya. Niana nga mga panahon, ang family council mamahimong dapit sa paghiusa, pagkamaunungon, ug mahigugmaong pag-suporta samtang ang pamilya mangita og mga solusyon pinaagi sa tabang sa ubang tawo o grupo.

Ang managsoon, ilabi na ang kama-gulangan, makatabang og dako sa mga manghud kon gamiton sa mga ginikanan ang family council sa pagkuha sa ilang tabang ug suporta panahon sa kahamol ug kalisdanan.

Niini nga paagi, ang pamilya sama gayud sa usa ka ward. Kon apilon sa bishop ang mga sakop sa ward council, makasulbad siya sa mga problema ug makahimo og daghang maayo sa mga paagi nga dili gayud niya mahimo kon wala ang ilang tabang. Sa susama nga paagi, ang mga ginikanan kina-hanglang mopaapil sa tanang sakop sa pamilya sa paghisgot sa mga hagit ug kalisdanan. Nianang paagiha, ang gahum sa family council gigamit. Kon ang mga sakop sa council mobati nga kabahin sa usa ka desisyon, mahimo silang mga tigsuporta ug ang piho nga positibong mga resulta makab-ot.

Dili tanang family council apilan sa duha ka ginikanan ug mga anak. Ang inyong family council tingali lahi kay sa among family council sa dihang nagpadako pa mi sa among pito ka anak. Karon ang among family council naglangkob ra nako ug ni Barbara, gawas kon maghimo mi og gipalapdan nga family council nga maglakip sa hingkod na namong mga anak, ilang mga kapikas, ug usahay sa among mga apo.

Ang mga single ug gani ang mga estudyante nga nagpuyo layo sa balay makasunod sa balaang sumbanan sa council pinaagi sa pagpundok sa mga

higala ug mga kaubanan sa kwarto aron sa pagtinambagay sa usag usa.

Hunahunaa ang pagkausab sa palibut sa apartment kon ang mga kaubanan sa kwarto kanunayng magpundok aron sa pag-ampo, pagpaminaw, paghisgot, ug pagplano sa mga butang.

Ang tanan makapahiangay sa usa ka family council aron mapahimuslan kining balaan nga sumbanan nga giestablisar sa atong mapinanggaong Langitnong Amahan.

Sa gihisgutan kaganina, sa matag karon ug unya ang gipalapdan nga family council makatabang. Ang gipalapdan nga family council mahimong apilan sa mga apohan ug sa hingkod nang mga anak nga wala na magpuyo sa balay. Bisan kon ang mga apohan o hingkod nga mga anak nagpuyo sa layo, makaapil sila sa mga family council pinaagi sa telepono, Skype, o FaceTime.

Mahimo ninyong ikonsiderar ang paghimo og kinatibuk-ang family council sa Domingo, nga maoy unang adlaw sa semana; ang mga pamilya makaribyu sa milabayng semana ug magplano para sa sunod nga semana. Mahimong mao gayud kini ang gikinahanglan sa inyong pamilya aron mahimo ang Igpapahulay nga usa ka makahimuot nga kasinatian.

Ang ikaduhang matang sa family council mao ang executive nga family council nga apilan lamang sa mga ginikanan. Niining panahona, ang mga ginikanan makaribyu sa pisikal, emosyunal, ug espiritwal nga panginahanglan sa matag bata ug ang ilang paglambo.

Ang executive nga family council maayo usab nga panahon para sa mga asawa ug bana nga makahisgot mahitungod sa ilang personal nga relasyon sa usag usa. Dihang gihimo ni Elder Harold B. Lee ang pag-seal kanamo, gitudloan mi niya og usa ka baruganan nga mapuslan sa tanang magtiayon. Miingon siya, “Ayaw pagkatulog nga dili mong duha mangluhod, magguni-tay, ug mag-ampo. Ang ingon nga pag-ampo modapit sa Langitnong Amahan sa pagtambag kanato pinaagi sa gahum sa Espiritu.”

Ang ikatulong matang sa family council mao ang limitado nga family council. Dinhi, ang mga ginikanan mogahin og panahon uban sa usa ka anak sa pormal o dili pormal nga sitwasyon. Oportunidad kini alang sa usa ka diskusyon mahitungod sa *paghimo nang daan og mga desisyon* bahin sa unsay iyang buhaton o dili buhaton sa umaabut. Kon mahimo na ang ingon niana nga mga desisyon, mahimo nilang i-rekord kini aron magamit nila sa umaabut. Kon ang inyong anak makakita nga inyo gyud silang gisuportahan, kini nga miting sa council makaestablisar og mga tumong ug tuyo para sa umaabut. Panahon usab kini nga makapaminaw og tarung sa seryusong mga problema ug mga hagit nga giatubang sa anak sama sa kakulang sa pagsalig, pang-abuso, pamugal-bugal, o kahadlok.

Ang ikaupat nga matang sa family council mao ang one-on-one nga family council nga apilan sa usa ka ginikanan ug sa usa ka anak. Kini nga matang sa family council kasagarang mahitabo bisan dili planuhon. Sama pananglit, ang ginikanan ug anak makapahimulos sa dili pormal nga mga oportunidad samtang nagsakay sa sakyanan o nagtrabaho sa balay. Ang pag-outing uban sa usa ka anak kauban ang usa ka ginikanan makahatag og espesyal nga espiritwal ug emosyunal nga kasuod. Planohang daan kini aron ang mga bata magpaabut sa espesyal nga panahon nga sila ra ang kauban sa Mama o Papa.

Karon, mga kaigsoonan, sa nanging panahon ang mga bongbong sa atong panimalay makahatag sa tanang panalipud nga gikinahanglan batok sa gawas nga mga kasamok ug impluwensya. Gitrangkahan nato ang mga pultahan, gisirad-an ang mga bintana; gisirad-an nato ang mga ganghaan; ug gibati nato nga luwas, ug protektado diha sa kaugalingon natong gamay nga kasilungan gikan sa kalibutan sa gawas.

Wala na kanang mga panahona karon. Ang pisikal nga mga bongbong, pultahan, mga koral, ug ganghaan sa atong mga panimalay dili na makapugong sa dili makita nga pag-atake gikan sa internet, sa Wi-Fi, sa mga mobile phone, sa mga network.

sa atong mga panimalay pinaagi lang sa pipila ka pag-klik ug pagpindot.

Maayo na lang, ang Ginoo mian-dam og paagi aron mabatukan ang pag-atake sa negatibong teknolohiya nga makabalda kanato sa paggahin og maayong panahon sa usag usa. Gihimo Niya kini pinaagi sa paghatag og sistema sa council aron malig-on, mapanalipdan, ug maalimahan ang bililhon kaayo natong mga relasyon.

Gikinahanglan kaayo sa mga anak ang mga ginikanan nga maminaw kanila, ug ang family council makahatag og panahon diin ang mga sakop sa pamilya makakat-on sa pagsabut ug paghigugma sa usag usa.

Si Alma mitudlo nga, “Pagpakigtambag sa Ginoo uban sa tanan nimo nga buhaton, ug siya moagak kanimo alang sa kaayohan.”³ Ang pagdapit sa Ginoo nga mahimong kabahin sa atong family council pinaagi sa pag-ampo makapalambo sa atong mga relasyon sa usag usa. Kita, uban sa tabang sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas, mahimong mas mapailubon, mahunahunaon, matinabangon, mapasayloon, ug masinabtanon kon mag-ampo kita og panabang. Uban sa Ilang tabang, mahimo nato ang atong mga panimalay nga usa ka gamayng langit dinhi sa yuta.

Ang usa ka family council nga gisunod subay sa mga council sa langit, puno sa Kristohanong gugma, ug giniyahan sa Espiritu sa Ginoo makatabang kanato sa pagpanalipud sa atong

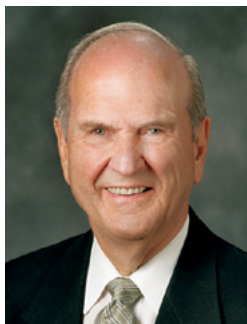
pamilya gikan sa mga kasamok nga mokawat sa bililhon natong panahon sa panag-uban ug manalipud kanato gikan sa mga dautan sa kalibutan.

Inubanan sa pag-ampo, ang family council modapit sa presensya sa Manluluwas, sigun sa Iyang gisaad: “Kay diin gani ang duha kon tulo magakatangum sa akong ngalan, anaa ako sa ilang taliwala.”⁴ Ang pagdapit sa Espiritu sa Ginoo nga mahimong kabahin sa inyong family council magdala og mga panalangin nga dili mahulagway.

Sa katapusan, palihug hinumdumi nga ang family council nga kanunayng gibuhat makatabang nga atong makit-an dayon ang mga problema sa pamilya ug masulbad sa dili pa kini mograbe; ang mga council maghatag sa matag sakop sa pamilya og pagbati nga sila bililhon ug importante; ug labaw sa tanan makatabang sila kanato nga mas magmalampuson ug malipayon sa bililhon natong mga relasyon, sulod sa mga bongbong sa atong mga panimalay. Hinaot nga panalanginan sa Langitnong Amahan ang tanan natong mga pamilya samtang magtinambagay kita mao ang mapaubsanon nakong pag-ampo sa pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Abraham 4:26; 5:2-3.
2. *Our Family: A Practical Guide for Building a Gospel-Centered Home* (pamphlet, 1980), 6.
3. Alma 37:37.
4. Mateo 18:20.

Ni Presidente Russell M. Nelson

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Bugti sa Gahum sa Priesthood

Andam ba kitang mag-ampo, magpuasa, magtuon, mangita, mosimba, ug magserbisyo isip mga kalalakin-an sa Dios aron makabaton kita nianang matang sa gahum sa priesthood?

Unom ka bulan na ang milabay sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2015, namulong ko ngadto sa mga sister sa Simbahan mahitungod sa ilang balaanong tahas isip mga kababayan-an sa Dios. Karon gusto kong mamulong ninyo mga kaigsoonan mahitungod sa inyong balaanong tahas isip mga kalalakin-an sa Dios. Sa pagbiyahe nako sa kalibutan, nahingangha ko sa kalig-on ug hingpit nga kaayo sa kalalakin-an ug mga batang lalaki niining Simbahan. Dili lang gyud maihap ang gidaghanon sa kasingkasing nga inyong naayo ug sa kinabuhi nga inyong nabayaw. Salamat!

Sa akong mensahe sa miaging komperensya, gisaysay nako ang akong makahugno nga kasinatian daghang katuigan na ang milabay, sa dihang isip usa ka doktor sa kasingkasing, wala nako maluwas ang kinabuhi sa duha ka managsoon nga batang babaye. Uban sa pagtugot sa ilang amahan, gusto nakong maghisgot og dugang pa bahin niana nga pamilya.

Sakit sa kasingkasing ang mitakboy sa tulo ka anak nila ni Ruth ug Jimmy Hatfield. Ang ilang unang anak nga

lalaki, si Jimmy Jr., namatay nga walay matino nga diagnosis. Nalambigit ko sa sitwasyon sa dihang ang ginikanan nangayo og tabang alang sa ilang duha ka anak nga babaye, si Laural Ann ug ang iyang manghud, si Gay Lynn. Naguol ko sa dihang ang duha ka batang babaye namatay human sa ilang

operasyon.¹ Masabut gayud, nga sila si Ruth ug Jimmy nahugno sa espirituhanong paagi.

Paglabay sa panahon, nahibaloan nako nga naghambin sila og kahiubos ngari nako ug sa Simbahan. Hapit sa unom ka dekada, gihisol ko niining sitwasyon ug naguol alang sa pamilyang Hatfield. Gisulayan nako sila pagkontak, wala magmalampuson.

Dayon, usa ka gabii sa miaging Mayo, nakamata ko tungod niadtong duha ka batang babaye gikan sa pikas bahin sa tabil. Bisan kon og dili sa akto nga nakita o nadungog sila, gibati nako ang ilang presensya. Sa espirituhanong paagi, nadungog nako ang ilang pangamuyo. Ang ilang mensahe mubo ug klaro: “Brother Nelson, wala pa mi ma-sealed ni bisan kinsa! *Mahimo ba nimo kaming matabangan?*” Sa wala madugay human niana, nahibaloan nako nga ang ilang inahan namatay, apan ang ilang amahan ug manghud nga lalaki buhi pa.

Nadasig sa pangamuyo ni Laural Ann ug Gay Lynn, gisulayan na usab nako pagkontak ang ilang amahan, nga akong nahibaloan nga nagpuyo uban sa iyang anak nga si Shawn. Niining higayuna andam na sila nga makigkita nako.

Niadtong Hunyo, miluhod gyud ko sa atubangan ni Jimmy, nga karon 88 anyos na, ug kinasingkasing nga

Si President Russell M. Nelson ug Sister Wendy Nelson sa Payson Utah Temple uban samga sakop sa pamilya ni Jimmy Hatfield.

nakig-istorya niya. Naghisgot ko bahin sa pangamuyo sa iyang mga anak nga babaye ug gisultihan siya nga akong dungog nga mopahigayon sa mga ordinansa sa sealing alang sa iyang pamilya. Gipasabut usab nako nga magkinahanglan kini og panahon ug dakong paningkamot sa iyang bahin ug ni Shawn aron maandam ug mahimong takus nga mosulod sa templo, kay walay usa nila nga na-endowed.

Mabati gayud ang Espiritu sa Ginoo sa tibuok niana nga panagtagbo. Ug sa dihang ang matag usa nila ni Jimmy ug Shawn midawat sa akong tanyag, hilabihan ang akong kalipay! Makugihon silang nakigtambayayong sa ilang stake president, bishop, mga home teacher, ug ward mission leader, ingon man usab sa batan-ong mga misyonaryo ug managtiayon nga senior missionary. Ug dayon, dili pa kaayo dugay, didto sa Payson Utah Temple, duna koy talagsa-ong pribilehiyo nga ma-sealed si Ruth ngadto ni Jimmy ug ang ilang upat ka anak ngadto nila. Si Wendy ug ako

naghilak samtang miapil mi nianang talagsaong kasinatian. Daghang kasingkasing ang naayo nianang adlaw!

Sa pagpamalandong, nahinganha ko nila ni Jimmy ug Shawn ug sa unsay andam nilang buhaton. Nahimo silang akong mga bayani. Kon duna koy tinguha sa akong kasingkasing, mao kini nga ang matag lalaki ug batan-ong lalaki niininga Simbahan mopakita nianang kaisug, kalig-on, ug kamapainubsanon niining amahan ug anak. Andam sila nga mopasaylo ug hikalimtan ang mga kasakit ug mga gawi. Andam sila nga mopaubos sa giya gikan sa ilang mga lider sa priesthood aron ang Pag-ula ni Jesukristo makahinlo ug makapalambo kanila. Ang matag usa andam nga mahimong lalaki nga takus nga maghupot sa priesthood “nga subay sa labing balaan nga kapunongan sa Dios.”²

Ang *paghupot* nangahulugan og pagsuporta sa gibug-aton nianang gidala. Usa kini ka sagradong pagsalig ang paghupot sa priesthood, nga mao ang dakong gahum ug awtoridad sa Dios.

Hunahunaa kini: ang priesthood nga gitugyan ngari nato *mao ang samang gahum ug awtoridad* nga pinaagi niini gilalang sa Dios kini ug ang dili maihap nga mga kalibutan, midumala sa kalangitan ug sa yuta, ug mihimaya sa Iyang masulundong mga anak.³

Bag-ohay lang, si Wendy ug ako diha sa usa ka miting diin ang organist nakaporma na ug andam nga motugtog sa pangbukas nga himno. Ang iyang mga mata diha sa musika, ang iyang mga tudlo diha sa mga key. Gisugdan niya pagtuplok ang mga key, apan walay tingog. Mihunghong ko ni Wendy, “Wala manay kuryente.” Naghunahuna ko nga dunay mipugong sa pagsulod sa kuryente ngadto niana nga organ.

Nan, mga kaisoonan, sa samang paagi, nahadlok ko nga daghan kaayong mga lalaki nga gihatagan og *awtoridad* sa priesthood apan nagkulang sa *gahum* sa priesthood tungod kay ang gahum napugngan sa mga sala sama sa katapulan, pagkadili

matinuoron, garbo, imoralidad, o kabalaka sa mga butang sa kalibutan.

Nahadlok ko nga daghan kaayong naghupot sa priesthood nga gamay ra o walay gibuhat aron mapalambo ang ilang abilidad nga magamit ang mga gahum sa langit. Nabalaka ko sa tanan nga dili putli og hunahuna, pagbati, o aksyon nga modaut sa ilang asawa o mga anak, sa ingon moputol sa gahum sa priesthood.

Nahadlok ko nga sa subo nga paagi daghan kaayo ang mitahan sa ilang kabubut-on ngadto sa kaaway ug nag-ingon pinaagi sa ilang lihok, “Mas naghunahuna ko sa pagtagbaw sa kaugalingon nakong mga tinguha kay sa paghupot sa gahum sa Manluluwas aron mapanalanginan ang uban.”

Nahadlok ko, mga kaigsoonan, nga ang pipila nato usa ka adlaw makamata ug makaamgo kon unsa gayud ang gahum sa priesthood ug moatubang sa grabe nga pagbasol nga migahin sila og daghan pang panahon sa pagtinguha og gahum ibabaw sa uban o gahum diha sa trabahoan kay sa pagkat-on sa hingpit nga paggamit sa gahum sa Dios.⁴ Si Presidente George Albert Smith nagtudlo nga “wala kita dinhi aron lang usikan ang atong panahon niining kinabuhia ug dayon moadto sa kahimtang sa kahimayaan;

apan ania kita dinhi aron mohimo sa atong kaugalingon nga takus sa matag adlaw alang sa mga katungdanan nga gilauman sa atong Amahan nga atong buhaton human dinhi.”⁵

Nganong usikan man sa usa ka tawo ang iyang panahon ug magmantinir sa linuto nga mga liso ni Esau⁶ kon gisaligan siya sa posibilidad nga makadawat sa tanang panalangin ni Abraham?⁷

Sa dinaliang paagi mangamuyo ko sa matag usa nato nga magmahimong takus sa atong mga pribilehiyo isip mga naghupot sa priesthood. Sa umaabut nga adlaw, kadtong mga tawo *lamang* nga seryusong migamit sa ilang priesthood, pinaagi sa *makugihong* pagtinguha nga matudloan sa Ginoo Mismo, ang makapanalangin, makagiya, makapanalipod, makalig-on, ug makaayo sa uban. Ang usa ka tawo lamang nga mibayad sa bugti sa gahum sa priesthood ang makahimo og mga milagro niadtong iyang gihigugma ug makapabiling luwas sa iyang kaminyoon ug pamilya, karon ug sa tibuok kahangturan.

Unsa may bugti sa pagpalambo sa maong gahum? Ang senior nga Apostol sa Manluluwas, si Pedro—kanang samang Pedro nga kauban nila ni Santiago ug Juan nga mitugyan sa Melchizedek Priesthood ngadto nila ni Joseph Smith ug Oliver Cowdery⁸—mipahibalo

sa mga kinaiya nga kinahanglan natong tinguhaon aron “mangahimo kamong mag-aambit sa diosnong kinaiya.”⁹

Gihisgutan niya ang pagtuo, hiyas, kahibalo, pagkamapugnganon, pailub, pagkadiosnon, inigsoon nga pagkambination, gugmang putli, ug kakugi.¹⁰ Ug ayaw kalimti ang pagkamapainubsanon!¹¹ Busa mangutana ko, unsa may ikasulti sa mga sakop sa atong pamilya, mga higala, ug mga kauban sa trabaho nga gibuhat ninyo ug nako sa pagpalambo niini ug sa uban pang espirituhanong mga gasa?¹² Kon mas mapalambo kadtong mga kinaiya, mas dako ang gahum sa atong priesthood.

Sa unsang paagiha pa man nato madugangan ang atong gahum sa priesthood? Kinahanglan kitang magampo gikan sa atong kasingkasing. Ang matinahurong paghisgot sa nangagi ug sa umaabut nga mga kalihokan, tapuson pinaagi sa pipila ka hangyo alang sa mga panalangin, dili makamugna sa matang sa pakig-istorya sa Dios nga magdala og malungtarong gahum. Andam ba mong magampo aron *masayud kon unsaon sa pag-ampo* alang sa dugang pa nga gahum? Ang Ginoo motudlo ninyo.

Andam ba mong mosiksik sa mga kasulatan ug magbusog diha sa mga pulong ni Kristo¹³—nga magtuon sa *kinasingkasing* nga paagi aron makabaton og dugang pa nga gahum? Kon ganahan mong makita nga malukmay ang kasingkasing sa inyong asawa, patan-awa siya ninyo diha sa Internet nga nagtuon sa doktrina ni Kristo¹⁴ o nagbasa sa inyong kasulatan!

Andam ba mong mosimba kanunay diha sa templo? Ganahan ang Ginoo nga mobuhat sa Iyang kaugalingong pagtudlo diha sa Iyang balaan nga balay. Hunahunaa ang Iyang kahimuot kon hangyoon ninyo Siya sa pagtudlo ninyo bahin sa mga yawe, awtoridad, ug gahum sa priesthood samtang masinati ninyo ang mga ordinansa sa Melchizedek Priesthood diha sa templo.¹⁵ Hunahunaa ang dugang nga gahum sa priesthood nga mainyo.

Andam ba mong mosunod sa ehemplo ni Presidente Monson sa pagserbisyo sa uban? Sulod sa mga

dekada gibuhat niya ang mga butang nga wala niya planoha sa sinugdanan, misunod sa mga pag-aghat sa Espiritu nga moabut sa pultahan sa usa ka tawo ug dayon makadungog sa mga pulong sama sa, “Giunsa nimo pagkasayud nga anibersaryo sa kamatayon sa among anak nga babaye?” o “Giunsa nimo pagkasayud nga birthday nako?” Ug, kon gusto gyud ka og dugang pa nga gahum sa priesthood, higugmaa ug atimana ang imong asawa, nga mohangup niya *ug* sa iyang tambag.

Karon, kon kining tanan morag sobra ra, palihug ikonsiderar kon unsa kalahi ang atong pakigrelasyon sa atong asawa, mga anak, ug mga kauban sa trabaho kon kita *ingon* ka nagpakabana bahin sa pagbaton og gahum sa priesthood sama sa paglambo diha sa trabaho o pagpadako sa kantidad sa atong bank account. Kon mapainubsanon lamang kita nga mopresentar sa atong kaugalingon ngadto sa Ginoo ug mohangyo Kaniya nga tudloan kita, Iyang ipakita nato kon unsaon sa pagpalambo sa *atong* paggamit sa *Iyang* gahum.

Niining ulahing mga adlaw, nasayud kita nga dunay mga linog sa nagkalain-laing dapit.¹⁶ Tingali ang usa niadtong nagkalain-laing dapit anaa sa atong kaugalingong panimalay, diin ang emosyonal, pinansyal, o espiritwal nga “mga linog” mahimong mahitabo. Ang gahum sa priesthood makapakalma sa kadagatan ug makaayo sa mga kadaut sa yuta. Ang gahum sa priesthood makapakalma usab sa hunahuna ug makaayo sa mga kadaut diha sa kasingkasing niadtong atong gihigugma.

Andam ba kitang mag-ampo, magpuasa, magtuon, mangita, mosimba, ug moserbisyo isip mga kalalakin-an sa Dios aron makabaton kita nianang matang sa gahum sa priesthood? Tungod kay duha ka batang babaye ang matinguhaon kaayong ma-sealed ngadto sa ilang pamilya, ang ilang amahan ug igsoong lalaki andam nga mobayad sa bugti sa paghupot sa balaang Melchizedek Priesthood.

Akong minahal nga mga kaigsoonan, gihatagan kita og sagradong pagsalig—ang awtoridad sa Dios sa

pagpanalangin sa uban. Unta ang matag usa nato mobarug isip lalaki nga gi-orden nang daan sa Dios—andam nga maisugong maghupot sa priesthood sa Dios, matinguhaong mobayad bisan unsa pay bugti sa gikinahanglan aron madugangan ang iyang gahum diha sa priesthood. Pinaagi *niana* nga gahum, makatabang kita nga maandam ang kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Kini ang Iyang Simbahan, nga gipangulohan karon sa Iyang propeta, si Presidente Thomas S. Monson, kinsa akong gimahal pag-ayo ug gi-sustain. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 96.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:18.
3. Tan-awa sa *Mga Katungdanan ug mga Panalangin sa Pagkapari: Sukaranang Manual alang sa Naghupot sa Pagkapari, Bahin A ug B* (2000); tan-awa usab sa Alma 13:7–8; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:17–20, 35–38; Moises 1:33, 35.

4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36.
5. George Albert Smith, sa Conference Report, Abr. 1905, 62; tan-awa usab sa *The Teachings of George Albert Smith*, ed. Robert ug Susan McIntosh (1996), 17.
6. Tan-awa sa Genesis 25:29–34.
7. Tan-awa sa Genesis 12:3; 17:2–8; Mga Taga-Galacia 3:29; 1 Nephi 15:14–18; Abraham 2:9–11.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 128:20. Ang Manluluwas, si Moises, ug Elijah (usahay gitawag nga si Elias) mihatag sa mga yawe ngadto nila ni Pedro, Santiago, ug Juan didto sa bukid sa dihang nausab ang panagway ni Jesus sa ilang atubangan (tan-awa sa Mateo 17:1–4; Marcos 9:2–9; Lucas 9:28–30; Doktrina ug mga Pakigsaad 63:21).
9. 2 Pedro 1:4.
10. Tan-awa sa 2 Pedro 1:5–10.
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 4:6 (pahinumdom: dinhi, sa pinadayag ngadto ni Joseph Smith, ang Ginoo nidugang *humility* ngadto sa lista ni Pedro).
12. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 12:4–11; Moroni 10:8–17; Doktrina ug mga Pakigsaad 46:11.
13. Tan-awa sa 2 Nephi 32:3.
14. Tan-awa sa 2 Nephi 31:2–21.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–20.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:33.

Ni Stephen W. Owen
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Men

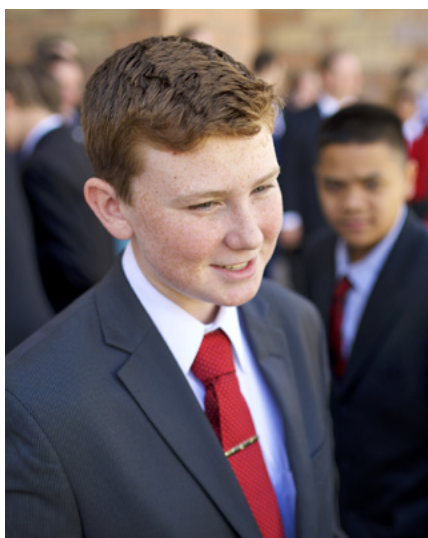
Ang Labing Bantugan nga mga Lider Mao ang Labing Bantugan nga mga Sumusunod

Dunay mga higayon nga ang dalan sa unahan daw ngitngit, apan padayona ang pagsunod sa Manluluwas. Nahibalo Siya sa dalan; sa pagkatinuod, Siya mao ang dalan.

Sa dihang 12 anyos pa ko, gidala ko sa akong papa og pagpa-ngayam didto sa kabukiran. Ningmata mi og alas 3:00 sa kaadlawon, misakay sa among kabayo, ug mipaingon sa lasangon nga bukid sa tumang kangitngit. Bisan kon ganahan kaayo ko og pangayam uban sa akong papa, nianang higayuna mibati ko og gamayng kahadlok. Wala pa gyud ko sukad maanhi niining kabukiran sa una, ug wala na gyud koy lain pang makita! Ang bugtong butang nga akong makita mao ang gamayng flashlight nga gidala sa akong papa samtang midan-ag kini og gamay sa mga pine tree sa unahan namo. Unsa kaha kon madakin-as ug mahulog ang akong kabayo—makakita kaha kini kon asa kini padulong? Apan kini nga hunahuna mihupay nako: “Nakahibalo si Papa kon asa

siya padulong. Kon mosunod ko niya, OK ra ang tanan.”

Ug OK ra gayud ang tanan. Sa katapusan misidlak na ang adlaw, ug duna

maanindot kaayo ang among adlaw. Sa among pagpamauli, gitudlo sa akong papa ang usa ka talagsaon, titip nga bahin sa bukid nga milabaw sa tanan. “Kana ang Windy Ridge,” miingon siya. “Diha ang nindot nga pangayaman.” Diha dayon, nasayud ko nga ganahan kong mobalik ug motungas sa Windy Ridge usa ka adlaw.

Sa misunod nga mga katuigan, makadungod ko pirme sa akong papa nga maghisgot bahin sa Windy Ridge, apan wala gayud mi makabalik—hangtud nga usa ka adlaw, 20 ka tuig human niana, gitawagan nako ang akong papa ug miingon, “Adto ‘ta sa Windy.” Sa makausa misakay na usab kami sa among kabayo ug misugod pagtungas sa kiliran sa bukid. Usa na ko karon ka eksperyensyado nga mangabayo nga nag-edad og sobra na sa 30, apan nasurpresa ko nga mibati sa samang kahadlok sa 12 anyos pa ko. Apan ang akong papa nahibalo sa dalan, ug misunod ko niya.

Sa katapusan miabut ra gyud mi sa tumoy sa Windy. Ang talan-awon makapahinam, ug ang nindot nga pagbati nako mao nga gusto nakong mobalik—dili alang nako niining higayuna apan alang sa akong asawa ug mga anak. Ganahan ko nga masinati nila kon unsay akong nasinati.

Sulod sa katuigan, daghan ko og oportunidad nga madala ang akong mga anak nga lalaki ug uban pang mga batan-ong lalaki ngadto sa tumoy sa kabukiran, sama sa pagdala sa akong papa nako. Kini nga mga kasinatian nakapaaghat nako nga mamalandong kon unsay buot ipasabut sa mangulo—ug unsay ipasabut sa mosunod.

Si Jesukristo, ang Labing Bantugan nga Lider ug ang Labing Bantugan nga Sumusunod

Kon pangutan-on ko kamo, “Kinsa man ang labing bantugan nga lider nga natawo sukad?”—unsa may inyong isulti? Ang tubag, siyempre, mao si Jesukristo. Nagpakita siya og hingpit nga ehemplo sa tanang mahunahunaan nga kinaiya sa pagpangulo.

Apan unsa kaha kon mangutana ko ninyo, “Kinsa man ang labing

Mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Henry B. Eyring
Unang Magtatambag

Thomas S. Monson
Presidente

Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

Russell M. Nelson

Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard

Robert D. Hales

Jeffrey R. Holland

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

Ronald A. Rasband

Gary E. Stevenson

Dale G. Renlund

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

L. Whitney Clayton

Donald L. Hallstrom

Richard J. Maynes

Craig C. Christensen

Ulisses Soares

Lynn G. Robbins

Gerrit W. Gong

GENERAL AUTHORITY SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahang-ay)

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

bantugan nga *sumusunod* nga natawo sukad?”—dili ba ang tubag si Jesukristo man gihapon? Siya ang labing bantugan nga lider *tungod kay* Siya ang labing bantugan nga *sumusunod*—Iyang gisunod ang Iyang Amahan sa hingpit nga paagi, sa tanang butang.

Ang kalibutan nagtudlo nga ang mga lider kinahanglan gayud nga banggiitan; ang Ginoo nagtudlo nga kinahanglan gayud nga sila malumo. Ang kalibutanong mga lider makabaton og gahum ug impluwensya pinaagi sa ilang talento, kahanas, ug katigayunan. Ang Kristohanong mga lider makabaton og gahum ug impluwensya “gawas lamang sa pagdani, sa pagkamainantuson, sa kalumo ug kaaghup, ug sa tiunay nga paghigugma.”¹

Sa mata sa Dios, ang labing bantugan nga mga lider kanunay nga mao ang labing bantugan nga mga *sumusunod*.

Tuguti ko nga mopakigbahin og duha ka kasinatian gikan sa bag-ohay lang nako nga inter-aksyon uban sa mga batan-ong lalaki sa Simbahan nga nakatudlo nako bahin sa pagpangulo ug pagsunod.

Kitang Tanan nga Lider

Bag-ohay lang ang akong asawa ug ako mitambong og sakrament miting layo sa among kaugalingong ward. Sa wala pa magsugod ang miting, usa ka batan-ong lalaki ang miduol nako ug mihangyo kon makatabang ba ko og pagpaambit sa sakrament. Miingon ko, “Malipayon kong mobuhat niana.”

Milingkod ko kauban sa laing mga deacon ug nangutana sa usa nga naglingkod tupad nako, “Unsa man ang akong buhaton?” Giingnan ko niya nga magsugod ko og pagpaambit diha sa luyo nga bahin sa chapel sa tunga-tunga nga dapit ug nga siya anaa sa laing kilid sa samang dapit, ug dungan mi nga magpadulong sa atubangan.

Miingon ko, “Dugay na kong wala makabuhat niini.”

Mitubag siya, “OK ra na. Okay ra lagi ka. Mibati usab ko niana sa dihang nagsugod ko.”

Sa wala madugay ang kinabataan nga deacon sa korum, nga pipila pa

lang ka semana nga naordinahan, mihatag og pakigpulong sa sakrament miting. Human sa miting, ang ubang mga deacon miduol niya aron sultihan siya kon unsa sila ka mapasigarbuhon sa ilang isigka-sakop sa korum.

Samtang nakig-istorya ko nila nianang adlaw, akong nahibaloan nga matag semana ang mga sakop sa tanang korum sa Aaronic Priesthood niana nga ward mobisita sa ubang mga batan-ong lalaki ug modapit nila nga mahimong kabahin sa ilang mga korum.

Kini nga mga batan-ong lalaki bantugan nga lider tanan. Ug klaro nga duna silay talagsaong suporta gikan sa mga naghupot sa Melchizedek Priesthood, mga ginikanan, ug uban pa nga nagtudlo nila sa ilang mga katungdanan. Ang nagpakabana nga mga hamtong sama niini nakakita sa mga batan-ong lalaki dili lamang kon unsa sila karon apan kon unsa sila sa umaabut. Kon makigsulti sila ngadto o bahin sa mga batan-ong lalaki, dili sila magtan-aw sa kaugalingon nilang mga kahuyang. Hinoon, ilang gihatagan og gibug-aton ang mahinungdanong mga kinaiya sa pagpangulo nga ilang gipakita.

Mga batan-ong lalaki, ingon niini ang pagtan-aw sa Ginoo kaninyo. Dapiton ko kamo nga tan-awon ninyo ang inyong kaugalingon niining

paagiha. Dunay mga panahon sa inyong kinabuhi nga tawagon mo nga mangulo. Sa ubang higayon, gilauman nga kamo mosunod. Apan ang akong mensahe kaninyo karon mao nga bisan unsa pa ang inyong calling, kanunay kamo nga usa ka lider, ug kanunay kamo nga usa ka *sumusunod*. Ang pagpangulo usa ka pagpahayag sa pagkadisipulo—kini ang pagtabang sa uban nga moduol kang Kristo, nga mao ang buhaton sa tinuod nga mga disipulo. Kon maninguha mo nga mahimong *sumusunod* ni Kristo, nan makatabang mo sa uban nga mosunod Kaniya ug mahimo mong usa ka lider.

Ang inyong abilidad nga mangulo wala maggikan sa pagkamahigalaon nga tawo, mga kahanas nga modasig, og gani sa talento nga mamulong sa publiko. Nagagikan kini sa inyong pasalig nga mosunod ni Jesukristo. Gikan kini sa inyong tinguha nga mahimong, sama sa mga pulong ni Abraham, “usa ka labaw nga *sumusunod* sa pagkamarung.”² Kon inyo kanang mabuhat—bisan kon dili ninyo kini mahingpit, apan naningkamot mo—nan kamo *usa* ka lider.

Ang Priesthood nga Pagserbisyo Usa ka Pagpangulo

Sa laing higayon, didto ko sa New Zealand nagbisita sa panimalay sa usa ka single mother nga dunay tulo ka

tin-edyer nga mga anak. Ang kinamagulangang anak nga lalaki 18 anyos ug nakadawat sa Melchizedek Priesthood sa miagi lang nga Dominggo. Nangutana ko kon iya na bang nagamit kini nga priesthood. Miingon siya, “Dili ko sigurado kon unsay buot ipasabut niana.”

Giingnan nako siya nga karon duna na siyay awtoridad nga mohatag og panalangin sa priesthood sa paghupay o sa pag-ayo. Mitan-aw ko sa iyang inahan, nga walay kauban nga naghupot og Melchizedek Priesthood sulod sa daghang katuigan. “Siguro nindot,” miingon ko, “kon hatagan nimo og panalangin ang imong mama.”

Mitubag siya, “Dili ko kahibalo kon unsaon.”

Gipasabut nako nga iyang mapatong ang iyang mga kamot diha sa ulo sa iyang mama, mosulti sa iyang pangalan, mosulti nga naghatag siya og panalangin kaniya pinaagi sa awtoridad sa Melchizedek Priesthood, mamulong bisan unsa nga ibutang sa Espiritu sa iyang hunahuna ug kasingkasing, ug motapos diha sa pangalan ni Jesukristo.

Pagkasunod adlaw, nakadawat ko og email gikan niya. Basahon nako ang bahin niini: “Karong gabii gipanalanginan nako ang akong mama. . . . Gibati gayud nako ang tumang kahadlok ug dili angayan, mao nga padayon kong nag-ampo aron masiguro nga anaa nako ang Espiritu, kay dili ko maka-hatag og panalangin kon wala kini. Sa akong pagsugod, hingpit nakong nakalimtan ang akong kaugalingon ug ang

akong mga kahuyang. . . . Ako [wala magdahum] sa hilabihan nga espiritwal ug emosyonal nga gahum nga akong nabati. . . . Human niana ang nabati nako og maayo ang diwa sa gugma nga dili nako kapugngan ang akong emosyon, mao nga gigakos nako ang akong mama ug mihilak nga sama sa usa ka bata. . . . Bisan karon samtang nagsulat ko niini, [akong gibati] ang Espiritu [sa hilabihan nga] dili na gyud ko ganahang makasala pa og usab. . . . Ganahan ko niining ebanghelyo.”³

Dili ba makapadasig nga makita kon sa unsang paagi nga ang ordinaryo nga batan-ong lalaki makatuman og mahinungdanong butang pinaagi sa priesthood nga pagserbisyo, bisan kon mibati siya nga dili angayan? Bag-o lang nakong nahibaloan nga kining batan-ong elder nakadawat og mission call ug mosulod sa missionary training center sa sunod bulan. Mituo ko nga mangulo siya og daghang kalag ngadto ni Kristo tungod kay nakakat-on siya unsaon sa pagsunod ni Kristo diha sa iyang priesthood nga pagserbisyo—nagsugod sa iyang kaugalingong panimalay, diin ang iyang ehemplo dunay talagsaong impluwensya sa iyang 14 anyos nga igsoong lalaki.

Mga kaigsoonan, nakaamgo man kita niini o wala, ang mga tawo nagtan-aw nato—mga sakop sa pamilya, mga higala, bisan mga estranghero. Isip mga naghupot sa priesthood, dili igo nga moduol lang kita kang Kristo; ang atong katungdanan karon mao ang “magdapit sa *tanang* sa pagduol ngadto

kang Kristo.”⁴ Dili mahimong kita lang ang magtagbaw sa pagdawat og espirituhaong mga panalangin alang sa atong kaugalingon; kinahanglan gayud nga mangulo kita sa mga tawo nga atong gihigugma ngadto nianang sama nga mga panalangin—ug isip mga disipulo ni Jesukristo, kinahanglan gayud natong higugmaon ang tanan. Ang mando sa Manluluwas ngadto kang Pedro mao usab ang mando ngari nato: “Ug sa mahibalik na ikaw kanako, lig-una ang imong mga igsoon.”⁵

Sunda ang Tawo gikan sa Galilea

Dunay mga higayon nga ang dalan sa unahan daw ngitngit, apan pada-yona ang pagsunod sa Manluluwas. Nahibalo Siya sa dalan; sa pagkatinuod, Siya *ang* dalan.⁶ Kon mas matinguhaon kamong moduol kang Kristo, mas dako ang inyong tinguha nga motabang sa uban nga makasinati sa unsay inyong nasinati. Laing pulong alang niining pagbati mao ang gugmang putli, “diin [ang Amahan] mitugyan diha sa tanan kinsa tinuod nga mga sumusunod sa iyang Anak, nga si Jesukristo.”⁷ Dayon inyong mahibaloan nga sa mismong buhat sa pagsunod kang Kristo, mangulo usab kamo sa uban ngadto Kaniya, kay sa mga pulong ni Presidente Thomas S. Monson, “Sa atong pagsunod nianang Tawo gikan sa Galilea—bisan si Ginoong Jesukristo—ang atong personal nga impluwensya mabati gyud bisan hain man kita, bisan unsa pa ang atong mga katungdanan.”⁸

Mosaksi ko nga kini ang tinuod nga Simbahan ni Kristo. Gipangulohan kita og usa ka propeta sa Dios, si Presidente Monson—usa ka bantugan nga lider nga usa usab ka tinuod nga sumusunod sa Manluluwas. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41.
2. Abraham 3:2.
3. Personal nga pagsinulatay; ang spelling ug punctuation gi-standardize.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:59; emphasis gidugang.
5. Lucas 22:32.
6. Tan-awa sa Juan 14:6.
7. Moroni 7:48.
8. Thomas S. Monson, “Ang Imong Personal nga Impluwensya,” *Liahona*, Mayo 2004, 20.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Agig Pagdayeg Niadtong Miluwas

Samtang atong sundon ang gugma sa Manluluwas, Siya siguradong mopanalangin ug mopalambo sa atong matarung nga paningkamot aron sa pagluwas sa atong mga kaminyoon ug palig-unon ang atong mga pamilya.

Daghang katuigan ang milabay, didto ko sa Frankfurt Germany Temple dihang nakabantay ko og edaran nga magtiayon nga naggunитай sa kamot. Ang mapinangaong kalumo ug pagbati nga ilang gipakita sa usag usa nakapainit sa akong kasingkasing.

Dili kaayo ko sigurado nganong nakaapekto kaayo kadto nako. Basin tungod sa katam-is sa gugma nga gisaw-an niining duha ka tawo alang sa usag usa—usa ka makapadani nga simbolo sa determinasyon ug pasalig. Klaro nga kadtong magtiayon dugay nang nagkauban ug ang ilang pagbati sa usag usa buhi ug lig-on lang gihapon.

Ang Katilingban nga Gamiton Pagkahuman Ilabay

Siguro ang laing hinungdan niining makatandog nga eksena nga nagpabilin ngari nako sa dugayng panahon mao ang kalainan sa ubang kinaiya karon. Sa daghang katilingban sa tibuok kalibutan, tanang butang maingon og gamiton pagkahuman ilabay. Sa panahon nga dunay maguba o basta kapuyan na niini—atoa na kining

ilabay ug i-upgrade—sa butang nga mas bag-o o mas sinaw.

Ato kining gibuhay sa cell phone, mga sinina, mga sakyanan—ug, subo kaayo, gani sa mga relasyon.

Samtang dunay bili ang pagpanghawan sa atong kinabuhi sa mga butang

nga wala na nato kinahanglana, kon bahin na sa mga butang nga may mahangturong importansya—ang atong kaminyoon, mga pamilya ug mga mithi—ang kinaiya nga ilisan ang orihinal sa moderno mosangput sa bug-at nga pagmahay.

Mapasalamaton ko nga nahisakop sa simbahan nga mihatag og bili sa kaminyoon ug pamilya. Ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukirsto sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nailhan sa tibuok kalibutan nga dunay kinanindotan nga kaminyoon ug mga pamilya nga inyong makita. Nagtuo ko niini, sa usa ka bahin, tungod sa bililhong kamatuoran nga gipahiuli ni Joseph Smith nga ang kaminyoon ug mga pamilya gituyo nga magmahangturon. Ang tumong sa pamilya dili lang kay aron mahapsay ang dagan dinhi sa yuta ug isalikway kon maabut na sa langit. Hinoon, mao kini ang *han-ay* sa langit. Kini ang kopya sa celestial nga sumbanan ug sa pagsundog sa mahangturong pamilya sa Dios.

Apan ang lig-on nga kaminyoon ug mga relasyon sa pamilya dili lang sulagma tungod kay kita mga miyembro sa Simbahan. Nagkinahanglan kini og kanunay, tinuyo nga mga buhat. Ang doktrina sa mahangturong mga pamilya kinahanglan magdasig nato sa

pagpahinungod sa atong pinakamaayo nga paningkamot sa pagluwas ug pagpalambo sa atong mga kaminyoon ug mga pamilya. Nakadayeg ko ug nag-abiba niadtong mipatunhay ug mialima niining kritikal, mahangturon nga relasyon.

Karon, buot kong mamulong sa pagdayeg niadtong miluwas.

Pagluwas sa Atong mga Kaminyoon

Sulod sa katuigan, nakahimo ko og mga ordinansa sa pagbugkos alang sa daghang malaumon ug mahigugmaong magtiayon. Wala pa ko sukad makasugat og tawo, nga samtang nagtan-aw sila sa usag usa nga nag-atbang diha sa altar, maghunahuna nga sa katapusan magdiborsyo ug masakitan.

Subo lang, nga adunay pipila.

Hinooon, sa paglabay sa panahon ug mausab na ang romantikong kinaiyahan sa gugma, adunay pipila nga hinayhinayng moundang sa paghunahuna sa kalipay sa usag usa ug magsugod na sa pagpangita og sayop. Sa ingon niini nga palibut, ang pipila nadani pinaagi sa subo nga konklusyon nga ang ilang kapikas dili na igo ang kamaayo, kama-kalingaw, o kabatan-on. Ug sa ingon sila maka-ideya nga kini naghatag kanila og katarungan aron magsugod sa pagpangita sa bisan asang dapit.

Mga kaigsoonan, kon ugaling kini naghulagway kaninyo, pasidan-an ko kamo nga anaa kamo sa dalan sa pagguba sa kaminyoon, pagbungkag sa pamuyo, ug pagpasakit sa kasingkasing. Mohangyo ko ninyo sa paghunong karon dayon, tuyok, ug balik ngadto sa luwas nga dalan sa kaligdong ug kamaunungon sa mga pakigsaad. Ug, siyempre, ang samang mga baruganan magamit alang sa atong minahal nga mga sister.

Karon, usa lang ka pulong ngadto sa atong mga single brethren kinsa nagsunod sa lingla nga kinahanglan nilang makaplakan ang “hingpit nga babaye” sa dili pa sila mosulod ngadto sa seryu-so nga pagpangulitawo o kaminyoon.

Minahal kong mga kaigsoonan, pahinumduman ko kamo, kon adunay hingpit nga babaye, nagtuo ba mo nga sila interesado diha ninyo?

Diha sa plano sa Dios alang sa kalipay, wala kita mangita og hingpit nga tawo apan sa usa ka tawo kinsa, sa tibuok kinabuhi, atong makatambayayong sa paningkamot sa pagmugna og usa ka mahigugmaon, mahangturon, ug hingpit nga relasyon. Mao kana ang tumong.

Mga kaigsoonan, kadtong moluwas sa ilang kaminyoon nakasabut nga kining paningkamot nagkinahanglan og panahon, pailub, ug, labaw sa

tanang, sa mga panalangin sa Pag-ula ni Jesukristo. Nagkinahanglan kini nga kamo magmabination, dili masinahon, mangita alang sa iyang kaugalingon, dili daling masuko, dili maghunahuna og dautan, ug maglipay diha sa kama-tuoran. Sa laing pagkasulti, kini mao ang gugma nga putli, ang tiunay nga gugma ni Kristo.¹

Kining tanan dili mahitabo sa kalit. Ang talagsaong kaminyoon gitukod sa hinay-hinay, matag adlaw, sa tibuok kinabuhi.

Ug mao kana ang maayong balita.

Tungod kay bisan unsa ka hapla ang inyong relasyon tingali sa kasamtangan, kon padayon kamong maningkamot nga mas magmabination, mapuangu-ron, maminaw, magsakripisyo, ug masinabtanon, ug sa pagkadili hakog, sa katapusan usa ka gamhanan nga piramide mosugod sa pagtubo.

Kon daw ingon og magdugay man kini, hinumdumi: ang malipayon nga kaminyoon gituyo aron *molungtad* hangtud sa kahangturan! “Busa, ayaw pagluya diha sa maayo nga buhat, kay kamo nagpahimutang sa tukuranan sa usa ka mahinungdanon nga [kaminyoon]. Ug gikan sa gagmay nga mga butang magagikan ang mga dagko.”²

Kini mahimong hinay-hinay nga buhat, apan dili kinahanglan nga subo nga matang sa buhat. Sa pagkatinuod, bisan risgo sa paglitok ang klaro kaayo, ang diborsyo talagsa rang mahitabo kon ang bana ug asawa malipayon?

Busa pagmalipayon!

Ug kaigsoonan, himoa nga mahingangha ang imong asawa pinaagi sa pagbuhat sa mga butang nga ikalipay niya.

Kadtong miluwas sa ilang kaminyoon nagpili sa kalipay. Samtang tinuod nga ang pipila ka matang sa sakit nga depresyon nagkinahanglan og espesyal nga pagtambal, ganahan kaayo ko niining tipik sa kinaadman ni Abraham Lincoln: “Kadaghanan sa mga tawo sama ka malipayon kon unsay maabut sa ilang hunahuna.” Mihaum kining ipares sa kasulatan: “Pangita ug kamo makakaplag.”³

Kon mangita kita og kakulangan sa atong kapikas o ikasuko diha sa

atong kaminyoon, sigurado makakita kita niini, kay ang tanan adunay pipila. Sa laing bahin, kon ang maayo ang atong tan-awon, sigurado nga makakita kita niini, tungod kay ang tanan adunay daghan usab nga maayong mga kalidad.

Kadtong miluwas sa kaminyoon misagubang sa kalisud ug nagtinguha nga matutukan ang kamaayo. Ilang ikalipay ang ginagmayng buhat sa grasya nga makasugod og malumo nga pagbati sa gugmang putli. Kadtong miluwas sa kaminyoon miluwas sa umaabut nga mga kaliwatan.

Mga kaigsoonan, hinumdumi nganong nahigugma man kamo.

Trabaho sa matag adlaw aron mohimong mas lig-on ug mas malipayon ang inyong kaminyoon.

Minahal kong mga higala, atong buhaton ang atong pinakamaayo nga malakip niadtong mipabalaan ug malipayon nga mga kalag kinsa nagluwas sa ilang kaminyoon.

Pagluwas sa Atong mga Pamilya

Karon, gusto nakong mamulong sa pagdayeg niadtong miluwas sa ilang mga pamilya. Kada pamilya naging nahanglan og pagluwas. Ang matag pamilya nagkinahanglan sa pagluwas.

Sama kanindot nga kining Simbahan nailhan sa kalig-on sa mga pamilya, sagad atong bation nga kinahanglang magamit gayud kini sa matag pamilya sa Santos sa Ulahing mga adlaw gawas lang sa atong pamilya. Apan ang tinuod mao nga walay hingpit nga mga pamilya.

Ang matag pamilya adunay mga higayon sa kasalikwaot.

Sama kon ang inyong mga ginikanan mohangyo nimo nga “mag-Selfie” nila, o kon ang inyong iyaan moinsister nga mao nang wala pa ka maminyo tungod kay pilian ka kaayo, o kon ang inyong bayaw nga gahing patuohon nagtuo nga ang iyang politikanhong panlantaw mao gayud ang tinuod ug husto, o kon ang imong papa mohan-ay sa litrato sa pamilya nga ang tanan nagsul-ob og sininaan sama sa iyang paboritong salida.

Ug kamo ang nakakuha sa costume nga Chewbacca [sapat nga motabon sa tibuok lawas nga dili ka mailhan].

Ang mga pamilya sama niana.

Mahimong kadugo kita, apan dili kita parehas. Aduna kitay talagsaong espiritu. Naimpluwensya kita sa lainlaing paagi sa atong mga kasinatian. Ug ang matag usa kanato managlahi ang sangputan agig resulta.

Imbis mamugos kita sa kada usa sa unsay atong gusto nga ilang makab-ot, mahimo natong ikalipay ang kalahian ug pasalamatan sila sa pagdugang og kabuhong ug makanunayon nga surprisa sa atong kinabuhi.

Usahay, hinoon, ang mga miyembro sa atong mga pamilya mohimo og mga pagpili o mobuhat og mga butang nga walay hunahuna, makapasakit, o imoral. Unsay angay natong buhaton niini nga kahimtang?

Walay usa ka solusyon nga makasulbad sa tanan nga sitwasyon. Kadtong mga miluwas sa ilang mga pamilya nagmalampuson tungod kay nagtinambagay sila uban sa ilang mga kapikas ug pamilya, nagtinguha sa kabubut-on sa Ginoo, ug naminaw sa pag-aghat sa Espiritu Santo. Nasayud sila nga ang

husto sa usa ka pamilya mahimong dili husto sa lain.

Bisan pa man, adunay usa ka butang nga husto sa matag kahimtang.

Sa Basahon ni Mormon atong makat-unan sa mga tawo kinsa nakadiskobre sa sekreto sa kalipay. Sulod sa mga henerasyon, “walay panagbingkil. . . . Ug sa pagkamatuod wala nay mga katawhan nga labaw pa ka malipayon sa tanan nga mga katawhan nga gilalang sa kamot sa Dios.” Giunsa nila sa paghimo niini? “Tungod sa gugma sa Dios nga anaa sa mga kasingkasing sa mga katawhan.”⁴

Bisan unsang mga problema ang giatubang sa inyong pamilya, bisan unsay inyong buhaton aron masulbad kini, ang sinugdanan ug ang katapusan nga solusyon mao ang gugma nga putli, ang tiunay nga gugma ni Kristo. Kon wala kining gugma, gani ang ingon og hingpit nga pamilya nagkalisud pa. Uban niini, bisan ang mga pamilya nga may dagkong hagit magmalampuson.

“Ang gugma wala gayuy pagkatapos.”⁵

Tinuod kini alang sa pagluwas sa mga kaminyoon! Tinuod kini alang sa pagluwas sa mga pamilya!

Ipadaplin ang Garbo

Ang gamhanan nga kaaway sa gugma nga putli mao ang garbo. Ang garbo mao ang usa sa pinakadakong rason nga ang kaminyoon ug mga pamilya magkaproblema. Ang garbo usa ka mubo og buot, dili mabination ug masinahon. Ang garbo magpahambog sa kaugalingong kusog ug mobaliwala sa mga hiyas sa uban. Ang garbo usa ka hakog ug dali nga masuko. Ang garbo maghunahuna og dautan bisan og wala ug motago sa kaugalingon niining kahuyang luyo sa sayop nga pagpakaaron-ingnon. Ang garbo usa ka matahapon, grabe kane-gatibo, masuko, ug dili mapailubon. Sa pagkatinuod, kon ang gugma nga putli mao ang tiunay nga gugma ni Kristo, nan ang garbo mao ang kinaiya ni Satanas.

Ang garbo mahimong usa ka komon nga tawhanong kahuyang. Apan dili kini kabahin sa atong espirituhanong panulundon, ug wala kini dapit tali sa mga tighupot sa priesthood sa Dios.

Mubo ra ang kinabuhi, mga kaigsoonan. Ang pagmahay molungtad og taas nga panahon—ang uban adunay mga sangputanan nga makaapekto hangtud sa kahangturan.

Ang inyong tinagdan sa inyong asawa o mga anak o mga ginikanan o mga igsoon makaimpluwensya sa mga henerasyon nga moabut. Unsa nga mga kabilin ang gusto ninyong ibilin sa inyong kaliwatan? Usa ba nga may dalang kabangis, panimalos, kasuko, kahadlok, o pagpinig? O usa ba nga may dalang gugma, pagpaubos, pagpasaylo, kapuangod, ug espirituhanong kalamboan, ug paghiusa?

Kitang tanan kinahanglang mohinumdom nga ang, “ang hukom walay kulokalooy alang sa tawo nga wala magpakitag kalooy.”⁶

Alang sa kaayohan sa inyong relasyon sa pamilya, alang sa kaayohan sa inyong kalag, palihug magmaloloy-on, kay ang “ang kalooy magadaug batok sa hukom.”⁷

Ipadaplin ang garbo

Ang sinserong pagpangayo og pasaylo sa inyong mga anak, sa inyong asawa, sa inyong pamilya, o sa inyong mga higala dili kana timailhan sa kahuyang apan sa kalig-on. Mas importante ba ninyo ang katarung kay sa pagpalambo sa usa ka palibut sa pag-alima, pag-ayo, ug gugma?

Pagtukod og mga taytayan; nga dili molaglag kanila.

Bisan kon dili pa ninyo sayop—tuguti ang gugma nga molupig sa garbo.

Kon inyo kining buhaton, bisan unsa pang kalisud nga inyong giatubang kini molabay ra, ug tungod sa gugma sa Dios nga naa sa inyong kasingkasing, ang panagbingkil mahana. Kining mga baruganan sa pagluwas sa mga relasyon magamit natong tanan, dili igsapayan kon kita minyo, nadiborsyo, biyudo, o dili minyo. Kitang tanan mahimong mga manluluwas sa lig-on nga mga pamilya.

Ang Labing Dakong Gugma

Kaigsoonan, sa atong mga paningkamot sa pagluwas sa atong kaminyoon ug pamilya, sa tanang butang, atong sundon ang ehemplo sa Tawo nga miluwas kanato. Ang Manluluwas midaug sa “atong mga kalag uban sa gugma.”⁸ Si Jesukristo mao ang atong Agalon. Ang Iyang buhat atong buhat. Kini usa ka makaluwas nga buhat, ug kini magsugod sa atong mga panimalay.

Ang gugma diha sa plano sa kaluwasan mao ang dili hinakog ug nagtinguha sa kaayohan sa uban. Mao kana ang gugma nga gihatag sa atong Langitnong Amahan alang kanato.

Samtang atong sundon ang gugma sa Manluluwas, Siya siguradong mopanalangin ug mopalambo sa atong matarung nga paningkamot aron sa pagluwas sa atong mga kaminyoon ug palig-unon ang atong mga pamilya.

Unta ang Ginoo manalangin kaninyo sa inyong walay kaluya ug matarung nga mga paningkamot aron malakip niadtong miluwas. Kini ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 13:4–7; tan-awa usab sa Moroni 7:47.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:33.
3. Mateo 7:7; Lucas 11:9; 3 Nephi 14:7.
4. Tan-awa sa 4 Nephi 1:15–16 .
5. 1 Mga Taga-Corinto 13:8–7; tan-awa usab sa Moroni 7:46.
6. Mateo 2:13 (Revised Standard Version).
7. Mateo 2:13 (Revised Standard Version).
8. Tan-awa sa “O Dios, ang Amahan nga Walay Katapusan,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 18.

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Mahangturong mga Pamilya

Ang atong obligasyon sa priesthood mao nga atong himuong sentro sa atong pagpakabana ang atong mga pamilya ug ang mga pamilya niadtong naglibut kanato.

Mapasalamaton ko nga makauban kamo niining gabhiona sa kinatibuk-ang sesyon sa priesthood sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Usa kini ka talagsaong adlaw sa kasaysayan sa Simbahan. Siyento otsenta y dos ka tuig nang milabay niadtong 1834, sa Kirtland, Ohio, gitawag ang tanang priesthood aron maghimamat didto sa usa ka 14-por-14-ka pye (4.2-por-4.2-m) nga eskwelahan nga hinimo sa

kahoy. Nianang miting gikataho nga si Propeta Joseph Smith miingon: “Wala kamoy mas labaw pa nga nahibaloan kabahin sa mga kapalaran niini nga Simbahan ug sa gingharian kay sa usa ka gamay nga bata diha sa sabakan sa inahan. Wala ninyo kini masabti. . . . Dyutay ra kaayo nga Priesthood ang inyong makita dinhi karong gabhiona, apan kini nga Simbahan mopuno sa Amihanan ug Habagatang Amerika—pun-on niini ang kalibutan.”¹

Minilyon ka mga naghupot sa priesthood, sa sobra sa 110 ka mga nasud, ang nagpundok niining sesyon. Tingali nakita nang daan ni Propeta Joseph kining panahona ug ang mahimayaong ugma nga nagpaabut nato.

Ang akong mensahe karong gabhiona usa ka pagsulay sa paghulagway nianang ugma ug unsay kinahanglan gayud natong buhaton aron mahimong kabahin nianang plano sa kalipay nga giandam sa atong Langitnong Amahan alang nato. Sa wala pa kita natawo, nagpuyo kita sa usa ka pamilya kauban ang atong nahimaya ug mahangturon nga Langitnong Amahan. Naghimo Siya og plano nga makapauswag ug makapalambo nato aron mahisama Kaniya. Iya kining gibuhath tungod sa Iyang gugma alang nato. Ang katuyoan sa plano mao ang pagtugot nato nga makabaton sa pribilehiyo nga magpuyo sa kahangturan sama sa pagpuyo sa atong Langitnong Amahan. Kining plano sa ebanghelyo mitanyag nato og kinabuhi sa pagkamortal diin pagsulayan kita. Usa ka saad ang gihatag nga pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo, kon mituman kita sa mga balaod ug mga ordinansa sa priesthood bahin sa ebanghelyo, makabaton kita og kinabuhing dayon, ang labing mahinungdanon sa tanan Niyang mga gasa.

Ang mahangturong kinabuhi mao kanang matang sa kinabuhi nga gipuy-an sa Dios nga atong Mahangturong Amahan. Ang Ginoo miingon nga ang Iyang katuyoan mao, “ang

pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39). Ang dakong katuyoan sa matag naghupot sa priesthood mao ang pag-abag diha sa buhat sa pagtabang sa mga tawo nga makabaton og kinabuhing dayon.

Ang matag paningkamot sa priesthood ug matag ordinansa sa priesthood gituyo aron sa pagtabang sa mga anak sa Langitnong Amahan nga mausab pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo aron mahimong mga sakop sa kompleto nga mga pamilya. Sa ato pa “ang dakong buhat sa matag tawo mao ang pagtuo sa ebanghelyo, pagtuman sa mga sugo, ug pagmugna ug pagkompleto sa usa ka pamilya,”² ug pagtabang sa uban nga mobuhat sa samang butang.

Kay tinuod man kana, kinahanglan nga ang sentro ug katuyoan sa tanan nga atong gibuhar mao ang celestial nga kaminyoon. Nagpasabut kana nga kinahanglan gayud kitang maningkamot nga ma-sealed ngadto sa usa ka mahangturong kapikas diha sa templo sa Dios. Kinahanglan usab nga ato gayung awhagon ang uban nga mohimo ug motuman sa mga pakigsaad nga hiniusang nagbugkos sa bana ug asawa, uban sa ilang pamilya, dinhi niining kinabuhia ug sa sunod nga kinabuhi.

Nganong mahinungdanon man gayud kini sa matag usa nato—batan-on o tigulang deacon o high priest, anak o amahan? Tungod kini kay ang atong obligasyon sa priesthood mao nga atong himuong sentro sa atong pagpakabana ang atong mga pamilya ug ang mga pamilya niadtong naglibut kanato. Matag dakong desisyon kinahanglang ibasi sa epekto niini sa pamilya aron mahimong kwalipikado alang sa kinabuhi uban sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Walay lain pang sama ka importante niini diha sa atong priesthood nga pagserbisyo.

Sultihan ko kamo kon unsay kahulugan niini sa usa ka deacon nga naminaw karong gabhiona isip sakop sa usa ka pamilya ug isip sakop sa usa ka korum.

Diha sa iyang pamilya, mahimong duna o walay regular nga pag-ampo sa pamilya o kanunay nga family

home evening. Kon ang iyang amahan, nakasabut niining mga obligasyon, motapok sa pamilya aron mag-ampo o magbasa sa kasulatan, ang deacon daling makahimo sa iyang bahin uban sa pahiyum. Makaawhag siya sa iyang mga igsoon nga moapil ug modayeg nila kon ilang buhaton. Makapangayo siya og panalangin sa iyang amahan kon magsugod na ang klase o sa laing panahon sa panginahanglan.

Mahimong wala siyay ingon ka matinud-anong amahan. Apan ang mismong tinguha sa iyang kasingkasing alang niadtong mga kasinatian modala sa mga gahum sa langit ngadto niadtong naglibut niya tungod sa iyang pagtuo. Magtinguha sila sa kinabuhi sa pamilya nga gusto niana nga deacon sa tibuok niyang kasingkasing.

Ang teacher [magtutudlo] diha sa Aaronic Priesthood makakita og oportunidad sa iyang assignment sa home teaching sa pagtabang sa Ginoo nga mausab ang kinabuhi sa usa ka pamilya. Ang Ginoo misugyot diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad:

“Ang katungdanan sa magtutudlo mao ang pagbantay diha sa simbahan sa kanunay, ug magpaduol ug maglig-on kanila;

“Ug ang pagtan-aw nga walay kada-utan sa simbahan, ni kapintas sa usag usa, ni pamakak, paglibak, ni pagsulti og mga dautan” (D&P 20:53–54).

Sa samang paagi, ang priest [pari] diha sa Aaronic Priesthood gihatagan niini nga mando:

“Ang katungdanan sa pari mao ang pagpamulong, pagtudlo, pagpatin-aw, pag-awhag, ug pagbunyang, ug pagpa-ngalagad sa sakramneto,

“Ug pagduaw sa balay sa matag sakop, ug pag-awhag kanila sa pag-ampo sa dayag ug sa tago ug paghikutar sa tanan nga mga katungdanan sa banay” (D&P 20:46–47).

Mahimong matingala mo, sama nako dihang batan-on pa ko nga teacher ug priest, unsaon pagbuntog niadtong mga hagit. Wala gyud ko kasiguro unsaon nako sa pag-awhag sa paagi nga makadala sa pamilya paingon sa kinabuhing dayon nga dili makapasilo o morag makasaway. Nakat-unan

nako nga ang bugtong pag-awhag nga makapausab sa kasingkasing nagingan sa Espiritu Santo. Kasagaran mahitabo kana kon mopamatuod kita bahin sa Manluluwas, kinsa mao ang hingpit nga sakop sa pamilya kaniadto ug karon. Samtang nagtutok kita sa atong gugma alang Kaniya, ang panag-uyon ug kalinaw molambo diha sa mga panimalay nga atong bisitahan. Ang Espiritu Santo motabang nato diha sa atong pagserbisyo sa mga pamilya.

Ang batan-ong naghupot sa priesthood mahimo nga, sa paagi sa iyang pag-ampo, pagpamulong, ug pag-awhag sa mga sakop sa pamilya, makadala sa impluwensya ug ehemplo sa Manluluwas ngadto sa ilang hunahuna ug kasingkasing.

Usa ka maalamong lider sa priesthood mipakita nako nga iya kanang nasabtan. Gihangyo niya ang batan-on nakong anak nga lalaki nga mangulo sa home teaching nga pagbisita. Miingon siya nga ang pamilya mahimong mosu-pak sa iyang mga pag-awhag, apan naghunahuna siya nga ang yanong pagtudlo ug pagpamatuod sa usa ka batang lalaki mas makatandog sa ilang nagmagahi nga kasingkasing.

Unsa may mabuhar sa batan-ong elder aron makatabang sa pagmugna og mahangturong mga pamilya? Mahimong hapit na siya moadto sa mission field. Makaampo siya sa tibuok niyang kasingkasing nga siya makapangita, makatudlo, ug makabunyang og mga pamilya. Nahinumdom pa gihapon ko sa usa ka gwapo nga batan-on uban sa iyang matahum nga asawa ug sa ilang duha ka gagmayng anak nga babaye nga naglingkod uban nako ug sa akong misyonaryo nga kompanyon usa ka adlaw. Ang Espiritu Santo miabut ug mipamatuod ngadto nila nga ang ebanghelyo ni Jesukristo napahiuli. Mituo sila gani mihangyo pa sila kon makahatag ba mi og panalangin sa ilang duha ka gagmayng anak nga babaye sama sa ilang nakita nga gibuhar sa usa sa among sakrament miting. Duna na silay tinguha nga mapanalanginan ang ilang mga anak, apan wala pa sila makasabut nga ang tinuod nga mga panalangin mahimo

lamang posible diha sa mga templo sa Dios human sila makahimo og mga pakigsaad.

Mibati lang gihapon ko og kasakit nga maghunahuna nianang magtiayon ug niadtong mga batang babaye, nga karon tigulang na siguro, nga walay saad sa usa ka mahangturong pamilya. Ang ilang mga ginikanan dunay gamayng panabut sa mga panalangin nga mahatag ngadto nila. Ang akong panghinaut nga sila sa bisan unsang paagi, nga sa laing dapit makabaton gihapon og oportunidad nga makwalipikado nga mahimong mahangturong pamilya.

Ang ubang mga elder nga moadto sa mission field makabaton og mas malipayong kasinatian sama sa akong anak nga lalaki. Siya ug ang iyang kompanyon nakakita og usa ka biyuda nga dunay 11 ka mga anak nga nagpuyo sa kalisud. Gusto niya nga mabaturan nila unsay gusto ninyo—makabaton og mahangturong pamilya. Sa akong anak nga lalaki, morag imposible o medyo dili mahitabo nianang panahona.

Mibisita ko nianang gamayng siyudad nga katuigan human nabunyagan sa akong anak kanang biyuda, ug gidapit ko niya nga mahimamat

ang iyang pamilya. Kinahanglan kong maghulat kay sagad sa iyang mga anak, kuyog sa daghan niyang mga apo, gikan pa sa pipila ka lain-laing mga chapel sa dapit. Usa ka anak nga lalaki matinud-anong nagserbisyo sa bishopric, daghan sa iyang mga anak napanalanginan pinaagi sa mga pakigsaad, ug na-sealed diha sa usa ka mahangturong pamilya. Sa pagbiya nako niining minahal nga sister, gibutang niya ang iyang kamot sa akong hawak (mubo siya kaayo, mao nga hapit siya dili makaabut sa akong hawak) ug miingon, “Palihug, sultihi si Mateo nga mobalik sa dili pa ko mamatay.” Nahatagan siya, tungod niadtong matinud-anong mga elder, sa kalipay nga magpaabut sa labing mahinungdanon sa tanang mga gasa sa Dios.

Dunay mga butang nga kinahanglan gayud nga buhaton sa usa ka elder, sa pagbalik niya gikan sa iyang misyon, aron mahimong magmatinoron sa iyang pasalig nga magtinguha og kinabuhing dayon alang sa iyang kaugalingon ug alang niadtong iyang gihigugma. Walay labaw pa ka importante nga pasalig niining kinabuhia o sa kahangturan kay sa kaminyoon. Nakadungog na kamo og maalamong tambag nga iprayoridad ang plano sa

kaminyoon sa sayong bahin sa mga plano inighuman og misyon. Ang matinud-anong sulugoon sa priesthood mobuhat niana sa maalamong paagi.

Sa pagkonsiderar sa kaminyoon, Iyang gisiguro nga siya nagpili sa mahimong ginikanan sa iyang anak ug sa ilang panulundon nga ilang maangkon. Mohimo siya sa pagpili diha sa tinuoray nga pagpangita ug mainampuong paghunahuna. Siguraduhon niya nga ang tawo nga iyang minyoan dunay pareha niya og mga sumbanan alang sa usa ka pamilya, ang iyang mga konbiksyon bahin sa katuyoan sa Ginoo alang sa kaminyoon, ug nga siya usa ka tawo nga andam niyang isalig ang kalipay sa iyang mga anak.

Si Presidente N. Eldon Tanner mihatag niining maalamong tambag: “Ang mga ginikanan nga kinahanglan ninyong tauron labaw pa kay ni bisan kinsa mao ang mga ginikanan sa inyong umaabut nga mga anak. Kadtong mga anak dunay katungod sa labing maayo nga mga ginikanan nga posible ninyong mahatag nila—limpyo nga mga ginikanan.”³ Ang kaputli mao ang inyong panalipod ug ang panalipod sa inyong mga anak. Kinahanglan ninyong ihatag kana nga panalangin.

Karon, dunay ubang mga bana ug mga amahan nga naminaw karong gabhiona. Unsa may inyong buhaton? Ang akong panghinaut mao nga ang inyong tinguha milambo sa paghimo og kausaban nga gikinahanglan alang ninyo ug sa inyong pamilya aron makapuyo sa celestial nga gingharian sa umaabut nga adlaw. Isip amahan nga naghupot sa priesthood, uban sa inyong asawa diha sa inyong kiliran, matandog ninyo ang kasingkasing sa matag sakop sa pamilya aron maawhag sila nga magpaabut nianang adlaw. Motambong kamo sa inyong mga sakrament miting uban sa inyong pamilya, magpahigayon mo og mga miting sa pamilya diin ang Espiritu Santo gidapit, mag-ampo mo uban sa inyong asawa ug pamilya, ug moandam sa inyong kaugalingon nga modala sa inyong pamilya ngadto sa templo. Magpadayon mo uban nila diha sa dalan paingon sa panimalay sa mahangturong pamilya.

Tagdon ninyo ang inyong asawa ug mga anak sa paagi sa pagtagad sa Langitnong Amahan ninyo. Sundon ninyo ang ehemplo ug direksyon sa Manluluwas sa paggiya sa inyong pamilya diha sa Iyang paagi.

“Walay gahum o impluwensya nga makahimo o angay gayud nga magpadayon pinaagi sa hiyas sa pagkapari, gawas lamang sa pagdani, sa pagkama-inantuson, sa kalumo ug kaaghup, ug sa tiunay nga paghigugma;

“Pinaagi sa pagkamabination, ug putli nga kahibalo, diin makapadugang sa hilabihan sa kalag nga walay pagpakaaron-ingnon, ug walay pagpanglimbong—

“Pagpanton sa tukma nga panahon uban ang tuman nga kahigpit, kon gidasig sa Espiritu Santo; ug dayon mopakita pagkahuman og dugang nga paghigugma ngadto kaniya kinsa inyong gipanton, basin pa unya siya moisip kanimo nga iyang kaaway” (D&P 121:41–43).

Gisultihan sa Ginoo ang mga amahan nga naghupot sa priesthood kon unsa nga matang sa mga bana kinahanglan silang mahimo. Miingon Siya, “Higugmaa ang inyong asawa sa inyong tibuok nga kasingkasing, ug unong ngadto kaniya ug wala nay lain” (D&P 42:22). Sa dihang namulong ang Ginoo sa bana ug asawa, Siya mimando, “Dili kamo . . . manapaw, . . . ni

magbuhat sa bisan unsa nga butang nga sama niini” (D&P 59:6).

Alang sa kabatan-onan, gitakda sa Ginoo ang sumbanan. “Mga anak, magmasinugtanon kamo sa inyong mga ginikanan sa tanang mga butang: kay kini makapahimuot sa Ginoo” (Mga Taga-Colosas 3:20) ug “taturon [ninyo] ang [inyong] amahan ug inahan” (Exodo 20:12).

Sa dihang namulong ang Ginoo sa tanan diha sa pamilya, ang Iyang tambag mao ang paghigugma ug pagsuporta sa usag usa.

Kita Iyang gihangyo nga “maningkamot sa paghingpit sa kinabuhi sa matag . . . sakop” sa pamilya, sa “paglig-on sa maluyahon; moluwas [sa] nahisala-ag nga [usa] ka minahal, ug magmaya sa ilang nabag-o nga espirituhanong kalig-on.”⁴

Ang Ginoo mihangyo usab nga buhaton nato ang tanan kutob sa atong mahimo sa pagtabang sa nangamatay natong katigulangan nga atong makauban didto sa atong mahangtulong panimalay.

Ang high priests group leader nga makugihong nagtrabaho sa pagtabang sa mga tawo nga makit-an ang ilang katigulangan ug sa pagdala sa mga pangalan ngadto sa templo nagluwas niadtong nangamatay na. Dunay mga pagpasalamat sa sunod nga kinabuhi ngadto niadtong mga high priest, ug niadtong nagtanyag sa mga ordinansa,

kay wala nila kalimti ang ilang pamilya nga naghulat didto sa kalibutan sa mga espiritu.

Miingon ang mga propeta: “Ang labing importante nga trabaho sa Ginoo nga inyo gayung mabuhat anaa sa sulod sa inyong kaugalingong mga panimalay.” Ang Home Teaching, buhat sa bishopric, ug uban pang mga katungdanan sa Simbahan importante ang tanan, apan ang labing importante nga buhat anaa sa sulod sa inyong kaugalingong mga panimalay.”⁵

Sa inyong panimalay, ug sa inyong priesthood nga pagserbisyo, ang labing bililhong butang anaa sa ginagmayng binuhatan nga makatabang nato ug niadtong atong gihigugma nga magtrabaho paingon sa kinabuhing dayon. Kadtong mga binuhatan morag gamay ra niining kinabuhia, apan makahatag kini og walay katapusang mga panalangin sa kahangturan.

Kon matinud-anon kita sa atong pagserbisyo sa pagtabang sa mga anak sa Langitnong Amahan nga makapauli ngadto Kaniya, makwalipikado kita alang sa pagtimbaya nga ganahan kaayo natong tanan nga madungog kon mahuman na kita sa atong pangalagad dinhi sa yuta. Kini ang mga pulong: “Maayong pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon: sa diyutay kasaligan ka diay, sa daghan pagapiyalan ko ikaw: dumuyog ka sa kalipay sa imong agalon” (Mateo 25:21).

Lakip niadtong “daghan” mao ang saad nga makabaton og walay katapusang kaliwatan. Ang akong pag-ampo mao nga kitang tanan makwalipikado ug motabang sa uban nga makwalipikado alang nianang langitnong panalangin didto sa panimalay sa atong Amahan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 161.
2. Bruce R. McConkie, sa Conference Report, Abr. 1970, 26.
3. N. Eldon Tanner, *Church News* Abr. 19, 1969, 2.
4. Bruce R. McConkie, sa Conference Report, Abr. 1970, 27.
5. Harold B. Lee, *Decisions for Successful Living* (1973), 248–49.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Usa ka Sagradong Responsibilidad

Kining bililhong gasa sa gahum sa priesthood nagdala dili lamang sa balaang mga responsibilidad apan sa espesyal usab nga mga panalangin alang sa atong kaugalingon ug sa uban.

Akong minahal nga mga kaigsoonan, nag-ampo ko nga ang Espiritu mogiya sa akong pakigpulong karong gabhiona. Dunay komon nga butang nga nagsumpay kanato. Gisaligan kita nga maghupot sa priesthood sa Dios ug molihok pinaagi sa Iyang pangalan. Kita ang nakadawat sa usa ka sagradong responsibilidad. Dako kaayo ang gilauman gikan kanato.

Atong mabasa sa Doktrina ug mga Pakigsaad, seksyon 121, bersikulo 36,

“Ang katungod sa pagkapari dili mabulag gikan sa mga gahum sa langit.” Pagkatalagsaon nga gasa nga gihatag kanato. Ato ang responsibilidad nga bantayan ug panalipdan kana nga priesthood ug mahimong takus sa tanang mahimayaong panalangin nga giandam sa atong Langitnong Amanhan alang kanato—ug alang sa uban pinaagi kanato.

Bisan asa kamo moadto, ang inyong priesthood magauban kaninyo. Nagbarug ba kamo sa balaang mga dapit? Sa dili pa ninyo ibutang sa peligro ang inyong kaugalingon ug ang inyong priesthood pinaagi sa pag-adto sa mga dapit o sa pag-apil sa mga kalihokan nga dili makaayo kaninyo o nianang priesthood, hunong aron hunahunaon ang mga sangputanan. Hinumdumi kon si kinsa kamo ug unsay gilauman sa Dios kon unsa kamo sa umaabut. Kamo anak sa pakigsaad. Kamo bantugan nga lalaki. Kamo anak sa Dios.

Kining bililhong gasa sa gahum sa priesthood nagdala dili lamang sa balaang mga responsibilidad apan sa espesyal usab nga mga panalangin alang sa atong kaugalingon ug sa uban.

Hinaut nga kita, bisan asa pa kita nga dapit, mahimong kanunayng takus nga mosangpit niining gahum, kay wala gayud kita masayud kon kanus-a moabut ang atong panginahanglan ug oportunidad sa pagbuhat sa ingon.

Atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, ang usa nako ka higala nagserbisyo didto sa Habagatang Pasipiko sa dihang gipahagsa ang iyang eroplano didto sa kadagatan. Siya ug ang ubang mga sakop sa crew malampusong nag-parachute gikan sa nasunog nga eroplano, mipaburot sa ilang mga life raft, ug nagpabilin niadtong mga raft sulod sa tulo ka adlaw.

Sa ikatulong adlaw nakakita sila sa unsay ilang nahibaloan nga usa ka sakayan nga pang-rescue. Gilabyan ra sila niini. Pagkasunod buntag gilabyan na usab sila niini. Hinay-hinay na sila nga nawad-an og paglaum samtang ilang naamguhan nga kini ang katapusang adlaw nga ang sakayan nga pang-rescue naa sa dapit.

Dayon ang Balaang Espiritu misulti sa akong higala: “Duna kay priesthood. Mando-i ang mga rescuer nga kuhaon mo.”

Iyang gibuhat sumala sa giaghat: “Sa pangalan ni Jesukristo ug pinaagi sa gahum sa priesthood, balik ug kuhaa mi.”

Sulod sa pipila ka minutos ang sakayan diha na sa kilid nila, mitabang nila nga makasakay. Usa ka matinud-anon ug takus nga naghupot sa priesthood, sa iyang lisud kaayo nga kahimtang, migamit niana nga priesthood, mipanalangin sa iyang kinabuhi ug sa kinabuhi sa uban.

Hinaut nga modesisyon kita, dinhi ug karon, nga kanunayng mangandam alang sa atong panahon sa panginahanglan, atong panahon sa pagserbisyo, atong panahon sa panalangin.

Sa pagtapos nato karon niining kinatibuk-ang miting sa priesthood, ako moingon kaninyo nga kamo “usa ka kaliwatan nga pinili, ang kahugpungan sa mga harianong sacerdote” (1 Pedro 2:9). Unta mahimo kitang takus niining balaanong pasidungog, akong giampo sa pangalan ni Jesukristo, ang atong Manluluwas, amen. ■

Ni Presidente Thomas S. Monson

Mga Pagpili

Hinaut nga pilion nato ang mas lisud nga sakto, kay sa mas sayon nga sayop.”

Mga kaigsoonan, sa dili pa nako sugdan ang akong pormal nga mensahe karon, gusto nakong ipahibalo ang upat ka bag-ong mga templo nga, sa umaabut nga mga bulan ug tuig, tukuron sa mosunod nga mga dapit: Quito, Ecuador; Harare, Zimbabwe; Belém, Brazil; ug ikaduhang templo sa Lima, Peru.

Sa dihang nahimo kong sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles niadtong 1963, dunay 12 ka mga templo nga gigamit sa tibuok Simbahan. Sa gipahinngod nga Provo City Center Temple duha ka semana na ang milabay, karon duna nay 150 ka templo nga gigamit sa tibuok kalibutan. Mapasalamaton kaayo kita sa mga panalangin nga atong madawat niining balaan nga mga balay.

Karon, mga kaigsoonan, gusto nakong ipadayag ang akong pasalamat sa oportunidad sa pagpakigbahin og pipila ka hunahuna uban ninyo niining buntaga.

Naghunahuna ko bag-ohay lang kalabut sa mga pagpili. Ginaingon nga ang ganghaan sa kasaysayan mabukas pinaagi sa gagmay nga bisagra, ug mao usab ang mga kinabuhi sa katawhan. Ang mga pagpili nga atong himoon maoy modeterminar sa atong kapalaran.

Sa dihang mibiya kita sa kalibutan sa espiritu ug mianhi sa pagkamortal, gidala nato ang gasa sa kabubut-on. Ang atong tumong mao ang pag-angkon og celestial nga himaya, ug sa mga pagpili nga atong himoon, sa dakong bahin, modeterminar kon makab-ot ba nato o dili ang atong tumong.

Kadaghanan kaninyo sinati ni Alice sa classic nga nobela ni Lewis Carroll ang *Alice’s Adventures in Wonderland*. Kahinumduman nga miabut siya sa kinasang-an nga nag-atubang og duha ka dalan, nga managlahi ang mga

direksyon. Samtang namalandong siya asa moagi, giduol siya sa Cheshire cat, nga gipangutana ni Alice, “Hain nga dalan ang akong subayon?”

Ang iring mitubag, “Depende kana kon asa ka gustong mopaingon. Kon wala ka makahibalo asa ka paingon, dili na importante unsa nga dalan ang imong subayon.”¹

Dili pareha ni Alice, nasayud kita asa paingon, ug importante *asa* kita paingon, kay ang dalan nga atong subayon niini nga kinabuhi mopaingon sa atong destinasyon sa sunod nga kinabuhi.

Hinaut nga mopili kita sa pagpalambo og dako ug gamhanan nga pagtuo nga mao ang atong labing epektibo nga depensa batok sa mga plano sa kaaway—ang tinuod nga pagtuo, matang sa pagtuo nga mopaluyo nato ug mopadako sa atong tinguha sa pagpili og matarung. Kon wala ang maong pagtuo, kita walay padulngan. Uban niini, makab-ot nato ang atong mga tumong.

Bisan og importante nga kita mopili sa malaamong paagi, dunay mga higayon nga kita makahimo og dili maayong mga pagpili. Ang gasa sa paghinulsol, nga gihatag sa atong Manluluwas, makahatag nato og higayon sa pagkorihir sa atong kahimtang, aron kita mobalik sa dalan nga modala nato ngadto sa celestial nga himaya nga atong gitinguha.

Hinaut nga magpadayon ang atong kaisug sa pagsupak sa kadaghanan sa kalibutan. Hinaut nga pilion nato ang mas lisud nga sakto, kay sa mas sayon nga sayop.”

Sa atong pagpamalandong sa mga desisyon nga atong himoon sa atong kinabuhi kada adlaw—bisan sa paghimo niini nga pagpili o niana nga pagpili—kon mopili kita ni Kristo, nakahimo kita og sakto nga pagpili.

Hinaut nga mao unta kini mao ang akong kinasingkasing ug mapainubsanon nga pag-ampo pinaagi sa pagnalan ni Jesukristo, atong Ginoo ug Manluluwas, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gikulto gikan ni Lewis Carroll, *Alice’s Adventures in Wonderland* (1898), 89.

Ni Bonnie L. Oscarson
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Mituo ba Ako?

Kon tinuod kining mga butanga, nan anaa kanato ang labing mahinungdanong mensahe sa paglaum ug tabang nga sukad nahibaloan sa kalibutan.

Niadtong Marso 30, usa pa ka tuig ang milabay, ang dos anyos nga si Ethan Carnesecca, sa American Fork, Utah, na-admit sa ospital tungod sa pulmonya ug tubig sa iyang бага. Paglabay sa duha ka adlaw, migrabe ang iyang kondisyon nga kinahanglan siyang isakay sa helikopter ngadto sa Primary Children's Hospital sa Siyudad sa Salt Lake. Ang nabalaka niyang mama si Michele, gitugutang mosakay sa atubangan aron kuyugan ang iyang anak. Gihatagan siya og headset aron makaistorya niya ang uban nga naa sa helikopter. Madungog niya ang mga tigtambal nga mitabang sa masakiton niyang anak, ug kay siya usa usab ka nurse sa mga bata, nasabtan kaayo ni Michele nga naglisud na gyud si Ethan.

Niining kritikal nga panahon, nabantayan ni Michele nga naglupad sila direkta gayud sa ibabaw sa Draper Utah Temple. Gikan sa kahanginan, gitan-aw niya ang walog ug nakita usab ang Jordan River Temple, ang Oquirrh Mountain Temple, ug bisan ang Salt Lake Temple nga naa sa layo. Dunay misulod sa iyang hunahuna: “Mituo ka ba niini o wala?”

Misulti siya bahin niini nga kasinatian:

“Akong nakat-unan sa Primary ug sa Young Women ang mahitungod sa mga panalangin sa templo ug [nga] ang mga ‘pamilya magkauban sa hangtud’. Gipaambit nako ang mensahe bahin sa pamilya ngadto sa maayong mga tawo sa Mexico sa akong pagmisyon. Na-sealed ko sa mahangturon nakong kompanyon alang niini nga panahon ug sa tanang kahangturan sulod sa templo. Gitudlo nako ang mga lek-syon bahin sa pamilya isip lider sa Young Women, ug gipaambit nako ang mga istorya bahin sa mga pamilya

nga magkauban sa hangtud ngadto sa akong mga anak atol sa family home evening. NAHIBALO KO niini, apan AKO BA MITUO niini? Dali nga miabut ang tubag dihang mitumaw sa akong ulo ang pangutana: ang Espiritu mikumpirmar ngadto sa akong kasing-kasing ug hunahuna sa tubag nga daan na nakong nahibaloan—mituo GAYUD AKO niini!

“Nianang gutloa akong gibu-bu ang akong kasingkasing sa pag-ampo ngadto sa akong Langitnong Amahan, nagpasalamat Kaniya sa akong kahibalo ug pagtuo nga ang mga pamilya sa tinuod magkauban sa hangtud. Gipasalamatan nako Siya tungod sa Iyang Anak, si Jesukristo, nga naghimo niining tanan nga posible. Gipasalamatan nako Siya tungod sa akong anak, ug gipahibalo ang akong Langitnong Amahan nga kon kinahanglan na Niyang dad-on ang akong gamayng si Ethan sa Iyang langitnong panimalay, OK ra. Hingpit ang akong pagsalig sa akong Langitnong Amahan, ug nasayud ko nga makita nako si Ethan pag-usab. Nagpasalamat kaayo ko nga sa gutlo nga malisud, anaa kanako ang kahibalo UG ang pagtuo nga ang ebanghelyo tinuod. Duna koy kalinaw.”¹

Si Ethan didto sa ospital sulod sa daghang semana, gihatagan og eksperimentong pag-atiman nga medikal. Ang mga pag-ampo, puasa, ug hugot nga pagtuo sa mga minahal, inubanan niana nga pag-atiman, nagtugot nga makagawas

siya sa ospital ug makauli aron ikauban ang iyang pamilya. Himsog siya ug maayo na karon.

Kining makahuluganon nga gutlo para ni Michele mikumpirmar kaniya nga ang natudlo kaniya sa tibuok niyang kinabuhi dili lang mga pulong lamang; tinuod kini.

Kita ba usahay naanad na lang sa mga panalangin nga gihatag kanato isip mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga kita napakyas sa hingpit nga pagsabut sa milagro ug kahalangdon sa pagkadisipulo sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo? Kita ba mibati nga sad-an sa pagkadili mapasalamaton bahin sa talagsaong gasa nga ikahatag sa atoa niining kinabuhia? Ang Manluluwas Mismo mitudlo, “Ug, kon ikaw maghupot sa akong mga sugo ug molahutay ngadto sa katapusan ikaw makaangkon og kinabuhi nga dayon, diin nga gasa mao ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios.”²

Mituo kita nga kini nga Simbahan mas labaw pa kay sa maayo lamang nga dapit nga adtoan matag Dominggo ug magkat-on unsaon nga mahimong maayong tawo. Mas labaw pa kini kay sa nindot nga social club sa Kristiyanismo diin mahimo kitang makig-uban sa mga tawo nga maayo og dungog. Dili lamang kini talagsaong hut-ong sa mga ideya nga ikatudlo sa mga ginikanan ngadto sa ilang mga anak diha sa balay aron mamahimo silang responsable, maayong mga tawo. Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw siguradong mas labaw pa kay sa niining tanan.

Hunahunaa sa makadiyot ang dagko kaayo natong gipangangkon isip usa ka relihiyon. Nagtuo kita nga ang sama nga Simbahan ni Jesukristo nga giestablisar samtang dinhi siya sa yuta gipahiuli makausa pa pinaagi sa usa ka propeta nga gitawag sa Dios sa atong panahon ug nga ang atong mga lider naggunit og sama nga gahum ug awtoridad sa paglihok diha sa ngalan sa Dios sama sa gihuptan sa karaang mga Apostoles. Gitawag kini og priesthood sa Dios. Atong gipangangkon nga pinaagi niining gipahiuli nga awtoridad,

makadawat kita sa makaluwas nga mga ordinansa, sama sa bunyag, ug matagamtam ang makaputli ug makalunsay nga gasa sa Espiritu Santo aron atong ikauban sa tanang panahon. Aduna kitay mga apostoles ug mga propeta nga naggiya ug nagdumala niini nga Simbahan pinaagi sa mga yawe sa priesthood, ug nagtuo kita nga ang Dios makigsulti sa Iyang mga anak pinaagi niining mga propeta.

Mituo sab kita nga kini nga gahum sa priesthood naghimong posible sa paghimo og mga pakigsaad ug pagdawat sa mga ordinansa diha sa balaang mga templo nga ugma damlag makahimo nato nga makabalik sa presensya sa Dios ug magpuyo uban Kaniya sa hangtud. Ato usab nga gipangangkon nga, pinaagi niini nga gahum, ang mga pamilya mabugkos alang sa kahangturan kon ang magtiayon mosulod sa bag-o ug walay katapusang pakigsaad sa kaminyoon sulod sa sagradong mga bilding nga atong gituohan nga literal nga mga balay sa Dios. Mituo kita nga atong madawat kining makaluwas nga mga ordinansa dili lamang sa atong kaugalingon apan usab sa atong mga katigulangan kinsa mipuyo dinhi sa yuta nga walay kahigayunan nga makapili niining mahinungdanong makaluwas nga mga ordinansa. Mituo kita nga makapahigayon kita og mga ordinansa alang sa atong mga katigulangan pinaagi sa proxy sa sulod niining sama nga balaang mga templo.

Mituo kita nga, pinaagi sa propeta ug sa gahum sa Dios, nakadawat kita og dugang nga mga kasulatan, nagdugang sa pagpamatuod diha sa Biblia nga nagdeklarar nga si Jesukristo ang Manluluwas sa kalibutan.

Atong gipangangkon nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao ang gingharian sa Dios ug mao lang ang tinuod nga Simbahan sa yuta. Gitawag kini nga Simbahan ni Jesukristo tungod kay Siya ang nagbarug nga pangulo; Iya kini nga Simbahan, ug kining tanan posible tungod sa Iyang maulaon nga sakripisyo.

Mituo kita nga kining makita nga mga ilhanan dili makita sa laing dapit o

organisasyon dinhi sa kalibutan. Bisan unsa ka maayo ug sinsero ang ubang mga relihiyon, wala kanila ang awtoridad sa paghatag sa mga ordinansa sa kaluwasan nga anaa sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Aduna kitay kahibalo bahin niining mga butanga, apan *mituo ba kita niini?* Kon tinuod kining mga butanga, nan anaa kanato ang labing mahinungdanong mensahe sa paglaum ug tabang nga sukad nahibaloan sa kalibutan. Ang pagtuo niini usa ka butang nga dunay mahangturong importansya ngari kanato ug sa atong mga minahal.

Aron motuo, gikinahanglan nato nga hangupon ang ebanghelyo gikan sa atong hunahuna hangtud sa atong kasingkasing! Mahimo nga basta na lang kita mosunod sa ebanghelyo tungod kay gilauman kini o tungod kay kultura kini diin kita nagdako o tungod kay nabatasan na kini. Tingali ang uban wala makasinati sa gibati sa mga katawhan ni Haring Benjamin human sa maawhagon niya nga sermon: “Ug silang tanan misinggit sa usa ka tingog, nag-ingon: Oo, kami mituo sa tanan nga mga pulong diin ikaw namulong ngari kanamo; ug usab, kami nasayud sa ilang pagkatinuod ug kamatuoran, tungod kay ang Espiritu sa Ginoong Makagagahum, nakahimo og dako nga kausaban dinhi kanamo, o dinhi sa among mga kasingkasing, nga kami wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay.”³

Tanan kita kinahanglang magtinguha nga mausab ang atong mga kasingkasing ug kinaiyahan aron dili na kita magtinguha sa pagsunod sa mga pamaagi sa kalibutan apan sa pagpahimuot sa Dios. Ang tinuod nga pagkakabig usa ka proseso nga mahitabo sulod sa panahon ug maglakip sa pagkaandam nga mogamit sa hugot nga pagtuo. Moabut kini kon kita magsiksik sa mga kasulatan imbis sa internet. Moabut kini kon kita magmasulundon sa mga sugo sa Dios. Ang pagkakabig moabut kon serbisyuhan nato ang mga tawo sa atong palibut. Moabut kini pinaagi sa tinuorayng pag-ampo, kanunayng pagtambong sa templo, ug matinud-anong

pagtuman sa hinatag sa Dios nga mga responsibilidad. Nagkinahanglan kini sa padayon ug inadlawng paningkamot.

Kanunay ako nga pangutan-on, “Unsa ang pinakadakong hagit nga giatubang sa atong mga batan-on karon?” Motubag ko nga nagtuo ko nga kini mao ang anaa kanunay nga impluwensya sa “dako ug lapad nga gambalay” diha sa ilang mga kinabuhi.⁴ Kon ang Basahon ni Mormon gisulat nga para gayud sa atong panahon, nan siguradong dili nato angayang ibaliwala ang kaimportante sa mga mensahe para natong tanan sa panan-awon ni Lehi sa kahoy sa kinabuhi ug sa epekto niadtong nanagtulisok sa ilang mga tudlo ug nagbugal-bugal gikan sa dako ug lapad nga bilding.

Ang nakasubo gayud kanako mao ang deskripsyon niadtong mga tawo

nga nakasugod na sa dalan latas sa gabon sa kangitngit sa higpit ug pig-ot nga agianan, migunit sa gunitanan nga puthaw, miabut sa ilang tumong, ug nagsugod sa pagtilaw sa putli ug lamian nga bunga sa kahoy sa kinabuhi. Dayon nag-ingon ang kasulatan nga kadtong mga tawo nga ang matang sa panaput hilabihan kaanindot nga naa sa dako ug lapad nga bilding “ingon og nagbiay-biay ug nagtulisok sa ilang mga tudlo paingon ngadto kanila kinsa miabut ug mikaon sa bunga.

“Ug *human sila makatilaw sa bunga* sila nangaulaw, tungod niadtong nagbugal-bugal kanila; ug sila nangahulog ngadto sa gidili nga mga dalan ug nangawala.”⁵

Kini nga mga bersikulo naghulagway kanato kinsa nakadawat na

sa ebanghelyo ni Jesukristo sa atong kinabuhi. Natawo man kita dinhi o nanglimbasug sa atong dalan lahus sa gabon sa kangitngit aron makaplagan kini, nakatilaw kita sa bunga niini, nga “labing bililhon ug labing madanihon”⁶ ug dunay potensyal sa paghatag kanato og kinabuhing dayon, “ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios.” Gikinahanglan lamang nato ang kanunayng pagbusog ug dili maminaw niadtong mamugal-bugal sa atong gituohan ug niadtong malipay nga ang uban magduha-duha o niadtong mangita og sayop sa mga lider ug doktrina sa Simbahan. Pagpili kini nga atong gihimo sa matag adlaw—mopili sa pagtuo batok sa pagduha-duha. Si Elder M. Russell Ballard miawhag nato nga “pabilin sa sakayan, gamita ang inyong mga life jacket, ug manggunit gamit ang duha ka kamot.”⁷

Isip mga miyembro sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo, ania na kita sa sakayan. Dili na kita moadto pa sa pagpangita pinaagi sa mga pilosopiya sa kalibutan alang sa kamatuoran nga mohatag kanato og kahupayan, tabang, ug direksyon aron dad-on kita nga luwas latas sa mga pagsulay sa kinabuhi—aduna na kita niini! Sama sa mama ni Ethan nga misusi sa dugay na niyang gihuptan nga mga tinuohan ug mipahayag sa dakong pagsalig sa gutlo sa kapait, “Mituo ko niini,” busa kita usab!

Mohatag ko sa akong pagsaksi nga ang atong pagkamiyembro sa gingharian sa Ginoo usa ka gasa nga dili masukod ang kabililhon. Mopamatuod ko nga ang mga panalangin ug kalinaw nga giandam sa Ginoo alang niadtong magmasulundon ug magmatinud-anon molabaw sa bisan unsang hunahuna nga masabtan sa tawo. Akong ibilin kini nga pagpamatuod diha kaninyo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Entry sa personal journal nga gipaambit ni Bonnie L. Oscarson.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.
3. Mosiah 5:2.
4. 1 Nephi 8:26.
5. 1 Nephi 8:27–28; emphasis gidugang.
6. 1 Nephi 15:36.
7. M. Russell Ballard, “Pabilin sa Sakayan ug Manggunit,” *Liahona*, Nob. 2014, 92.

Ni Bishop W. Christopher Waddell
Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Usa ka Sumbanan alang sa Kalinaw

Ang kalinaw nga gitinguha natong tanan nagkinahanglan sa atong paglihok—pinaagi sa pagkat-on kang Jesukristo, pinaagi sa pagpaminaw sa Iyang mga pulong, ug paglakaw uban Kaniya.

Pipila ka tuig ang milabay, ang among anak nga babaye og umagad nga lalaki gihangyo nga magtinabangay og tudlo sa klase sa Primary nga may lima ka aktibong mga batang lalaki nga kwatro anyos ang pangedaran. Ang among anak ang tigtudlo ug ang among umagad nga lalaki ang tigbadlong, naningkamot nga mamintenanila ang kakalma taliwala sa panagsang kasamok aron matudlo sa mga bata ang mga baruganan sa ebanghelyo.

Atol sa usa ka lisud kaayo nga klase, human sa daghang pagbadlong sa lihukan nga gamayng bata, gikuyugan sa among umagad ang kwatro anyos nga bata gawas sa klasrom. Dihang nakagawas na sila, ug sultihan na unta ang bata mahitungod sa iyang kinaiya ug sa panginahanglan nga pangitaon ang iyang mga ginikanan, napahunong sa bata ang among umagad sa wala pa siya kalitok og pulong, giisa ang iyang mga kamot, ug uban sa grabeng emosyon, misagbat, “Usahay—usahay—lisud lang gyud kaayo nako ang paghunahuna bahin ni Jesus!”

Niining kinabuhia, bisan unsa ka mahimayaon ang atong destinasyon ug

kaanindot sa atong panaw, tanan kita ubos sa mga pagsulay ug kasub-anan. Si Elder Joseph B. Wirthlin mitudlo: “Apan sa katapusan ang kaguol moabut sa matag usa kanato. Sa usa ka panahon o sa lain, ang matag usa kanato kinahanglan gayud makasinati og kasubo. Walay usa nga gilingkawas.”¹ “Ang Ginoo sa Iyang kaalam dili mosagang ni bisan kinsa gikan sa kasubo o kaguol.”² Hinoon, ang atong abilidad sa pagpakabuhi diha sa kalinaw, sa dako nga bahin, mag-agad kon kita naglisud ba sa paghunahuna bahin ni Jesus.

Ang kalinaw sa hunahuna, kalinaw sa konsensya, ug kalinaw sa kasingkasing dili madeterminar pinaagi sa atong abilidad sa paglikay sa sala, kasubo, o kasakit. Bisan sa sinsero natong pangaliyupo, dili tanang bagyo motipas og agianan, dili tanang sakit maayo, ug dili nato hingpit nga masabtan ang matag doktrina, baruganan, o binuhatan nga gipangtudlo sa mga propeta, manalagna, ug tigpadayag. Bisan pa, gisaaran kita og kalinaw—sinumpayan og kondisyon.

Sa Ebanghelyo ni Juan, mitudlo ang Manluluwas nga bisan sa kalisdanan

sa kinabuhi, mahimo kitang magma-lipayon, makalaum, ug dili kita kinahanglang mahadlok, kay Siya miingon, “*Dinhi kanako* makabaton kamog kalinaw.”³ Ang hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug ang Iyang maulaon nga sakripisyo mao, ug hangtud sa hangtud, ang unang baruganan sa ebanghelyo ug ang pundasyon diin ang atong gilauman nga “kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon diha sa kalibutan nga umaabut” pagatukuron.⁴

Sa atong pagpangita og kalinaw bisan sa inadlawng mga hagit sa kinabuhi, gihatagan kita og yanong sumbanan aron ang atong hunahuna matutok ngadto sa Manluluwas, kinsa miingon: “Pagkat-on kanako, ug paminaw sa akong mga pulong; lakaw diha sa kaaghub sa akong Espiritu, ug ikaw makabaton og kalinaw ngari kanako. Ako si Jesukristo.”⁵

Magkat-on, maminaw, ug molakaw—tulo ka lakang nga adunay saad.

Unang Lakang: “Pagkat-on Kanako”

Sa Isaias atong mabasa, “Ug ang daghang mga katawohan mangadto ug manag-ingon: Umari kamo, ug manungas kita sa bukid sa Ginoo, ngadto sa balay sa Dios ni Jacob; ug kita pagatudloan niya sa iyang mga dalan.”⁶

Sa nagkadaghan nga templo sa kalibutan, magkat-on kita kang Jesukristo ug sa Iyang tahas sa plano sa Amahan isip Tiglalang sa kalibutan, isip atong Manluluwas ug Manunubos, ug isip tinubdan sa atong kalinaw.

Si Presidente Thomas S. Monson mitudlo: “Ang kalibutan mahagiton ug malisud nga dapit nga puy-an. . . . Samtang kamo ug ako moadto sa balaan nga mga balay sa Dios, samtang kita mahinumdom sa mga pakigsaad nga atong gihimo sa sulod, mas makaagwanta kita sa mga pagsulay ug mas makabuntog sa matag tintasyon. Niining sagrado nga sanktuwaryo makakaplag kita og kalinaw.”⁷

Sa usa ka assignment sa stake conference pipila ka tuig ang milabay samtang nagserbisyo sa South America, nakahimamat ko og magtiayon nga nagbangutan sa bag-o lang pagkamatay sa ilang masuso nga anak.

Atol kadto sa interbyu panahon sa komperensya nga una nakong nahimamat si Brother Tumiri ug nahibalo bahin niini. Samtang nag-istorya mi, iyang gipakigbahin nga dili lang kay nasubo kaayo siya sa pagkamatay sa iyang anak, apan nahugno usab siya sa hunahuna nga dili na siya makakita niya pag-usab. Mipasabut siya nga isip bag-o pa nga mga miyembro sa Simbahan, nakatigom sila og igong kwarta aron makaadto sa templo kausa lang, sa wala pa matawo ang ilang anak nga lalaki, diin na-sealed sila isip magtiayon ug na-sealed kanila ang ilang duha ka anak nga babaye. Iya dayong gihulagway nga nagtigum sila og kwarta aron makabalik sa templo kay wala pa nila madala ang ilang gamayng anak aron i-seal usab ngadto niya.

Nakabantay sa posibling sayop nga pagsabut, akong gipasabut nga sa tinuod iya gihapong makita ang iyang anak pag-usab, kon magpabilin siyang matinud-anon, tungod kay ang ordinansa sa pag-seal nga nagbugkos niya ug sa iyang asawa ug mga anak nga babaye igo na usab nga mabugkos siya ngadto sa iyang anak nga lalaki, kinsa natawo sa pakigsaad.

Nahingangha, nangutana siya kon tinuod ba gayud kini, ug sa dihang akong gikumpirmar nga kini tinuod, nangutana dayon siya kon andam ba kong makig-istorya sa iyang asawa nga duha ka semana nang nagbangutan sukad sa pagkamatay sa ilang anak.

Dominggo sa hapon, human sa komperensya, nakigsulti ko ni Sister Tumiri ug gipasabut usab kining mahimayaong doktrina ngadto kaniya. Uban sa presko pa nga kasakit sa pagkamatay, apan karon uban sa sidlak sa paglaum, nagluha siyang nangutana, “Masapwang ba gyud nako og balik ang akong gamayng anak? Ako ba gyud siya sa hangtud?” Gipaniguro nako kaniya nga kon tumanon niya ang iyang mga pakigsaad, ang gahum sa pag-seal nga anaa sulod sa templo, moepeкто tungod sa awtoridad ni Jesukristo, magtugot gayud nga ikauban niya ang iyang anak pag-usab ug masapwang sa iyang mga bukton.

Si Sister Tumiri, bisan sa kasakit sa pagkamatay sa iyang anak, mibiya sa among miting nga may luha sa pasalamat ug napuno sa kalinaw tungod sa sagradong mga ordinansa sa templo, nga gihimong posible pinaagi sa atong Manluluwas ug Manunubos.

Sa matag tambong nato sa templo—sa tanan natong madungog, mabuhat, ug masulti; sa matag ordinansa nga atong giapilan; ug sa matag pakigsaad nga atong gihimo—naggiya kini kanato ngadto kang Jesukristo. Mobati kita og kalinaw samtang madungog nato ang Iyang mga pulong ug makakat-on gikan sa Iyang ehemplo. Si Presidente Gordon B. Hinckley mitudlo, “Adto sa balay sa Ginoo ug didto batia ang Iyang Espiritu ug pakigsultihi Siya, ug mobati kamo og kalinaw nga dili ninyo mabatyagan bisan asa.”⁸

Ikaduha nga Lakang: “Paminaw sa Akong mga Pulong”

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad atong mabasa, “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra.”⁹ Gikan sa panahon ni Adan ug tadtal sa kapanahunan hangtud sa atong kasamtangang propeta, si Thomas Spencer Monson, ang Ginoo

namulong pinaagi sa Iyang awtorisadong mga representante. Kadtong mopili nga maminaw ug mopatalinghug sa mga pulong sa Ginoo, nga gihatag pinaagi sa Iyang mga propeta, makakaplag og kasiguroan ug kalinaw.

Sa Basahon ni Mormon makakita kita og daghang ehemplo sa kaimportante sa pagsunod sa propetikanhong tambag ug pagsuporta sa propeta, lakip ang leksyon nga nakat-unan gikan sa panan-awon ni Lehi sa kahoy sa kinabuhi, nga makita sa 1 Nephi kapitulo 8. Wala pa sukad ang dako ug lapad nga bilding hilabihan kahuot o ang kasaba gikan sa abli nga mga bintana niini grabing makalingla, makabugal-bugal, ug makalibug kay sa atong panahon. Niini nga tudling atong mabasa ang duha ka pundok sa mga tawo ug ang ilang mga gibuhat agig tubag sa mga singgit nga naggikan sa bilding.

Sugod sa bersikulo 26, atong mabasa:

“Ug ako usab milibut sa akong mga mata, ug nakakita, sa pikas nga daplin sa suba nga may tubig, usa ka dako ug lapad nga gambalay [bilding]. . . .

“Ug kini napuno sa mga katawhan, . . . ug ang ilang mga kinaiya ingon og nagbiay-biay ug nagtulisok sa ilang mga tudlo paingon ngadto kanila kinsa miabut ug mikaon sa bunga.

“Ug human sila *makatilaw* sa bunga sila nangaulaw, tungod niadto nga nagbugal-bugal kanila; ug sila nanga-hulog ngadto sa gidili nga mga dalan ug nangawala.”¹⁰

Sa bersikulo 33 atong mabasa ang uban nga lahi ang gibuhay agig tubag sa pagpamiay-biay ug pamugal-bugal nga nagagikan sa bilding. Gipasabut ni Lehi nga kadtong naa sa bilding “mitulisok sa ilang tudlo nga mabiay-biayon ngari kanako ug ingon usab niadto nga *mikaon* sa bunga; apan kami wala maminaw kanila.”¹¹

Ang mahinungdanong kalainan tali niadtong mga nangaulaw, nangahulog, ug nangawala ug niadtong wala maminaw sa pamiay-biay gikan sa bilding ug misunod sa propeta makita pinaagi sa duha ka hugpong sa mga pulong: una, “human sila *makatilaw*,” ug ikaduha, “niadto nga *mikaon*.”

Ang unang grupo nakaabut na sa kahoy, misuporta sa makadiyot sa propeta, apan *mitilaw* lamang sa prutas. Pinaagi sa wala pagpadayon og kaon, ilang gitugutan ang pamiay-biay gikan sa bilding nga miimpluwensya kanila, nagpalayo kanila sa propeta ug padulong sa gidili nga mga dalan, diin nahisalaag sila.

Agig sukwahi niadtong mga nakatitilaw ug nahisalaag mao ang mga nagpadayon sa *pagkaon* sa prutas. Kini nga mga indibidwal mibaliwala sa mga kasamok gikan sa bilding, misuporta sa propeta, ug mitagamtam sa nag-uban nga kasiguroan ug kalinaw. Ang atong pasalig ngadto sa Ginoo ug sa Iyang mga sulugoon dili mahimo nga usa ka part-time nga pasalig. Kon mao, gipasagdan nato ang atong kaugalingon nga madutlan niadtong nagtinguha sa pagguba sa atong kalinaw. Kon maminaw kita sa Ginoo pinaagi sa awtorisado niyang mga sulugoon, nagbarug kita sa balaang mga dapit ug dili matarug.

Ang kaaway motanyag og lahi nga sulbad nga kon tan-awon naghatag og mga tubag apan mopalayo diay kanato gikan sa kalinaw nga atong gitinguha. Nagtanyag siya og ilusyon nga kon tan-awon katuohan kini ug sigurado apan diay sa katapusan, sama nianang dako

ug lapad nga bilding, mahagsa, moguba sa tanan nga nagtinguha og kalinaw sa sulod sa mga bongbong niini.

Ang kamatuoran makita diha sa usa ka yano nga kanta sa Primary: “Pulong sa propeta: Ang sugo sunda. *Malina-won* ug *luwas* kita.”¹²

Ikatulo nga Lakang: “Lakaw diha sa Kaaghup sa Akong Espiritu”

Bisan unsa man kalayo ang atong pagkahisalaag sa dalan, ang Man-luluwas midapit kanato sa pagbalik ug paglakaw uban Kaniya. Kini nga imbitasyon nga molakaw uban ni Jesukristo usa ka imbitasyon sa pagkuyog Kaniya ngadto sa Getsemani ug gikan sa Getsemani ngadto sa Kalbaryo ug gikan sa Kalbaryo ngadto sa Tanaman nga Gilubngan. Usa kini ka imbitasyon sa pagpaniid ug paggamit sa Iyang talagsaon nga maulaong sakripisyo, nga nagtabang sa tinagsa-tagsa ug walay kinutuban. Usa kini ka imbitasyon sa paghinulsol, sa pagpahimulos sa Iyang makalimpyo nga gahum, ug sa paggunit sa Iyang mapinanggaon, gituyhad nga mga bukton. Usa kini ka imbitasyon nga magmalinawon.

Tanan kita mibati, sa atong kinabuhay, sa kasakit ug kasubo tungod sa sala ug kalapasan, kay “Kon kita magai-ngon nga wala kitay sala, kita ra ang

nagapahisalaag sa atong kaugalingon, ug wala kanato ang kamatuoran.”¹³ Hinoon, “bisan pa ang [atong] mga sala mapula,” kon atong gamiton ang Pag-ula ni Jesukristo ug maglakaw uban Kaniya pinaagi sa sinsero nga paghinulsol, “[kini] pagapution ingon sa nieve.”¹⁴ Bisan og kita nabug-atan sa sala, mabatunan nato ang kalinaw.

Si Alma nga Batan-on napugos nga iyang atubangon ang iyang mga sala dihang gibisita siya sa usa ka anghel sa Ginoo. Gihulagway niya ang iyang kasinatian sa ingon niini nga mga pulong:

“Kay ang akong kalag gisamok ngadto sa katapusan nga sukod ug gisakit uban sa tanan kong mga sala.

“... Oo, ako nakakita nga ako misukol batok sa akong Dios, ug nga ako wala maghupot sa iyang mga balaan nga mga sugo.”¹⁵

Bisan sa grabe niyang mga sala, ug taliwala niini nga pagsulay, siya nagpadayon:

“Ako nahinumdom usab nga nakabati sa akong amahan nga nanagna ngadto sa mga katawhan mahitungod sa pag-anhi sa usa ka Jesukristo, usa ka anak sa Dios, aron sa pag-ula sa iyang dugo alang sa mga sala sa kalibutan.

“... Ako nangamuyo sulod sa akong kasingkasing: O Jesus, ikaw nga Anak sa Dios, malooy ka kanako.”¹⁶

“Ug wala gayud, hangtud nga ako nangamuyo ngadto sa Ginoong Jesu-kristo alang sa kalooy, nga ako naka-dawat og kapasayloan sa akong mga sala. Apan tan-awa, ako nangamuyo ngadto kaniya ug *ako nakakaplag og kalinaw sa akong kalag.*”¹⁷

Sama ni Alma, kita usab makakaplag og kalinaw sa atong mga kalag samtang maglakaw kita uban ni Jesu-kristo, maghinulsol sa atong mga sala, ug mogamit sa Iyang makaayo nga gahum sa atong kinabuhi.

Ang kalinaw nga gipangita natong tanan nagkinahanglan og labaw pa sa usa ka tinguha. Nagkinahanglan kini sa atong paglihok—pinaagi sa pagkat-on Kaniya, pinaagi sa pagpaminaw sa Iyang mga pulong, ug paglakaw uban Kaniya. Tingali wala kitay abilidad sa pagkontrolar sa tanan nga nanghitabo sa atong palibut, apan kita makakontrolar kon unsaon nato sa paggamit ang sumbanan alang sa kalinaw nga gihatag sa Ginoo—usa ka sumbanan nga himoong sayon ang kanunay nga paghunahuna mahitungod ni Jesus.

Mopamatuod ko nga si Jesukristo mao “ang dalan, ang kamatuoran, ug kinabuhi”¹⁸ ug pinaagi lamang Kaniya mabatunan nato ang tinuod nga kalinaw niining kinabuhia ug kinabuhing dayon sa kalibutan nga moabut. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph B. Wirthlin, “Bisan Unsa ang Mahitabo, ug Dawata Kini,” *Liahona*, Nob. 2008, 27.
2. Joseph B. Wirthlin, “Bisan Unsa ang Mahitabo, ug Dawata Kini,” 26.
3. Juan 16:33; emphasis gidugang.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:23–24.
6. Isaias 2:3.
7. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 93.
8. Gordon B. Hinckley, in “Rejoice in the Blessings of the Temple,” *Liahona*, Dis. 2002, 33.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
10. 1 Nephi 8:26–28; emphasis gidugang.
11. 1 Nephi 8:33; emphasis gidugang.
12. “Sunda ang Kasugoan,” *Songbook sa mga Bata*, 68; emphasis gidugang.
13. 1 Juan 1:8.
14. Isaias 1:18.
15. Alma 36:12–13.
16. Alma 36:17–18.
17. Alma 38:8; emphasis gidugang.
18. Juan 14:6.

Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Amahan

Akong tutukan karon ang kaayohan nga mabuhat sa mga lalaki diha sa labing mahinungdanong mga tahas sa pagkalalaki—bana ug amahan.

M amulong ako karon kabahin sa mga amahan. Ang mga amahan mahinungdanon sa balaanong plano sa kalipay, ug gusto nakong awhagon kadtong naningkamot gayud nga matuman kana nga calling. Ang pagdayeg ug pag-awhag sa pagka-amahan ug sa mga amahan dili usa ka pagpakaulaw o pagbaliwala ni bisan kinsa. Ako lamang tutukan karon ang kaayohan nga mabuhat sa mga lalaki diha sa labing mahinungdanong mga tahas sa pagkalalaki—bana ug amahan.

Si David Blankenhorn, ang tagsulat sa *Fatherless America*, nakaobserbar: “Karon, ang katilingbang Amerikanhon nabahin-bahin ug nagkasumpaki ang ilang mga ideya kabahin sa

pagka-amahan. Ang pipila ka mga tawo wala gani maghunahuna bahin niini. Ang uban mapungot niini. Ang uban, lakip ang ubay-ubay nga mga eskolar kabahin sa pamilya, mibaliwala o mitamay niini. Daghang pang uban nga wala gayud mosupak niini, ang uban dili gayud mapasaligon bahin niini. Daghang mga tawo nangandoy nga duna kitay buhaton niini, apan nagtuo nga ang atong katilingban dili na maka-himo o dili na mohimo niini.”¹

Isip usa ka Simbahan, mituo kita sa mga amahan. Mituo kita sa “maayong tumong sa tawo nga unahon ang iyang pamilya.”² Mituo kita nga “pinaagi sa balaan nga plano, ang mga amahan mao ang mangulo sa ilang mga

pamilya diha sa gugma ug sa pagkamatatung ug may kapangakohan sa pagsangkap sa mga kinahanglanon sa kinabuhi ug sa pagpanalipod sa ilang mga pamilya.”³ Mituo kita nga sa ilang mga katungdanan diha sa panimalay, “ang mga amahan ug mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa ingon nga magkauban.”⁴ Mituo kita nga gawas nga gikinahanglan pag-ayo, ang mga amahan talagsaon ug dili mahulipan.

Ang pipila nakakita sa benepisyo sa pagkaamahan sa sosyal nga mga panan-aw, isip butang nga nagpaoblado sa mga lalaki ngadto sa ilang mga anak, nagpugos kanila nga mahimong maayong lungsuranon ug sa paghuna-huna sa mga panginahanglan sa uban, nagdugang nga “dili lamang ang inahan ang responsable sa mga bata kondili katambayayong ang amahan. . . . Sa ato pa, ang importante sa mga lalaki mao ang pagka-amahan. Ang importante para sa mga anak mao ang pagkaadunay mga amahan. Ang importante alang sa katilingban mao ang paghimo

Ang mga amahan nagpakita og gugma samtang moserbisyo ug mosuporta sa ilang mga pamilya.

Ang pagkaamahan nagkinahanglan og sakripisyo, apan kini usa ka tinubdan sa dili matandi nga katagbawan.

og mga amahan.”⁵ Samtang kini nga mga konsiderasyon tinuod ug importante gayud, nahibalo kita nga ang pagkaamahan mas labaw pa kay sa usa ka sosyal nga ideya o produkto sa ebulusyon. Ang tahas sa amahan naggikan sa balaanong kagikan, nagsugod sa usa ka Amahan sa Langit ug, niining mortal nga kalibutan, kauban ni Amahang Adan.

Ang hingpit, balaanong pagpahayag sa pagkaamahan mao ang atong Langitnong Amahan. Ang Iyang kinaiya ug mga hiyas naglakip sa abunda nga kaayo ug hingpit nga gugma. Ang Iyang buhat ug himaya mao ang kalamboan, kalipay, ug kinabuhing dayon sa Iyang mga anak.⁶ Ang mga amahan niining napukan nga kalibutan walay ikatandi sa Kahalangdon sa Itaas, apan sa ilang labing maayo, sila naningkamot sa pag-sunod Kaniya, ug sila sa pagkatinuod naghago sa Iyang buhat. Gipasidunggan sila og usa ka talagsaon ug bug-at nga pagsalig.

Alang sa mga lalaki, ang pagkaamahan nagpakita kanato sa atong kaugalingong mga kahuyang ug sa atong panginahanglan nga molambo. Ang pagka-amahan nagkinahanglan og sakripisyo, apan tinubdan kini sa walay sama nga katagbawan, gani hingpit nga kalipay. Usab, ang labing mahinungdanong ehemplo mao ang atong Langitnong Amahan, kinsa nagmahal gayud kanato, Iyang espiritu nga mga anak, nga Iyang gihatag ang Iyang Bugtong Anak alang sa atong kaluwasan ug kahimayaan.⁷ Si Jesus miingon, “Walay bisan kinsa nga may gugma nga labaw pa niini, nga ang usa ka tawo magahadlad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay alang sa iyang mga higala.”⁸ Ang mga amahan nagpakita niana nga gugma sa ilang pagpakabuhi matag adlaw, naghago sa pagserbisyo ug pagsuporta sa ilang mga pamilya.

Tingali ang labing mahinungdanon sa buhat sa usa ka amahan mao ang pagpabalik sa mga kasingkasing sa iyang mga anak ngadto sa ilang Langitnong Amahan. Kon pinaagi sa iyang ehemplo ingon man sa iyang mga pulong mapakita sa amahan ang iyang pag-unong sa Dios sa inadlaw-adlaw

nga pagpakabuhi, kana nga amahan nakahatag ngadto sa iyang mga anak sa yawe sa kalinaw niining kinabuhia ug kinabuhing dayon sa kalibutang moabut.⁹ Ang amahan nga nagbasa sa mga kasulatan ngadto ug kauban sa iyang mga anak nagpaanad kanila sa tingog sa Ginoo.¹⁰

Atong makita diha sa mga kasulatan ang balik-balik nga paghatag og gibug-aton sa obligasyon sa ginikanan sa pagtudlo sa mga anak:

“Ug usab, tungod kay ang mga ginikanan adunay mga anak diha sa Zion, o diha sa bisan diin sa iyang mga istaka nga natukod, nga wala magtudlo kanila sa pagsabut sa doktrina sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha ni Kristo ang Anak sa buhi nga Dios, ug sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo pinaagi sa pagpandong sa mga kamot, kon walo ka tuig ang panuigon, ang sala anaa diha sa mga ulo sa mga ginikanan. . . .

“Ug sila usab motudlo sa ilang mga anak sa pag-ampo, ug sa paglakaw nga matarung sa atubangan sa Ginoo.”¹¹

Niadton 1833, gipahimangnoan sa Ginoo ang mga sakop sa Unang Kapangulohan tungod sa kakulang sa pagtagad sa katungdanan sa pagtudlo sa ilang mga anak: Sa usa kanila gitataw Niya sa pagsulti, “Ikaw wala magtudlo sa imong mga anak sa kahayag ug kamatuoran, sumala sa mga sugo; ug kanang usa ka dautan adunay gahum, sa gihapon, diha kanimo, ug kini mao ang hinungdan sa imong kasakitan.”¹²

Ang mga amahan kinahanglan na usab nga motudlo sa balaod ug mga buhat sa Dios sa matag henerasyon. Sama sa gipahayag sa Salmista:

“Kay siya nagtukod og usa ka pagpamatuod kang Jacob, ug nagbutang og usa ka kasugoan sa Israel, nga gisugo niya ang among mga amahan, nga sila igapahibalo nila sa ilang mga anak:

“Aron ang kaliwatan nga umaabut mahibalo kanila, bisan ang mga anak nga mangatawo pa; nga mobangon [unya] ug magasugilon niini sa ilang mga anak:

“Aron ibutang nila ang ilang paglalom sa Dios, ug dili mahikalimot sa mga buhat sa Dios, kondili magabantay sa iyang mga sugo.”¹³

Sigurado nga ang pagtudlo sa ebanghelyo usa ka komon nga katungdanan tali sa mga amahan ug mga inahan, apan giklaro sa Ginoo nga nagpaabut Siya sa mga amahan nga mahimong responsable sa paghatag niini og taas nga prayoridad. (Ug hinumduman nato nga ang impormal nga pakigsultihanay, ang pakigtrabaho ug pakigdula, ug ang pagpaminaw importanting mga elemento sa pagtudlo.) Ang Ginoo nagpaabut nga ang mga amahan motabang sa pagtudlo sa ilang mga anak, ug ang mga anak nagkinahanglan og usa ka ehemplo.

Ako mismo napanalanginan og usa ka dalayegon nga amahan. Nakahinumdom ko nga sa dihang 12 anyos pa ko, ang akong amahan mikandidato sa pagka-konsehal sa siyudad sa among gamay nga komunidad. Wala siya mangampanya og maayo—ang ako lang nahinumduman nga gisugo ni Papa ang akong mga igsoon ug ako sa pag-apud-apod og mga kopya sa flyer sa kada balay, nag-awhag sa mga tawo nga botaran si Paul Christofferson. Dihay pipila ka mga hamtong nga akong gihatagan og flyer nga miingon nga si Paul usa ka buotan ug matinuoron nga tawo ug nga sila walay problema nga mobotar kaniya. Mibati ko og dakong garbo alang sa akong amahan. Naghatag kini kanako og pagsalig ug usa ka tinguha sa pagsunod sa iyang ehemplo. Si papa dili hingpit—gani walay bisan usa—apan siya matarung ug maayo ug usa ka ehemplo nga tinguhaon sa usa ka anak.

Ang pagdisiplina ug pagkorihir mga kabahin sa pagtudlo. Sama sa gisulti ni Pablo, “Kay ang Ginoo nagapanton kaniya nga iyang ginahigugma.”¹⁴ Apan kinahanglang mag-amping ang usa ka amahan sa pagdisiplina basin unya og mahimo na nga pag-abuso, nga dili gayud makatarunganon. Kon mokorihir man ang usa ka amahan, kinahanglan nga ang gugma maoy nagdasig ug ang Espiritu Santo maoy iya nga giya:

“Pagpanton sa tukma nga panahon uban ang tuman nga kahigpit, kon gidasig sa Espiritu Santo; ug dayon mopakita pagkahuman og dugang nga paghigugma ngadto kaniya kinsa

inyong gipanton, basin pa unya siya moisip kanimo nga iyang kaaway;

“Aron siya masayud nga ang inyong pagkamatitud-anon labaw pa nga malig-on kay sa mga higot sa kamatayon.”¹⁵

Ang pagdisiplina sigun sa balaang sumbanan wala kaayo maghigot sa pagsilot kay sa pagtabang sa usa ka minahal sa pagkontrolar sa kaugalingon.

Ang Ginoo miingon nga “tanang nga mga anak adunay katungod diha sa ilang mga ginikanan alang sa ilang kabuhian hangtud sila anaa na sa hustong panuigon.”¹⁶ Ang pagpangita og kwarta aron sa pagsuporta sa pamilya usa ka sagrado nga kalihokan. Ang pagsangkap alang sa kaugalingong pamilya, bisan tuod sa kasagaran nagkinahanglan kini og panahon nga malayo sa pamilya, nahisubay sa pagkaamahan—kini ang kahulugan sa pagkamaayong amahan. “Ang trabaho ug pamilya nagsapaw nga mga responsibilidad.”¹⁷ Kini, siyempre, dili mahimong rason aron pasagdan sa usa ka tawo ang iyang pamilya alang sa iyang trabaho o, sa pikas nga bahin, dili maningkamot sa iyang kaugalingon ug kontento na nga isangon ang iyang responsibilidad ngadto sa uban. Sa mga pulong ni Haring Benjamin:

“Ug kamo dili motugot sa inyong mga anak nga sila magutman, o hubo; ni kamo motugot nga sila molapas sa mga balaod sa Dios, ug manag-away ug managbingkil sa usag usa. . . .

“Apan kamo motudlo kanila sa paglakaw diha sa mga pamaagi sa kama-tuoran ug kaligdong; kamo motudlo kanila sa paghigugma sa usag usa, ug sa pag-alagad sa usag usa.”¹⁸

Atong giila ang pag-antus sa mga tawo nga dili makahimo sa pagpangita og mga paagi ug kapanguhaan nga igong makasuporta sa ilang pamilya. Walay angay ikaulaw kadtong kinsa, sa usa ka panahon, bisan pa sa ilang pinakamaayong paningkamot, dili makatuman sa tanang mga katungdanan ug buluhaton sa mga amahan. “Kakulangan, kamatayon, o laing mga kahimtang mahimong manginahanglan sa pagsagop. Ang uban nga mga

kapamilya kinahanglan nga motabang kon gikinahanglan.”¹⁹

Ang paghigugma sa inahan sa iyang mga anak—ug pagpakita niana nga gugma—maoy duha sa labing maayong mga butang nga mabuhay sa usa ka amahan alang sa iyang mga anak. Kini nagmatuod ug naglig-on sa kaminyoon nga maoy pundasyon sa kinabuhi ug seguridad sa pamilya.

Ang ubang lalaki mga single sila nga amahan, nag-atiman og mga ilo, o mga ama-ama. Daghan kanila naningkamot pag-ayo ug nagbuhay sa ilang labing maayo diha sa kasagaran lisud nga tahas. Atong gidayeg kadtong naghimo sa tanan nga posibleng mahimo diha sa gugma, pailub, ug kaugalingong pagsakripisyo aron sa pagtubag sa mga panginahanglan sa indibidwal ug pamilya. Kinahanglang timan-an nga gisalig sa Dios Mismo ang Iyang Bugtong Anak ngadto sa usa ka ama-ama. Sigurado nga angay usab dayegon si Jose tungod kay dihang nagtubo si Jesus, Siya “mitubo sa kaalam ug sa gidak-on, ug sa kahimuot kaniya sa Dios ug sa tawo.”²⁰

Ang amahan nga mobasa sa kasulatan ngadto sa iyang mga anak mipasinati nila sa tingog sa Ginoo.

Ang Ginoo nagpaabut sa mga amahan sa pagtabang sa paghulam sa ilang mga anak, ug ang mga anak gusto ug kinahanglan og modelo.

Makaguol lang, tungod sa kamatayan, pagbiya, o diborsyo, pipila sa mga bata walay mga amahan nga nagpuyo nga ilang kauban. Ang uban tingali dunay mga amahan nga anaa sa pisikal nga paagi apan wala sa emosyonal o sa ubang paagi walay pagtagad o walay pagsuporta. Manawagan kita sa tanang mga amahan sa pagbuhat og mas maayo ug mahimong mas maayo. Manawagan kita sa tanang matang sa media ug kalingawan, nga daghanon ang pagpakita og matinud-anon ug makamao nga mga amahan kinsa tinud-anay nga nahigugma sa ilang mga asawa ug maalamong naggiya sa ilang mga anak, imbis palpak ug mga buringog, o “mga tawo nga hinungdan sa mga problema,” nga maoy sagad kaayo nga pagkahulagway sa mga amahan.

Ngadto sa mga anak nga dunay lisud nga sitwasyon sa pamilya, moingon kami, dili ubos ang inyong bili tungod niana. Ang mga hagit usahay usa ka timailhan sa pagsalig sa Ginoo diha kaninyo. Makatabang Siya kaninyo, direkta ug pinaagi sa uban, aron sa pagsagubang sa inyong giatubang. Mamahimo kamong henerasyon, tingali ang una sa inyong pamilya, diin ang balaanong mga sumbanan nga giorden sa Dios alang sa mga pamilya tinuoray nga mamugna ug mopanalangin sa tanan nga nagsunod ninyo nga mga kaliwatan.

Kamo batan-ong mga lalaki, nga nakakita sa umaabut ninyong tahas isip tigsangkap ug tigpanalipod, moingon kami, pangandam karon pinaagi sa pagkugi sa eskwelahan ug pagplano sa pagpadayon human sa high school. Ang edukasyon, sa unibersidad, teknikal nga eskwelahan, apprenticeship, o susama nga programa, mahinungdanon sa pagpalambo og mga kahanas ug mga kapabilidad nga inyo unyang kinahanglanon. Pahimusli ang mga oportunidad nga makig-uban sa mga tawo sa bisan unsang edad, lakip ang mga bata, ug pagkat-on unsaon sa pag-establisar og maayo ug mabungahon nga mga relasyon. Kasagaran nagpasabut kana nga makig-istorya og mga tawo ug usahay makigtrabaho uban

kanila, dili lang pagpahingpit sa inyong abilidad sa pag-text. Pagpakabuhi aron sa inyong pagkahamtong magdala kamo og kaputli sa inyong kaminyoon ug sa inyong mga anak.

Sa tanang nagtubo nga mga kaliwatan, kami moingon, bisan asa ninyo ibutang ang inyong kaugalingong amahan sa sukdanan nga maayo-mas maayo-labing maayo (tag-anon nako nga magkataas kana nga pagsukod samtang magkatigulang ug magkamaalamon kamo), desisyuni ang pagtahud kaniya ug sa inyong inahan pinaagi sa inyong kaugalingong kinabuhi. Hinumdumi ang mapanganduyong paglaum sa usa ka amahan nga gipahayag ni Juan: “Wala na akoy kalipay nga molaraw pa niini, nga mao ang pagpakadungog nga ang akong mga anak nanagsubay sa kamatuoran.”²¹ Ang inyong pagkamatarung maoy labing dakong dungog nga madawat ni bisan kinsang amahan.

Ngadto sa akong mga kaigsoonan, ang mga amahan niini nga simbahan, ako moingon, nasayud ko nga nanghinaut mo nga mas hingpit pa unta kamo nga amahan. Nasayud ko nga

nanghinaut pud ko sa akong kaugalingon. Bisan pa niana, bisan pa sa atong mga limitasyon, mopadayon kita. Isalikway nato ang nanobra nga mga ideya sa pagtagbaw sa kaugalingon ug sa pagbuhat sa unsay atong gusto nga maoy kultura karon ug unahon paghunahuna ang kalipay ug kaayohan sa uban. Sigurado, bisan pa sa atong mga kakulangan, ang atong Langitnong Amahan mopalambo kanato ug mohatag og maayong resulta sa atong yanong mga paningkamot. Nadasig ko sa usa ka istorya nga mabasa diha sa *New Era* pipila ka tuig ang milabay. Ang tagsulat miasoy sa mosunod:

“Sa bata pa ko, ang among gamay nga pamilya nagpuyo sa apartment nga usa ray kwarto sa ikaduha nga andana. Diha ko natulog sa sofa sa sala. . . .

“Ang akong papa, usa ka steelworker, sayo kaayong mobiya sa balay aron motrabaho matag adlaw. Matag buntag iyang . . . tarungon ang akong habol itabon kanako ug mohunong sa makadiyot. Daw nagdamgo pa ko sa dihang akong mabatyagan ang akong papa nga nagbarug tapad sa sofa, nagtan-aw kanako. Samtang hinayhinay kong momata, maulaw ko nga anaa siya sa duol. Nagpakaaron ingnon ko nga natulog gihapon. . . . Nakabantay ko nga samtang nagbarug siya sa kilid sa akong higdaanan siya nagampo uban sa tanan niyang atensyon, kusog, ug pagtutok—alang kanako.

“Kada buntag ang akong papa nagampo alang kanako. Siya nagampo nga ako adunay maayong adlaw, nga ako luwas, nga ako makakat-on ug mangandam alang sa umaabut. Ug tungod kay siya dili nako makauban hangtud sa kagabhion, siya nagampo alang sa mga magtutudlo ug mga higala nga akong makauban nianang adlaw. . . .

“Sa sinugdanan, wala gyud ko kasabut kon unsay gibuhay sa akong papa niadtong mga buntaga sa dihang nagampo siya alang kanako. Apan samtang nagkadako ko, akong gibati ang iyang paghigugma ug interes ngari kanako ug sa tanan nakong gibuhay. Usa kini sa akong paborito nga mga handumanan. Milabay una ang daghang katuigan,

human ko naminyo, may kaugalingon na kong mga anak, ug moadto sa ilang mga lawak samtang sila nangatulo ug nag-ampo alang kanila nga hingpit nakong nasabtan kon unsay gibati sa akong amahan mahitungod kanako.”²²

Si Alma mipamatuod ngadto sa iyang anak:

“Tan-awa ako moingon nganha kanimo, nga siya mao [si Kristo] sa pagkatinuod ang moanhi . . . ; oo, siya moanhi aron sa pagpahayag sa malipayon nga mga balita sa kaluwasan ngadto sa iyang mga katawhan.

“Ug karon, akong anak, kini mao ang pagpangalagad diin ikaw gitawag, sa pagpahayag niini nga malipayon nga mga balita ngadto sa mga katawhan, sa pag-andam sa ilang mga hunahuna; o hinoon . . . nga sila mahimo nga mangandam sa mga hunahuna sa ilang mga anak sa pagpamati sa pulong sa takna sa iyang pag-anhi.”²³

Kana mao ang pagpangalagad sa mga amahan karon. Hinaut nga ang Dios mopanalangin ug mohimo kanilang takus sa pagbuhat niini, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. David Blankenhorn, *Fatherless America: Confronting Our Most Urgent Social Problem* (1995), 62.
2. Blankenhorn, *Fatherless America*, 5.
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
4. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.”
5. Blankenhorn, *Fatherless America*, 26.
6. Tan-awa sa Moises 1:39.
7. Tan-awa sa Juan 3:16.
8. Juan 15:13.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23; Moises 6:59.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 18:34–36.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25, 28.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:42.
13. Salmo 78:5–7.
14. Mga Hebreohanon 12:6.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:43–44.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 83:4.
17. Blankenhorn, *Fatherless America*, 113.
18. Mosiah 4:14–15.
19. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.”
20. Lucas 2:52.
21. 3 Juan 1:4.
22. Julian Dyke, “Thanks, Dad,” *Tambuli*, Okt. 1994, 45.
23. Alma 39:15–16.

Ni Elder Quentin L. Cook

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Hunahunaa ang Inyong Kaugalingon nga anaa sa Templo

Nag-ampo ko nga ang matag-usa kanato motahud sa Manluluwas ug mohimo sa gikinahanglan nga mga kausaban aron sa paghunahuna sa atong kaugalingon nga anaa sa Iyang sagrado nga mga templo.

Ang pagkaylap sa plano sa kaluwasan sa Ginoo niini nga dispensasyon sa kahingpitan sa mga panahon halos dili masabtan ni bisan kinsa¹ Gihulagway kini pinaagi sa pagpahibalo ni Presidente Thomas S. Monson sa 4 ka bag-o nga mga templo niini nga sesyon sa komperensya. Sa dihang si Presidente Monson gitawag isip usa ka Apostol niadtong 1963, adunay 12 ka gigamit na nga mga templo sa kalibutan.² Sa pagpahinungod sa Provo City Center Temple, karon aduna nay 150, ug adunay 177 kon ang tanang napahibalo nga mga templo mapahinungod na. Kini maoy makapalipay nato sa mapainubsanong paagi.

Siento otsenta ka tuig ang milabay, niining adlaw, Abril 3, 1836, usa ka maanindot nga panan-awon ang naabli ngadto ni Propeta Joseph Smith ug ni Oliver Cowdery didto sa Kirtland Temple. Nahitabo kini usa lamang ka semana human sa pagpahinungod niana nga templo. Niini nga panan-awon nakita nila ang Ginoo nga nagtindog diha sa

barandilya sa pulpito sa templo. Uban sa laing mga butang, ang Manluluwas mipahayag:

“Himoa ang mga kasingkasing sa akong tanan nga mga katawhan nga magmaya, kinsa, uban sa ilang kusog, nagtukod niini nga balay ngadto sa akong ngalan.

“Kay tan-awa, Ako midawat niini nga balay, ug ang akong ngalan maania dinhi; ug Ako magpakita sa akong kaugalingon ngadto sa akong mga katawhan diha sa kalooy dinhi niini nga balay.”³

Niana nga sagradong higayon, mipakita ang karaan nga mga propeta, lakip si Elijah, kinsa mitugyan sa mga yawe nga kinahanglanon alang sa mga ordinansa sa templo.

Mabati nato ang pagmaya sa Quito, Ecuador; Harare, Zimbabwe; Belém, Brazil; ug Lima, Peru, sa mga miyembro ug mga misyonaryo, basi sa nanghitabo sa Bangkok, Thailand, usa ka tuig ang milabay sa dihang kana nga templo gipahibalo. Si Sister Shelly Senior,

asawa ni David Senior, kinsa niadtong panahona nagserbisyo isip Presidente sa Thailand Mission, mi-email sa pamilya ug mga higala nga human makadungog ni Presidente Monson nga mipahibalo niana nga templo, adunay “12 ka oras nga sila walay tulog ug nakahilak sa kalipay.” Mitawag sila sa ilang mga assistant sa misyon alas 11:30 sa gabii, ug mipahibalo kanila. Ang mga assistant mitawag sa tanang mga misyonaryo. Ang report mibalik nga ang “tibuok misyon nagmata sa tungang gabii ug nangambak sa ilang mga higdaanan.” Kataw-anang mipahimangno si Sister Senior sa pamilya ug mga higala, “Palihug ayaw sultih ang Missionary Department!”⁴

Ang lawom nga espirituhanong tubag sa mga miyembro didto sa Thailand parehas usab ang kalig-on. Masaligon ako nga aduna nay espirituhanon nga mga pagpangandam sa mga kasingkasing ug mga panimalay ug mga pasundayag gikan sa langit nga nag-andam sa mga Santos diin kining bag-ong gipahibalo nga mga templo ipahimutang.

Si Sister Senior, didto sa Thailand, nagpahimo og espesyal nga mga samin aron gamiton sa iyang personal nga panudlo, ilabi na ngadto sa mga kaigsoonan nga babaye. Adunay templo nga gikulit diha sa samin uban ang mga pulong, “Hunahunaa ang Inyong Kaugalingon nga anaa sa Templo.” Samtang ang mga tawo motan-aw sa samin, makita nila ang ilang kaugalingon nga anaa sa templo. Ang mga Senior mitudlo sa mga investigator ug sa mga miyembro nga hunahunaon ang ilang mga kaugalingon nga anaa sa templo ug mohimo sa gikinahanglan nga mga kausaban sa kinabuhi ug sa espirituhanon nga mga pagpangandam aron makab-ot kini nga tumong.

Ang akong hagit karong buntaga mao nga ang matag usa kanato, bisan asa kita nagpuyo, nga hunahunaon ang atong kaugalingon nga anaa sa templo. Si Presidente Monson mipayahag: “Hangtud nga kamo makasulod sa balay sa Ginoo ug makadawat sa tanang mga panalangin nga naghulat kaninyo didto, dili ninyo maangkon

ang tanan nga ikatanyag sa Simbahan. Ang pinakaimportante ug dagkong mga panalangin sa pagkamiyembro sa Simbahan mao kadtong mga panalangin nga atong madawat sa mga templo sa Dios.”⁵

Bisan pa sa kakulang sa pagkamatarung sa kalibutan karon, nagpuyo kita sa usa ka sagrado ug balaan nga panahon. Ang mga propeta, uban ang mahigugmaon ug mahandumon nga mga kasingkasing, mihulagway sa atong panahon sa katuigan.⁶

Si Propeta Joseph Smith, nagkutlo sa Abdias⁷ sa Daang Tugon ug sa 1 Pedro⁸ sa Bag-ong Tugon, miila sa dakong katuyoan sa Dios nga himoon ang pagbunyag alang sa mga patay ug pagtugot kanato nga mahimong mga manluluwas sa Bukid sa Zion.⁹

Ang Ginoo mipauswag sa atong mga katawhan ug mihatag sa mga kapanguhaan ug sa mapanagnaon nga paggiya aron kita mahimong matinudanon sa pagbuhat sa atong mga responsibilidad sa templo alang sa mga buhi ug mga patay.

Tungod sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo, nakasabut kita sa katuyoan sa kinabuhi, sa plano sa Amahan sa kaluwasan sa Iyang mga anak, sa matubsanon nga sakripisyo sa Manluluwas, ug sa mahinungdanon nga tahas sa mga pamilya diha sa organisasyon sa langit.¹⁰

Ang kombinasyon sa pagdaghan sa mga templo ug sa pag-uswag sa teknolohiya aron mabuhat nato ang atong sagrado nga responsibilidad sa family history alang sa atong mga katigulangan nakapahimo niini nga labing bulahan nga panahon sa

Hinimo sa kamot nga mga salamin nakatabang sa mga tawo sa Thailand nga makita ang ilang mga kaugalingon diha sa templo.

tibuok kasaysayan. Malipayon ako sa talagsaong kamatinud-anon sa atong mga batan-on sa pag-indexing ug sa pagpangita sa ilang mga katigulangan ug dayon sa pagbuhat sa pagbunyag ug pagkumpirma diha sa templo. Kamo tinuod nga apil sa gipanagna nga mga manluluwas sa Bukid sa Zion.

Unsaon Nato Pagpangandam alang sa Templo?

Nasayud kita nga ang pagkamatarung ug pagkabalaan mahinungdanon nga mga bahin sa pagpangandam alang sa templo.

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad seksyon 97, mabasa kini, “Ug kon ang akong mga katawhan motukod og usa ka balay ngari kanako sa ngalan sa Ginoo, ug dili motugot sa bisan unsa nga mahugaw nga butang nga mosulod ngadto niini, aron kini dili mahugawan, ang akong himaya mopahulay diha niini.”¹¹

Sukad niadtong 1891, ang Presidente sa Simbahan mopirma sa matag temple recommend aron sa pagpanalipod sa pagkabalaan sa templo. Kana nga responsibilidad gitugyan na sa mga bishop ug mga presidente sa stake.

Dako namong tinguha nga ang mga miyembro sa Simbahan magpakabuhin nga takus sa temple recommend. Palihug ayaw hunahunaa nga ang pagtambong sa templo lisud ug tingali dili makab-ot nga tumong. Nangingkamot uban sa ilang bishop, kadaghanan sa mga miyembro makahimo sa tanang matarung nga mga gikinahanglan sulod sa mubo nga panahon kon sila may determinasyon nga mopasarang ug hingpit nga maghinulsol sa mga kalapasan. Naglakip kini sa kaandam mopasaylo sa atong mga kaugalingon ug dili mo-pokus sa atong mga imperpeksyon o mga sala nga magpugong kanato nga dili makasulod sa sagrado nga templo.

Ang Pag-ula sa Manluluwas natuman alang sa tanang anak sa Dios. Ang Iyang matubsanon nga sakripisyo nagtagbaw sa mga gipangayo sa kaangayan alang sa tanan niadtong tinuoray nga maghinulsol. Ang mga kasulatan naghulagway niini sa nindot kaayo nga paagi:

“Bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve.”¹²

“Ug dili na gayud [ko kini] hinumduman.”¹³

Mopasalig kami nga ang inyong pag-sunod sa matarung nga mga baruganan makahatag kaninyo ug sa inyong pamilya og kalipay, katumanan, ug kalinaw.¹⁴ Ang mga miyembro, mga hamtong ug batan-on,¹⁵ momatuod sa ilang kaugalingong katakus sa dihang motubag sila sa mga pangutana sa temple recommend. Ang mahinungdanong gikinahanglan mao ang pagpalambo sa atong pagpamatuod sa Dios nga Amahan; sa Iyang Anak, si Jesukristo; ug sa pagpahuli sa Iyang ebanghelyo ug masinati ang pagpangalagad sa Espiritu Santo.

Daghan ang mga Panalangin sa Templo

Ang labing mahinungdanon nga mga panalangin sa templo mao ang mga ordinansa sa kahimayaan. Ang plano sa ebanghelyo mao ang mahitungod sa kahimayaan ug naglakip sa paghimo ug paghupot sa sagrado nga mga pakigsaad uban sa Dios. Gawas sa bunyag ug kumpirma, kini nga mga ordinansa ug mga pakigsaad gipahigayon ug gidawat diha sa templo alang sa mga buhi. Alang sa mga patay, ang tanang makaluwas nga mga ordinansa ug mga pakigsaad gidawat diha sa templo.

Si Brigham Young mitudlo, “Walay bisan usa ka butang nga mahimo sa Ginoo alang sa kaluwasan sa tawhanong pamilya nga wala niya mabuhay; . . . ang tanan nga mahimo alang sa ilang kaluwasan, bisan wala sila, nahimo na ug pinaagi sa Manluluwas.”¹⁶

Ang mga lider sa Simbahan nagtukod sa mga stake, mga ward, mga korum, mga auxiliary sa Simbahan, mga misyon, ug uban pa diha sa atong mga chapel ug uban nga mga bilding. Ang Ginoo nagtukod og mahangturon nga mga pamilya diha sa mga templo lamang.

Tataw nga kadtong adunay mapainubsanon nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu kinsa tinuoray nga mihinulsol sa ilang mga sala mao ang hingpit nga dawaton sa Ginoo diha sa Iyang balaan nga balay.¹⁷ Nasayud kita nga ang “Dios walay pagtamud

sa mga tawo.”¹⁸ Usa sa bililhong mga butang nga akong ganahan mahitungod sa templo mao nga ang mga tawo nga nagtambong walay gipinig sa iyang pagkadato, pagkainila, o posisyon sa bisan unsang matang. Kitang tanan managsama sa atubangan sa Dios. Ang tanan nagsul-ob og puti aron sa pagpakita nga kita putli ug matarung nga mga tawo.¹⁹ Ang tanan nagtupad sa paglingkod uban ang tinguha sa ilang mga kasingkasing nga mahimong takus nga mga anak sa usa ka mahigugmaon nga Langitnong Amahan.

Hunahunaa lang, sa tibuok kalibutan ang mga babaye ug mga lalaki makahimo pinaagi sa “sagrado nga mga ordinansa ug mga pakigsaad nga anaa sa balaan nga mga templo . . . sa pagbalik ngadto sa atubangan sa Dios ug . . . magkahiusa sa kahangturan.”²⁰ Gibuhay nila kini sa usa ka maanindot ug sagrado nga sealing room nga magamit sa tanang takus sa templo nga mga miyembro. Human sila mosulod niini nga mga pakigsaad, makahimo silang “maghunahuna sa ilang mga kaugalingon diha sa [mga samin] sa templo” nga nag-atubang sa usag-usa. “Ang duha ka salamin sa templo mianinag sa mga hulagway ngadto ug ngari nga daw miabut hangtud ngadto sa kahangturan.”²¹ Kini nga mga hulagway nagtabang kanato nga maghunahuna sa mga ginikanan, mga apohan, ug sa tanang mga nangagi nga mga kaliwatan. Nagtabang kini kanato sa pag-ila sa sagrado nga mga pakigsaad nga nagsumpay kanato sa tanang mga kaliwatan nga mosunod. Kini labihan

ang kamahinungdanon, ug magsugod kini kon kamo “mohunahuna sa inyong kaugalingon nga anaa sa templo.

Si Presidente Howard W. Hunter mitambag kanato nga “Hunahunaa ang harianong mga pagtulun-an diha sa gamhanang paghalad nga pag-ampo sa pagpahinungod sa Kirtland Temple, usa ka pag-ampo nga gisulti ni Propeta Joseph Smith nga gihatag pinaagi sa pagpadayag. Kini usa ka pag-ampo nga nagpadayon nga pagatubagon diha kanato sa tinagsa, diha kanato isip mga pamilya, ug diha kanato isip katawhan tungod sa gahum sa priesthood nga gihatag sa Ginoo kanato nga gamiton diha sa Iyang balaan nga mga templo.”²² Angay natong tun-an ang ika-109 nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad ug sundon ang pahimangno ni Presidente Hunter “sa paghimo sa templo sa Ginoo isip talagsaong simbolo sa [atong] pagkamiyembro.”²³

Ang templo usa usab ka dapit nga dangpanan, sa pagpasalamat, pagpanudlo, pagsabut, “aron [kita] mahimo nga hingpit . . . sa tanan nga mga butang mahitungod sa gingharian sa Dios sa yuta.”²⁴ Sa tibuok nakong kinabuhi nahimo kini nga usa ka dapit sa panagdait ug kalinaw sa usa ka kalibutan nga nagkaguliyang.²⁵ Maanindot nga biyaan ang mga kabalaka sa kalibutan nianang sagrado nga dapit.

Kasagaran diha sa templo, ug samtang kita nagbuhay sa pagsiksik sa family history, mobati kita og mga pag-aghat ug may mga impresyon gikan sa Espiritu Santo.²⁶ Usahay diha sa templo, ang tabil tali kanato ug kadtong anaa sa pikas bahin mahimong nipis kaayo. Makadawat kita og dugang nga tabang sa atong mga paningkamot nga mahimong mga manluluwas sa Bukid sa Zion.

Pipila ka tuig ang milabay sa templo sa Central America, ang asawa sa usa sa ka tawo kinsa karon usa na ka emeritus General Authority mitabang sa usa ka amahan, sa inahan, ug sa ilang mga anak sa pagdawat og mahangturon nga mga pakigsaad sulod sa sealing room, diin nahimutang ang mga samin sa templo. Sa dihang nahuman sila ug miatubang sa mga samin, namatikdan niya nga adunay usa ka nawong diha

sa samin nga wala diha sa kwarto. Nangutana siya sa inahan ug nahiba-loan niya nga usa ka anak nga babaye patay na ug busa wala diha sa pisikal. Dayon ang patay na nilang anak ilang giapil pinaagi sa proxy sa sagrado nga ordinansa.²⁷ Ayaw gayud ipakaminos ang tabang nga mahatag diha sa mga templo gikan sa pikas bahin sa tabil.

Palihug hibalo ang dako namong tinguha nga ang tanan mohimo sa gikinahanglan nga mga kausaban aron mahimong takus sa pagtambong sa templo. Ribyuha sa mainampuon nga paagi ang espirituhanon nga kahimtang sa inyong kinabuhi, tinguhaa ang giya sa Espiritu, ug pakigsulti sa inyong bishop mahitungod sa pag-andam sa inyong kaugalingon alang sa templo. Si Presidente Thomas S. Monson miingon, “Wala nay laing importante nga tumong nga trabahoon kay sa magpakatakus sa pag-adto sa templo.”²⁸

Ang Manluluwas “Mao ang Dili Matarug nga Ulohng Bato sa Pamag-ang sa Atong Hugot nga Pagtuo ug sa Iyang Simbahan”

Kahigayunan nako nga nakauban ni Presidente Henry B. Eyring sa pagpahinungod pag-usab sa Suva Fiji Temple duha ka bulan ang milabay. Usa kadto ka talagsaon ug sagrado nga okasyon. Ang kadasig ug lig-on nga espirituhanong mga impresyon ni Presidente Eyring mitugot nga mapadayon ang pagpahinungod pag-usab bisan pa sa kinakusgan nga unos nga sukad narekord sa habagatan nga bahin sa kalibutan. Napanalipdan ang mga batan-on, mga misyonaryo, ug mga miyembro sa pisikal ug espirituhanon nga paagi.²⁹ Ang kamot sa Ginoo klaro nga nakita. Ang pagpahinungod pag-usab sa Fiji Suva Temple usa ka dangpanan gikan sa unos. Kasagaran samtang atong nasinati ang mga unos sa kinabuhi, atong masaksihan ang kamot sa Ginoo nga naghatag og mahangturon nga mga panalipud.

Talagsaon usab ang unang pagpahinungod sa Fiji Suva Temple niadtong Hunyo 18, 2000. Sa dihang hapit na mahuman ang templo, ang mga miyembro sa parlamento gibihag sa usa ka grupo sa mga rebelde. Ang

poblasyon sa Suva, Fiji, gipangkawatan ug gipangsunog. Mideklarar ang militar ug martial law.

Isip Area President, nakigtagbo ko sa mga lider sa militar sa may Queen Elizabeth barracks uban ang upat ka mga presidente sa stake sa Fiji. Human kami mipasabut sa giplano nga pagpahinungod, mabuligon sila apan nabalaka mahitungod sa kasiguroan ni Presidente Gordon B. Hinckley. Mirekomendar sila og usa ka yano nga pagpahinungod nga walay mga kalihokan sa gawas sa templo, sama sa seremonya sa bato sa pamag-ang. Giklaro nila nga mahimong usa ka potensyal nga target sa kapintas ang bisan kinsa nga anaa sa gawas sa templo.

Si Presidente Hinckley mi-uyon sa usa ka yano nga sesyon sa pagpahinungod uban ang bag-o nga temple presidency ug pipila ka mga lokal nga mga lider lamang; walay laing gidapit tungod sa kakuyaw. Hinoon, sa dakong kadasig siya miingon, “Kon mopahinungod kita sa templo, himoon nato ang seremonya sa bato sa pamag-ang [cornerstone ceremony] tungod kay si Jesukristo mao ang ulohng bato sa pamag-ang, ug kini Iyang Simbahan.”

Sa dihang migawas kami alang sa seremonya sa bato sa pamag-ang, walay mga dili miyembro, mga bata, media, o uban pa. Apan ang usa ka

matinud-anon nga propeta mipakita sa iyang maisugon ug walay pagduhaduha nga pasalig ngadto sa Manluluwas.

Sa wala madugay si Presdene Hinckley, namaulong bahin sa Manluluwas miingon: “Walay makatupong Kaniya. Wala gayud sukad. Wala gayud hangtud kanus-a. Salamat sa Dios alang sa gasa sa Iyang Hinigugma nga Anak, kinsa mihatag sa Iyang kinabuhi aron kita mabuhi ug kinsa mao ang ulohan, dili matarug nga bato sa pamag-ang sa atong hugot nga pagtuo ug sa Iyang Simbahan.”³⁰

Mga kaissoonan, nag-ampo ko nga ang matag-usa kanato motahud sa Manluluwas ug mohimo sa gikinahanglan nga mga kausaban aron sa “paghuhuna sa atong kaugalingon nga anaa sa Iyang sagrado nga mga templo. Sa pagbuhat sa ingon, makatuman kita sa Iyang balaan nga mga katuyoan ug mag-andam sa atong kaugalingon ug atong mga pamilya alang sa tanang mga panalangin nga mahatag sa Ginoo ug sa Iyang Simbahan niini nga kinabuhi ug sa kahangturan. Mohatag ko sa akong sigurado nga pagsaksi nga ang Manluluwas buhi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 112:30–32.
2. Ang ika-12 nga templo, ang London England Temple, gipahinungod niadtong Setyembre 7, 1958.

3. Doktrina ug mga Pakigsaad 110:6–7.
4. Shelly Senior, email, Abr. 6, 2015.
5. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 93.
6. Tan-awa sa Isaías 2:2.
7. Tan-awa sa Abdías 1:21.
8. Tan-awa sa 1 Pedro 4:6.
9. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 567.
10. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 275–76.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:15; tan-awa usab sa bersikulo 17.
12. Isaías 1:18.
13. Jeremias 31:34.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.
15. Agig dugang sa recommend nga huptan sa endowed nga mga adult, ang limited-use recommend alang sa bunyag sa mga patay madawat sa takus nga dili endowed nga mga adult. Kini nga mga recommend nagkinahanglan og pirma sa nagdawat nga nagpamatuod sa ilang kaugalingong katakus. Ang limited-use recommend balido alang sa usa ka tuig ug naghatag og higayon sa bishopric matag tuig sa paghisgut ngadto sa matag usa ka tawo sa ilang katakus.
16. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 38.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
18. Mga Buhat 10:34; tan-awa usab sa Moroni 8:12; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:35; 38:16.
19. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 100:16.
20. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
21. Gerrit W. Gong, “Mga Salamin sa Templo sa Kahangturan: Usa ka Pagpamatuod kabahin sa Pamilya,” *Liahona*, Nov. 2010, 37.
22. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Howard W. Hunter* (2015), 208.
23. *Mga Pagtulun-an: Howard W. Hunter*, 202.
24. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 97:13–14.
25. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26–27.
26. Kasagaran nagtudlo kita niini nga mao ang Espiritu ni Elijah. Si Presidente Russell M. Nelson mitudlo nga ang Espiritu ni Elijah usa ka “pagpakita sa Espiritu Santo nga nagsaksi sa balaanong kinaiya sa pamilya” (“A New Harvest Time,” *Ensign*, Mayo 1998, 34).
27. Gipakigbahin nga may pagtugot.
28. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” 93.
29. Ang mga misyonaryo ug mga batan-on nga gidala gikan sa mga isla gipahiluna sa luwas nga mga eskwelahan sa Simbahan ug mga bilding sa Simbahan ug kinsa luwas gikan sa pinakagrabe nga mga aspeto sa Cyclone Winston.
30. Gordon B. Hinckley, “Upat ka mga Bato sa Pamag-ang sa Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Feb. 2004, 4–5.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pas-anon Ka Niya sa Iyang Abaga ug Dad-on Pauli

Sa samang paagi nga ang Maayong Magbalantay mangita sa iyang nawala nga karnero, kon kamo modangup lamang sa inyong kasingkasing ngadto sa Manluluwas sa kalibutan, kamo iyang pangitaon.

Usa sa makaguol nga panumdu-man sa akong pagkabata nag-sugod sa lanog nga tingog sa siren nga nagpamata kanako. Sa wala madugay, lain nga tingog, ang ugong sa mga palabad, nag-anam og kakusog hangtud nga kini mitay-og sa kahanginan. Nabansay og maayo sa among inahan, kaming mga anak mikuha sa among gi-andam nga bag ug midagan pasaka sa bungtod ngadto sa salipdanan sa bomba. Samtang nagdagan kami sa hingpit nga kangitngit, ang green ug puti nga siga gikan sa kahanginan mikidlap aron makita sa mga tigbomba ang ilang target. Makahibulong, ang tanan mitawag niini og mga kidlap sa Christmas tree.

Kwatro anyos pa ko ato, ug saksi ako sa gubat sa kalibutan.

Dresden

Dili layo gikan sa gipuy-an sa akong pamilya mao ang dakbayan sa Dresden. Kadtong nagpuyo didto nakasaksi sa tingali liboan na ka higayon sa unsay

akong nakita. Hilabihan nga pagsilaob sa mga kalayo, tungod sa liboan ka tonelada nga bomba, paspas kini nga mihapay sa Dresden, miguba sa labaw sa 90 porsyento sa dakbayan ug walay gibilin gawas sa dugmok nga mga bato ug abo.

Sa kalit, ang dakbayan nga kaniadto giila nga “Jewel Box [Kahon sa Mutya]” nahanaw. Si Erich Kästner, usa ka German nga tagsulat, misulat sa kadaut, “Sa kaliboan ka tuig ang iyang kaanyag gitukod, sa usa ka gabii lang kini hingpit nga nagun-ob.”¹ Sa akong pagkabata wala ko makahunahuna sa unsang paagi mapahiuli ang kadaut nga gisugdan sa among kaugalingong katawhan. Ang among palibut ingon og wala na gayuy paglaum ug walay kaugmaon.

Sa miaging tuig nakahigayon ko og balik didto sa Dresden. Siyetenta ka tuig human sa gubat, sa makausa pa, nahimo na usab kining usa ka “Kahon sa Mutya” sa dakbayan. Ang mga naguba nahipos na, ug ang dakbayan napahiuli ug gani napalambo.

Kon ang naguba nga siyudad sama sa Dresden, Germany, mahimong matukod pag-usab, unsa pa kaha kasarang sa atong Labing Gamhanan nga Amahan sa pagpahiuli sa Iyang mga anak kinsa nalaglag, naglisud, o nahisalaag?

Sa akong pagduaw nakita nako ang matahum nga Lutheran nga simbahan, Frauenkirche, ang Church of Our Lady. Unang gitukod niadtong mga tuig 1700, usa kini sa mga masidlakon nga mutya sa Dresden, apan ang gubat midugmok niini. Sulod sa daghang katuigan nagpabilin kini niana nga kahimtang, hangtud nga natino nga ang Frauenkirche tukuron og balik.

Ang mga bato gikan sa naguba nga simbahan ghipos ug gihan-ay ug, kutob sa mahimo, gigamit sa pagtukod pag-usab. Karon makita ninyo ang paig nga mga bato ingon og mga uwat kini sa gawas nga mga bongbong. Kini nga “mga uwat” dili lamang usa ka pahinumdom sa kasaysayan sa gubat niini nga bilding, apan usa usab ka monumento sa paglaum—usa ka maanindot nga timaan sa abilidad sa tawo sa pagpahiuli sa usa ka butang gikan sa abo.

Samtang gipamalandungan nako ang kasaysayan sa Dresden ug natingala sa kahanas nga mangita og kapanguhaan ug determinasyon sa mga tawo nga mipahiuli sa mga butang nga hingpit ang pagkagunob, akong gibati ang matam-is nga impluwensya sa Balaang Espiritu. Sa pagkatinuod, naghunahuna ko, kon nahimo man sa tawo ang pagtukod og usab sa nadugmok na nga bilding, unsa pa kaha kasarang sa atong

Labing Gamhanan nga Amahan sa pagpahiuli sa Iyang mga anak kinsa nalaglag, naglisud, o nahisalaag?

Dili igsapayan unsa ka guba ang atong kinabuhi. Dili igsapayan unsa kaitom ang atong mga sala, unsa kapait, unsa kamingaw, biniyaan, o ka masulub-on sa atong mga kasingkasing. Bisan kadtong wala’y mga paglaum, kinsa desperado, kinsa miluib sa pagsalig, mibiya sa ilang kaligdong, o mitalikod sa Dios, mahimong mausab. Gawas niadtong mga anak sa kapildihan, walay kinabuhi nga hilabihan ang pagkahugno nga dili na mahimong mapahiuli.

Ang nindot nga balita sa ebanghelyo mao kini: tungod sa mahangturong plano sa kalipay nga gihatag sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan ug pinaagi sa walay kinutuban nga Pag-ula ni Jesukristo, dili lamang kita matubos gikan sa atong kalaglagan ug mapahiuli sa kaputli, mahimo usab kitang mouswag saylo pa sa unsay mahunahuna ug mahimong manununod sa kinabuhing dayon ug mga tig-ambit sa dili mahulagway nga himaya sa Dios.

Ang Samingay sa Nawala nga Karnero

Sa panahon sa pagpangalagad sa Manluluwas, ang mga relihiyosong lider sa Iyang panahon wala moyon sa pakig-uban ni Jesus sa mga tawo nga giila nga “mga makasasala.”

Tingali para nila mora og Siya mitugot o miuyon sa masalaypon nga kina-ya. Tingali mituo sila nga ang labing maayo nga pamaagi sa pagtabang sa mga makasasala aron maghinulsol mao ang paghimaraut, pagtamay, ug pagpakaulaw kanila.

Sa dihang nakamatikod ang Manluluwas sa unsay gihunahuna sa mga Pariseo ug mga escriba, misaysay Siya og istorya:

“Kinsa bang tawhana kaninyo, nga may usa ka gatus ka mga karnero, nga kon kawad-an siyag usa ka buok niini, dili mobiya sa kasiyaman ug siyam diha sa kaawaawan ug moadto sa pagpangita niadtong usa nga nawala, hangtud nga hikaplagn niya kini?”

“Ug sa iya na kining makaplagn, kini pas-anon niya nga malipayon diha sa iyang abaga.”²

Sa dugay nang panahon, kini nga samingay naandan na nga gisabut isip usa ka sugo ngari kanato sa pagdala og balik sa nawala nga mga karnero ug pagtabang niadtong mga nahisalaag. Samtang sa pagkatinuod kini tukma ug maayo, naghunahuna ko kon aduna bay mas labaw pa niini.

Mahimo ba nga ang katuyoan ni Jesus, una ug labaw sa tanan, mao ang pagtudlo mahitungod sa buhat sa Maa-yong Magbalantay?

Posible ba nga nagpamatuod Siya sa gugma sa Dios alang sa Iyang masupilon nga mga anak?

Posible ba nga ang mensahe sa Manluluwas mao nga ang Dios hingpit nga nahibalo kon si kinsa kadtong nangawala—ug nga Iya silang pangitaon, tabangan ug luwason?

Kon mao man kana, unsay kinahanglang buhaton sa karnero aron mahimong angayan alang niining balaan nga tabang?

Kinahanglan ba nga masayran sa karnero unsaon sa paggamit og instrumento aron mahibaw-an ang iyang nahimutangan? Kinahanglan ba kining mogamit og GPS aron mahibaw-an kon asa kini? Kinahanglan ba kini nga ekspertong mohimo og app aron makapangayo’g tabang? Ang karnero nagkinahanglan ba og iladong tawo nga moendorso sa dili pa ang Maayong Magbalantay moluwas?

Ang paig nga mga bato nga gigamit sa pagpahiuli sa Lutheran nga simbahan sa Frauenkirche nagbarug nga talagsaong simbolo sa abilidad sa tawo sa pagpahiuli sa usa ka butang gikan sa abo.

Dili. Dili gayud! Ang karnero takus sa balaan nga pagluwas tungod lamang kay kini gihigugma sa Maayong Magbalantay.

Alang kanako, ang sambingay sa nawala nga karnero mao ang usa sa labing malaumon nga mga tudling sa tanang kasulatan.

Ang atong Manluluwas, ang Maayong Magbalantay, nakaila ug nahigugma kaninyo.

Nasayud Siya kon ikaw mawala, ug nasayud Siya kon asa ka. Nasayud Siya sa imong kagul-anan. Sa imong hilum nga mga pangamuyo. Imong mga kahadlok. Imong mga luha.

Dili igsapayan kon sa unsang paagi ikaw nawala—tungod ba sa imong sayop nga mga pagpili o mga kahimtang nga dili nimo makontrolar.

Ang importante mao nga ikaw Iyang anak. Ug Siya nahigugma kanimo. Iyang gihigugma ang Iyang mga anak.

Tungod kay nahigugma Siya kanimo, pangitaon ka Niya. Malipayon Siyang mopas-an kanimo sa Iyang abaga. Ug kon dad-on ka Niya pauli, moingon Siya sa tanan, “Pangalipay kamo uban kanako, kay hingkaplagaan ko ang akong karnero nga nawala.”³

Unsay Atong Kinahanglang Buhaton?

Apan, tingali naghuhuna ka, unsay gikinahanglan gikan nako? Siyempre kinahanglan kong mobuhat og dugang pa kay sa maghulat lamang nga luwason.

Samtang ang atong mahigugmaong Amahan nagtinguha nga ang tanan Niyang mga anak mobalik Kaniya, dili Siya mamugos ni bisan kinsa nga

mahilangit.⁴ Ang Dios dili moluwas nato nga kontra sa atong kabubut-on.

Nan unsay atong kinahanglang buhaton?

Yano lamang ang Iyang pagdapit:

“Bugmalik kamo kanako.”⁵

“Umari kanako.”⁶

“Paduol ngari kanako ug Ako mopa-duol nganha kaninyo.”⁷

Mao kini ang paagi sa pagpakita Kaniya nga gusto kitang maluwas.

Nagkinahanglan kini og gamayng pagtuo. Apan ayaw kaguol. Kon dili ka makapakita og hugot nga pagtuo karon, sugdi sa paglaum.

Kon dili ka makaingon nga nasayud ka nga anaa ang Dios, makalaum ka nga anaa Siya. Mahimo kang magtinguha nga motuo.⁸ Igo na kana sa pagsugod.

Ug dayon, lihukon kana nga paglaum, pakig-istorya sa Langitnong Amahan. Ang Dios mohatag sa Iyang gugma kanimo, ug ang Iyang buhat sa pagluwas ug pag-usab magsugod.

Paglabay sa panahon, maila nimo ang Iyang impluwensya sa imong kinabuhi. Mabati nimo ang Iyang gugma. Ug ang tinguha sa paglakaw inubanan sa Iyang kahayag ug pagsunod sa Iyang pamaagi, motubo dungan sa matag lakang sa pagtuo nga imong pagahimoon.

Kini nga mga lakang sa pagtuo atong gitawag og “pagkamasulundon.”

Kana nga pulong dili inila karong panahona. Apan ang pagkamasulundon usa ka mahinungdanon nga konsepto sa ebanghelyo ni Jesukristo, tungod kay nasayud kita nga “pinaagi sa Pag-ula ni Kristo, ang tanan nga mga katawhan mahimo nga maluwas, pinaagi sa pagsunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa Ebanghelyo.”⁹

Samtang naglambo ang atong pagtuo, kinahanglan usab nga molambo ang atong pagkamatinud-anon. Ganina mikutlo ko sa usa ka German nga tag-sulat kinsa nasubo sa kadaut sa Dresden. Misulat usab siya niini nga mga pulong “Es gibt nichts Gutes, ausser: Man tut es.” Alang niadtong dili maka-sulti sa celestial nga pinulongan, gihubad kini nga “Walay butang nga maayo gawas og imo kining buhaton.”¹⁰

Mahimong ikaw ug ako labing larino nga moistorya og espirituanong mga butang. Mahimong madani nato ang mga tawo sa atong maayong pagsabut sa espirituanon nga mga hilisgutan. Mahimong madasigon kitang maghisgut og relihiyon ug “magdamgo sa [atong] mansyon sa taas.”¹¹ Apan kon ang atong pagtuo dili mousab sa atong pagpuyo—kon ang atong mga gituhan wala mag-impluwensya sa atong inadlaw nga mga desisyon—ang atong relihiyon kawang lang, ug ang atong pagtuo, kon dili man patay, siguradong dili maayo ug delikado nga sa ngadto ngadto mamatay.¹²

Ang pagkamasulundon maoy naghatag og kalig-on sa pagtuo. Pinaagi sa pagkamasulundon kita makaangkon og kamatuoran ug himaya.

Apan naghunahuna ko nga usahay masaypan nato sa pagsabut ang pagkamasulundon. Mahimo natong makita nga ang pagkamasulundon mao ang tumong, imbis nga usa ka pamaagi aron makab-ot ang atong tumong. O mahimong atong idukdok ang martilyo sa pagkamasulundon sa puthaw’ng dukdukanan sa mga kasugoan aron sa paghulma sa atong mga hinigugma, pinaagi sa kanunay nga pag-init ug balik-balik nga pagbatil o paghashas, ngadto sa mas balaan, langitnong butang.

Walay pagduda, adunay panahon nga gikinahanglan nato ang estrikto nga sugo sa paghinulsol. Labing siguro, adunay uban nga matabangan lamang sa ingon niining paagiha.

Apan tingali adunay laing pasumbingay nga makapasabut nganong atong sundon ang mga sugo sa Dios. Tingali ang pagkamasulundon dili lamang mahitungod sa pagbawog, pagliso, ug pagdukdok sa atong mga kalag ngadto sa usa ka butang nga wala nato kinahanglana. Hinoon, mao kini ang proseso diin kita makadiskubre kon unsa gayud kita.

Kita gilalang sa Labawng Makagagahum nga Dios. Siya ang atong Langitnong Amahan. Kita sa literal Iyang mga anak sa espiritu. Kita gihimo sa langitnon nga materyal nga bililhon ug lunsay kaayo, ug mao nga nagdala kita

sa atong kaugalingon og diosnon nga kinaiya.

Dinhi sa kalibutan, hinoon, ang atong mga hunahuna ug mga buhat mahimong negatibong maimpluwensyahan nianang dunot, dili balaan, ug mahugaw. Ang kahugaw sa kalibutan makapamansa sa atong mga kalag, naghatag nato og kalisud sa pag-ila ug paghinumdom sa atong panulundon ug katuyoan.

Apan kining tanan dili makapausab kon kinsa gayud kita. Ang labing mahinungdanon nga pagkadiosnon sa atong kinaiya magpabilin. Ug sa higayon nga kita mopili nga ipahiuyon ang atong kasingkasing ngadto sa atong minahal nga Manluluwas ug mosubay sa dalan sa pagkadisipulo, adunay milagrang mahitabo. Ang gugma sa Dios mopuno sa atong mga kasingkasing; ang kaha-yag sa kamatuoran mopuno sa atong mga hunahuna; ang atong tinguha sa pagpakasala mosugod sa pagkawala; ug dili na kita maglakaw sa kangitngit.¹³

Makita nato nga ang pagkamasulundon dili usa ka silot apan usa ka gawasnong proseso aron makaabut sa atong balaan nga padulngan. Ug sa anam-anam, ang pagkadunot, kahugaw, ug mga limitasyon niini nga kalibutan mosugod sa pagpahilayo. Sa katapusan, ang labing bililhon, mahangturonong espiritu sa langitnong

pagkabinuhat nga ania kanato mapadayag, ug mahimo kitang mga kapanguhaan sa kamaayo.

Takus Kamo nga Luwason

Mga kaigsoonan, ako mopamatuod nga ang Dios nasayud kon kinsa kita—ug Siya nagkonsiderar nato nga takus nga luwason.

Mahimo kamong mobati nga ang inyong kinabuhi nagun-ob. Mahimong nakasala kamo. Mahimong nahadlok kamo, nasuko, nasubo, o gisakit sa pagduhaduha. Apan sa samang paagi nga ang Maayong Magbalantay mangita sa Iyang nawala nga karnero, kon kamo modangup lamang sa inyong mga kasingkasing ngadto sa Manluluwas sa kalibutan, kamo Iyang pangitaon.

Kamo Iyang luwason.

Kamo Iyang bayawon ug pas-anon sa Iyang abaga.

Kamo Iyang dad-on pauli.

Kon ang mortal nga mga kamot makausab sa mga dugmok nga bato ug mga tinumpag ngadto sa usa ka maanindot nga balay simbahanan, nan aduna kitay pagsalig nga ang atong mahigugmaong Langitnong Amahan makausab kanato. Ang Iyang plano mao ang pag-usab kanato ngadto sa mas labaw pa kay sa unsa kita kaniadto—labaw pa kay sa atong mahunahuna. Sa matag lakang sa pagtuo sa dalan sa pagkadisipulo, motubo kita ngadto sa mga binuhat sa mahangturon nga himaya ug walay kinutuban nga kalipay nga maoy gidisenyo nga atong makab-ot.

Kini mao ang akong pagpamatuod, akong panalangin, ug akong mapainubsanong panghinaot sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Erich Kästner, *Als ich ein kleiner Junge war* (1996), 51–52.
2. Lucas 15:4–5.
3. Lucas 15:6.
4. Tan-awa sa “Know This, That Every Soul Is Free,” *Hymns*, nu. 240.
5. Joel 2:12.
6. Mateo 11:28.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.
8. Tan-awa sa Alma 32:27.
9. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.
10. Erich Kästner, *Es gibt nichts Gutes, ausser: Man tut es* (1950).
11. “Have I Done Any Good?” *Hymns*, nu. 223.
12. Tan-awa sa Santiago 2:26.
13. Tan-awa sa Juan 8:12.

Sesyon sa Dominggo sa Hapon | Abril 3, 2016

Ni Elder Robert D. Hales

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Espiritu Santo

Akong ipahayag ang akong gugma ug pasalamat sa Langitnong Amahan sa gasa sa Espiritu Santo, nga pinaagi niini Iyang gipadayag ang Iyang kabubut-on ug nagsuporta kanato.

Minahal kong mga kaigsoon-an, mamulong ko karon isip sulugoon sa Ginoo ug usab isip apohan sa tuhod. Nganha kaninyo ug sa akong pinalanggang kaliwatan, motudlo ko ug mopamatuod sa talagsangong gasa sa Espiritu Santo.

Akong sugdan pinaagi sa pag-ila sa Kahayag ni Kristo, nga gihatag diha sa “matag tawo nga moanhi sa kalibutan.”¹ Tanan kita nakabenipisyo niining balaan nga kahayag. Kini “diha sa tanan ug pinaagi sa tanan nga mga butang,”² ug nagtugot kini nga makaila kita sa husto ug sa sayop.³

Apan ang Espiritu Santo lahi kay sa Kahayag ni Kristo. Siya ang ikatulo nga sakop sa Dios nga Kapangulohan, ug linahi nga personahe nga espiritu nga dunay sagradong mga responsibilidad, ug usa ang katuyoan uban sa Amahan ug sa Anak.⁴

Isip mga miyembro sa Simbahan, mahimo natong masinati ang pakig-uban sa Espiritu Santo sa kanunay. Pinaagi sa gipahiuli nga priesthood sa Dios, nabunyagan kita pinaagi sa pag-unlod alang sa kapasayloan sa atong mga sala ug dayon gikumpirmahan nga mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Niini nga ordinansa, hatagan

kita sa gasa sa Espiritu Santo pinaagi sa pagpandong sa mga kamot sa mga naghupot sa priesthood.⁵ Pagkahuman, makadawat kita ug pagaubanan kanunay sa Espiritu Santo pinaagi sa kanunayng paghinumdom sa Manluluwas, pagsunod sa Iyang mga sugo, paghinulsol sa atong mga sala, ug takus nga pag-ambit sa sakrament sa adlawng Igpapahulay.

Ang Espiritu Santo maghatag og personal nga pagpadayag sa paghimo og dagkong mga desisyon sa atong kinabuhi sama sa edukasyon, misyon, panarbaho, kaminyoon, mga anak, kon asa kita magpuyo uban sa atong

pamilya, ug uban pa. Niining mga butang, naglaum ang Langitnong Amahan nga gamiton nato ang atong kabubut-on, tun-an ang sitwasyon diha sa atong hunahuna sumala sa mga baruganan sa ebanghelyo, ug ipresentar ang desisyon ngadto Kaniya pinaagi sa pag-ampo.

Ang personal nga pagpadayag mahinungdanon, apan usa lamang kini ka bahin sa buhat sa Espiritu Santo. Sigun sa giingon sa kasulatan, ang Espiritu Santo mopamatuod usab sa Manluluwas ug sa Dios nga Amahan.⁶ Iyang itudlo kanato “ang malinawon nga mga butang sa gingharian”⁷ ug maghimo nga “magmadagayaon [kita] sa paglaum.”⁸ Siya nagtultol [kanato] sa pagbuhat og maayo . . . [ug] sa paghukom nga matinud-anon.”⁹ Siya naghatag “sa matag tawo [lalaki ug babaye] . . . og [espirituhanong] gasa . . . nga ang tanan makaangkon og kaayohan pinaagi niana.”¹⁰ Siya “naghatag [kanato] og kahibalo”¹¹ ug “magapahinumdom [kanato] sa tanang butang.”¹² Pinaagi sa Espiritu Santo, kita “mahimo nga pagasantuson”¹³ ug makadawat og “kapasayloan sa [atong] mga sala.”¹⁴ Siya ang “Maghuhupay,” kinsa mao ang “[glisaad ngadto sa . . . mga tinun-an [sa Manluluwas].”¹⁵

Mopahinumdom ko natong tanan nga ang Espiritu Santo wala ihatag aron mokontrolar kanato. Ang uban nato dili maalamong mangita og giya sa Espiritu Santo sa matag gagmay nga desisyon sa atong kinabuhi. Nagpaminos kini sa kaimportante sa sagrado Niya nga tahas. Ang Espiritu Santo nagtahud sa

baruganan sa kabubut-on. Malumo Siyang mamulong sa atong hunahuna ug kasingkasing bahin sa daghang mga butang nga mahinungdanon.¹⁶

Ang matag usa kanato mobati sa impluwensya sa Espiritu Santo sa managlahing paagi. Ang Iyang mga pag-ahat mabati sa managlahing gikusgon sumala sa tagsa-tagsa nato nga mga panginahanglan ug kahimtang.

Niining ulahing mga adlaw, nagpamatuod kita nga ang propeta lang ang makadawat og pagpadayag pinaagi sa Espiritu Santo para sa tibuok Simbahan. Ang uban nakalimot niini, sama niadtong si Aaron ug Miriam misulay sa pagkombinser ni Moises sa pag-uyon kanila. Apan ang Ginoo mitudlo kanila ug kanato. Miingon Siya:

“Kon adunay usa ka manalagna sa taliwala ninyo, ako ang Ginoo magapaka kita kaniya. . . .

“Makigsulti ako kaniya sa baba ug baba.”¹⁷

Usahay ang kaaway motintal nato gamit ang sayop nga mga ideya nga masaypan nato nga gikan sa Espiritu Santo. Mopamatuod ko nga ang pagkaminud-anon sa pagsunod sa mga sugo ug pagtuman sa atong mga pakigsaad mopanalipud kanato sa pagkalingla. Pinaagi sa Espiritu Santo, atong mailhan kadtong mini nga mga

propeta kinsa nagtudlo og doktrina nga mga sugo sa tawo.¹⁸

Sa atong pagdawat sa inspirasyon sa Espiritu Santo alang sa atong kaugalingon, maalamon ang paghinumdom nga dili kita makadawat og pagpadayag alang sa uban. Nakaila ko og usa ka batan-ong lalaki nga miingon ngadto sa batan-ong babaye, “Nagdango ko nga ikaw ang mahimo nakong asawa.” Gihunahuna sa babaye kana nga pahayag ug dayon mitubag, “Kon magdango sab ko og sama ana, makig-istorya ko nimo.”

Tanan kita mahimong matintal nga tugutan ang atong personal nga mga tinguha nga mobuntog sa giya sa Espiritu Santo. Si Propeta Joseph Smith nangamuyo sa Langitnong Amahan nga itugot ang pagpahulam sa 116 ka mga pahina sa Basahon ni Mormon ngadto ni Martin Harris. Nagtuo si Joseph nga maayo kadto nga ideya. Sa sinugdanan ang Espiritu Santo wala mohatag kaniya og makakumpirma nga mga pagbati. Sa katapusan, ang Ginoo mitugot ni Joseph nga ipahulam na lang ang mga pahina. Nawala kini ni Martin Harris. Sulod sa usa ka panahon, ang Ginoo mibawi gikan sa Propeta sa gasa sa paghubad, ug nakakat-on si Joseph og sakit apan bililhong leksyon nga miimpluwensya hangtud sa katapusan niyang pagserbisyo.

Ang Espiritu Santo mahinungdanon sa Pagpahiuli. Mahitungod sa iyang pagkabata nga nagbasa sa Santiago 1:5, si Propeta Joseph miingon, “Wala pay bisan unsa nga tudling sa kasulatan nga mituhop uban sa labaw nga gahum ngadto sa kasingkasing sa tawo kay sa nahimo niini nga panahon ngari kanako.”¹⁹ Ang gahum nga gihulagway ni Joseph Smith mao ang impluwensya sa Espiritu Santo. Isip resulta, si Joseph miadto sa kakahoyan duol sa iyang balay ug miluhod aron sa pagpangutana sa Dios. Ang Unang Panan-awon nga misunod hilabihan katalagsaon ug kaanindot. Apan ang dalan padulong niana nga personal nga pagbisita sa Amahan ug Anak nagsugod sa usa ka pag-ahat gikan sa Espiritu Santo aron mag-ampo.

Ang gipadayag nga mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo nahimo pinaagi sa sumbanan sa pagpangita pinaagi sa pag-ampo ug dayon ang pagdawat ug pagsunod sa mga pag-ahat sa Espiritu Santo. Hunahunaa kini nga mga ehemplo: ang paghubad sa Basahon ni Mormon; ang pagpahiuli sa priesthood ug sa mga ordinansa niini, sugod sa bunyag; ug ang pag-organisar sa Simbahan—kini ang pipila lamang. Mopamatuod ko nga karon, ang pagpadayag gikan sa Ginoo ngadto sa Unang Kapangulohan ug sa Napulog Duha moabut pinasubay sa sama nga sagradong sumbanan. Kini ang sama nga sagradong sumbanan nga nagtugot og personal nga pagpadayag.

Among gipasidunggan ang tanan nga misunod sa Espiritu Santo aron madawat ang gipahiuli nga ebanghelyo, sugod sa kaugalingong pamilya ni Joseph Smith. Dihang ang batan-ong is Joseph misulti sa iyang amahan mahitungod sa pagbisita ni Moroni, ang iyang amahan nakadawat og panghimatuod nga saksi alang kaniya. Diha-diha dayon, gitangtangan si Joseph sa iyang mga katungdanan sa umahan ug giawhag nga sundon ang sugo sa anghel.

Buhaton nato, isip mga ginikanan ug mga lider, ang samang paagi. Awhagon nato ang atong mga anak ug ang uban nga sundon ang direksyon sa Espiritu Santo. Sa paghimo sa ingon,

ato mismong sundon ang ehemplo sa Espiritu Santo, mangulo pinaagi sa kalumo, kaaghup, kamabination, pagka-mainantuson, ug tiunay nga paghigugma.²⁰

Ang Espiritu Santo maoy usa ka paagi alang sa buhat sa Dios diha sa mga pamilya ug sa tibuok Simbahan. Uban niana nga panabut, mopaambit ko og pipila ka personal nga mga ehemplo sa Espiritu Santo sa kaugalingon nakong kinabuhi ug sa pagserbisyo sa Simbahan. Ihalad ko kini isip usa ka personal nga saksi nga ang Espiritu Santo manalangin kanatong tanan.

Daghang katuigan ang milabay, si Sister Hales ug ako nagplano nga pakauyon og espesyal nga panihapon ang akong mga kauban sa trabaho diha sa among balay. Sa akong pagpauli gikan sa opisina, may pagbati ko nga mohunong sa balay sa usa ka biyuda nga ako ang home teacher. Dihang gituktok nako ang pultahan sa sister, miingon siya, “Nag-ampo ko nga moabut ka.” Diin gikan kana nga impresyon? Sa Espiritu Santo.

Kausa, human sa grabe nga sakit, nag-preside ko og usa ka stake conference. Aron matigom ang akong kusog, nagplano ko nga mobiya dayon sa chapel human sa priesthood leadership nga sesyon. Hinoon, human sa panalangin, ang Espiritu Santo miingon kanako, “Asa man ka moadto?” Nadasig ko nga molamano sa tanan sa ilang pagbiya sa kwarto. Dihang usa ka batan-ong elder miduol, nadasig ko nga mohatag niya og espesyal nga mensahe. Nagtan-aw siya sa ubos, ug gipaabut nako nga mosaka ang iyang mga mata ug mag-abut ang among panan-aw, ug nakasulti ko niya, “Pag-ampo sa Langitnong Amahan, paminaw sa Espiritu Santo, sunda ang mga aghat nga gihatag kanimo, ug ang tanan mamaayo sa imong kinabuhi.” Sa wala madugay ang stake president misulti nako nga ang batan-on miuli og sayo gikan sa iyang misyon. Ang stake president, basi sa klaro nga impresyon, misaad sa amahan sa batan-ong lalaki nga kon dad-on niya ang iyang anak sa priesthood meeting, si Elder Hales makig-istorya kaniya. Nganong

mihunong man ko aron makiglamano sa tanan? Nganong mihunong man ko sa makadiyut aron makig-istorya niining espesyal nga batan-ong lalaki? Unsay tinubdan sa akong tambag? Simple lang: ang Espiritu Santo.

Sa sayong bahin sa 2005, nagiyahan ko nga mag-andam og mensahe sa kinatibuk-ang komperensya mahitungod sa mga senior missionary nga mga magtiayon. Human sa komperensya, usa ka brother ang miingon: “Dihang naminaw mi sa komperensya . . . diha-diha dayon ang Espiritu sa Ginoo mitandog gayud kanako. . . . Dili gayud masaypan ang mensahe nga alang kanako ug sa akong asawa. Kinahanglan kami nga magmisyon, ug kini karon ang panahon. Dihang . . . mitan-aw ko sa akong asawa, akong nakita nga nadawat niya ang sama gayud nga impresyon gikan sa Espiritu.”²¹ Unsay nakadala niining nagdungan nga kusog nga pagbati? Ang Espiritu Santo.

Alang sa kaugalingon nakong kaliwatan ug sa tanan nga makadungog kanako, akong ihalad ang akong pagpamatuod bahin sa personal nga pagpadayag ug padayong pagdagayday sa inadlawng giya, pahimangno, pagdasig, kusog, espirituhanong paglimpyo, kahupayan, ug kalinaw nga miabut sa akong pamilya pinaagi sa Espiritu Santo. Pinaagi sa Espiritu Santo, atong masinati “ang kadako sa [kang Kristo] nga malumo nga mga kalooy”²² ug mga milagro nga dili mahunong.²³

Mohatag ko sa akong pagsaksi nga ang Manluluwas buhi. Akong ipahayag ang akong gugma ug pasalamat sa Langitnong Amahan alang sa gasa sa Espiritu Santo, nga pinaagi niini Iyang gipadayag ang Iyang kabubut-on ug nagsuporta kanato sa atong kinabuhi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:2; tan-awa usab sa Juan 1:9.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6.
3. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Kahayag, Kahayag ni Kristo”; tan-awa usab sa Moroni 7:12–19.
4. Tan-awa sa Juan 17.
5. Tan-awa sa leksyon 5, “Pagpahigayon sa mga Ordinansa sa Pagkapari,” sa *Mga Katungdanan ug mga Panalangin sa Pagkapari: Sukaranan nga Tamdanan nga Basahon sa mga Naghupot sa Pagkapari, Bahin B* (2000), 44–51.
6. Tan-awa sa Juan 15:26; Mga Taga-Roma 8:16.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 39:6.
8. Mga Taga-Roma 15:13.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 11:12.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:11–12; tan-awa usab sa Moroni 10:8–17; Doktrina ug mga Pakigsaad 13–16.
11. Alma 18:35.
12. Juan 14:26.
13. 3 Nephi 27:20.
14. 2 Nephi 31:17.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:3.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2–3.
17. Numeros 12:6, 8.
18. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:19.
19. Joseph Smith—Kasaysayan 1:12.
20. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–42.
21. Sulat gikan ni Frederick E. Hibben.
22. 1 Nephi 8:8.
23. Tan-awa sa Moroni 7:29.

Ni Elder Gerrit W. Gong
Sa Kapangulohan sa Seventy

Kanunay nga Mohinumdom Kaniya

Mapaubsanon kong mopamatuod ug manghinaut nga kita sa kanunay mohinumdom Kaniya—sa tanang panahon, sa tanang butang, ug sa tanang dapit kon asa man kita.

Minahal kong mga kaigsoonan, dihang nagserbisyo ko sa Asia, ang mga tawo usahay mangutana nako, “Elder Gong, pila ka tawo ang nagpuyo sa Asia Area sa Simbahan?”

Miingon ko, “Katunga sa populasyon sa kalibutan—3.6 ka bilyon nga tawo.”

Dunay nangutana, “Lisud bang hinumduman ang tanan nilang mga ngalan?”

Ang paghinumdom—ug pagkalimot—mga bahin sa inadlawng pagpakabuhi. Sama pananglit, kausa, human mangita bisan asa sa iyang bag-ong cellphone, nakahukom ang akong asawa nga tawagan kini sa laing cellphone. Dihang nadungog niya nga mi-ring ang iyang cellphone, naghunahuna ang akong asawa, “Kinsa kahay nanawag nako? Wala man koy tawong gihatagan ana nga numero!”

Ang paghinumdom—ug pagkalimot—mga bahin usab sa atong mahang-turon nga panaw. Ang panahon, kabubut-on, ug panumduman makatabang nato sa pagkat-on, paglambo, ug pagpatubo sa pagtuo.

Sa mga pulong sa paborito nga himno:

*Atong isinggit ang awit,
Sa ngalan ni Jesus. . . .
Ambit ug pagpamatuod
Niya mahinumdom gyud.¹*

Matag semana, sa pag-ambit sa sakramento, makigsaad kita nga kanunayng mohinumdom Kaniya. Migamit sa dul-an sa 400 ka mga scripture reference sa pulong nga *mohinumdom*, aniyay unom ka paagi nga kita kanunayng makahinumdom Kaniya.

Una, kanunay kitang makahinumdom Kaniya pinaagi sa pagkamasaligon sa Iyang mga pakigsaad, mga saad, ug mga kasiguroan.

Ang Ginoo mohinumdom sa Iyang walay katapusang pakigsaad—gikan sa kapanahunan ni Adan ngadto sa kapanahunan nga ang kaliwatan ni Adan “modawat sa kamatuoran, ug mohangad sa itaas, niana ang Zion motan-aw sa ubos, ug ang tanan nga mga kalangitan moyog uban sa kamaya, ug ang yuta mokurog uban sa kalipay.”²

Ang Ginoo mohinumdom sa Iyang mga saad, lakip sa mga saad nga tipunon ang nagkatibulaag nga Israel pinaagi sa Basahon ni Mormon: Lain

nga Tugon ni Jesukristo ug mga saad nga gihatag ngadto sa matag miyembro ug misyonaryo kinsa mohinumdom sa bili sa mga kalag.³

Ang Ginoo nahinumdom ug mopaniguro sa mga nasud ug mga katawhan. Niining mga panahona sa ka-busy ug kalibug,⁴ “ang uban nagasalig sa mga carro [chariot], ug ang uban sa mga kabayo; Apan [kita] magahisgut sa ngalan sa Ginoo nga [atong] Dios,”⁵ kinsa naggiya “sa umaabut sama sa iyang gibuhat sa nangagi.”⁶ Sa “mga panahon nga malisud,”⁷ kita “[mohinumdom] nga dili ang buhat sa Dios ang makawang, apan ang buhat sa mga tawo.”⁸

Ikaduha, kanunay kitang makahinumdom Kaniya pinaagi sa mapasalamatong pag-ila sa Iyang impluwensya sa tibuok natong kinabuhi.

Ang gihimo sa Ginoo sa atong kinabuhi kasagaran mas klaro kon kini nahuman na. Sama sa gisulti sa Kristiyanong philosopher nga si Soren Kierkegaard: “Ang kinabuhi kinahanglang masabtan pinaagi sa nangagi. Apan . . . kinahanglang *magpakabuhi sa karon ug sa umaabut.*”⁹

Ang pinangga nakong inahan bag-ong lang nagsaulog sa iyang ika-90 nga birthday. Mapasalamaton siyang mipamatuod sa panalangin sa Dios sa matag dagkong panghitabo sa iyang kinabuhi. Ang mga kasaysayan sa pamilya, mga tradisyon, ug mga relasyon makatabang nga mahinumdom nato ang mga nangagi samtang naghatag og umaabut nga mga sumbanan ug paglaum. Ang mga linya sa awtoridad sa priesthood ug patriyarkal nga mga panalangin nagsaksi sa kamot sa Dios sa tanan nga mga henerasyon.

Nakahunahuna ba mo sa inyong kaugalingon isip ang inyo mismong buhi nga basahon sa panumduman—naglangkob sa unsay inyong hinumduman ug unsaon kini paghinumdom?

Sama pananglit, sa batan-on pa ko, gusto gyud kong modula og basketball sa eskwelahan. Nagsigi ko og praktis. Usa ka adlaw gitudlo sa among coach ang among 6-foot-4-inch (1.93 m) nga maayo kaayo nga sentro ug ang among 6-foot-2-inch (1.88) nga maayo kaayo nga forward ug giingnan ko,

“makahimo ko sa pagbutang nimo sa team, apan morag dili gyud ka makadula.” Nahinumdom ko sa mabination niyang awahag nga, “Nganong dili ka mo-try out sa soccer? Maayo gyud ka.” Giabibahan ko sa akong pamilya dihang naka-score ko sa una nakong goal.

Atong mahinumduman kadtong naghatag nato og higayon, ug ikaduhang higayon, uban sa kamatinuoron, kamabination, pailub, ug pagdasig. Ug mahimo nga kita ang hinumduman sa uban dihang gikinahanglan kaayo nila ang tabang. Ang mapasalamatong paghinumdom sa tabang sa uban ug ang magiyahong impluwensya sa Espiritu maoy paagi sa paghinumdom Kaniya. Paagi kini nga atong maihap ang daghang panalangin ug makita unsay nahimo sa Dios.¹⁰

Ikatulo, kanunay kitang makahinumdom Kaniya pinaagi sa pagsalig kon ang Ginoo mopaniguro kanato nga “Siya kinsa naghinulsol sa iyang mga sala, ang mao gipasaylo, ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom kanila.”¹¹

Kon hingpit ang atong paghinulsol, lakip ang pagkumpisal ug pagbiya sa atong mga sala, mangutana kita uban ni Enos, samtang mawala ang atong sala, “Ginoo, giunsa kini pagbuhat?” ug ang tubag madungog “tungod sa imong hugot nga pagtuo ni Kristo”¹² ug sa Iyang pagdapit nga “papahinumduman mo ako.”¹³

Kon maghinulsol kita ug ang mga lider sa priesthood mopahayag nga kita takus, dili na kinahanglang balik-balikon pa natong ikumpisal ang kanhing mga sala. Ang pagkahimong takus wala magpasabut sa pagkahimong hingpit. Ang plano sa Langitnong Amahan sa kalipay nagdapit kanato nga magmalinawon sa atong panaw sa kinabuhi ngadto sa pagkahimong hingpit diha ni Kristo sa umaabut,¹⁴ dili kanunay nga nabalaka, nasagmuyo, o walay kalipay sa dili nato pagkahingpit karon. Hinumdumi, nasayud Siya sa tanang butang nga dili nato gustong mahibaloan sa uban mahitungod kanato—ug gihigugma gihapon kita.

Usahay ang kinabuhi mosulay sa atong pagsalig sa kalooy, hustisiya,

ug paghukom ni Kristo ug sa Iyang makaluwas nga imbitasyon nga tugotan ang Iyang Pag-ula nga moayo kanato samtang atong gipasaylo ang uban ug ang atong kaugalingon.

Usa ka batan-ong babaye sa laing nasud nangaplay isip usa ka journalist, apan ang opisyal nga maoy mo-assign og mga trabaho walay kalooy. Giingnan siya, “Pinaagi niining akong pirma, akong igarantiya nimo nga dili ka mahimong journalist apan tigkawot lang og kanal.” Siya ra ang babaye nga nagkawot og kanal sa grupo sa mga lalaki.

Paglabay sa katuigan kining babayhana nahimong opisyal. Usa ka adlaw usa ka tawo nagkinahanglan sa iyang pirma para sa trabaho.

Nangutana ang babaye, “Nahinumdom ka nako?” Wala siya kahinumdom.

Miingon ang babaye, “Wa ka kahinumdom nako, apan kahinumdom ko nimo. Pinaagi sa imong pirma, migarantiya ka nga dili ko mahimong journalist. Pinaagi sa imong pirma, gihimo ko nimong tigkawot og kanal, ang bugtong babaye sa pundok sa mga lalaki.”

Ang maong babaye miingon nako, “Gitatar unta nako kadtong tawhana nga mas maayo kay sa iyang pagtratar kanako—apan wala koy ingon niana nga kalig-on.” Usahay kana nga kalig-on wala kanato, apan makit-an kini

diha sa paghinumdom sa Pag-ula sa atong Manluluwas, si Jesukristo.

Kon ang pagsalig budhian, maguba ang mga damgo, mahugno ug mahugno pag-usab ang mga kasingkasing, kon gusto kita og hustisiya ug nagkinahanglan og kalooy, kon nagkumo ang atong mga kamot ug nag-agas ang atong mga luha, kon kinahanglan kitang mahibalo unsay angay natong huftan ug unsay dili, kita sa kanunay mahimong mohinumdom Kaniya. Dili sa kanunay ingon niana ka bangis ang kinabuhi. Ang walay sukod Niyang kalooy makatabang kanato nga makitan ang atong dalan, kamatuoran, ug kinabuhi.¹⁵

Kon hinumduman nato ang Iyang mga pulong ug ehemplo, dili kita makapasilo o masilo.

Ang papa sa akong higala nagtrabaho isip mekaniko. Ang kamatinuoron niya sa trabaho makita bisan diha sa iyang maayong pagkahugas nga mga kamot. Usa ka adlaw usa ka tawo sa templo misulti sa papa sa akong higala nga kinahanglang limpyo ang iyang kamot sa dili pa siya moserbisyo didto. Imbis masilo, kining maayong tawo misugod sa kinamot nga paghugas sa mga plato sa iyang pamilya gamit ang sabunon nga tubig sa dili pa moadto sa templo. Gihimo niyang ehemplo kadtong “mosaka ngadto sa bungtod sa Ginoo” ug motindog sa iyang dapit

nga balaan” nga may pinakalimpyong kamot ug putling kasingkasing.¹⁶

Kon duna kitay dili maayong pagbati, pagdumot, o kasilag o kon angay kitang mangayo og pasaylo sa uban, karon ang panahon sa paghimo niini.

Ikaupat, Iya kitang gidapit sa paghinumdom nga Siya kanunayng moabiabi kanato sa pagpauli.

Kita nagkat-on pinaagi sa pagpangutana ug sa pagsiksik. Apan palihug ayaw hunungi ang pagsuhid hangtud nga moabut ka—sa mga pulong ni T. S. Eliot—“kon asa ka nagsugod, mibati nga una pa nimo kining higayon.”¹⁷ Kon andam ka na, palihug ablihi ang imong kasingkasing para sa Basahon ni Mormon, usab, sama nga una nimo kining higayon. Palihug pag-ampo nga kinasingkasing, usab, sama nga una pa nimo kining higayon.

Saligan nganap nga panumduman sa dugay na nga panahon. Tuguti nga mopadako kini sa imong pagtuo. Uban sa Dios, walay sala nga di ka pwedeng maghinulsol.

Ang karaan ug modernong mga propeta naghanyo kanato nga dili tugutan ang tawhanong mga kakulangan,

kasaypanan, o mga kahuyang—sa uban o sa atong kaugalingon—nga mahimong hinungdan nga dili nato makita ang mga kamatuoran, mga pakigsaad, ug matubsanong gahum sa Iyang gipahiuling ebanghelyo.¹⁸ Importante kaayo kini sa simbahan diin ang matag usa nato molambo pinaagi sa dili nato perpekto nga partisipasyon. Si Propeta Joseph miingon, “Wala gayud ako moingon kaninyo nga perpekto ako; apan walay sayop sa mga padayag nga akong gipanudlo.”¹⁹

Ikalima, kanunay kitang makahinumdom Kaniya sa adlawng Igpapahulay pinaagi sa sakrament. Sa katapusan sa Iyang mortal nga pangalagad ug sa pagsugod sa Iyang pagpangalagad human sa pagkabanhaw, ang atong Manluluwas mikuha og pan ug tubig ug mihangyo nga atong hinumduman ang Iyang lawas ug dugo,²⁰ “kon kamo magbuhat niini sa kanunay kamo mahinumdom niini nga takna nga ako nag-uban kaninyo.”²¹

Sa ordinansa sa sakrament, mosaksi kita sa Dios nga Amahan nga kita andam sa pagdala nganha kanato sa ngalan sa Iyang Anak ug kanunayng

mohinumdom Kaniya ug maghupot sa Iyang mga sugo, nga Iyang gihatag kanato, nga kita sa kanunay makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato.²²

Sama sa gitudlo ni Amulek, kita naghinumdom Kaniya kon kita magampo sa atong umahan, sa atong mga panon, ug sa atong pamilya ug kon mahinumdom kita sa nanginahanglan, sa mga hubo, sa mga masakiton ug may balatian.²³

Sa katapusan, ang ikaunom, nagdapit kanato ang Manluluwas sa kanunay nga paghinumdom Kaniya sama sa Iyang kanunay nga paghinumdom kanato.

Sa Bag-ong Kalibutan, ang atong nabanhaw nga Manluluwas midapit sa mga anaa didto sa pagduol, tinagsatagsa, sa paghikap sa ilang mga kamot ngadto sa Iyang kilid ug bation ang mga marka sa lansang sa Iyang mga kamot ug tiil.²⁴

Ang mga kasulatan naghulagway sa pagkabanhaw nga ang “matag bahin sa lawas ug lutahan ipahiuli ngadto sa . . . ilang tukma ug hingpit nga bayanan,” ug “gani bisan buhok sa ulo dili mawala.”²⁵ Kon ingon niana, palihug ikonsiderar sa unsang paagi nga ang hingpit, nabanhaw nga lawas sa atong Manluluwas nagdala gihapon sa mga samad sa Iyang kilid ug sa marka sa mga lansang sa Iyang mga kamot ug tiil.²⁶

Sa mga panahon sa kasaysayan, ang mortal nga mga tawo silutan sa kamatayon pinaagi sa paglansang sa krus. Apan ang atong Manluluwas lamang, si Jesukristo, mogakos kanato nga nagdala gihapon sa mga marka sa Iyang putli nga gugma. Siya lamang ang nakatuman sa panagna nga gipataas diha sa krus aron ang matag usa kanato Iyang mapaduol, pinaagi sa ngalan, ngadto Kaniya.²⁷

Ang atong Manluluwas nag-ingon: “Oo, kini sila mahikalimot tingali, apan Ako dili gayud makalimot kanimo.

“Ania karon, ako na ikaw nga gisilsil sa mga palad sa akong mga kamot.”²⁸

Nagpamatuod Siya: “Ako mao siya kinsa gibayaw. Ako si Jesus nga gilansang sa krus. Ako ang Anak sa Dios.”²⁹

Mapaubsanon kong mopamatuod ug manghinaut nga kita sa kanunay mohinumdom Kaniya—sa tanang

panahon, sa tanang butang, ug sa tanang dapit kon asa man kita.³⁰ Sa sagrado ug balaang pangalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Atong Isinggit ang Awit sa Ngalan ni Jesus,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 25.
2. Hubad ni Joseph Smith, Genesis 9:22 (sa Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan).
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 18:10–16.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26; 88:91.
5. Salmo 20:7.
6. “Be Still, My Soul,” *Hymns*, nu. 124.
7. 2 Timoteo 3:1; tan-awa usab sa mga bersikulo 2–7.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 3:3.
9. *Kierkegaard’s Journals and Notebooks: Volume 2, Journals EE–KK*, Bruce H. Kirmmse and others, ed. (2008), 2:179; emphasis sa orihinal.
10. Tan-awa sa “Ipha ang Inyong mga Panalangin,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 8.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42; tan-awa usab sa Isaias 43:25.
12. Enos 1:7, 8.
13. Isaias 43:26.
14. Tan-awa sa Moroni 10:32.
15. Tan-awa sa Juan 14:6.
16. Salmo 24:3; tan-awa usab sa bersikulo 4; ang kasinatian gigamit nga may pagtugot.
17. T. S. Eliot, “Little Gidding,” sa *Four Quartets* (1943), seksyon 5, mga linya 241–42.
18. Tan-awa, pananglitan, sa Ether 12:23–28; Dieter F. Uchtdorf, “Dali, Pakig-uban Kanamo,” *Liahona*, Nob. 2013, 21–24.
19. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 632. Mipadayon siya dinhi, “Ako ba, sa ingon, kinahanglan nga ilabay sama sa usa ka butang nga walay bili?”
20. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:2–4 alang sa modernong pagpadayag mahitungod sa paggamit og tubig imbis bino.
21. Hubad ni Joseph Smith sa, Marcos 14:21 (sa Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan).
22. Tan-awa sa Moroni 4:3; 5:2; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77, 79.
23. Tan-awa sa Alma 34:20–21, 28–29. Sa modernong pagpadayag, ang Ginoo sa samang paagi misulti kanato, “Hinumdumi diha sa tanan nga mga butang ang kabus ug ang timawa, ang masakiton ug ang nag-antus” (Doktrina ug mga Pakigsaad 52:40).
24. Tan-awa sa 3 Nephi 11:14–15.
25. Alma 40:23.
26. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:37.
27. Tan-awa sa 3 Nephi 27:14; tan-awa usab, sama pananglit, sa Juan 12:32–33; 1 Nephi 11:33; Mosiah 23:22; Alma 13:29; 33:19; Helaman 8:14–15.
28. Isaias 49:15–16; tan-awa usab sa 1 Nephi 21:15–16.
29. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:52.
30. Tan-awa sa Mosiah 18:9.

Ni Elder Patrick Kearon
Sa Seventy

Kapasilungan Gikan sa Unos

Kini nga panahon wala maghulagway sa mga refugee, apan ang atong pagsanong makatabang sa paghulagway kon unsa kita.

“**K**ay gigutom ako, ug inyo ako nga gipakaon: Giuhaw ako ug inyo ako nga gipainom: Nadumu- lungong ako ug gihinangop ninyo ang pagpasaka kanako:

“Hubo ako ug inyo ako nga gibistihan. . . .

“. . . Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga maingon nga gibuhat ninyo kini sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini kanako.”¹

Dunay gibana-bana nga 60 ka milyon nga mga refugee sa kalibutan karon, nga nagpasabut nga “1 sa matag 122 ka tawo . . . gipugos sa pagpalayas gikan sa ilang mga panimalay”² ug katunga niini mga bata.³ Makalisang ang paghunahuna sa gidaghanon sa naapektuhan ug sa pagpamalandong unsay ipasabut niini sa matag indibidwal nga kinabuhi. Ang kasamtangan nakong assignment mao ang Europe, diin usa ug one-fourth ka milyon nga refugees ang nangabut sa miaging tuig gikan sa naguba sa gubat nga mga bahin sa Middle East ug sa Africa.⁴ Among nakita ang kadaghanan nila nga nangabut nga ang sinina ra nga gisul-ob maoy ilang dala ug kutob sa

masulod sa gamayng bag. Ang kadaghanan nila maayo og edukasyon, ug ang tanan kinahanglang mobiya sa ilang mga panimalay, eskwelahan, ug mga trabaho.

Ubos sa direksyon sa Unang Kapangulohan, ang Simbahan nakigtambayayong sa 75 ka mga organisasyon sa 17 ka mga nasud sa Europe. Kini nga mga organisasyon naggikan sa dagkong internasyunal nga mga institusyon ngadto sa ginagmayng inisyatibo sa komunidad, gikan sa mga ahensya sa gobyerno ngadto sa mga charities nga gibase sa tinuohan ug sa sekyular. Bulahan kita nga nakigtambayayong ug nakakat-on gikan sa uban nga nagtrabaho sa mga refugee sa tibuok kalibutan sulod sa daghang katuigan.

Isip mga miyembro sa Simbahan, isip katawhan, dili kinahanglang bali-kon nato og tan-aw ang dugay nang kasaysayan aron mapamalandong ang mga panahon dihang mga refugee kita, sinalbahis nga gipalayas gikan sa mga panimalay ug mga umahan sa makadaghang higayon. Sa miaging katapusan sa semana sa paghisgot bahin sa mga refugee, si Sister Linda Burton mihangyo sa kababayan-an

sa Simbahan sa pagkonsiderar, “Unsa kaha kon *akong* nasinati ang *ilang* nasinati?”⁵ Ang *ilang* kasinatian *maoy* atong kasinatian, dili pa lang dugay nga mga katuigan.

Adunay kusganon kaayong panaglalalis sa mga gobyerno ug sa tibuok katilingban kon unsay kahulugan sa usa ka refugee ug unsay angay nga buhaton aron sa pagtabang sa mga refugee. Ang akong pagpamulong dili tuyo nga mahimong bahin nianang init nga diskusyon, ni aron mokomento sa polisiya sa imigrasyon, apan aron matutukan ang *mga tawo* nga gipalayas gikan sa *ilang* mga panimalay ug sa *ilang* mga nasud tungod sa gubat nga sila walay labut.

Nasayud ang Manluluwas unsay pagbati sa usa ka refugee—usa Siya niini. Sa gamay pang bata, si Jesus ug ang Iyang pamilya milayas ngadto sa Ehipto aron molikay sa makamatay nga mga espada ni Herodes. Ug sa lain-laing mga punto sa Iyang pangalagad, si Jesus gihulga ug ang Iyang kinabuhi namiligro, nga sa katapusan mitugyan ngadto sa plano sa dautang mga tawo nga naglaraw sa Iyang kamatayon. Tingali, mas talagsaon pa gani alang nato nga mibalik-balik Siya sa pagtudlo kanato nga maghigugmaay sa usag usa, nga mohigugma sama sa Iyang paghigugma, sa paghigugma sa atong silingan sama sa atong kaugalingon.

Sa pagkatinuod, “Ang relihiyon nga putli ug dili bulingon sa atubangan sa Dios nga atong Amahan mao kini: ang pagduaw sa mga ilo ug mga baba-yeng balo sa *ilang* mga pagkaguol”⁶ ug “motan-aw ngadto sa kabus ug sa timawa, ug mangalagad alang sa *ilang* kahupayan nga sila dili mag-antus.”⁷

Makadasig ang pagsaksi sa daghang nahatag sa mga miyembro sa Simbahan gikan sa tibuok kalibutan aron itabang niining mga indibidwal ug mga pamilya nga nawad-an og daghan. Diha sa Europe mismo, nakita nako ang daghang miyembro sa Simbahan nga nakasinati sa naglambong pagbati sa kalipay ug kadasig samtang mitubag sila nianang halawom nga tinguha sa pagtabang ug pagserbisyo sa mga tawo sa *ilang* palibut nga nanginahanglan kaayo. Ang Simbahan mihatag og mga kasilungan ug medikal nga pag-atiman. Ang mga stake ug misyon mihimo og liboan ka mga kit nga pang-atiman sa lawas. Ang ubang stake mihatag og pagkaon ug tubig, sinina, mga coat nga waterproof, mga bisikleta, mga libro, backpacks, mga antipara, ug daghan pa.

Ang mga indibidwal nga taga-Scotland hangtud sa Sicily nakahimo og lain-laing mga tahas. Ang mga doktor ug mga nurse miboluntaryo sa *ilang* mga serbisyo sa dapit nga ang mga refugee nangabut nga basa, nanagkurog, ug na-truma pa gikan sa *ilang*

mga pagtabok sa katubigan. Dihang gisugdan na sa mga refugee ang proseso sa pagbalhin, ang lokal nga mga miyembro mitabang nila sa pagkat-on og mga pinulongan sa nasud nga *ilang* gidangpan, samtang ang uban mihatag og pagdasig sa mga bata ug sa mga ginikanan pinaagi sa paghatag og mga dulaan, mga suplay sa art, musika, ug pagdula. Ang uban nagdala og gidonar nga mga hilo, dagom, ug mga panggansilyo ug gitudloan ang lokal nga mga refugee nga mga tigulang ug batan-on niini nga mga kahanas.

Ang sinati na nga mga miyembro sa Simbahan nga dugay na sa pagserbiyo ug pagpangulo makapamatuod nga ang pagpangalagad ngadto niining mga tawhana nga adunay dinalian nga mga panginahanglan naghatag sa pinakabuhong, pinakanindot nga kasinatian sukad sa *ilang* pagserbisyo.

Ang reyalidad niining mga sitwasyuna kinahanglang makita aron matuohan. Panahon sa tingtugnaw nakahimamat ko og mabdos nga babaye gikan sa Syria diha sa usa ka transit camp sa mga refugee nga nagkinahanglan kaayo og kasiguroan nga dili siya manganak sa bugnawng mga salog sa lapad nga hawanan diin siya gipadangop. Didto sa Syria usa siya ka propesor sa unibersidad. Ug sa Greece nakigsulti ko og usa ka pamilya nga basa pa, nagkurog, ug nalisang gumikan sa *ilang* pagtabok sakay sa gamay nga rubber boat gikan sa Turkey. Human ko magtan-aw sa *ilang* mga mata ug namati sa *ilang* mga sugilanon, sa kalisang nga *ilang* gilayasan ug sa *ilang* kuyaw nga biyahe aron mangita og kadangpan, natandog kaayo ko.

Ang mga nag-atiman ug mitabang mao ang daghan kaayong mapahinunguron nga mga relief workers, kadaghanan nila mga boluntaryo. Akong nakita nga naglihok ang usa ka miyembro sa Simbahan kinsa, sulod sa daghang mga bulan, nagtrabaho hangtud sa gabii, naghatag sa dinaliang panginahanglan sa mga nangabut gikan sa Turkey ngadto sa Greece. Uban sa dili maihap nga mga paningkamot, gitambalan niya ang naa sa kritikal kaayo nga kahimtang; gisiguro

niya nga naatiman ang mga babaye ug mga bata nga nag-inusarang nagbiyahe; iyang giagak ang mga namatyan samtang nagbiyahe ug gihimo niya ang tanan aron mabahin-bahin ang limitadong kapanguhaan ngadto sa grabe nga pangihanglan. Siya, sama sa daghang sama kaniya, sa literal usa ka tigpangalagad nga anghel, kansang mga buhat dili makalimtan sa iyang mga giatiman, ni sa Ginoo, kansang buluhaton maoy iyang gibuhat.

Ang tanan nga misakripisyo sa ilang kaugalingon sa paghupay sa nanag-antus susama kaayo sa mga tawo ni Alma: “Ug sa ingon, diha sa ilang mauswagon nga pagkabutang, sila wala mosalikway ni bisan kinsa nga mga hubo, o niana nga mga gutom, o niana nga mga uhaw, o niana nga mga masakiton, o niana nga wala amumahi; . . . busa sila manggihatagon ngadto sa tanan, sa tigulang ug sa batan-on, sa ulipon ug sa gawasnon, sa lalaki ug sa babaye, bisan gawas sa simbahan o sulod sa simbahan, sa walay pagpili sa mga tawo kinsa nagkinahanglan.”⁸

Kinahanglang ampingan nato nga ang kalisud sa mga refugees dili mahimong ordinaryo lamang kon magkawala na unya ang kalisang ug sa gihapon ang gubat magpadayon ug ang mga pamilya padayong magsingabut. Minilyon ka mga refugee sa tibuok kalibutan, nga wala na ibalita ang ilang sitwasyon, nagkinahanglan gihapon kaayo og tabang.

Kon mangutana mo, “Unsay pwede nakong buhaton?” hinumduman una nato nga kinahanglang dili kita moserbisyo nga masakripisyo ang atong pamilya ug ubang responsibilidad,⁹ ni dili nato paabuton ang atong mga lider nga moorganisar og mga proyekto para kanato. Apan isip mga batan-on, mga lalaki, mga babaye, ug mga pamilya, mahimo kitang moapil niining dakong humanitarian nga paningkamot.

Agig tubag sa pagdapit sa Unang Kapangulohan nga moapil sa Kristohanong pagserbisyo sa mga refugee sa tibuok kalibutan,¹⁰ ang mga kinatibukang kapangulohan sa Relief Society, Young Women, ug Primary miorganisar og paningkamot sa kahupayan nga

gitawag og “I Was a Stranger.” Gipa-hibalo kini ni Sister Burton ngadto sa mga babaye sa Simbahan sa miaging semana sa kinatibukang sesyon sa mga babaye. Dunay daghang makatabang nga mga ideya, kapanguhaan, ug mga sugyot alang sa pagserbisyo diha sa IWasaStranger.lds.org.

Sugdi sa inyong pagluhod aron sa pag-ampo. Dayon hunahunaa ang pagbuhat og butang duol sa balay, sa inyong komunidad, diin makakita kamo og mga tawo nga nanginahanglan og tabang nga mapahiangay sa bag-o nilang mga kahimtang. Ang pinakatumong mao ang ilang pagkapahimutang ngadto sa kinabuhi nga makugihon ug makabarug sa kaugalingon.

Ang mga posibilidad nga kita makatabang ug mahimong higala walay katapusan. Mahimo ninyong tabangan ang mga namalhin nga refugee sa pagkat-on sa pinulongan sa nasud nga ilang gidangpan, i-update ang ilang mga kahanas sa panarbaho, o magpraktis og interbyu para sa trabaho. Mahimo kamong motanyag nga motabang og usa ka pamilya o sa single nga inahan samtang magkat-on sila sa dili pamilyar nga kultura, bisan sa pagkuyog lang nila ngadto sa grocery store o sa eskwelahan. Ang ubang ward ug mga stake dunay kasaligan na nga mga

organisasyon nga ikatambayayong. Ug, sigun sa inyong mga kahimtang, makatampo kamo ngadto sa talagsaon nga humanitarian nga paningkamot sa Simbahan.

Dugang pa, ang matag usa kanato makapalambo sa atong kahibalo sa mga panghitabo sa kalibutan nga maoy nagpabiya niining mga pamilyaha sa ilang mga panimalay. Kinahanglan natong batukan ang kamapihigon [intolerance] ug mopasiugda og respeto ug pagsabot sa tanang mga kultura ug mga tradisyon. Ang paghimamat sa mga pamilyang refugee ug personal nga pagpaminaw sa ilang mga sugilanon, ug dili gikan sa t.v. o sa newspaper, makausab kaninyo. Ang tinuod nga panaghigalaay molambo ug makapasiugda og kalooy ug malampusong pagkahiusa.

Gitudloan kita sa Ginoo nga ang mga stake sa Zion himoon nga “usa ka panalipud” ug “dangpanan gikan sa unos.”¹¹ Nakakaplag kita og kadangpan. Manggawas kita sa atong luwas nga mga dapit ug mopakigbahin, gikan sa atong kaabunda, *paglaum* alang sa mas hayag nga kaugmaon, *pagtuo* diha sa Dios ug sa atong isigkatawo, ug *gugma* nga makakita lapas sa magkalahi nga kultura ug mga hunahuna ngadto sa mahimayaong kamatuoran

nga kitang tanan mga anak sa atong Langitnong Amahan.

“Kay kita wala sa Dios hatagig espiritu sa katalaw kondili sa espiritu sa gahum ug sa gugma.”¹²

Ang pagkahimong usa ka refugee usa ka makahuluganong hitabo sa kinabuhi sa mga refugee, apan ang pagka-refugee wala maghulagway kon unsa *sila*. Sama sa dili maihap nga libo-an sa wala pa sila, kini ang panahon—unta mubo nga panahon—sa ilang kinabuhi. Ang uban kanila mamahimong mga Nobel laureate [makadawat sa Nobel Prize], mga sulugoon sa publiko, mga doktor, mga scientist, mga musikero, mga artist, relihiyusong mga lider, ug mga kontribyutor sa ubang mga natad. Sa pagkatinuod, daghan kanila *ingon na* niini sa wala pa mawala kanila ang tanan. Kini nga panahon wala maghulagway kanila, apan ang atong pagsanong makatabang sa paghulagway kon unsa kita.

“Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga maingon nga gibuhahat ninyo kini sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhahat usab ninyo kini kanako.”¹³ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Alang sa dugang nga pakisayran [reference], tan-awa sa IWasAStranger.lds.org ug sa mormonchannel.org/blog/post/40-ways-to-help-refugees-in-your-community.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 25:35–36, 40.
2. Tan-awa sa Stephanie Nebehay, “World’s Refugees and Displaced Exceed Record 60 Million,” *Dis.* 18, 2015, reuters.com.
3. Tan-awa sa “Facts and Figures about Refugees,” unhcr.org.uk/about-us/key-facts-and-figures.html.
4. Tan-awa sa “A Record 1.25 Million Asylum Seekers Arrived in the EU Last Year,” *Mar.* 4, 2016, businessinsider.com.
5. Linda K. Burton, “Nadumuluong Ako,” *Liahona*, May 2016, 14.
6. Santiago 1:27.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:35; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5.
8. Alma 1:30.
9. Tan-awa sa sulat sa Unang Kapangulohan, *Mar.* 26, 2016; tan-awa usab sa Mosiah 4:27.
10. Tan-awa sa sulat sa Unang Kapangulohan, *Okt.* 27, 2015.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:6; tan-awa usab sa Isaias 4:5–6.
12. 2 Timoteo 1:7.
13. Mateo 25:40.

Ni Elder Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Oposisyon sa Tanang mga Butang

Ang oposisyon magtugot kanato sa pagtubo sa unsay gusto sa atong Langitnong Amahan nga atong makab-ot.

Ang sentro sa ebanghelyo ni Jesukristo mao ang plano sa Amahan alang sa kaluwasan alang sa mahangtulong paglambo sa Iyang mga anak. Kana nga plano, nga gipasabut diha sa modernong pagpadayag, makatabang sa atong pagsabut sa daghang butang nga atong sagubangon sa mortalidad. Ang akong mensahe magtutok sa mahinungdanong tahas sa oposisyon niana nga plano.

I.

Ang katuyoan sa mortal nga kinabuhi sa mga anak sa Dios mao ang paghatag og kasinatian nga gikinahanglan “sa paglambo ngadto sa kahingpitan ug sa katapusan makakab-ot sa ilang bala-anong kapalaran ingon nga mga manunod sa kinabuhing dayon.”¹ Sama sa gitudlo ni Presidente Thomas S. MonsonMolambo kanato kaganihang buntag, molambo kita pinaagi sa paghimo og mga pagpili, diin kita gisulayan aron makita nga kita mosunod ba sa mga sugo sa Dios (tan-awa sa Abraham 3:25). Aron masulayan kinahanglan nga duna kitay kagawasan nga mopili tali sa mga kapilian. Sa paghatag og mga kapilian diin atong magamit ang atong

kabubut-on, kinahanglan nga kita dunay oposisyon.

Ang uban pa diha sa plano mahinungdanon usab. Kon makapili ta og sayop—kay dili kana kapugngan—mabulingan kita sa sala ug kinahanglang malimpyuhan aron makapadayon sa atong mahangturon nga destinasyon. Ang plano sa Amahan naghatag og paagi sa paghimo niini, sa pamaagi sa pagtagbaw sa mahangtulong mga kinahanglanon sa hustisya: usa ka Manluluwas mibayad sa kantidad aron kita matubos gikan sa atong mga sala. Kana nga Manluluwas mao si Ginoong Jesukristo, ang Bugtong Anak sa Mahangturon nga Amahan, kansang mauaon nga sakripisyo—kansang pag-antus—mibayad sa kantidad sa atong mga sala kon kini atong hinulsulan.

Usa sa pinakamaayong pagpasabut sa planado na nga tahas sa oposisyon makita sa Basahon ni Mormon, sa mga pagtulun-an ni Lehi ngadto sa iyang anak si Jacob.

“Kay kini gikinahanglan gayud, nga adunay katugbang sa tanan nga mga butang. Kay kon wala, . . . ang pagkamatatung dili gayud mapahinabo, ni ang pagkadataan, ni ang pagkabalaan

ni ang pagkauyamot, ni ang pagkamaayo ni ang pagkangil-ad” (2 Nephi 2:11; tan-awa usab sa bersikulo 15).

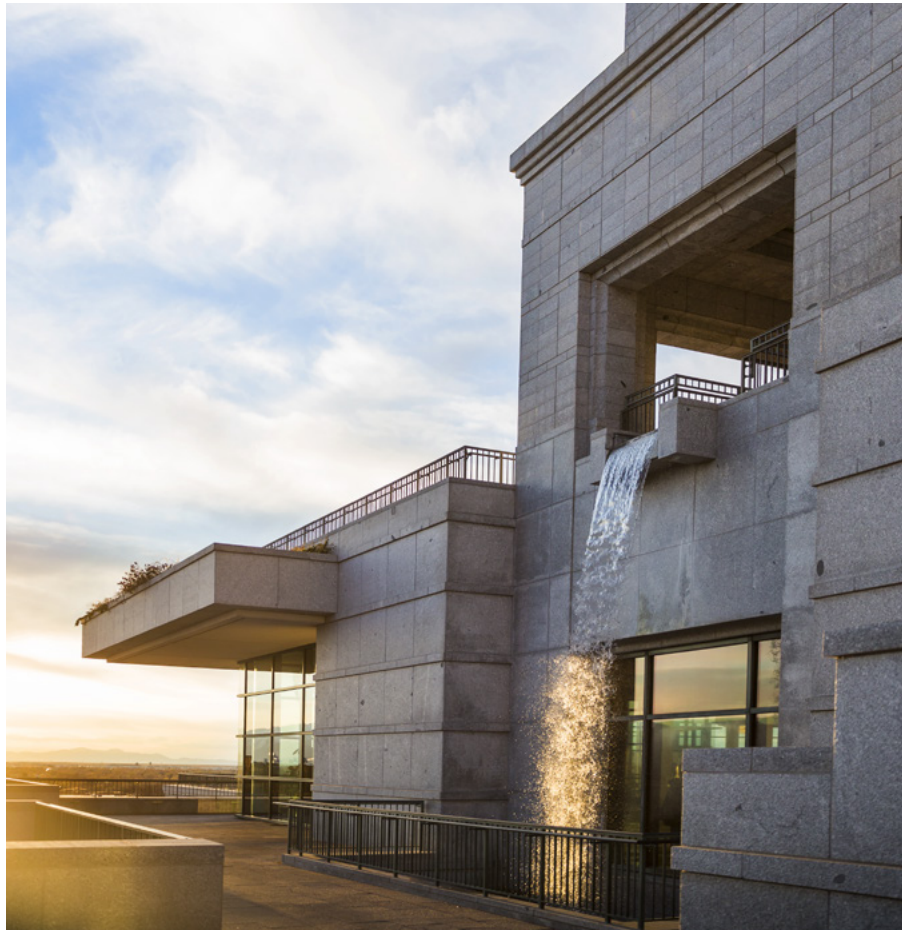
Agig sangputanan, miingon si Lehi, “ang Ginoong Dios mihatag ngadto sa tawo nga siya molihok alang sa iyang kaugalingon. Busa, ang tawo dili makalihok alang sa iyang kaugalingon gawas kini siya pagadanihon sa usa o sa lain” (bersikulo 16). Sa samang paagi, sa modernong pagpadayag miingon ang Ginoo, “Ug kinahanglan gayud nga ang yawa motintal sa mga katawhan, o sila dili mahimo nga molihok alang sa ilang mga kaugalingon” (D&P 29:39).

Ang oposisyon gikinahanglan sa Tanaman sa Eden. Kon si Adan ug si Eva wala mopili para mapaila ang pagka-mortal, gitudlo ni Lehi nga, “sila unta magpabilin diha sa usa ka kahimtang nga walay sala, . . . walay gihimo nga maayo, kay sila wala makasinati og sala” (2 Nephi 2:23).

Sukad sa sinugdanan, ang kabubuton ug oposisyon maoy sentro sa plano sa Amahan ug sa pagsupak ni Satanas batok niini. Sigun sa gipadayag sa Ginoo kang Moises, didto sa konseho sa langit si Satanas “nagtinguha sa paglaglag sa kabubuton sa tawo” (Moises 4:3). Kana nga paglaglag maoy resulta sa mga kondisyon nga gitanyag ni Satanas. Miadto siya sa atubangan sa Amahan ug miingon, “Tan-awa, ania ako, ipadala ako, ako mahimo nga imong anak, ug ako motubos sa tanan nga mga katawhan, nga walay usa ka kalag nga mawala, ug sa pagkatinuod ako mobuhat niini; busa ihatag kanako ang imong dungog” (Moses 4:1).

Sa ingon, si Satanas misugyot nga buhaton ang plano sa Amahan sa paagi nga mapugngan ang katumanan sa katuyoan sa Amahan ug ihatag kang Satanas ang Iyang himaya.

Ang sugyot ni Satanas magsiguro sa hingpit nga pagkapatas: kini “motubos sa tanang katawhan,” nga walay usa ka kalag nga mawala. Walay kabubuton o walay bisan usa nga makapili ug, mao nga wala kinahanglana ang oposisyon. Walay pagsulay, walay kapakyasan, ug walay kalampanan. Walay kalamboan aron makab-ot ang katuyoan nga gitunguha sa Amahan para sa Iyang mga

anak. Nakarekord sa mga kasulatan nga ang oposisyon ni Satanas misangput sa “gubat didto sa langit” (Pinadayag 12:7), diin tanan gawas sa one third sa mga anak sa Dios nakaangkon og katungod nga makasinati og mortal nga kinabuhi pinaagi sa pagpili sa plano sa Amahan ug pagsalikway sa pagsukol ni Satanas.

Ang tuyo ni Satanas mao nga ihatag sa Amahan ngadto kaniya ang dungog ug gahum (tan-awa sa Isaias 14:12–15; Moises 4:1, 3). “Busa,” miingon ang Amahan, “tungod kay si Satanas misukol batok kanako, . . . Ako nagsugo nga siya isalikway” (Moises 4:3) uban sa tanang espiritu nga migamit sa ilang kabubuton nga mosunod kaniya (tan-awa sa Judas 1:6; Pinadayag 12:8–9; D&P 29:36–37). Gisalikway nga walay mga lawas dinhi sa mortalidad, si Satanas ug ang iyang mga sumusunod motintal ug molingla ug moulipon sa mga anak sa Dios (tan-awa sa Moises 4:4). Busa ang panulay, kinsa misupak

ug nagtinguha sa *pagguba* sa plano sa Amahan, sa pagkatinuod ang *nangunay* niini, tungod kay ang oposisyon ang hinungdan nga dunay pagpili ug ang oportunidad nga makapili sa husto maoy modala ngadto sa kalamboan nga maoy tuyo sa plano sa Amahan.

II.

Mahinungdanon usab, nga ang tintasyon sa pagpakasala dili lamang mao ang matang sa oposisyon sa mortalidad. Gitudlo ni Amahang Lehi nga kon ang Pagkapukan wala mahitabo, si Adan ug si Eva “magpabilin diha sa usa ka kahimtang nga walay sala, walay hingpit nga kalipay, kay sila wala makasinati sa pagkauyamot” (2 Nephi 2:23). Kon walay masinati nga oposisyon sa mortalidad, “ang tanan nga mga butang kinahanglan nga malangkob ngadto sa usa” diin walay kalipay o pagkauyamot (bersikulo 11). Busa, miingon si Amahang Lehi, human gihimo sa Dios ang tanang butang “sa pagpahigayon

nag-ampo siya og kahupayan, giingnan siya sa Ginoo nga “kining tanan nga mga butang makahatag kanimo og kasinatian, ug alang sa imong kaayohan” (D&P 122:7).

Tanan kita nakaila na sa ubang matang sa mortal nga oposisyon nga dili gumikan sa personal natong mga sala, lakip ang mga sakit, pagkaangol, ug kamatayon. Gipasabut ni Presidente Thomas S. Monson:

“Pipila kaninyo dunay mga panahon nga maghilak mo sa pag-antus, naghunahuna nganong ang atong Langitnong Amahan motugot nga mag-antus mo niana nga mga pagsulay. . . .

“Ang atong mortal nga kinabuhi, hinoon, wala himoa nga sayon o padayong makahimuot. Ang atong Langitnong Amahan . . . nasayud nga makakat-on kita og molambo ug mamahimong hanas pinaagi sa lisud nga mga hagit, labihang kasubo, ug lisud nga mga pagpili. Matag usa kanato makasinati og sakit nga panahon kon mamatyan kita og minahal, kasakit kon mawagtangan kita sa kahimsog, pagbati nga biniyaan kon ingon og napasagdan na kita sa atong mga gimahal. Kini ug ubang mga pagsulay naghatag kanato og tinuoray nga pagsulay sa atong abilidad sa paglahutay.”⁴

Ang atong paningkamot nga molambo sa pagbalaan sa adlawng Igpapahulay nagpakita og dili kaayo makaluya nga ehemplo sa oposisyon. Anaa ang sugo sa Ginoo nga tauron ang Igpapahulay. Ang uban natong mga pagpili mahimong supak niana nga sugo, apan ang ubang pagpili kon unsaon sa paggamit ang oras sa Igpapahulay magagad lamang kon buhaton ba nato ang maayo o mas maayo o labing maayo.⁵

Sa paghulagway sa oposisyon sa pagpanintal, ang Basahon ni Mormon naghulagway og tulo ka pamaagi kon unsaon kita sa paggamit sa panulay sa katapusang mga adlaw. Una, siya “mohimo og kayugot sa mga kasingkasing sa mga katawhan, ug mokutaw kanila ngadto sa kasuko batok niana nga maayo” (2 Nephi 28:20). Ikaduha, siya “mohupay, ug mopakatulog kanila ngadto sa kalibutanon nga kasiguroan, nga sila moingon: Ang tanan maayo

sa iyang walay katapusan nga mga katuyoan sa sangputanan sa tawo, . . . gikinahanglan gayud nga dunay usa ka katugbang; gani ang gidili nga bunga kaatbang sa kahoy sa kinabuhi; ang usa tam-is ug ang lain pait” (bersikulo 15).² Ang iyang pagtulun-an niining bahina sa plano sa kaluwasan gitapos niining mga pulonga:

“Apan tan-awa, ang tanan nga mga butang nahimo diha sa kaalam kaniya kinsa nasayud sa tanan nga mga butang.

“Si Adan napukan aron ang mga tawo mahimo; ug ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay” (verses 24–25).

Ang oposisyon sa lisud natong mga kahimtang sa mortalidad kabahin usab sa plano nga makadugang sa atong kalamboan sa mortalidad.

III.

Tanan kita makasinati og mga oposisyon aron kita masulayan. Ang uban niini mao ang mga tintasyon sa pagpakasala. Ang uban mga mortal nga hagit gikan sa personal nga sala. Ang uban bug-at kaayo. Ang uban gaan ra. Ang uban walay hunong, ug ang uban mga yugto lang. Walay usa nato nga makalikay. Ang oposisyon magtugot kanato sa pagtubo sa unsay gusto sa

atong Langitnong Amahan nga atong makab-ot.

Human nakompleto ni Joseph Smith ang paghubad sa Basahon ni Mormon, kinahanglan pa niyang mangita og tigmantala. Dili kadto sayon. Ang kakomplikado niining taas kaayong manuskrito ug ang gasto sa pagprinta ug paghimo sa liboan ka mga kopya sa basahon makalisang. Unang giduol ni Joseph si E. B. Grandin, tag-iya sa printer sa Palmyra, kinsa mibalibad. Giadto usab niya ang laing printer sa Palmyra, ug gibalibaran usab siya. Mibiyaha siya sa Rochester, 25 miles (40 km) ang gilay-on, ug giadto ang ilado kaayo nga tigmantala sa western New York, kinsa mibalibad usab kaniya. Laing tigmantala sa Rochester ang miuyon, apan ang mga kahimtang naghimo niini nga dili madawat.

Mga semanang milabay, si Joseph tingali naglibug na tungod sa oposisyon sa pagtuman sa balaan nga gisangon kaniya. Wala kadto buhata sa Ginoo nga sayon, apan gihimo niya nga kadto posible. Ikalimang paningkamot ni Joseph, ang ikaduha niyang pagduol sa tigmantala nga taga-Palmyra nga si Grandin, nagmalampuson.³

Mga tuig ang milabay, labihan kapait ang pagkapriso ni Joseph sa Liberty Jail sulod sa daghang bulan. Dihang

sa Zion; oo, ang Zion mouswag, ang tanan maayo” (bersikulo 21). Ika-tulo, moingon siya nato nga “walay impyerno; ug . . . ako dili yawa, kay walay yawa” (bersikulo 22), ug busa walay husto ug sayop. Tungod niini nga oposisyon, gipasidan-an kita nga dili “magpakahamugaway sa Zion!” (bersikulo 24).

Sa balaan nga misyon sa Simbahan ug kita sa personal natong kinabuhi ingon og nag-atubang og nagkadakong oposisyon. Tingali samtang magkalig-on ang Simbahan ug kitang mga miyembro magtubo sa atong pagtuo ug kamasulundon, gipalig-on usab ni Santanas ang iyang oposisyon aron padayon kita nga adunay “katugbang sa tanan nga mga butang.”

Ang uban niini nga mga oposisyon gani maggikan sa mga miyembro sa Simbahan. Ang uban nga mogamit og personal nga pangatarungan o kaalam sa pagbatok sa propetikanhong direksyon magbutang-butang og label nga hinulaman gikan sa mga pinili sa katawhan—“maunungon nga oposisyon.” Bisan og tukma kini sa demokrasya, walay kaangayan ang ingon niining konsepto sa gingharian sa Dios, diin tauron ang mga pangutana apan dili ang oposisyon (tan-awa sa Mateo 26:24).

Isip laing sanglitanan, dunay daghang butang sa atong nag-una nga kasaysayan sa Simbahan, sama

sa gihimo o wala buhata ni Joseph Smith sa matag sitwasyon, nga gigamit sa uban nga basihan sa ilang pagka-oposisyon. Sa tanan moingon ko, gamita ang hugot nga pagtuo ug salig sa mga pagtulun-an sa Manluluwas nga kinahanglan natong “maila pinaagi sa ilang mga bunga” (Mateo 7:16). Ang Simbahan naghimo og dakong paningkamot nga mahimong dayag nga anaa sa atong mga rekord, apan human nato kini mamantala, usahay ang atong mga miyembro dunay importanting mga pangutana nga dili masulbad pinaagi sa pagtuon. Mao kana ang bersyon sa kasaysayan sa Simbahan sa “oposisyon sa tanan nga mga butang.” Ang ubang butang makat-unan lamang pinaagi sa hugot nga pagtuo (tan-awa sa D&P 88:118). Ang saligan gyud nato sa tanan mao ang atong hugot nga pagtuo sa saksi nga atong nadawat gikan sa Espiritu Santo.

Ang Dios taga rang mopugong sa kabubut-on sa Iyang mga anak pinaagi sa pagsagang batok sa uban alang sa kaayohan sa uban. Apan mopagaan gayud siya sa gibug-aton sa atong mga kasakit ug molig-on kanato aron mapas-an kini, sama sa iyang gihimo sa mga katawhan ni Alma sa yuta sa Helam (tan-awa sa Mosiah 24:13–15). Dili Siya makapugong sa tanang katlgman, apan makatubag Siya sa atong mga pag-ampo sa pagpadaplin niini,

sama sa Iyang gihimo sa talagsaong unos nga mihulga nga mapugngan ang pagpahinungod sa templo sa Fiji,⁶ o dili Niya pugngan ang mga epekto niini, sama sa Iyang gihimo sa pamumba sa terorista nga mikalas og daghang mga kinabuhi didto sa Brussels airport apan nakadaot lamang sa atong upat ka mga misyonaryo.

Pinaagi sa tanang mortal nga oposisyon, anaa kanato ang kasiguroan sa Dios nga Siya “nagpahinungod sa [atong] mga kasakit alang sa [atong] kaugalingon” (2 Nephi 2:2). Natudloan usab kita nga sabton ang atong mortal nga mga kasinatian ug Iyang mga sugo sa kinatibuk-ang kahulugan sa Iyang talagsaong plano sa kaluwasan, nga nagsulti kanato sa katuyoan sa kinabuhi ug naghatag kanato og kasiguroan sa usa ka Manluluwas, kansang pangalan ako mopamatuod sa kamatuoran niining mga butanga. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
2. Sa samang paagi, ang modernong pagpadayag nagtudlo nga kon kita dili makatitaw sa kapaitan, dili kita masayud sa katam-is (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 29:39).
3. Tan-awa sa Michael Hubbard MacKay ug Gerrit J. Dirkmaat, *From Darkness unto Light: Joseph Smith’s Translation and Publication of the Book of Mormon* (2015), 163–79.
4. Thomas S. Monson, “Joy in the Journey” (address given at the BYU Women’s Conference, May 2, 2008), womensconference.ce.byu.edu. Usa ka mubo nga essay bahin sa sportsmanship ug demokrasya pinaagi ni John S. Tanner, karon presidente sa BYU–Hawaii, naglakip niini nga panglantaw sa usa ka hilisgutan diin tanan kita pamilyar: “Ang pagkat-on sa unsang paagi nga mapasigarbuhon bisan sa kapildihan dili lang kini sibil nga katungdanan; apan rekisito sa tinuohan. Gidesinyo sa Dios ang mortalidad sa pagsiguro sa ‘oposisyon sa tanang butang’ (2 Nephi 2:11). Ang mga kaatbang ug kapildihan kabahin sa Iyang plano alang sa atong kahingpitan. . . . Ang kapildihan nagdala og mahinungdanong tahas sa atong ‘pagpangita og kahingpitan’” (*Sulat gikan sa usa ka Amateur: A Disciple’s Life in the Academy* [2011], 57).
5. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Maayo, Mas Maayo, Labing Maayo,” *Liahona*, Nob. 2007, 104–8.
6. Tan-awa sa Sarah Jane Weaver, “Rededication Goes Forward,” *Church News*, Feb. 28, 2016, 3.

Ni Elder Kent F. Richards
Sa Seventy

Ang Gahum sa Pagkadiosnon

Ang matag templo mao ang sa balaan, sagrado nga balay sa Dios, ug diha niini ang matag usa kanato makakat-on ug masayud sa gahum sa pagkadiosnon.

Pipila lang ka bulan sa wala pa ang kamatayon ni Propeta Joseph Smith, nakigtigum siya sa Napulog Duha ka mga Apostoles aron sa paghisgut mahitungod sa labing dakong panginahanglan nga giatubang sa Simbahan nianang panahon sa kalisud. Siya miingon kanila, “*Atong gikinahanglan ang templo labaw sa bisan unsa nga butang.*”¹ Sigurado, karon niining lisud nga panahon, ang matag usa kanato ug ang atong mga pamilya nagkinahanglan sa templo kay sa bisan unsang butang.

Atol sa bag-ong pagpahinungod sa templo, nalipay kaayo ko sa tibuok kasinatian. Ganahan ko sa open house, ang pagtimbaya sa daghang bisita nga miabut aron sa pag-tan-aw sa templo; ang kultural nga selebrasyon sa kalanog ug kasadya sa mga kabatan-onan; gisundan sa mga sesyon sa pagpahinungod. Anaa ang Diwa sa kahimuot. Daghang mga tawo ang napanalanginan. Ug sa pagkasunod buntag, ang akong asawa ug ako misulod sa baptismal font sa pag-apil sa bunyag alang sa among katigulangan. Sa pagpataas nako sa akong bukton aron sugdan

ang ordinansa, hapit ko mabuntog sa gahum sa Espiritu. Nakaamgo usab dayon ko nga ang tinuod nga gahum sa templo anaa sa mga ordinansa.

Sama sa gipadayag sa Ginoo, ang kahingpitan sa Melchizedek Priesthood makita diha sa templo ug sa mga ordinansa niini, “Kay diha niini mao ang yawe sa balaan nga pagkapari nga na-orden, aron kamo makadawat og dungog ug himaya.”² “Busa, diha sa mga ordinansa niana, ang gahum sa pagka-diosnon mapakita.”³ Kini nga saad alang kaninyo ug alang sa inyong pamilya.

Ang atong responsibilidad mao ang “pagdawat og” mga butang nga gitanyag sa atong Amahan.⁴ “Kay ngadto kaniya nga nakadawat ihatag ang labaw nga kabuhong, gani ang gahum”:⁵ gahum sa pagdawat sa *tanán* diin Siya makahatag ug mohatag kanato—karon ug hangtud sa kahangturan;⁶ gahum aron mahimong mga anak sa Dios,⁷ sa pagkasayud nga “ang gahum sa langit,”⁸ ang gahum sa pag-sulti sa Iyang ngalan,⁹ ug sa pagdawat sa “gahum sa [Iyang] Espiritu.”¹⁰ Kining mga gahum personal nga magamit sa

matag usa kanato pinaagi sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa templo.

Si Nephi nakakita sa atong panahon sa iyang talagsaon nga panan-awon: “Ako, si Nephi nakakita sa *gahum* sa Kordero sa Dios, nga kini mikunsad diha sa mga santos sa simbahan sa Kordero, ug diha sa *katawhan sa pakigsaad* sa Ginoo, kinsa nagkatibulaag diha sa ibabaw sa yuta; ug sila *gisangkapan sa katarung ug uban sa gahum sa Dios sa dako nga himaya.*”¹¹

Ako adunay pribilehiyo sa bag-ohay lang nga makaadto sa open house sa templo uban ni Presidente Russell M. Nelson ug iyang pamilya samtang siya mipundok nila sa sealing altar ug mipasabut nila nga ang tanan natong buhaton sa Simbahan—kada miting, kalihokan, leksyon, ug pagserbisyo—usa sa pag-andam sa matag usa nato sa pag-adto sa templo ug moluhod sa altar aron sa pagdawat sa tanang gisaad sa Amahan nga mga panalangin sa kahangturan.¹²

Samtang mobati kita sa mga panalangin sa templo diha sa atong kinabuhian, ang atong kasingkasing mobati sa atong pamilya, sa mga buhi ug sa mga patay.

Bag-ohay lang, nakasaksi ko og tulo ka henerasyon sa pamilya nga nagdungan sa pag-apil sa mga bunyag alang sa ilang katigulangan. Gani ang apohang babaye miapil—bisan og nahadlok siya sa pagpaunlod sa tubig sa iyang kaugalingon. Sa iyang pagkawas sa tubig ug migakos sa iyang bana, nakahilak siya sa kalipay. Ang apohang lalaki ug ang amahan mibunyag sa usag usa ug sa daghang apo. Pagkahingpit sa kalipay nga masinati sa tibuok pamilya? Ang kada templo adunay oras nga iprayoridad ang pamilya aron magtugot kaninyo isip pamilya nga mogahin og panahon sa bunyaganan.

Sa wala pa siya mamatay, si Presidente Joseph F. Smith nakadawat og panan-awon sa katubsan sa mga patay. Nagtudlo siya nga kadtong anaa sa kalibutan sa espiritu hingpit nga nagdepende sa mga ordinansa nga atong madawat alang kanila. Sa kasulatan mabasa, “Ang mga patay kinsa maghinulsol mahimo nga matubos, pinaagi

sa pagsunod sa mga ordinansa sa balay sa Dios.”¹³ Kita makadawat sa mga ordinansa alang kanila, apan sila ang mohimo ug ang may tulubagon alang sa matag pakigsaad nga may kalabutan sa matag ordinansa. Sigurado, ang tabil nipis alang kanato ug kadtong naa sa kalibutan sa mga espiritu hingpit nga nahibalo sa ordinansa nga gihimo alang kanila.

Unsa man kaha ang atong personal nga responsibilidad aron makaapil niining buhat, isip mga patron ug isip mga workers? Si Propeta Joseph Smith mitudlo sa mga Santos niadtong 1840 nga ang “daghan nga paningkamot kinahanglan nga buhaton, ug mga kahimanan ang gikinahanglan—ug tungod kay ang buhat [sa pagtukod og templo] kinahanglan nga madali diha sa katarung, angay lang sa mga Santos sa paghatag og gibug-aton sa kama-hinungdanon niining mga butanga, sa ilang mga hunahuna . . . ug dayon magsugod kay gikinahanglan aron kini mapalihok; ug mangandam sa ilang kaugalingon uban sa kaisug, modisider sa pagbuhat sa tanan nilang mahimo, ug mobati sa ilang mga kaugalingon nga labing interesado nga ingon og ang tanan nga kakugi nag-agad lamang sa ilang mga kaugalingon.”¹⁴

Sa Basahon sa Pinadayag atong mabasa:

“Kinsa man kini sila nga nanagsul-ob ug mga bisting maputi ug tag-as, ug diin man sila gikan?

“. . . Mao kini sila ang nanagpakalabang sa dagkung kasakitan; ang ilang mga tag-as nga bisti gilabhan nila, ug gipaputi diha sa dugo sa Kordero.

“Tungod niini anaa sila sa atubangan sa trono sa Dios, ug nagaalagad kaniya sa maadlaw ug sa magabii sulod sa iyang templo; ug ang nagalingkod sa trono magapanalipod kanila.”¹⁵

Dili ba ninyo makita sa inyong hunahuna kadtong nagserbisyo sa templo karon?

Adunay labaw sa 120,000 ka mga ordinance worker sa 150 nga magamit nga mga templo sa tibuok kalibutan. Apan adunay oportunidad aron maangkon kining nindot nga kasinatian. Dihang si Presidente Gordon B.

Hinckley mipahibalo sa konsepto sa daghang ginagmayng templo sa tibuok kalibutan, siya mitudlo nga “tanan nga mga ordinance worker kinahanglang gikan sa lokal nga mga katawhan kinsa nagserbisyo sa ubang kapasidad sa ilang mga ward ug stake.”¹⁶ Sagad, ang mga trabahante gitawag sa pagserbisyo sulod sa duha sa tulo ka tuig, may posibilidad nga malugwayan pa. Dili tuyo nga sa higayon nga kamo matawag, magpabilin mo hangtud kanus-a kutob kamong makahimo. Daghang workers nga dugay nang nagserbisyo midala sa ilang gugma sa templo sa ilang pag-release ug gitugutan ang bag-ong mga workers nga magserbisyo.

Dul-an sa 100 ka tuig ang milabay, si Apostol John A. Widtsoe mitudlo: “Kita nagkinahanglan og dugang nga mga workers sa pagtuman [niining] talagsaon nga buhat. . . . Nagkinahanglan kita og dugang nga lig-on og pagpamatuod alang sa buhat sa templo, mga batan-on ug tigulang. . . . Ang panahon miabut na, . . . kining bag-ong kalihokan sa templo, sa pagdala sa aktibong pagserbisyo sa tanang mga tawo, mga batan-on ug tigulang. . . . Ang buhat

sa templo . . . daghan og mahatag nga kaayohan ngadto sa kabatan-onan ug mga aktibo, ingon man sa mga tigulang, kinsa nakasinati na og daghang mga palas-anon sa kinabuhi. Ang batan-ong lalaki kinahanglan mag-adtoan sa templo labaw pa sa iyang amahan ug sa iyang apohan, kinsa napalig-on sa mga kasinatian sa kinabuhi; ug ang batan-ong babaye sa ilang pagkahingkod, nagkinahanglan sa espiritu, impluwensya ug giya nga moabut gikan sa pag-apil sa mga ordinansa sa templo.”¹⁷

Sa daghang mga templo, ang mga presidente sa templo mga maabi-abihon sa bag-ong gitawag ug na-endowed nga mga misyonaryo, batan-ong mga lalaki ug babaye, sa pag-alagad sa mubo nga panahon isip mga ordinance worker sa dili pa moadto sa MTC. Kining mga batan-on dili lamang mapanalanginan sa pag-alagad, apan “sila makadugang sa katahum ug diwa sa tanang nagserbisyo sa templo.”¹⁸

Mihangyo ko og pipila ka batan-ong lalaki ug babaye kinsa nakaserbisyo sa pagka-ordinance worker sa wala pa sila magmision ug sa pagkahuman sa ilang mision nga mopakigbahin sa ilang

pagbati. Migamit sila sa mosunod nga mga pulong sa paghulagway sa ilang kasinatian sa templo:

Dihang nagserbisyo ko sa templo. . .

- Akong gibati “nga mas duol sa akong Amahan ug sa Manluluwas”;
- Akong gibati “ang hingpit nga kalinaw ug kalipay”;
- Duna koy pagbati nga “anaa sa panimalay”;
- Akong nadawat ang “kasagrado, gahum, ug kalig-on”;
- Akong gibati “ang kaimportante sa sagradong mga pakigsaad”;
- “Ang templo nahimong usa ka bahin ngari nako”;
- “Kadtong among giserbisyoan mas duol atol sa mga ordinansa”;
- “Naghatag kini nako og kalig-on sa pagbuntog sa mga tintasyon”; ug
- “Ang templo nakausab sa akong kinabuhi sa hangtud.”¹⁹

Ang pagserbisyo sa templo mao ang usa ka buhong ug impluwensyal nga kasinatian alang sa mga tawo sa tanang batan-on ug tigulang. Gani ang pipila ka bag-ong kinasal nga magtiayon nagserbisyo og dungan. Si Presidente Nelson mitudlo, “Ang pagserbisyo sa templo . . . usa ka makadasig nga kalihokan alang sa pamilya.”²⁰ Isip mga ordinance worker, agig dugang sa pagdawat sa mga ordinansa alang sa inyong mga katigulangan, mahimo

usab kamong *magdumala* diha sa mga ordinansa alang nila.

Sumala sa giingon ni Wilford Woodruff:

“Unsa pa ang mas dakong tawag ang maangkon sa lalaki [o babaye] dinhi sa yuta kay sa paghupot sa iyang mga kamot sa gahum ug awtoridad sa pagpangalagad sa mga ordinansa sa kaluwasan? . . .

“ . . . Kamo mahimong instrumento sa mga kamot sa Dios sa kaluwasan niana nga kalag. Walay nahatag ngadto sa mga anak sa katawhan nga sama niini.”²¹

Siya miingon usab:

“Ang tam-is nga mga pagdasig sa Balaang Espiritu ihatag [kaninyo] ug ang mga bahandi sa Langit, ang pagpakigsulti sa mga anghel, idugang matag karon ug unya.”²²

“Kini mao ang tugbang nga bili sa tanan ninyo o sa akong pagsakripisyo sa pipila ka tuig niining atong pagpuyo sa yuta.”²³

Si Presidente Thomas S. Monson bag-ohay lang nagpahinumdom kanato nga “ang mga panalangin sa templo bililhon kaayo.”²⁴ “Walay sakripisyo nga dako ra kaayo.”²⁵

Moadto sa Templo. Kanunaya ang pag-adto. Adto kuyog ug para sa inyong pamilya. Adto, ug tabangi ang uban nga moadto usab.

“Unsa man kini nga managsul-ob og puti?” Akong mga kaisugan, *kamo kamo ang*—nakadawat sa mga

ordinansa sa templo, kinsa naghupot sa inyong mga pakigsaad pinaagi sa sakripisyo; kamo ang nagtabang sa inyong mga pamilya nga makakaplag og mga panalangin sa pagserbisyo sa templo ug kinsa nagtabang sa uban diha sa dalan. Salamat sa inyong pagserbisyo. Ako mopamatuod nga ang matag templo mao ang Iyang balaan, sagradong balay ug diha ang matag usa kanato makakat-on ug masayud sa gahum sa pagkadiosnon, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 504; empasis gidugang.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 124:34.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
4. Tan-awa sa Marcos 4:20, 24–25.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 71:6.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38: “Ug siya nga modawat sa akong Amahan makadawat sa gingharian sa akong Amahan, busa ang tanan nga iya sa akong Amahan ihatag ngadto kaniya.” Kini mao ang mga saad nga may kalabutan sa mga pakigsaad diha sa mga ordinansa sa templo; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132: 20–24.
7. Tan-awa ang Doktrina ug mga Pakigsaad 39:4; tan-awa usab ang Doktrina ug mga Pakigsaad 45:8; Moises 6:65–68.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:20: “Apan nga ang matag lalaki [ug babaye] unta mamulong sa ngalan sa Dios, gani ang Manluluwas sa kalibutan.”
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 29:30.
11. 1 Nephi 14:14; empasis gidugang.
12. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Personal Preparation for Temple Blessings,” *Liahona*, Hulyo 2001, 37.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:58; tan-awa usab sa mga bersikulo 53–54.
14. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 503.
15. Pinadayag 7:13–15.
16. Gordon B. Hinckley, “Some Thoughts on Temples, Retention of Converts, and Missionary Service,” *Ensign*, Nob. 1997, 49.
17. John A. Widtsoe, “Temple Worship,” *Utah Genealogical and Historical Magazine*, Abr. 1921, 51–52.
18. Personal nga sulat gikan ni Presidente Brent Belliston, Templo sa Boise Idaho.
19. Personal nga pakigsinulatay.
20. Russell M. Nelson, “The Spirit of Elijah,” *Ensign*, Nov. 1994, 86.
21. “Discourse by President Wilford Woodruff,” *Millennial Star*, Mayo 14, 1896, 307.
22. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 200.
23. *Mga Pagtulun-an: Wilford Woodruff*, 196.
24. Thomas S. Monson, “Ang mga Panalangin sa Templo,” *Liahona*, Mayo 2015, 93.
25. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, May 2011, 92.

Ni Elder Paul V. Johnson
Sa Seventy

Ug Wala Nay Kamatayon

Alang sa tanan nga nagbangutan sa kamatayon sa tawo nga ilang gihigugma, ang Pagkabanhaw maoy tinubdan sa talagsaong paglaum.

Sa miaging semana mao ang Pasko sa Pagkabanhaw, ug ang atong hunahuna nagtutok na usab sa maulaong sakripisyo ug Pagkabanhaw ni Ginoong Jesukristo. Niining milabayng tuig naghunahuna ug namalandong ko og maayo bahin sa Pagkabanhaw nga labaw pa kay sa naandan.

Hapit usa ka tuig ang milabay, ang among anak nga si Alisa namatay. Nanlimbasug siya sa kanser hapit walo ka tuig, naoperahan og kadaghan, daghang nagkalain-laing pagtambal, makapaikag nga mga milagro, ug hilabihang mga kasubo. Nakita namo ang pagkunuhod sa iyang pisikal nga kondisyon sa dihang hapit na matapos ang iyang mortal nga kinabuhi. Labihan kasakit tan-awon nga nahitabo kana sa among bililhong anak—ang sanag nga malipayong mata sa gamayng bata kinsa nagtubo nga may talento, talagsaong babaye, asawa, ug inahan. Abi nako og ang akong dughan mabuak.

Sa miaging tuig sa Pasko sa Pagkabanhaw, lapas lang og gamay sa usa ka bulan sa wala pa siya mamatay, si Alisa misulat: “Ang Pasko sa Pagkabanhaw mao ang pahinumdom sa tanan

nga akong gilauman sa akong kaugalingon. Nga sa umaabut ako maalim ug ako mamaayo. Sa umaabut wala nay puthaw o plastik sulod kanako. Sa umaabut ang akong kasingkasing wala nay kahadlok ug mga kabalaka. Wala ko mag-ampo nga mahitabo dayon kini, apan nalipay kaayo ko nga ako mituo gayud sa usa ka matahum nga sunod nga kinabuhi.”¹

Ang Pagkabanhaw ni Jesukristo

nagsiguro sa mga butang nga gilauman ni Alisa ug nagtisok diha sa matag usa kanato sa “hinungdan [alang] sa paglaum nga anaa [kanato].”² Si Presidente Gordon B. Hinckley mipasabut sa Pagkabanhaw isip “ang labing mahinungdanon sa tanang panghitabo sa kasaysayan sa katawhan.”³

Ang pagkabanhaw nahitabo gumikan sa Pag-ula ni Jesukristo ug mahinungdanong elemento kini para sa talagsaong plano sa kaluwasan.⁴ Kita mga espiritu ng anak sa langitnong mga ginikanan.⁵ Sa atong pag-anhi sa kalibutan, ang atong espiritu nahiusa sa atong lawas. Masinati nato ang kalipay ug mga hagit nga may kalabutan sa mortal nga kinabuhi. Kon ang tawo mamatay, ang ilang espiritu mabulag gikan sa ilang lawas. Ang pagkabanhaw nakapahimong posible sa espiritu ug sa lawas sa tawo nga mahiusa pag-usab, apan niining higayuna ang lawas mahimo nang imortal ug hingpit—dili na ulipon sa kasakit, balatian, o ubang mga problema.⁶

Human sa pagkabanhaw, ang espiritu dili na gayud mabulag gikan sa lawas kay ang Pagkabanhaw sa Manluluwas naghatag og hingpit nga kadaugan batok sa kamatayon. Aron maangkon ang atong mahangturong padulngan, kinahanglang makabaton kita niining pagka-imortal sa tawo—ang espiritu ug lawas—mahiusa sa kahangturan. Uban sa espiritu ug

imortal nga lawas nga dili gayud mabulag, makadawat kita sa kahingpitan sa kalipay.⁷ Gani, kon walay Pagkabanhaw dili gayud nato madawat ang kahingpitan sa kalipay apan mauyamot sa kahangturan.⁸ Bisan ang matinud-anon, matarung nga mga tawo molantaw sa pagkabalag sa ilang mga lawas gikan sa ilang mga espiritu isip pagkabihag. Makalingkawas kita niining pagkaulipon pinaagi sa Pagkabanhaw, diin mao ang katubsanan gikan sa mga gapos o mga kadena sa kamatayon.⁹ Walay kaluwasan kon wala ang atong espiritu ug lawas.

Ang matag usa kanato adunay pisikal, mental ug emosyonal nga mga limitasyon ug mga kahuyang. Kini nga mga hagit, diin ang pipila daw dili malupig karon, sa katapusan mahimong masulbad ra. Walay usa niining mga problema moabut nato human kita mabanhaw. Gi-research ni Alisa kon pila ang gidaghanon sa nakalahu-tay sa matang sa kanser nga anaa niya, ug ang gidaghanon dili makapadasig. Siya misulat: “Apan adunay usa ka tambal, busa ako wala mahadlok. Giayo na ni Jesus ang akong kanser, ug ang

inyo. . . . Ako mahimong mas maayo. Nalipay ko nga nasayud niini.”¹⁰

Atong mapulihan ang pulong nga kanser sa bisan hain sa ubang pisikal, mental o emosyonal nga mga sakit nga atong atubangon. Tungod sa Pagkabanhaw, nangaayo usab kini. Ang milagro sa pagkabanhaw, ang labing mahinungdanon nga tambal, labaw pa sa gahum sa modernong medisina. Apan dili kini molabaw sa gahum sa Dios Nasayud kita nga mahimo kini kay ang Manluluwas nabanhaw ug mopahinabo sa Pagkabanhaw sa matag usa kanato.¹¹

Ang Pagkabanhaw sa Manluluwas nagmatuod nga Siya mao ang Anak sa Dios ug ang Iyang gitudlo tinuod. “Siya nabanhaw, sumala sa iyang giingon.”¹² Wala nay mas lig-on pang pruwera sa Iyang pagkabalaan kay sa Iyang pagbangon gikan sa lubnganan uban sa imortal nga lawas.

Nasayud kita sa mga saksi sa Pagkabanhaw sa mga panahon sa Bag-ong Tugon. Agig dugang ngadto sa mga babaye ug lalaki nga atong nabasahan mahitungod sa Ebanghelyo, ang Bag-ong Tugon naghatag kanato og kasiguroan nga gatasan ang nakakita

sa Nabanhaw nga Ginoo.¹³ Ug gisaysay sa Basahon ni Mormon ang gatasan pa: “Ang mga katawhan miduol ngadto kaniya, ug mihikap pinaagi sa ilang mga kamot ngadto sa iyang kilid, . . . ug [sila] nakakita uban sa ilang mga mata ug mibati uban sa ilang mga kamot, ug nasayud sa pagkatinuod ug nagpamatuod, nga kini mao siya, kinsa mao ang gिकासulat sa mga propeta, nga moabut.”¹⁴

Kadto nga karaang mga saksi gidugang sa mga saksi sa ulahing mga adlaw. Sa pagkatinuod, sa pangbukas nga eksena niini nga dispensasyon, nakita ni Joseph Smith ang nabanhaw nga Manluluwas kauban sa Amahan.¹⁵ Ang buhing mga propeta ug mga apostoles nagpamatuod sa katinuod sa nabanhaw, buhi nga Kristo.¹⁶ Mao nga kita mahimo nga moingon, “sanglit ginalibutan man kita sa ingon ka mabagang panganud sa mga saksi.”¹⁷ Ug ang matag usa kanato mahimong kabahin sa daghang mga saksi kinsa nasayud pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga ang atong gisaulog nga Pasko sa Pagkabanhaw tinuod nga nahitabo—nga ang Pagkabanhaw tinuod.

Ang katinuod sa Pagkabanhaw sa Manluluwas mibuntog sa atong mga kasakit uban sa paglaum kay gumikan niini anaa ang kasiguroan nga ang tanang mga saad sa ebanghelyo tinuod gayud—mga saad nga dili ubos ang kamilagruso kay sa pagkabanhaw. Nasayud kita nga Siya adunay gahum sa paglimpyo kanato gikan sa tanan natong mga sala. Nasayud kita nga gikuha Niya Mismo ang atong mga kaluyahon, sakit, ug ang kawalay hustisya nga atong giantus.¹⁸ Nasayud kita nga Siya “mobangon gikan sa mga patay, uban ang pagpang-ayo diha sa iyang mga pako.”¹⁹ Nasayud kita nga Siya makahimo kanato nga hingpit bisan unsa ang naguba kanato. Nasayud kita nga Iyang “pagapahiran ang tanang luha gikan sa [atong] mga mata;ug ang kamatayon wala na, ug wala na usab unyay pagminatay, ni paghilak, ni kasakit.”²⁰ Nasayud kita nga kita “nahimo nga hingpit pinaagi ni Jesus . . . , kinsa nagbuhat niining hingpit nga pag-ula”²¹ kon magbaton lang kita og pagtuo ug mosunod Kaniya.

Sa hinapos sa makapadasig nga musika o oratorio nga *Messiah*, gitagik ni Handel ang nindot nga musika sa mga pulong ni Apostol Pablo nga pagmaya diha sa Pagkabanhaw.

“Ania karon, [isulti] ko kaninyo ang usa ka tinago; Dili kitang tanan mangamatay, apan kitang tanan mangausab,

“Sa kalit, sa usa ka pagpamilok, inigtingog na sa katapusang trumpeta: . . . ang trumpeta pagapatunggon, ug ang mga patay pagabanhawon nga may mga lawas nga dili na madunot, ug kita mangausab.

“Kay kining lawas nga madunot ra pagailisan unyag dili na madunot, ug kining lawas nga mamatay ra pagailisan unyag dili na mamatay.

“. . . Nan, matuman na gayud unya ang nahisulat nga nagaingon, Ang Kamatayon gilamoy diha sa kadaugan.

“O Kamatayon, hain na ang imong ikot? O kamatayon, hain na ang imong pagkamadaugon? . . .

“Apan salamata sa Dios, nga mao ang nagahatag kanato sa kadaugan pinaagi sa atong Ginoong Jesukristo.”²²

Ako mapasalamaton sa mga panalangin nga atong naangkon tungod sa Pag-ula ug Pagkabanhaw ni Ginoong Jesukristo. Alang sa tanang milubong og bata sa lubnganan o nagbakho tungod sa lungon sa kapikas o naguol sa kamatayon sa ginikanan o sa usa ka tawo nga ilang gihigugma, ang Pagkabanhaw tinubdan sa dakong paglaum. Pagkagamhanan nga kasi-natian nga makita sila pag-usab—dili lang isip espiritu apan sa nabanhaw nga lawas.

Ako nangandoy nga makita ang akong inahan pag-usab ug mobati sa iyang malumo nga komunikasyon ug motan-aw sa iyang mahigugma-ong mga mata. Gusto nakong makita ang mga pahiyum sa akong amahan ug madungog ang iyang katawa ug makita siya nga binanhaw, hingpit nga binuhat. Pinaagi sa mata sa hugot nga pagtuo, malantaw nako sa hingpit si Alisa nga layo na sa kalibutanong mga kasamok o bisan ikot sa kamatayon—usa ka nabanhaw, nahingpit nga Alisa nagmadaugon ug uban sa hingpit nga kalipay.

Pipila ka Pasko sa Pagkabanhaw ang milabay, siya misulat sa yano: “Ang kinabuhi pinaagi sa Iyang ngalan. Dako kaayong paglaum. Kanunay. Pinaagi sa tanang butang. Gihigugma nako ang Pasko sa Pagkabanhaw aron ako mapahinumduman.”²³

Mopamatuod ko sa katinuod sa Pagkabanhaw. Si Jesukristo buhi, ug tungod Kaniya, kita mabuhi pag-usab. Sa pangalan ni Jesukristo, Amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Alisa Linton, “Easter,” Abr. 14, 2015.
2. 1 Pedro 3:15; tan-awa usab sa 1 Pedro 1:3.
3. Gordon B. Hinckley, “The Empty Tomb Bore Testimony,” *Ensign*, Mayo 1988, 65–68.
4. Tan-awa sa Alma 42:23.
5. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
6. Tan-awa sa Alma 11:43.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:33; 138:17.
8. Tan-awa sa 2 Nephi 9:8–9; Doktrina ug mga Pakigsaad 93:34.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:14–19.
10. Alisa Linton, “I Draw the Line at the Easter Bunny,” Mar. 25, 2008.
11. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:20–22; 2 Nephi 2:8; Helaman 14:17; Mormon 9:13.
12. Mateo 28:6.
13. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:6, 8.
14. 3 Nephi 11:15.
15. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:15–17.
16. Tan-awa sa “Ang Buhi nga Kristo: Ang Paggpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2; Abr. 2000, 2; “Special Witnesses of Christ,” lds.org/prophets-and-apostles/what-are-prophets-testimonies?lang=eng.
17. Mga Hebreohanon 12:1.
18. Tan-awa sa Alma 7:11–12.
19. 2 Nephi 25:13.
20. Pinadayag 21:4.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:69.
22. 1 Mga Taga-Corinto 15:51–55, 57.
23. Alisa Linton, “Life through His Name,” Abr. 8, 2012.

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ugma ang Ginoo Mobuhat og Katingalahan diha Kaninyo

Padayon sa paghigugma. Padayon sa pagpaningkamot. Padayon sa pagsalig. Pagdayon sa pagtuo. Padayon sa paglambo. Ang langit moabiba kaninyo karon, ugma, ug sa kahangturan.

Mga kaigsoonan, duna ba moy ideya—duna ba moy mga nahunahunaan o bisan unsa—kon unsa kadako ang among paghigugma kaninyo? Sulod sa 10 ka oras kamong nagtan-aw, nagtutok sa usa ka nawong niini nga pulpito usa human sa usa, apan sa samang 10 ka oras, naglingkod kami luyo niini nga pulpito nga nagtan-aw, nagtutok kaninyo. Kamong milipay kanamo sa sentro gayud sa among kalag, dinhi man sa 21,000 sulod sa Conference Center, o sa daghan nga naa sulod sa mga meetinghouse ug mga chapel, o sa mga minilyon nga naa sa mga panimalay sa tibuok kalibutan, tingali nagtampusok libut sa computer screen sa pamilya. Ania kamo, ug anaa kamo, oras matag oras, sa inyong Pang-domingo nga mga saput, sa inyong pinakamaayo.

Nanganta kamo ug nag-ampo. Naminaw kamo ug mituo. Kamo ang milagro niini nga Simbahan. Ug gihi-gugma namo kamo.

Pagkanindot na usab sa atong kinatibuk-ang komperensya. Napanalanginan gayud kita sa presensya ni Presidente Thomas S. Monson ug sa propetikanhong mga mensahe. Presidente, gihigugma ka namo, nag-ampo kami alang kanimo, salamat, ug labaw sa tanan, kami nagpaluyo kanimo. Nagpasalamat kami nga imo kaming natudloan ug sa talagsaon nimong mga magtatambag ug sa uban pa nga talagsaong mga kalalakin-an ug kababayen-ang mga lider. Atong nadungog ang nindot kaayong musika. Kita giampo gayud ug gipangamuyo nga mosunod sa mga sugo. Tinuod gayud nga nabuhong kaayo kita sa Espiritu sa Ginoo nga ania uban kanato.

Makapadasig kaayo ang pagtapos niining semana sa bisan unsa nga paagi.

Karon, may nakita kon nga duha ka problema. Ang usa sa pagkatinuod mao nga ako na lang ang katapusang nagbarug tali ninyo og sa hapit na ninyo makaon nga ice cream nga kanunay ninyong giandam sa pagtapos sa kinatibuk-ang komperensya. Ang laing problema makita niining litrato nga bag-o lang nakong nakuha gikan sa Internet.

Mangayo ko'g pasaylo sa tanang bata nga karon nanago, nasalipdan o dili makakita niini, ang tinuod mao nga walay usa nato ang ganahan nga ang ugma, o ang adlaw nga nagsunod niana, moguba sa kanindot sa atong mga gibati niining pagtapus sa semana. Gusto natong gunitan og hugot kadtong mga espirituhanong impresyon ug ang makadasig nga mga pagtulun-an nga atong nadunggan. Apan dili kini kalikayan nga human sa langitnong mga gutlo sa atong kinabuhi, kita, tungod sa panginahanglan, mobalik sa kalibutan, ingnon ta lang sa pagsulti, nga ato na usab nga sagubangon ang mga kahimtang nga dili kaayo maayo.

Gipasidan-an na kita niana ni Pablo sa dihang siya misulat, “Hinumdumi ninyo ang nangaging mga adlaw, sa diha nga, sa nalamdagan na kamo, giantus ninyo ang malisud nga pagpakigbisug sa mga kasakitan.”¹ Kanang pakigbatok sa kasakitan human sa paglamdag moabut sa daghang paagi, ug kini moabut kanatong tanan. Sigurado ang kada misyonaryo kinsa nagserbisyo sa dili madugay makaamgo nga ang kinabuhi diha sa misyon dili na gayud sama sa gipanindot nga palibut sa missionary training center. Ingon usab niini ang pagbati natong tanan sa atong

pagbiya sa usa ka malinawon nga sesyon sa templo o ilabi na sa pagtapos sa piho nga espirituhanong miting sa sakrament.

Hinumdumi nga sa dihang si Moises mikanaog gikan sa iyang talagsaong kasinatian sa Bukid sa Sinai, iyang nakita nga ang iyang katawhan “nanagdaut sa ilang mga kaugalingon” ug “nahisimang sa hinanali.”² Diha ra gayud sa tiilan sa bukid, nagkapuliki pag-adorno sa gisimba nga bulawan nga baka, sa takna nga ang Ginoo, anaa sa kinatumyan sa bukid, nga nagsulti kang Moises nga, “Dili ka magbaton og laing dios gawas kanako,” ug “Kamo dili magbuhat nganha kaninyo bisan unsa nga kinulit nga larawan.”³ Si Moises *wala* malipay sa iyang panon sa nahisalaag nga mga Israelita nianang adlaw!

Atol sa Iyang yutan-ong pangalagad, si Jesus midala kang Pedro, Santiago, ug Juan ngadto sa Bukid sa Transpigrasyon, diin, ang kasulatan nag-ingon, “ang iyang nawong midan-ag sama sa adlaw, ug ang iyang sapot miputi sama sa kahayag.”⁴ Ang langit mibukas, mianhi ang mga karaang propeta, ug ang Dios Amahan namulong.

Human nianang celestial nga kasinatian, unsa man ang nakita ni Jesus sa pagkanaog Niya sa bukid? Una Iyang naabtan ang panaglalis tali sa Iyang mga disipulo ug sa ilang mga kaaway kabahin sa napakyas nga pagpangalagad ngadto sa batang lalaki. Dayon Iyang gisulayan sa pagkombinser ang Napulog Duha—wala molampos, misangpot nga—Siya sa wala madugay dad-on ngadto sa lokal nga mga magmamando kinsa mopatay Kaniya. Dayon dunay mihisgot bahin sa buhis nga bayranan, diini kini direktang gibayaran. Dayon Siya kinahanglang mobadlong sa uban sa kaigsoonan tungod kay sila nanaglantugi kon si kinsa ang labing dako sa Iyang gingharian. Kining tanan miresulta sa usa ka punto nga Siya miingon, “O dili matinuohon nga kaliwatan, . . . Unsa ba ka taas sa panahon nga gikinahanglan pa sa akong pag-antus kaninyo?”⁵ May higayon Siya sobra sa kausa sa paghatag niana nga pangutana atol sa Iyang

pagpangalagad. Dili ikatingala nga Siya nagtinguha nga mag-inusarang magampo didto ibabaw sa bukid!

Sa kasayuran nga kitang *tanang* kinahanglang manganaog gikan sa pinakamaayong kasinatian aron sa pagatubang sa nagkadaiyang kausaban sa kinabuhi, tuguti nga akong itanyag kining pag-awhag samtang tapuson kining kinatibuk-ang komperensya.

Una sa tanan, kon sa umaabut nga mga adlaw dili lang ninyo makita ang mga limitasyon sa inyong palibut apan makita usab ninyo ang mga elemento sa inyong kaugalingong kinabuhi nga wala pa mahaum ngadto sa mga mensahe nga inyong nadunggan niining semanaha, ayaw kaguol ug ayaw paghunong. Ang ebanghelyo, ang Simbahan, ug kining maanindot nga tunga sa tuig nga panagtigum gituyo aron sa paghatag og paglaum ug inspirasyon. Wala kini tuyoa aron kamo mawad-an sa paglaum. Bugtong ang yawa lang, ang kaaway natong tanan,

maningkamot sa pagkombinser nato nga ang mga baruganan nga gilamid sa kinatibuk-ang komperensya dili tinuod, nga ang tawo dili gayud molambo, nga wala gayuy usa nga mouswag. Ug nganong si Lucifer mihatag niana nga pamulong? Tungod kay siya nasayud nga *siya* dili molambo, *siya* dili mouswag, nga sa mga kalibutan nga walay katapusan *siya* dili gayud makabaton og usa ka hayag nga kaugmaon. Siya usa ka tawo nga misirable nga ginapos sa mahangturong mga limitasyon, ug gusto usab niya nga kita mahimong misirable. Busa, ayaw padala niana. Pinaagi sa gasa sa Pag-ula ug sa kalig-on sa langit aron sa pagtabang kanato, kita *mahimong* molambo, ug ang talagsaong butang kalabut sa ebanghelyo mao nga kita magantihan sa *pagpaningkamot*, bisan kon kita dili kanunayng magmalampuson.

Dihang adunay kontrobersiya sa Simbahan sa una kon si kinsa ang may katungod sa mga panalangin sa langit

ug kinsa ang wala, ang Ginoo miingon ni Propeta Joseph Smith, “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, [ang mga gasa sa Dios] gihatag alang sa kaayohan niadto kinsa nahigugma kanako ug naghupot . . . sa akong mga sugo, ug [alang kanila] nga *nagtinguha* siya nga nangita sa mao aron sa pagbuhat.”⁶ Dili ba kitang *tanang* angayang magmapasalamaton sa gidugang nga probisyon “ug . . . mangita sa mao aron sa pagbuhat”! Usa kana ka pangluwas sa kinabuhi tungod kay usahay mao ra kanay atong ikatanyag! Kita mobati og kahupayan diha sa kamatuoran nga kon ang Dios moganti lamang sa hingpit nga matinud-anon, wala unta Siya’y daghang lista sa ngalan nga hataganan niya og ganti.

Busa palihug hinumdumi ugma, ug ang tanang mga adlaw human niana, nga ang Ginoo mopanalangin niadtong kinsa *gusto* nga molambo, kinsa modawat sa mga panginahanglan sa mga sugo ug *mosulay* aron sa pagpugong kanila, kinsa bililhon sa Kristohanong mga hiyas ug *maningkamot* sa

pag-angkon niini. Kon kamo nasayop niana nga paningkamot, mao usab ang tanang; ang Manluluwas anaa sa pagtabang kaninyo sa pagpadayon. Kon kamo nadagma, pangayoa ang Iyang kalig-on. Motawag sama ni Alma, “O Jesus, . . . malooy ka kanako.”⁷ Siya motabang kaninyo nga makabangon. Motabang Siya nga kamo maghinulsol, moayo, sa bisan unsang ayuhunon, ug sa pagpadayon. Sa dili madugay inyong maangkon ang kalampusan nga inyong gitinguha.

“Ingon nga ikaw nagtinguha kanako busa kini mahimo nganha kanimo,” namahayag ang Ginoo.

“. . . Itugyan ang imong pagsalig diha niana nga Espiritu nga nagtultol sa pagbuhat og maayo—oo, sa paghimo sa makiangayon, sa paglakaw nga mapainubsanon, sa paghukom nga matinud-anon. . . .

“. . . [Dayon] *bisan unsa nga ikaw nagtinguha kanako [sa] pagkamatarung . . . ikaw makadawat.*”⁸

Ganahan ko niana nga doktrina! Pabalik-balik kini nga nag-ingon nga

kita mapanalanginan sa atong *tinguha* sa pagbuhat og maayo, gani ingon nga kita tinud-anay nga maningkamot sa pagkahimong sama niana. Ug kini nagpahinumdom nga aron kita mokwalipay niana nga mga panalangin, kinahanglan natong sigurohon nga dili nato kini ilimud ngadto sa uban: makiangayon kitang moatubang, patas gayud, kinahanglan mapaubsanon kita, dili magmapahitas-on; mohukom nga matarung, dili magpakaaron ingnon nga tarung.

Akong mga kaisogon, ang unang dako nga *sugo* sa tanang kahangturan mao ang paghigugma sa Dios sa tibuok *natong* kasingkasing, gahum, hunahuna, ug kusog—mao kana ang una ug dakong sugo. Apan ang unang dako nga *kamatuoran* sa tanang kahangturan mao nga ang Dios nahigugma *kanato* sa tibuok *Niyang* kasingkasing, gahum, hunahuna, ug kusog. Kana nga gugma mao ang pundasyon nga bato sa kahangturan, ug kini maanaa sa tukuranan nga bato sa atong inadlaw-adlaw nga kinabuhi. Sa pagkatinuod

kini lamang inubanan nianang kasigurohan nga nagdilaab sa atong kalag, nga kita makaangkon sa pagsalig aron magpadayon sa pagpaningkamot nga molambo, padayon sa pagpangita og kapasayloan sa atong mga sala, ug pagpadayon sa pagtugyan niana nga grasya sa atong silingan.

Si presidente George Q. Cannon makausa mitudlo: “Bisan unsa kabug-at ang pagsulay, unsa kalawom sa kasubo, unsa kadako sa kasakit, [ang Dios] dili gayud motalikod kanato. Wala gayud Siya mibuhat niini, ug dili gayud Niya buhaton. Siya dili makahimo niini. Dili Iyang kinaiya [ang pagbuhat sa ingon]. . . . [Kanunay] modapig siya kanato. Mahimong moagi kita sa nagdilaab nga kalayo; sa halawom nga katubigan; apan dili kita maugdaw o malupig. Makalingkawas kita sa tanan niining pagsulay ug kalisud sa mas maayo ug putli alang kanila.”⁹

Kon kanang harianong debosyon gikan sa langit sama ka makanunayon sa atong kinabuhi, nga gipakita sa labing lunsay ug hingpit nga kaayo sa kinabuhi, kamatayon, ug Pag-ula ni Ginoong Jesukristo, kita makalingkawas sa mga sangputanan sa sala ug pagkahanggaw—sa atong kaugalingon o sa uban—sa bisan unsang paagi kini moabut kanato sa inadlaw-adlaw nga panginabuhin. Kon atong ipahinungod ang atong kasingkasing ngadto sa Dios ug mobuhat kutob sa atong mahimo sa pagsunod sa ebanghelyo, dayon ang ugma—ug ang ubang adlaw—mahimong talagsaon, bisan og dili nato kini mailhan sa kanunay nga ingon niini. Ngano man? Tungod kay ang atong Langitnong Amahan gusto nga mahimo kini! Gusto Niyang mopanalangin kanato. Ang magantihon, buhong, ug walay katapusan nga kinabuhi mao gayud ang tumong sa Iyang plano nga puno sa kalooy alang sa Iyang mga anak! Mao kini ang plano nga gipasi-kad sa kamatuoran “nga tanan nga mga butang nagabuhat og maayo ngadto kanila nga nahigugma sa Dios.”¹⁰ Busa ipadayon ang pagpaningkamot. Padayon sa pagpaningkamot. Padayon sa pagsalig. Pagdayon sa pagtuo. Padayon sa paglambo. Ang langit

moabiba kaninyo karon, ugma, ug sa kahangturan.

“Wala ba ikaw makaila? wala ba ikaw makadungog?” Si Isaias mituaw.

“Ang [Dios] nagahatag ug gahum niadtong maluya; ug kaniya nga walay kabaskug nagadugang siya ug kusog. . . .

“ . . . Kadtong nagahulat [Kaniya] magabag-o sa ilang kusog; sila manlu-pad pinaagi sa mga pako ingon sa mga agila. . . .

“Kay . . . ang Ginoo . . . nga imong Dios mokupot sa [ilang] kamot nga tuo, nga magaingon [kanila], Ayaw kahadlok; ako magatabang kanimo.”¹¹

Mga kaigsoonan, hinaut ang mahigugmaong Amahan sa Langit mopanalangin kanato ugma nga mahinumdom kon unsay atong nabati karon. Hinaut mopanalangin Siya kanato aron matagamtam ug maningkamot uban sa pailub ug pagkamakanunayon ngadto sa mga sumbanan nga atong nadungog nga gitudlo niining komperensya sa pagtapos sa semana, nasayud nga ang Iyang balaanon nga gugma ug walay kapakyasan nga tabang maanaa kanato bisan kon manlimbasog kita—dili, maanaa kanato *ilabi na* kon kita manlimbasug.

Kon ang sumbanan ingon og taas ug ang personal nga kalamboan nga kinahanglan natong makab-ot ingon og dili maabut, hinumdumi ang pag-awhag ni

Josue sa iyang mga katawhan kon sila mag-atubang og usa ka makahadlok nga kaugmaon. “Magputli kamo,” mii- ngon siya, “kay ugma si Jehova magbuhat ug mga katingalahan sa inyong taliwala.”¹² Akong ipahayag kanang sama nga saad. Mao kana ang saad niini nga komperensya. Mao kana ang saad niini nga Simbahan. Mao kana ang saad Kaniya kinsa mihimo niini nga mga katingalahan, kinsa Siya Mismo mao ang “Kahibulongan, Magtatambag, Dios nga Makagagahum, . . . Ang Principe sa Pakigdait.”¹³ Pinaagi Kaniya ako mosaksi. Pinaagi Kaniya usa ako ka saksi. Ug ngadto Kaniya kini nga komperensya nagbarug isip usa ka testamento sa Iyang padayon nga buhat niining talagsaon nga ulahing mga adlaw. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Hebreohanon 10:32 .
2. Exodo 32:7, 8.
3. Exodo 20:3–4.
4. Mateo 17:2.
5. Marcos 9:19.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:9; empasis gidugang.
7. Alma 36:18.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 11:8, 12; empasis gidugang.
9. George Q. Cannon, “Remarks,” *Deseret Evening News*, Mar. 7, 1891, 4.
10. Mga Taga-Roma 8:28.
11. Isaias 40:28, 29, 31; 41:13.
12. Josue 3:5.
13. Isaias 9:6.

Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong Kinabuhi

Ikonsiderar ang paggamit sa pipila niining mga kalihokan ug mga pangutana isip sinugdanan sa panaghisgutan o personal nga pagpamalandong.

Para sa mga Bata

- Pahina 86: Presidente Thomas S. Monson naghisgot sa usa ka talan-awon gikan sa *Alice's Adventures in Wonderland* aron ipakita nga ang mga desisyon importante. Siya miawhag kanato sa pagpili sa mata-rung, bisan kon kini mas lisud nga dalan. Isip usa ka pamilya, hisguti ang mga lisud nga mga desisyon nga inyong giatubang. Unsa ang inyong mahimo aron matabangan ang usag usa nga mopili sa matarung? Para sa kalihokan, mag-drawing og usa ka PAM nga taming sa usa ka poster ug isulat ang imong mga ideya niini. Dayon isab-it kini sa dapit nga kanu-nayng makit-an sa pamilya.
- Pahina 101: Presidente Dieter F. Uchtdorf, ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mihulag-way sa usa ka siyudad sa Germany nga naguba sa gubat apan sa wala madugay gitukod pag-usab ug nahimo na usab nga matahum. Si Presidente Uchtdorf nagtudlo nga

kon kita mobati nga masulub-on, ang Manluluwas ug sa Langitnong Amahan mahimong makausab kanato. Unsa nga mga ehemplo nga nakita sa inyong pamilya nga naguba nga nahimong maanindot ug nalig-on pag-usab? Ikonsiderar ang pagpakigbahin sa inyong pag-pamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo sa inyong mga anak.

- Pahina 53: Si Elder Mervyn B. Arnold sa Seventy miawhag kanato nga “moadto aron sa pagluwas” sa pagtabang sa atong mga higala nga dili kaayo aktibo o dili miyembro sa simbahan. Isip usa ka pamilya, pag-hunahuna kon sa unsang paagi nga inyong matabangan kadtong taud-taud nang nawala sa simbahan o dili mga miyembro. Unsa ang inyong mahimo aron mapaambit ang ebanghelyo sa uban? Paghunahuna og usa ka makalingawng missionar-yo nga plano sa pamilya inubanan sa yano, makab-ut nga mga tumong.
- Pahina 13: Si Sister Linda K. Burton,

kinatibuk-ang presidente sa Relief Society, midapit kanato nga mai-nampoong ikonsiderar kon unsaon nato pagtabang ang mga bakwit diha sa atong mga komunidad. Isip usa ka pamilya, bisitaha ang IWasAStranger.lds.org ug tan-awa ang video nga giulohan og “I Was a Stranger: Love One Another.” Unsa ang pipila ka mga butang ang akong mabuhar aron makaserbisyo sa mga silingan nga nanginahanglan?

Para sa mga Kabatan-onan

- Pahina 86: Si Presidente Thomas S. Monson miingon, ang ganghaan sa kasaysayan mabukas pinaagi sa gagmay nga bisagra, ug mao usab ang kinabuhi sa mga katawhan. Miingon usab siya, “Ang dalan nga atong subayon niini nga kinabuhi mopaingon sa atong destinasyon sa sunod nga kinabuhi.” Paghunahuna mahitungod sa mahinungdanong mga pagpili nga moabut sa inyong kinabuhi. Hunahuna kon asa kamo dad-on niadto mga pagpili, ug pag-sulat og mga ideya ug mga impres-yon nga moabut kaninyo.
- Pahina 46: Si Elder Ronald A. Rasband sa Korum sa Napulog Nuha ka mga Apostoles miingon, “Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo nagsugod sa usa ka batan-on, si Joseph Smith, nga nangutana.” Si Elder Rasband miingon nga ang mga pangutana nagpakita sa usa ka tinguha sa pagkat-on, pagdugang og mga kamatuoran sa atong mga pagpamatuod, ug “mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo” (2 Nephi 31: 20). Ipadangaat ang inyong pangutana ngadto sa Dios pinaagi sa pag-ampo, pagsiksik sa kasulatan ug sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya, ug tan-awa ug paminawa og maayo ang mga tubag.
- Pahina 10: Kamo ba mibati sa kahadlok o nag-inusara? Si Sister Neill F. Marriott, ikaduhang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women, mipakigbahin sa unsay nahitabo sa wala pa ang iyang kasal. Layo siya sa panimalay ug mag-estar uban sa usa ka paryente

sa iyang pamanhonon kinsa wala pa niya mahimamat. Sa dihang miabut siya sa panimalay sa mga paryente, miingon si Sister Marriott, “Miabli ang pultahan . . . ug si Ante Carol, miduol ug iya kong gigakos.” Nianang higayona nawala ang iyang mga kahadlok. “Ang gugma naghimo og luna sa inyong kinabuhi para sa uban,” siya miingon. Aduna bay usa ka tawo nga kahatagan ninyo og luna?

- Pahina 70: Si Brother Stephen W. Owen, kinatibuk-ang presidente sa Young Men, nagtudlo nga kitang tanan mga lider ug mga sumusunod. Siya mipakigbahin sa iyang kasinatian sa pakighimamat sa usa ka grupo sa batan-ong lalaki kinsa misuporta ug miawhag sa usag usa sa ilang mga korum. Siya miingon, “Ang pagpangulo usa ka pagpahayag sa pagkadisipulo—kini ang pagtabang sa uban nga moduol kang Kristo.” Pagpili og usa ka tawo nga inyong matabangan nga moduol ngadto kang Kristo karong semanaha.

Para sa mga Young Adult

- Pahina 101: Gusto ba ninyong malikayan ang pagkawala sa inyong hugot nga pagtuo? Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mitudlo nga ang pagkamasulundon mao ang tubag? “Ang pagkamasulundon maoy naghatag og kalig-on sa pagtuo,” siya miingon. “Pinaagi sa pagkamasulundon kita makaangon og kamatuoran ug himaya”. Hunahunaa ang panahon sa dihang kamo misunod sa pulong sa Ginoo bisan tuod kini malisud. Sa unsang paagi nga ang inyong pagkamasulundon nakapalig-on inyong hugot nga pagtuo ug motabang kaninyo sa pagdiskubre unsa kamo?
- Mga pahina 23, 59 ug 105: Si Sister Mary R. Durham, bag-ohay lang narelease isip ikaduhang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary, nagpasabut nga ang Espiritu Santo “balaang tinubdan sa kalig-on.” Basaha ang iyang mga pakigpulong ug mga pakigpulong nila ni Elder

David A. Bednar, ug Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Timan-i ang daghang mga tahas sa Espiritu Santo ug sa mga paagi nga Siya mopanalangin kaninyo. Paghimo og tumong sa pag-usab sa inyong kinabuhi aron kamo mahimong mas takus sa Iyang impluwensya.

- Mga pahina 26 ug 124: Paggahin og panahon sa pagpangutana ni Elder Donald L. Hallstrom sa Kapangulohan sa Seventy: “Kon ang lisud nga mga butang mahitabo sa atong kinabuhi, unsa man dayon ang atong tubag? Ang kalibug ba o pagduha-duha o espirituhanong pagbiya? Usa ba kini ka hampak sa atong hugot nga pagtuo? Basulon ba nato ang Dios o ang uban sa atong mga kahimtang? O ang una ba natong tubag mao ang paghinumdom kinsa kita—nga kita mga anak sa mahigugmaong Dios? Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Ang unang dakong *kamatuoran* sa tanang kahangturan mao nga ang Dios nahigugma *kanato* sa tibuok *Niyang* kasingkasing, gahum, hunahuna ug kusog.” Sa unsang paagi nga ang pagpalig-on sa inyong pagpamatuod sa gugma sa Dios alang kaninyo makatabang ninyo sa paglahutay sa lisud nga mga butang?

Para sa mga Hamtong

- Pahina 86: Si Presidente Thomas S. Monson miingon nga kon namalandong sa inadlaw natong mga desisyon, “kon mopili kita ni Kristo, nakahimo kita og sakto nga pagpili.” Unsa ang inadlaw-adlaw nga relihiyosong mga pamatasan nga mahimo ninyong mapalambo o mapalig-on sa inyong kinabuhi ug sa inyong pamilya aron nga si Kristo magpabilin anaa sa sentro sa inyong mga desisyon?
- Mga pahina 81 ug 93: Si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, ug si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miawhag sa mga amahan nga himoon ang

gikinahanglan nga kausaban aron mangulo sa ilang mga pamilya sa celestial nga gingharian. Isip usa ka amahan, unsa ang inyong mahimo, sa mga pulong ni Elder Christofferson, aron mas “mapakita kon unsa ang kamaunungon ngadto sa Dios sa inadlaw-adlaw nga pagpakabuhi”?

- Pahina 77: Pinaagi sa paghangup sa gugma nga putli, gani ang mga pamilya nga may dakong hagit magmalampuson, miingon si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. “Bisan unsang mga problema ang giatubang sa inyong pamilya, bisan unsay inyong buhaton aron masulbad kini,” siya midugang, “ang sinugdanan ug ang katapusan nga solusyon mao ang gugma nga putli.” Sa inyong pamilya,

ikonsiderar ang tambag sa kasulatan sa “pag-ampo ngadto sa Amahan . . . nga kamo unta mapuno niini nga gugma” (Moroni 7:48).

- Pahina 63: Si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon nga ang regular nga mga family council, “makabatok sa impluwensya sa modernong teknolohiya nga kasagarang mobalda sa atong paggamit sa dekalidad nga panahon sa usag usa ug usab sa kalagmitan nga modala og dautan sulod gayud sa atong mga panimalay. Ikonsiderar ang pag-implementar sa inyong pamilya sa upat ka mga matang sa mga konseho sa pamilya nga si Elder Ballard misugyot og “makatabang sila kanato sa pagkahimong malampuson ug malipayon sa bililhon natong mga relasyon.” ■

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod nga lista sa pinili nga mga kasinatian nga may kalabutan panahon sa kinatibuk-ang komperensya mahimong magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtulun-an. Ang numero nagpasabot sa unang pahina sa pakigpulong.

Mamumulong	Istorya
Neil L. Andersen	(49) Ang mga bata ug kabatan-onan mapanalanginan kon ang mga hamtong mahigugmaong motabang kanila, magtudlo kanila sa ebanghelyo, ug moabi-abi nila ngadto sa simbahan.
Mervyn B. Arnold	(53) Ang inahan ni Mervyn B. Arnold miluwas sa nahisalaag ug samaran nga karnero sa Langitnong Amahan. Ang igsoong lalaki ni Elder Alejandro Patania nga mangingisda namatay diha sa kadagatan samtang naghulat nga maluwas atol sa unos. Usa ka higala ni Mervyn B. Arnold nagpasakop sa Simbahan human sa 25 ka tuig nga pagpakigdait. Usa ka bishop mitabang sa pagluwas sa 21 sa batan-ong lalaki.
Linda K. Burton	(13) Gilihok sa mga Sisters niadtong 1856 ang pagtabang sa mga natanggong nga mga Santos didto sa kapatagan. Usa ka maamumahon nga magtiayon mitabang sa usa ka pamilya nga refugee. Atol sa iyang haya, ang kanhi presidente sa stake Relief Society gihinumduman ang iyang pagserbisyo ug paghigugma.
D. Todd Christofferson	(93) Ang Batan-ong D. Todd Christofferson nagtinguha sa pagsunod sa mga tunob sa iyang matinuoron nga amahan. Usa ka amahan nag-ampo kada buntag alang sa iyang anak nga lalaki tungod sa iyang gugma alang kaniya.
Quentin L. Cook	(97) Ang mga miyembro sa Thailand Bangkok Mission naglipay sa pagkahibalo nga ang usa ka templo matukod didto sa Thailand. Usa ka anak nga babaye nga namatay na-sealed ngadto sa iyang pamilya human nga nagpakita sa asawa sa usa ka General Authority didto sa templo. Bisan sa kagubot sa politika, si Presidente Gordon B. Hinckley mi-insister sa seremonya sa cornerstone sa pagpahinungod sa Suva Fiji Templo .
Kevin R. Duncan	(33) Usa ka sugmog nga migimaw gikan sa tudlo ni Kevin R. Duncan human sa balik-balik nga pagdapat ug ointment ug bendahe.
Mary R. Durham	(23) Usa ka amahan nga nagba-ba sa iyang anak nga babaye tabok usa ka linaw naningmaot nga dili maunlod sa tubig pinaagi sa paglangkat sa iyang sapatos gikan sa iyang mga tiil.
Cheryl A. Esplin	(6) Usa ka debosyonal nga mamumulong nagtudlo sa kaimportante sa pag-focus ug pagserbisyo sa uban. Usa ka bata nga nagkat-on sa Primary nga si Jesus nahigugma kaniya.
Henry B. Eyring	(19) Duha ka mga miyembro sa Simbahan nahadlok nga ang ilang mga pagsulay mobuntog sa ilang hugot nga pagtuo hangtud mabalik ang ilang gugma sa Manuluwas ug sa Iyang Simbahan. (81) Si Henry B. Eyring mibati ug kasakit sa usa ka pamilya nga wala ma-sealed sa templo. Usa ka biyuda kinsa nagpasakop sa Simbahan nga maghulat sa kinabuhing dayon uban sa iyang pamilya.
Gerrit W. Gong	(108) Usa ka coach sa basketball nag-awhag sa batan-ong Gerrit W. Gong nga mosulay sa soccer. Sa dili pa moadto sa templo, usa ka mekaniko milimpyo sa iyang mga kamot pinaagi sa pagpanglimpyo sa mga plato.
Robert D. Hales	(105) Si Robert D. Hales nakadawat ug impresyon gikan sa Espiritu Santo sa iyang pagserbisyo sa Simbahan ug personal nga kinabuhi.
Donald L. Hallstrom	(26) Ang batan-ong anak nga babaye ni Donald L. Hallstrom misulat diha sa usa ka papel sa eskwelahan nga siya mahimong makig-uban sa Langitnong Amahan kon siya mamatay. Mga miyembro sa Simbahan sa Liberia mikutlo sa kasulatan ug mikanta sa “How Firm a Foundation” uban sa talagsaong kombiksyon.
Paul V. Johnson	(121) Ang hamtong nga anak nga babaye ni Paul V. Johnson namatay uban sa usa ka paglaum diha sa sunod nga kinabuhi ug sa Pagkabanhaw.
Patrick Kearon	(111) Si Patrick Kearon nausab na human naminaw ug mga istorya sa mga refugee ug pagkasaksi sa mahalangan nga mga relief worker nga miatiman kanila.
Neill F. Marriott	(10) Si Neill F. Marriott giamuma sa ina-ina sa iyang pamanhunon. Gilabanan ni Neill F. Marriott ang pagkainahan ngadto sa usa wala mailing caller .
Jairo Mazzagardi	(56) Isip usa ka bag-ong kinabig sa Simbahan, si Jairo Mazzagardi nagsiksik ug nakakaplag ug tubag sa iyang mga pangutana kabahin sa Pagpahiuli.
Thomas S. Monson	(85) Ang takus nga tighupot sa priesthood mimando sa usa ka rescue ship nga luwason siya ug ang iyang tripolante gikan sa ilang life rafts.
Russell M. Nelson	(66) Si Russell M. Nelson mi-seal sa usa ka pamilya diha sa templo human nga nagpakita niya ang duha ka mga anak nga babaye nga namatay na nga nanga-liyupo kaniya gikan sa pikas tabil ug ang ilang amahan ug igsoon nga lalaki mahimong takus sa templo.
Dallin H. Oaks	(114) Si Joseph Smith miatubang sa oposisyon samtang nangita ug usa ka tigmantala sa Basahon ni Mormon.
Bonnie L. Oscarson	(87) Ang Espiritu Santo momatuod sa kamatuoran sa ebanghelyo ngadto sa usa ka inahan kansang anak grabe nga nasakit.
Stephen W. Owen	(70) Samtang nagtungas ug bukid nga nagsakay ug kabayo, si Stephen W. Owen nasayud siya nga OK ra kon siya mosunod sa iyang amahan. Si Stephen W. Owen malipayon nga nagpaambit sa sakrament. Ang batan-ong lalaki sa New Zealand naghatag ug panalangin sa priesthood ngadto sa iyang inahan.
Ronald A. Rasband	(46) Ang pagbisita ni Ronald A. Rasband sa Pakistan usa ka “bulawanon nga adlaw” alang kaniya ug sa mga Santos. Si Ronald A. Rasband miapil sa usa ka Face to Face nga sibya .
Dale G. Renlund	(39) Sa iyang pag-ambit sa sakrament, usa ka sister sa South Africa nakaamgo sa personal nga kinaiyahan sa sakripisyo sa Manuluwas.
Kent F. Richards	(118) Human sa pagpahinungod sa templo, si Kent F. Richards ug ang iyang asawa gibunyagan alang sa ilang mga katigulangan. Si Kent F. Richards nakasaksi og tulo ka henerasyon sa pamilya nga gibunyagan alang sa ilang katigulangan.
Steven E. Snow	(36) Ang mga pag-ampo ni Steven E. Snow ug sa iyang pamilya mahimong mas mapainubsanon, kinasingkasing, ug sinsero samtang ang iyang anak nga lalaki naulian gikan sa seryoso nga kadaot sa ulo.
Gary E. Stevenson	(29) Human mawala ang yawe sa iyang sakyanan, si Gary E. Stevenson nakahunahuna ug analohiya tali sa mga yawe nga gikinahanglan sa pagpaandar sa sakyanan ug mga yawe sa priesthood nga gikinahanglan sa pagpadagan sa Simbahan. Samtang ang iyang mga anak gibunyagan alang sa ubang katigulangan sa patron, usa ka inahan nakaamgo nga sila mga katigulangan usab niya.
Dieter F. Uchtdorf	(101) Si Dieter F. Uchtdorf mibati sa impluwensya sa Espiritu Santo samtang siya namalandong sa pagpahiuli sa Dresden, Germany, human sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.
W. Christopher Waddell	(90) usa ka batang lalaki sa Primary naglisud sa paghunahuna mahitungod ni Jesus. Ang amahan ug inahan nakakaplag ug kalinaw sa pagkahibalo nga sila nabugkos sa ilang masusong anak nga namatay na.

Elder W. Mark Bassett

General Authority Seventy

Matag summer sa gamay pa nga bata, si W. Mark Bassett mobiyahe kuyog sa iyang pamilya gikan sa ilang balay sa Sacramento, California, USA, aron mobisita sa iyang lola sa Alabama, USA. Atol sa ilang mga adlaw sa pagbiyahe didto, sigurohon gayud sa pamilya nga makabisita sa makasaysayan nga mga dapit.

Pagbisita man sa makasaysayan nga mga nataran sa Nauvoo, Illinois, o maglakaw ngadto sa Sagradong Kakahoyan sa Palmyra, New York, si Elder Bassett nahinumdom sa labihan ka talagsaong mga pagbati diha kaniya—bisan gamay pa siya—dihang gibisita niya kadtong sagradong mga dapit.

“Dunay among nabati didto,” miingon siya. “Tungod niadto naporma ang akong pagpamatuod, pinaagi sa ginagmayng kasinatian.”

Kana nga pagpamatuod nga naangkon sa batan-on pa ko nahimong tinubdan sa kalig-on alang ni Elder Bassett sa tibuok niyang kinabuhi.

Natawo niadtong Agosto 14, 1966, ngadto kang Edwina Acker ug William Lynn Bassett, sa Carmichael, California, si Elder Bassett ang ikaduha sa lima ka anak. Ang pagserbisyo sa Simbahan ug pagsunod sa ebanghelyo maoy importanting mga prayoridad sa iyang pamilya.

Human makaserbisyo og misyon sa Guatemala Guatemala City Mission sugod 1985 hangtud 1987, mibalhin si Elder Bassett sa Provo, Utah, aron moeskwela sa Brigham Young University. Naminyo siya ni Angela Brasher didto sa Salt Lake Temple niadtong Disyembre 20, 1989. Mga ginikanan sila sa lima ka anak ug adunay duha ka apo.

Niadtong 1991, si Elder Bassett nakakuha og degree sa accounting gikan sa BYU ug sa wala madugay mibalhin kauban sa iyang pamilya balik sa Sacramento area aron motrabaho sa wholesale auto auction nga industriya. Nagtrabaho siya isip controller sa Brasher’s Sacramento Auto Auction ug siya ang dako-dakong opisyal sa pinansyal ug kaubanang tag-iya sa West Coast Auto Auctions, Inc., diin siya ang nagdumala sa automobile auctions sa tibuok kasadpan sa Estados Unidos.

Si Elder Bassett nakaserbisyo og daghang kapasidad sa Simbahan, lakip ang pagka-Young Men president, bishop, high councilor, stake president, presidente sa Arizona Mesa Mission sugod 2007 hangtud 2010, ug Area Seventy. ■

Elder Mark A. Bragg

General Authority Seventy

Sa 14 anyos pa si Mark Bragg, ang mga higala sa iyang ka-team sa baseball mipaila-ila sa iyang pamilya ngadto sa Simbahan. Nabunyagan si Mark, ug ang iyang mama nahimong aktibo.

“Nakausab kini sa among kinabuhi,” miingon si Elder Bragg.

Si Mark Allyn Bragg natawo niadtong Abril 16, 1962, sa Santa Monica, California, USA, ngadto kang Donald E. ug Diane Bragg.

Samtang nag-eskwela sa University of Utah, si Elder Bragg gitawag nga moserbisyo sa Mexico Monterrey Mission, ubos sa pagdumala sa mission president nga si Roy H. King ug sa iyang asawa, si Darlene O. King.

Dihang si Elder Bragg nakahuman sa iyang misyonaryo nga pagserbisyo, gisugdan niya ang pakig-date sa kamanghurang anak sa iyang mission president, si Yvonne. Naminyo sila sa Los Angeles California Temple niadtong Marso 17, 1984.

Human sa wala dahumang pagkamatay sa amahan ni Elder Bragg, ang magtiayon namalik sa California aron makasugod sa iyang trabaho sa banking industry (nakompleto niya ang iyang panarbaho isip senior vice president sa Bank of America) ug aron maduol sa mama ni Elder Bragg.

Niabut og pito ka tuig sa wala pa moipon ang mga bata sa pamilyang Bragg. “Usahay morag di ka komportable, bisan sa among pamilya,” nahinumdom si Elder Bragg.

Dayon—“sa pinaka nindot nga adlaw sa kalibutan”—si Sister Bragg mihimugso sa una namong upat ka anak. “Nahinumdom ko . . . naghunahuna nga wala nay laing mas malipayon pa kay kanako nianang higayuna,” miingon si Elder Bragg.

Ang kinabuhi dili sayon alang sa pamilya, bisan pa. Sa adlaw human si Elder Bragg gi-sustain nga bishop sa ward diin siya nagdako, ang iyang mama makasubo kaayong gipatay sa pag-hijack sa sakyanan. Ang iyang funeral maoy una nga iyang gidumala isip usa ka bishop. “Moadto matag adlaw ang Relief Society para sa among pamilya,” nahinumdom siya.

Kadtong mga leksyon sa gugma, serbisyo, ug pagbati migi-ya ni Elder Bragg hangtud sa umaabut niyang pagserbisyo sa Simbahan—isip stake president, Area Seventy, ug ordinance worker sa templo. ■

Elder Weatherford T. Clayton

General Authority Seventy

Si Elder Weatherford T. Clayton labihan ka mapasalamatan sa oportunidad nga makaserbisyo. Ang buluhaton sa Ginoo maoy iyang prayoridad. Gibati niya ang talagsaong gugma para sa mga tawo ug lig-ong higot sa iyang pamilya.

“Pinaagi sa ebanghelyo ni Jesukristo, tanan kami magkapundok sa panimalay,” miingon si Elder Clayton. “Ang akong pamilya mibati sa impluwensya niadtong mga mitaliwan na. Sila daw og anaa gayud sama sa mga tawo nga ania karon.”

Natawo sa California, USA, niadtong Marso 1, 1952, ngadtong Whitney Clayton Jr. ug Elizabeth Touchstone Clayton, si Elder Clayton nakaangkon og lig-ong pagpamatuod sa iyang pagkabatan-on gumikan sa home teaching. Tungod sa mga paningkamot sa usa ka home teacher, siya, sa edad nga 12, ug ang iyang pamilya midawat sa sagradong mga pakigsaad sa ebanghelyo ug na-seal sa Salt Lake Temple niadtong 1964 ni kanhi-Elder Harold B. Lee sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.

Sa paghunahuna mahitungod sa mga pamaagi sa pag-andam kaniya sa Ginoo alang sa pagserbisyo, miingon si Elder Clayton nga kasagaran siyang madasig sa mga ehemplo sa uban: “Gitan-aw nako kon giunsa sa akong mga higala ug pamilya sa pagpahinungod ang ilang kinabuhi sa Ginoo ug nakita ang ilang kalipay sa pagserbisyo nga ilang gihalad sa Dios.”

Human makaserbisyo sa French Canadian Mission, nag-enrol siya sa University of Utah, diin iyang nahimamat si Lisa Thomas. Naminyo sila niadtong Marso 16, 1976, sa Salt Lake Temple. Mga ginikanan sila sa lima ka anak.

Nakakuha si Elder Clayton og degree sa psychology ug nakakompleto sa medical school sa University of Utah. Nagtrabaho siya sa pribadong tambalanan isip usa ka obstetrician-gynecologist sugod 1985 hangtud 2013, sa wala pa ang iyang tawag nga moserbisyo isip presidente sa Canada Toronto Mission.

Nakaserbisyo siya isip ward mission leader, magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo, Young Men president, family history consultant, magtutudlo sa youth Sunday School, bishop, high councilor, counselor sa stake presidency, ug stake president. ■

Elder Valeri V. Cordon

General Authority Seventy

Sugod sa iyang inahan, kinsa namiyembro sa Simbahan sa edad nga 16, si Elder Valeri Vladimir Cordon Orellana nakadawat og pundasyon sa ebanghelyo nga nakatabang kaayo kaniya dihang mibalhin siya og 95 ka milyas (150 km) ang gilay-on gikan sa iyang lungsod nga gipuy-an sa Zacapa, Guatemala, aron mag-high school sa Siyudad sa Guatemala ug moeskswela og computer science.

“Ang pinakaimportanting butang nga akong nadawat gikan sa akong inahan mao ang pagtahud sa tanang butang sa Simbahan sa hilabihan nga kabalaan,” miingon si Elder Cordon, anak ni Ovidio ug Ema Orellana Cordon.

Si Elder Cordon natawo niadtong Pebrero 19, 1969, sa Siyudad sa Guatemala, ug sa pagkabata nagpuyo sa Zacapa. Ang iyang papa miadto sa Chicago, Illinois, sa Estados Unidos sa pagpanarbaho. Samtang tua didto, naimpluwensya siya sa mga miyembro sa Simbahan ug nakadawat sa mensahe sa ebanghelyo gikan sa mga misyonaryo. Ang pamilya na-sealed sa Mesa Arizona Temple niadtong 1972, dihang si Valeri tulo ka tuig pa ang edad.

Si Elder Cordon miingon nga nagtubo siya nga ganahan sa ebanghelyo samtang kanunay niyang madungog ang iyang mama nga mokanta sa mga himno sa Simbahan ug sa mga kanta sama sa “Ako Anak sa Dios” ug “Unta Tawgon ko Nila og Misyon.” Si Elder Cordon miserbisyo sa El Salvador Mission sugod 1987 hangtud 1989.

Naminyo siya ni Glenda Zelmira Zea Diaz niadtong Marso 25, 1995, sa Siyudad sa Guatemala Guatemala Temple. Si Sister Cordon nagplano gayud nga magmisyon, apan nausab ang iyang plano dihang nahimamat niya si Valeri. Sa wala madugay nakita ni Sister Cordon si Elder Cordon nga mao ang batan-ong lalaki nga nakakuha sa iyang atensyon dihang nakita niya ang iyang litrato sa usa ka magasin sa Simbahan pila ka tuig nang milabay. Sila dunay tulo ka anak nga babaye.

Si Elder Cordon nakakuha og bachelor's degree sa Mariano Galvez University sa Guatemala niadtong 2010 ug usa ka degree sa master sa business administration gikan sa Massachusetts Institute of Technology niadtong 2012. Nagtrabaho siya isip information systems director sa usa ka pharmaceutical nga kompanya ug sukad niadtong 2012 sa Pepsico Foods Mexico, Central America ug sa Caribbean.

Sa panahon sa iyang tawag, si Elder Cordon nagserbisyo sa Ikaupat nga Korum sa Seventy sa Central America Area. Nagserbisyo siya sa kapangulohan sa Costa Rica San José East Mission sugod 1998 hangtud 2000. ■

Elder Joaquin E. Costa

General Authority Seventy

Usa ka higala nga hilig sa pagtupo-tupo mipahiluna ni Joaquin Esteban Costa sa usa ka dalan nga misangput sa iyang pagkakabig sa ebanghelyo ni Jesukristo, usa ka kamin-yoon sa templo, ug pagpangulo sa Simbahan.

Si Joaquin Costa natawo niadtong Marso 8, 1965, kang Eduardo J. Costa ug Graciela M. Fassi. Isip usa ka estudyante sa unibersidad sa Buenos Aires, Argentina, usa ka higala, nga si Alin Spannaus, karon Area Seventy, mipaila kaniya ngadto ni Renee Varela. Ang ikaduhang henerasyon nga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga si Renee nagpanuko sa pagpakig-date sa usa ka 21-anyos nga dili miyembro sa Simbahan. Human sa ika-tulo nga pakig-date nakaingon si Renee nga “ganahan kaayo ko niya” ug mibati nga dili na sila mag-date pag-usab. Pagtapos sa tuig nga ting-eskwela, mipauli siya sa iyang dapit nga natawhan, sa Entre Rios, Argentina.

Gidawat ni Renee ang tawag nga moserbisyo sa Chile Osorno Mission. Dihang nauli na siya, gihan-ay ni Brother Spannaus nga siya ug si Joaquin manambong og usa ka party, diin mihangyo si Joaquin nga makig-date kaniya. “Nag-ampo ko og mihukom nga hatagan nako siya og higayon,” miingon si Sister Costa.

Sa wala madugay, nagkat-on si Joaquin sa Simbahan. Dihang nagtuon siya uban sa mga misyonaryo, mihangyo si Renee nga mag-ampo siya ug mobasa sa Basahon ni Mormon gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan.

“Wala pa siya makaabut sa katapusan nakadawat na siya og lig-ong pagpamatuod,” miingon si Sister Costa. “Wala siya magpabunyang aron lang ko malipay. Nag-date pa mi og kapin sa usa ka tuig ug dayon nagminyoy sa Buenos Aires Argentina Temple niadtong 1989.”

Nakuha ni Elder Costa ang bachelor’s degree sa economics niadtong 1987 gikan sa University of Buenos Aires. Isip bag-ong magtiayon namalhin sila sa Provo, Utah, USA, diin nakakuha siya og master’s degree sa business administration niadtong 1994 gikan sa Brigham Young University. Sila ug ang nagtubo nilang pamilya, nga naglakip sa upat ka anak, namu-yo sa Chicago, Illinois, USA, dihang nagtrabaho siya sa usa ka multinational investment banking ug financial services nga korporasyon. Ang iyang pagpanarbaho sa banko midala niya og balik sa Argentina sulod sa pipila ka tuig ug dayon ngadto sa Czech Republic ug dayon sa Sultanate sa Oman. Sulod sa milabayng duha ka tuig, siya ug ang iyang pamilya mipuyo sa Lima, Peru, diin didto nagtrabaho siya sa usa ka investment firm nga Danish nga nag-focus sa microfinance. ■

Elder Massimo De Feo

General Authority Seventy

Sa wala pa madawat ang iyang full-time nga tawag sa pag-misyon, nakakat-on si Elder Massimo De Feo og mahinung-danong mga leksyon sa sakripisyo ug gugma gikan sa iyang papa, si Vittorio De Feo.

Ang pamilyang De Feo diyutay ra og kapanguhaang pinansyal, ug dili mga miyembro sa Simbahan si Vittorio ug ang iyang asawa, si Velia. Apan ang mas tigulang nga De Feo mitahud sa tinguha sa iyang anak nga mopakigbahin sa ebanghelyo.

“Nangutana ang akong papa, ‘Gusto ba gyud ka nga mobuhat niini?’” nahinumdom si Elder De Feo. “Miingon ko, ‘Oo, sa tibuok nakong kasingkasing gusto kong moserbisyo sa Ginoo.’”

Misaad si Vittorio nga buhaton niya ang tanan aron maka-bayad sa mga galastuhan sa iyang anak sa duha ka tuig nga pagserbisyo sa Italy Rome Mission.

“Gikonsiderar nako kadtong kwartaha nga sagrado—bunga kadto sa talagsaong sakripisyo gikan sa tawo nga wala motuo sa Simbahan,” miingon si Elder De Feo. “Mao nga mialagad ko og misyon sa tibuok nakong kasingkasing, gahum, hunahuna, ug kusog tungod kay akong gihigugma ang Ginoo ug gihigug-ma nako ang akong amahan.”

Ang mga baruganan sa ebanghelyo sama sa sakripisyo, pagkugi, pamilya, ug pag-alagad nakatabang sa paghulagway unsa si Elder De Feo.

Natawo sa Taranto, Italy, niadtong Disyembre 14, 1960, nahibaloan ni Massimo De Feo ang mahitungod sa Simbahan sa edad nga siyam dihang ang duha ka misyonaryo nanuktok sa iyang balay. Si Massimo ug ang iyang magulang nga lalaki, si Alberto, nabunyang sa wala madugay.

Ang mga batang De Feo nalipay sa gugma ug suporta sa mahalarong mga lider sa branch dihang nanambong sila og Primary ug, wala madugay, sa Mutual. Nakakaplag usab si Massimo og mahangturong mga higala nga mga kabatan-onan sa branch—lakip ang kauban nga kinabig si Loredana Galeandro, kinsa iyang gipakaslan human sa iyang misyon. Na-seal sila niadtong Agosto 14, 1984, sa Bern Switzerland Temple. Ang De Feos adunay tulo ka anak.

Sa wala pa mahimong General Authority Seventy, si Elder De Feo nagpuyo sa Roma ug nagtrabaho kapin sa 30 ka tuig sa U.S. State Department. Nakaserbisyo siya isip branch presi-dent, district president, stake president, ug Area Seventy. ■

Elder Peter F. Meurs

General Authority Seventy

Sa batan-on pa siya, si Peter Meurs ug ang iyang pamilya nagpuyo tupad sa silingan nga dunay negosyo nga “moayo og bisan unsa” nga shop alang sa mga ekipo sa pagpanguma. Si Peter ug ang suod niyang higala naa kasagaran sa shop magkuri-kuri sa mga ekipo sa panguma ug mohimo og gagmayng motor ug mga go-kart. Si Peter sa wala madugay mieskwela og mechanical engineering sa Monash University sa Melbourne, Australia.

Samtang padayon ang iyang pag-eskwela sa edad nga 18, gipahibalo niya ang unibersidad nga mohunong una siya og duha ka tuig aron moserbisyo og misyon alang sa Simbahan. Giingnan siya nga usa ra ka tuig ang tagal nga pwede; kon molapas og dugay nagpasabut nga mawala niya ang iyang luna sa programa. Midesider siya nga dili moserbisyo.

Sa wala madugay human niadto, nadungog niya si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) nga namahayag atol sa kinatibuk-ang komperensya nga ang matag takus nga batan-ong lalaki kinahanglang magmisyon (tan-awa sa “Planning for a Full and Abundant Life,” *Ensign*, Mayo 1974, 87).

“Sama og nakigsulti siya kanako. Direkta gyud kini ngari nako,” miingon si Elder Meurs. Bisan pa, midisider siya nga magmisyon. Usa ka semana sa wala pa siya mobiya, nakadawat siya og sulat gikan sa unibersidad nagtugot kaniya nga pwede rang moundang og duha ka tuig.

Mibalik og eskwela si Peter human sa iyang misyon, apan ang iyang misyonaryo nga pagserbisyo, miingon siya, mao ang “pinakamaayong edukasyon nga akong nadawat.” Ang ebanghelyo mitudlo kaniya nga “ang pagtabang og mga tawo nga molampus maoy pinakaimportante nga baruganan sa pagkalider.”

Dihang nahuman niya ang bachelor’s degree sa mechanical engineering, si Elder Meurs mitrabaho isip project engineer sa Esso Australia ug siya ang founding partner sa WorleyParsons Limited. Bag-o lang siyang nagserbisyo isip director sa development alang sa Fortescue Metals Group.

Pagkahuman sa iyang misyon, nagminyo siya sa usa ka babaye nga iyang gitawag og suod nga higala, si Maxine Evelyn Thatcher, pagka Enero 2, 1979, sa Hamilton New Zealand Temple. Sila dunay upat ka anak ug siyam ka apo.

Si Elder Meurs—natawo niadtong Disyembre 21, 1956, sa Warnambool, Victoria, Australia, ngadto kang Frederik ug Lois Jones Meurs—nakaserbisyo siya og daghang mga calling, lakip ang pagka elders quorum president, ward organist, ward ug stake Young Men president, public affairs director, branch ug district president, bishop, stake president, ug Area Seventy. ■

Elder K. Brett Nattress

General Authority Seventy

Si Elder K. Brett Nattress ug iyang asawa, si Shauna Lee Adamson Nattress, mihulagway sa ilang kaugalingon nga “dili perpektong mga tawo nga nangita og perpektong mga panahon.”

Nakaplagan nila ang susamang mga panahon sa ilang kinabuhi—ang tanan konektado sa pipila ka paagi ngadto sa Manluluwas ug sa Pag-ula, miingon si Elder Nattress.

Miingon si Elder Nattress nga natawo siya sa maayong mga ginikanan, ngadto kang David ug Judy Sorensen Nattress, ug nahinumdom sa iyang inahan nga magbasa sa basahon ni Mormon ngadto sa pamilya matag adlaw.

Sa usa ka okasyon nauli siya kay bakasyon sa kolehiyo. Nakatutok siya sa umaabut nga finals ug dili maayo ang gibati, bisan og wala siya mobati nga may problema sa panglawas.

“Kon maayo ra ang imong pamati ug dili maayo ang gibati,” giingnan siya sa iyang mama, “gikanahanglan nimo nga moadto moalagad og tawo.”

Gikuha ni Brett ang pala para sa snow sa likud sa ilang sakyanan ug miadto og mipala sa mga agianan sa mga biyuda sa ward. Maayo na ang iyang gibati.

“Nakatutok lang gyud ko sa akong kaugalingon ug sa finals, nakalimot ko nga ang tinuod nga katuyoan sa kinabuhi mao ang pagserbisyo sa uban,” miingon siya.

Si Elder Nattress natawo niadtong Marso 4, 1965, sa Pocatello, Idaho, USA. Ang pamilya namalhin ngadto sa Lehi, Utah, USA, diin siya ug ang lima niya ka igsoon nakasinati og kinabuhi sa gamayng uma sa pamilya.

Nakaila niya ang iyang pangasaw-unon samtang mga senior sila sa kasilinganang high school. Sa iyang pag-uli gikan sa pagserbisyo sa California Sacramento Mission gikan 1984 hangtud 1986, naminyo sila sa Salt Lake Temple pagka Abril 24, 1987. Sila adunay pito ka anak.

Mieskwela siya sa Brigham Young University sa Provo, Utah, ug migradwar sa University of Utah niadtong 1990 sa degree nga physical therapy. Kauban sa iyang igsoon nga si David, gitukod niya ang Advanced Health Care Corp. niadtong 2000.

Si Elder Nattress nakaserbisyo og daghang calling sa Simbahan, lakip ang pagka-Young Men president sa ward, bishop, Young Men president sa stake, stake president, ug Area Seventy. Sa panahon sa iyang pagkatawag, nangulo siya sa bag-ong naorganisar nga Arizona Gilbert Mission. ■

Elder S. Mark Palmer

General Authority Seventy

Niadtong 1992, ang oras usa ka bililhon ug limitado nga butang alang ni Elder S. Mark Palmer ug sa iyang asawa nga si Jacqueline.

Si Elder Palmer nagserbisyo sa stake high council nianang higayuna. Naningkamot sab siya nga mapalambo ang iyang propesyunal nga panarbaho. Ang oras ni Sister Palmer gamay ra kaayo. Ang pamilyang Palmer nagpadako og unom ka anak sa ilang Austin, Texas, USA, nga panimalay—lakip sa unom ka bulan nga batang lalaki.

Dihang ang ilang stake president midapit nila nga mag-temple worker sa Dallas Texas Temple, wala sila kahibalo kon unsaon nila sa paghimo ang gidugang nga usa ka katungdanan. Apan gidawat nila ang tawag—ug dayon mainampoong nangayo og tabang sa Ginoo.

Ang paghimo og binulang pagbiyahe sa bus aron moserbisyo sa tibuok adlaw sa templo nagkinahanglan og sakripisyo ug mainampingon nga pagplano. “Apan mipanalangin kini sa among kinabuhi sa hilabihan,” miingon si Elder Palmer.

Ang pagserbisyo sa templo, midugang siya, nag-andam kaniya sa espirituhanong paagi alang sa umaabut nga mga calling sa priesthood. Naghimo usab kini niyang mas maayong bana ug amahan—ug nakita niya ang pagkabalanse sa busy niyang kinabuhi.

“Ang pag-adto sa templo sa kasagaran makatabang sa pagbag-o sa imong mga prayoridad ug mapahinumduman sa mga pakigsaad nga imong gihimo,” miingon siya.

Si Stanley Mark Palmer natawo niadtong Pebrero 11, 1956, sa Te Puke, New Zealand, ngadto kang Kenneth ug Jill Palmer. Mipasakop sa Simbahan ang iyang pamilya sa gamay pa siya nga bata. Miserbisyo siya og full-time nga misyon sa New Zealand Wellington Mission.

Human siya makakuha og undergraduate degree sa University of Auckland, nag-enrol siya og master of business administration nga programa sa Brigham Young University. Samtang nagpuyo sa Provo, Utah, USA, nahimamat niya ang returned missionary nga ginganlan og Jacqueline Wood sa usa ka blind date. Naminyo sila niadtong Disyembre 18, 1981, sa Salt Lake Temple. Ang mga Palmer dunay unom ka anak ug siyam ka apo.

Si Elder Palmer ang founder ug presidente sa SMP Ventures, usa ka real estate development nga kompanya. Nakaserbisyo siya isip bishop, stake president, presidente sa Washington Spokane Mission (2009–12), interim president sa Australia Sydney South Mission (2014), ug Area Seventy. ■

Elder Gary B. Sabin

General Authority Seventy

Tulo ka Christmas tree ang nagpabilin sa panumduman ni Elder Gary B. Sabin.

Ang una mao ang matahum nga Christmas tree sa iyang pagka-batan-on. Dihang gikatkat niya ang Christmas tree aron kuhaon ang kendi nga porma og sungkod, diin ang tibuok Christmas tree nahagsa.

Ang ikaduha mao ang sanga sa evergreen nga iyang nakit-an samtang nagmisyon siya sa Belgium ug sa Netherlands niadtong 1973 hangtud 1975. Si Elder Sabin ug ang iyang kompanyon midala sa sanga pauli sa ilang apartment ug gihimong bitayanan sa mga Christmas card nga ilang nadawat gikan sa ila.

Ang ikatulo mao ang Christmas tree nga hinimo gamit ang mga Christmas light nga gihigot sa stand sa IV [dextrose] tupad sa higdaanan sa iyang anak nga babaye sa ospital. Ang usa sa tulo ka anak sa mga Sabin nga nag-antus sa cystic fibrosis, ang anak niyang babaye nakadawat og double-lung transplant usa ka tuig human namatay ang iyang igsoong lalaki sa mao gihapon nga sakit.

“Mas daghan kami og nakat-unan gikan sa among mga anak kay sa ilang nakat-unan gikan namo,” miingon si Elder Sabin.

Isip General Authority mahinumduman niya ang mga Christmas tree ug mga leksyon nga iyang nakat-unan gikan niini. Ang matag kahoy dunay mahinungdanong mga porsyon sa iyang panaw—gikan sa pagkagamayng bata nga gustong kuhaon ang kendi ngadto sa pagkamisyonaryo nga nagtudlo sa plano sa kaluwasan dayon ngadto sa pagkaamahan kinsa misalig sa plano ug sa gugma sa Manluluwas nga mosuporta sa iyang pamilya latas sa mga pagsulay sa mortalidad.

Si Gary Byron Sabin natawo sa Provo, Utah, USA, niadtong Abril 7, 1954, ngadto kang Marvin E. ug Sylvia W. Sabin. Naminyo siya ni Valerie Purdy niadtong Agosto 1976. Mga ginikanan sila sa lima ka anak; ang ikaunom nga bata namatay dihang gianak kini.

Human makagradwar sa Brigham Young University sa Provo, si Elder Sabin nakakuha og master's degree sa management sa Stanford University.

Si Elder Sabin nakaserbisyo og daghang calling sa Simbahan, lakip ang pagka-bishop, stake president, ug Area Seventy. Nakatrabaho siya isip founder, chairman, ug CEO sa daghang kompanya, lakip ang Excel Realty Trust, Price Legacy, Excel Realty Holdings, ug Excel Trust.

Niadtong 1993, si Elder ug Sister Sabin mihimo og Sabin Children's Foundation, usa ka organisasyon gituyo lang gayud alang sa medical nga panginahanglan sa mga bata. ■

Elder Evan A. Schmutz

General Authority Seventy

Si Elder Evan Antone Schmutz mapasalamaton sa mga kasiinatian sa pagpadayag nga gisalig kaniya sa Ginoo. Ang iyang pagkakabig sa ebanghelyo napalig-on pinaagi sa regular nga pagtuon, pagserbisyo sa gingharian, ug pagtuman sa iyang mga pasalig o komitment sa Dios.

Natawo niadtong Hunyo 6, 1954, sa St. George, Utah, USA, ngadto kang Richard ug Miriam Schmutz, si Elder Schmutz sayo nga nakakat-on mahitungod sa gahum sa pag-ampo. Isip usa ka Cub Scout nakabaligya siya og tiket nga nagkantidad og U.S. \$17 sa usa ka jamboree apan dili makit-an ang kwarta dihang panahon na kining ihatag. Giawhag siya sa iyang mama nga mag-ampo, ug ang Ginoo mipadayag kaniya sa tukma gayud kon asa ang kwarta. Lig-on kadto nga kumpirmasyon sa gugma sa Dios ug kahibalo bahin kaniya.

Sa edad nga 18, nawad-an og magulang nga babaye si Elder Schmutz tungod sa aksidente sa awto. Dako kaayo kadto og epekto kaniya, nga nagdala og makahuluganong mga kasiinatian nga espiritwal.

Wala madugay human niadto gitawag siya nga magmisyon ug moreport para sa training. Nag-ampo siya og personal nga saksi sa ebanghelyo. Samtang naniid sa pipila ka mga instruktur nga nagtudlo mahitungod sa Unang Panan-awon, miingon siya, “Nakadawat ko og pagpamatuod nga labihan ka kusog nga naglisud ko sa pagpabilin sa kwarto.”

Human sa pagserbisyo og misyon sa North Carolina Greenboro Mission, gitakda ni Elder Schmutz ang pagpadayon sa inadlawng pagtuon sa kasulatan sa nahibilin niyang kinabuhi. “Akong nakita ang labihang kalipay, personal nga pagkat-on, ug panabut pinaagi sa sayo sa buntag nga pagtuon sulod sa dugay kaayong panahon.”

Naminyo si Elder Schmutz kang Cindy Lee Sims niadtong Pebrero 3, 1978, sa Provo Utah Temple. Nakakuha si Elder Schmutz og degree sa English ug usa ka juris doctorate gikan sa Brigham Young University. Nagtrabaho siya nga propesyunal sa usa ka kompanya sa pamalaod sugod 1984 hangtud 2016.

Samtang nagdumala sa panginahanglan sa lima ka anak, si Elder Schmutz nakaserbisyo isip high councilor, bishop, sakop sa stake presidency, presidente sa Philippines Cebu Mission (2011–14), branch president sa missionary training center, ug sakop sa Ikalima nga Korum sa Seventy. ■

Joy D. Jones

Kinatibuk-ang Presidente sa Primary

Para ni Joy D. Jones, ang mapinanggaon niyang mga ginikanan mao ang iyang mga bayani.

“Gibati nako nga makahimo ang akong papa sa bisan unsa,” misulti si Sister Jones bahin sa iyang amahan, nga usa ka elektrisyan. Bahin sa iyang mama, miingon siya, “Talagsa-ong babaye ang akong mama” kinsa mihimo sa tanan gikan sa pagkaon nga gikaon sa pamilya ngadto sa mga saput nga ilang gisul-ob—sukad sa sinugdanan. “Para nako, usa siya ka santos, ug gusto kong magtubo nga sama kaniya.”

Agig dugang sa paghatag og bili sa mga handumanan sa iyang mga ginikanan, nga si Aldo Harmon ug Eleanor Ellsworth Harmon, gihatagan og bili ni Sister Jones ang panumduman sa pagkabata sa pagpaminaw niya ni Elder Robert L. Backman samtang namulong siya sa usa ka district conference sa Oregon, USA. Si Elder Backman, karon usa na ka emeritus General Authority Seventy, maoy mission president niadtong higayona.

“Mibati ko og butang nga labihan ka impluwensyal samtang namulong siya,” miingon si Sister Jones. “Mibati ko og butang nga lahi kaayo kay sa akong gibati kaniadto. . . . Nagpasalamat kaayo ko gumikan niana tungod kay akong nadawat ang saksi gikan sa Espiritu nga ang iyang mga gisulti tinuod.”

Si Joy Diane Harmon natawo niadtong Hulyo 20, 1954, sa The Dalles, Oregon. Siya ug ang umaabut niyang pamanhunan, si Robert Bruce Jones, nagtubo sa Oregon, apan nagkita sila sa Brigham Young University, sa Provo, Utah, USA. Naminyo sila niadtong Agosto 14, 1974, sa Manti Utah Temple. Duna silay lima ka anak ug 17 ka apo.

Wala madugay human nga nadawat niya ang associate of science degree in family living, namalhin sila sa Portland, Oregon, ug sa dayon sa Santa Rosa, California, USA, diin si Brother Jones nagtrabaho isip usa ka chiropractic nga doktor. Si Brother ug Sister Jones giaghat nga mobalhin ngadto sa Draper, Utah, 22 ka tuig nang milabay. Si Sister Jones nakatagamtam sa panalangin nga magpuyo duol sa templo sukad niadto.

“Ang Jordan River Utah Temple nahimo nakong sagrado nga luna,” miingon siya. “Duna koy pagpamatuod bahin sa gahum sa templo ug sa kalinaw ug direksyon nga gidala niini sa akong kinabuhi.”

Si Sister Jones nakaserbisyo isip ward Relief Society president ug Primary president ug isip counselor sa ward ug stake Relief Society, Young Women, ug mga kapangulohan sa Primary. Sa bag-ohay lang kaayo nagserbisyo siya sa Primary general board. ■

Sister Jean B. Bingham

Unang Magtatambag, Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Hapit mag-unom ka tuig, si Sister Jean Barrus Bingham malipayong nagserbisyo sa iyang calling sa Primary general board. Nakabisita siya sa balay sa mga miyembro ug nakatambong og mga Primary, nagsaksi sa lig-ong mga pagtuo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw—ilabi na sa mga bata sa Primary—sa tibuok kalibutan.

Si Sister Bingham, nga bag-o lang gi-sustain isip unang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary, migahin sa kadaghanan sa iyang panahon sa pagtudlo, pag-atiman, ug paghigugma sa mga bata. Kauban man sa nagtubo niyang mga manghod, sa kaugalingon niyang duha ka anak nga babaye, iyang sinagop nga duha ka anak nga babaye, mga apo, mga bisita sa iyang balay, o sa iyang mga nahimamat isip sakop sa Primary general board, siya ang dumadapig ug tinubdan sa kalig-on alang sa kadaghanan.

“Ang matag bata dunay talagsaong potensyal, ug kon tanawon nato sila pinaagi sa mga mata sa Langitnong Amahan, matabangan nato silang mamahimo nga maoy gidesinyo para kanila,” miingon siya.

Natawo niadtong Hunyo 10, 1952, sa Provo, Utah, USA, ngadto kang Edith Joy Clark ug Robert Rowland Barrus, si Sister Bingham ang ikatulo sa siyam nga anak. Sa tulo pa lang ka bulan ang iyang edad, namalhin ang iyang pamilya ngadto sa Indiana aron ang iyang papa makapadayon sa iyang pag-eskwela. Sa unang unom ka tuig sa iyang kinabuhi, si Sister Bingham ug ang iyang pamilya nakapuyo og upat ka estado.

Human makagradwar sa high school sa New Jersey, si Sister Bingham mibalhin sa Provo, Utah, aron moeskwela sa Brigham Young University. Sa ikaduha niyang tuig didto, nahimamat niya ang umaabut niyang bana, si Bruce Bryan Bingham, usa ka batan-ong mag-uuma gikan sa Illinois kinsa nabunyagan sa tin-edyer pa dungan sa iyang mga ginikanan. Naminyo sila niadtong Disyembre 22, 1972, sa Provo Utah Temple.

Ang tibuok kinabuhi niyang pagserbisyo sa Simbahan naglakip sa panahon isip ward Primary president, Young Women president, magtatambag sa kapangulohan sa Relief Society, stake Young Women president, temple worker, ug titser sa early-morning nga seminary.

“Ang sumbanan nga akong nakita sa iyang kinabuhi, sulod sa 43 ka tuig namong kaminyoon, usa ka padayong pagsunod sa mga pag-aghat sa Espiritu,” miingon si Brother Bingham bahin sa iyang asawa. “Siya, sa tanang higayon, mihimo sa unsay gusto sa Ginoo nga iyang buhaton.” ■

Sister Bonnie H. Cordon

Ikaduhang Magtatambag, Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Sa tibuok panahon sa iyang pagkabata sa southeast Idaho, USA, si Bonnie Hillam Cordon nakakat-on og daghang importante nga leksyon sa kinabuhi. Ang pagtrabaho, pagdula, ug pagpuyo sa umahan nagtudlo kaniya og self-reliance, kakugi, ug “dili mahadlok nga mosulay og mga butang,” miingon ang ikaduhang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary.

Ang pinakaimportanting leksyon, bisan pa, naggikan sa iyang mga ginikanan, ni Harold ug Carol Rasmussen Hillam, kinsa mitudlo kaniya nga uban sa tabang sa Ginoo, makahimo siya og bisan unsang butang. “Walay limit,” moingon ang iyang papa.

Misalik si Sister Cordon niana nga kahibalo isip bag-ong natawag nga misyonaryo sa Lisbon, Portugal, naningkamot sa pagkat-on sa pinulongang Portuguese. “Daghang higayon miluhod ko nangayo og milagro. Apan tungod sa akong amahan, akong nakat-unan nga makahimo diay ko og lisud nga mga butang.”

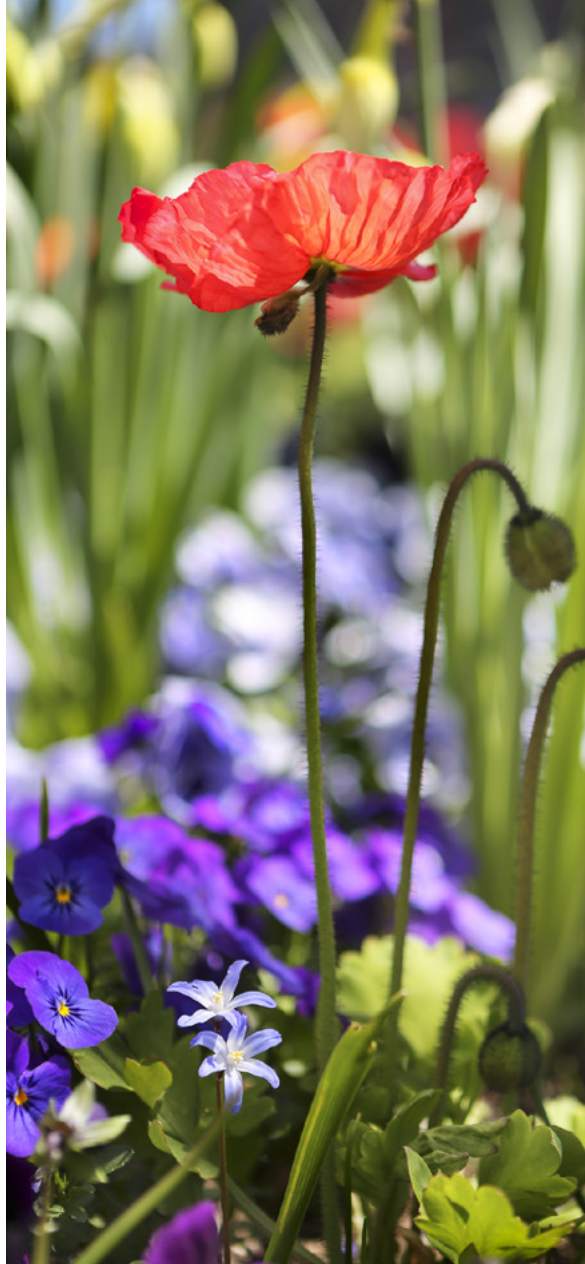
Human sa daghang pag-ampo, buhat, ug pailub, anam-anam siyang nahanas sa pinulongang Portuguese, nga mipanangin kaniya sa daghang katuigan human niadtong dihang siya ug ang iyang bana gitawag nga moserbisyo sa Curitiba, Brazil.

“Maka-interes kon giunsa sa Ginoo nga maandam kita ug mapalig-on, sa hinay-hinay,” miingon siya. “Makahatag kanunay og dugang nga kahulugan kon ato kining masusi pag-usab. Kita kinahanglan lamang magbaton og hugot nga pagtuo.”

Si Bonnie Hillam natawo niadtong Marso 11, 1964, sa Idaho Falls, Idaho. Human sa iyang misyon mieskwela siya og education sa Brigham Young University, sa Provo, Utah, USA. Didto nagkasuod sila ni Derek Lane Cordon. Milambo ang ilang panaghigalaay ngadto sa panaghigugmaay, ug nagminyo sila niadtong Abril 25, 1986, sa Salt Lake Temple. Duna silay upat ka anak—tulo ka lalaki ug usa ka babaye—ug tulo ka apo nga lalaki.

Sulod sa mga katuigan nakaserbisyo sila og daghang mga calling sa Simbahan. Nakaserbisyo siya uban sa iyang bana dihang nangulo siya sa Brazil Curitiba Mission sugod 2010 hangtud 2013, ug nakaserbisyo siya isip Young Women president sa stake, nursery leader, ug seminary teacher, ug sa mga organisasyon sa Young Women sa ward, Relief Society, ug Primary.

Sa bag-o niyang assignment, miingon si Sister Cordon nga gipanghinaot niya nga makatudlo og usa ka mahinungdanong kamatuoran ngadto sa mga bata sa Primary sa Simbahan: “Ang Langitnong Amahan nahigugma kanila.” ■

Ang LDS.org nga Seksyon sa Komperensya Giusab ang Desinyo

Ang pagpangita ug pagtuon sa online o sa internet nga mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya mas sayon na karon kay sa kaniadto, salamat sa pag-usab ang desinyo sa seksyon sa kinatibuk-ang komperensya sa LDS.org. Ang mga Feature naglakip sa:

- Paspas nga pag-ila sa gitinguha nga mga address, nga dunay litrato sa matag speaker tupad sa title sa pakigpulong.
- Usa ra ka navigation bar ibabaw sa tanang pahina, magtugot nga (1) ma-access ang tanang kinatibuk-ang komperensya gikan sa 1971 hangtud karon, (2) ang abilidad nga maka-search sa speaker gamit ang ilang pangalan, ug (3) ang abilidad nga maka-search sa mga pakigpulong sigun sa mga topic sa ebanghelyo.
- Gipasayon nga pagpresentar sa matag indibidwal nga pakigpulong, nga gitipon ang mga icon sa ibabaw sa pahina alang niadtong gustong maminaw, mo-download, mo-print, o mo-share.

Ang bag-ong desinyo maayo kaayo para sa desktop, laptop, ug mga tiggamitan og mobile device. Ang mga kausaban gitipon na sa English, Spanish, ug Portuguese, ug maanaa na kini sa kapin sa 80 ka mga pinulongan sa mosunod nga mga bulan. ■

Tan-awa ang mga kausaban diha sa conference.lds.org.

Bag-ong mga Seventy, Kapangulohan sa Primary Gi-sustain

Onse ka bag-ong mga General Authority Seventy, 62 ka mga Area Seventy, ug bag-o nga kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary ang gi-sustain atol sa Sabado sa buntag nga sesyon sa Abril 2016 nga kinatibuk-ang komperensya.

Ang gitawag nga bag-ong mga General Authority Seventy mao sila si Elder W. Mark Bassett, Mark A. Bragg, Weatherford T. Clayton, Valeri V.

Cordón, Joaquin E. Costa, Massimo De Feo, Peter F. Meurs, K. Brett Nattress, S. Mark Palmer, Gary B. Sabin, ug Evan A. Schmutz.

Si Joy D. Jones gi-sustain isip kinatibuk-ang presidente sa Primary, uban ni Jean B. Bingham isip unang magtatambag ug ni Bonnie H. Cordon isip ikaduhang magtatambag.

Ang mga biography niini nga mga lider makita sugod sa pahina 131. ■

Bag-ong mga Misyon Gipahibalo

Tulo ka bag-ong misyon ang gimugna, duha sa Africa ug usa sa Asya. Kini mao ang Democratic Republic of the Congo Mbuji-Mayi Mission, ang Nigeria Owerri Mission, ug ang Vietnam Hanoi Mission. Ang matag usa niining bag-o nga mga misyon mugnaon pinaagi sa pag-realign sa mga boundary sa naa nang daan nga mga misyon ug magsugod na kini inig ka o sa dili pa ang Hulyo 1, 2016. ■

Bag-ong Mga Kapanguhaan sa Pagpangalagad

Upat ka bag-ong mga hilisgutan ang gidugang diha sa Mga Kapanguhaan sa Pagpangalagad (ministering.lds.org) aron sa pagsuporta sa mga lider sa stake ug ward samtang mangalagad sila sa mosunod nga mga grupo: sa mga care giver, mga misyonaryo nga sayo miuli, mga magtiayon nga may problema sa kaminyoon, ug mga indibidwal kinsa may problema sa panghunahuna.

Ang mga sakop sa ward council dunay access niini nga mga kapanguhaan aron matabangan sila nga makakat-on sa unsang paagi mas matabangan ang mga miyembro. Ang mga kapanguhaan anaa na karon sa English ug sa dili madugay mahubad ngadto sa siyam ka dugang nga mga pinulongan. ■

Ang Pag-usab sa Pagkat-on sa Ebanghelyo ug Pagtudlo

Ang pagkat-on, pagsunod, ug pagtudlo sa ebanghelyo mahinungdanon para sa atong personal nga kalamboan ug mahinungdanong mga bahin sa atong pagsimba sa adlaw nga Igpapahulay. Isip kabahin sa pada-yong paningkamot sa pagtabang nga mouswag ang mga miyembro samtang magpalig-on sila sa ilang pagtuo sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo ug mapalambo ang pagsimba sa adlaw nga Igpapahulay, ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipaila atol sa kinatibuk-ang komperensya nga mga miting sa pagpangulo ug usa ka bag-ong paningkamot nga mapalambo ang pagtudlo ug pagkat-on sa ebanghelyo. Ang mga miyembro gidapit sa:

1. Paggamit sa mga baruganan nga naa sa *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*. Kini nga bag-ong manwal nagtutok sa yano apan importante nga mga baruganan nga gigamit sa Batid nga Magtutudlo. Ang tumong sa matag magtutudlo, sigun sa gisulti sa manwal, mao “ang pagtudlo sa lunsay nga doktrina sa ebanghelyo, pinaagi sa Espiritu, aron sa pagtabang sa mga anak sa Dios sa pagpalambo sa ilang hugot nga pagtuo diha sa Manluluwas ug mahimong mas sama Kaniya.”

Bisan og ang manwal gituyo alang niadtong dunay calling sa pagtudlo, ang tanan makakita nga mapuslanon kini sa pagkat-on unsaon sa pagtudlo sa pamaagi sa Manluluwas. Makabenipisyo ang mga ginikanan pinaagi sa paggamit sa mga baruganan nga naa niana

nga booklet kon magtudlo diha sa panimalay.

2. Pag-apil sa mga miting sa teacher council. Ang mga miting sa teacher council dili sama sa una nga teacher improvement nga mga kurso. Isip mga council, kini nga mga miting makahatag og mga oportunidad sa mga magtutudlo nga mahisgutan ug makat-unan gikan sa usag usa ang mga baruganan sa *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*. Kini nga mga miting, nga buhaton kausa sa usa ka bulan atol sa mga miting sa Dominggo, ipaila sa tibuok kalibutan sa tibuok tuig sa 2016.

3. Pagmakugihon nga tigkat-on sa ebanghelyo. Ang mga miyembro ug mga magtutudlo parehong giawhag nga magmakugihong mga tigkat-on sa ebanghelyo diha sa panimalay. Ang pagkat-on ug pagsunod sa ebanghelyo atol sa semana makaandam sa mga miyembro sa pag-apil sa mga leksyon sa Dominggo, nga maoy makamugna og mas makahuluganong mga kasinati-an sa pagkat-on alang sa tanan.

Isip mga anak sa atong Langitnong Amahan, tanan kita dunay potensyal nga mahimong sama Kaniya. Si bisan kinsa nga andam sa pagkat-on ug mosunod sa ebanghelyo mas mahisama sa atong langitnong mga ginikanan ug makabalik sa pagpuyo uban kanila. Ang pagsimba sa diha sa simbahan ug sa panimalay makatabang nga atong mapalig-on kana nga matang sa pagtuo nganha sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. ■

Pangitaa ang bag-ong manwal ug pagkat-on pa og dugang diha sa teaching.lds.org.

Dugang nga mga Edisyon sa mga Kasulatan Anaa na

Ang mga kasulatan bag-o lang nga anaa sa ubang mga pinulongan. Sa Portuguese, ang naimprinta na nga edisyon sa Biblia ug updated nga edisyon sa triple combination anaa na karon. Ang digital nga edisyon anaa na sukad niadtong Septyembre 2015 sa asescrituras.lds.org ug sa Gospel Library mobile app. Ang dugang nga impormasyon anaa na sa Portuguese diha sa bibliasagrada.lds.org.

Sa Spanish, ang updated nga mga edisyon sa sumbanang mga kasulatan anaa na sa online diha sa escrituras.lds.org ug sa Gospel Library mobile app. Ang naimprinta nga mga kopya maanaa na sugod sa katapusan sa Hunyo 2016.

Ang bag-ong triple combination sa Marshallese, Xhosa, ug Zulu ug ang Basahon ni Mormon sa pinulongang Chuukese giimprinta na karon ug anaa na pinaagi sa mga distribution center ug sa store.lds.org. Anaa na usab kini online ug sa Gospel Library mobile app.

Ang dugang nga 16 sa gihubad nga mga kasulatan, nga anaa kaniadto sa imprinta lamang, gimantala na sa LDS.org ug sa Gospel Library app: ang triple combination sa Afrikaans, Armenian, Bulgarian, Cambodian, Fante, Igbo, Latvian, Lithuanian, Shona, ug Swahili; ug ang Basahon ni Mormon sa Hindi, Hmong, Serbian, Tok Pisin, Twi, ug Yapese. ■

Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon

Sugod sa Mayo 2016 hangtud sa Oktubre 2016, ang mga leksyon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society sa ikaupat nga Dominggo sa bulan maggikan sa usa o mas daghang pakigpulong nga gipamulong sa Abril 2016 nga kinatibuk-ang komperensya. Sa Oktubre 2016, ang mga pakigpulong mahimong pilion gikan sa Abril o Oktubre nga kinatibuk-ang komperensya. Ang mga presidente sa stake ug district mopili unsa nga mga pakigpulong ang gamiton sa ilang mga dapit, o sila mahimong modelegar niini nga responsibilidad ngadto sa mga bishop ug mga presidente sa branch. ■

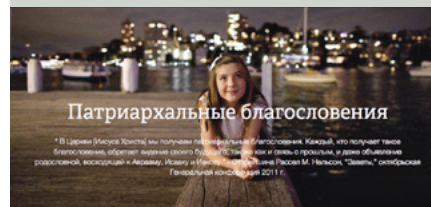
Ang mga pakigpulong anaa na sa daghang mga pinulongan sa conference.lds.org.

Patriyarkal nga mga Panalangin sa Online o Internet

Ang bag-ong mga tools makatabang sa mga miyembro aron mas masayon para nila ang pag-access sa mga patriyarkal nga panalangin. Ang mga miyembro mahimong mo-request og kopya sa ilang patriyarkal nga panalangin sa digital nga porma ug mo-request og kopya sa mga panalangin sa patay na nilang mga katigulangan (mada-wat pinaagi sa mail o email). Ang mga lider sa priesthood mahimong mosumiter og mga rekomendasyon alang sa mga panalangin sa online o internet, ug ang mga patriyarka maka-view sa mga rekomendasyon alang sa mga panalangin ug mosumiter sa digital text sa mga panalangin human mahatag ang mga panalangin.

Kini nga mga tools anaa na karon sa kapin sa 50 porsyento ka mga stake sa Simbahan, sa English, Spanish, ug Portuguese. Sa sunod tuig anaa na kini sa 14 ka pinulongan ug sa tanang stake. ■

Sa pagkat-on pa og dugang o sa pag-request og kopya sa imong patriyarkal nga panalangin, adto sa apps.lds.org/pbrequest.

Читайте свое патриархальное благословение повсюду и отправляйте запросы на получение копий патриархальных благословений своих умерших предков.

Скачайте

Kahupayan sa Refugee: “[Usa ko ka Estranghero]”

Uban sa pagtugot sa Unang Kapangulohan, ang kinatibukang mga kapangulohan sa Relief Society, Young Women, ug Primary nagdapit sa mga kababayan-an sa tanang edad sa pagserbisyo sa mga refugee diha sa ilang kasilinganan ug mga lokal nga komunidad pinaagi sa paningkamot sa paghupay nga gitawag og “Usa ko sa Estranghero” (tan-awa sa Levitico 19:34; Mateo 25:35).

“Dunay daghan kanato ang mapanalanginan pinaagi sa paghigalaay, paggiya, ug uban pang Kristohanong gugma ug pagserbisyo,” miingon si Sister Linda K. Burton, kinatibuk-ang presidente sa Relief Society. “Ang paghatag og ingon niini nga pagserbisyo usa ka mahinungdanong bahin sa ebanghelyo.

“Napahinumduman ako sa kasulatan nga nag-ingon nga dili angay

nga ‘kamo [maka]hikalimot sa pag-abiabi og mga dumuloong: kay pinaagi niini may nanagpakaamuma og mga manolunda sa wala lang nila hibalo!’ [Mga Hebreohanon 13:2],” miingon si Sister Burton. “Awhagon namo ang mga sister sa pagmainampunon sa pagpangitag mga oportunidad nga makaserbisyo ug pagkonsiderar sa pagpangitag mga paagi nga makasuporta sa kasaligan nga lokal nga komunidad ug sibik nga mga organisasyon. Makakita kamo og mapuslanong mga ideya diha sa IWasAStranger@lds.org, ug mahimo kamong mopagkigbahin og mga kasinatian pinaagi sa pagpadala og email ngadto sa IWasAStranger@lds.org.”

Sulat gikan sa Unang Kapangulohan mahitungod sa “Usa ko ka Estranghero” gipadala ngadto sa stake, ward, ug branch councils sa katapusan sa Marso. Ang mga

sumbanan alang sa mga lider giuban sa sulat. “Ang mga sister mahimong moapil niini nga paningkamot kon ang panahon ug mga kahimtang motugot,” ang sulat nagtambag, “nagsiguro nga walay usa nga ‘modagan nga labaw pa kay sa iyang kusog’ ug ang tanang ‘butang kinahanglan gayud nga mabuhat diha sa kahusay’ (Mosiah 4:27).” Sulat sa Unang Kapangulohan gipetsahan og Oktubre 27, 2015, nag-awhag usab sa tanang miyembro sa paghatag og Kristohanong pagserbisyo ngadto sa mga nanginahanglan.

Sulat gikan sa kinatibuk-ang mga presidente sa Relief Society, Young Women, ug Primary nga naghatag og dugang nga impormasyon mahitungod sa “Usa ko sa Estranghero” bag-o lang usab nga giapud-apod sa mga miting niana nga mga organisasyon. ■

150 ka Magamit nga mga Templo

Atol sa Dominggo sa buntag nga sesyon sa komperensya, gipahibalo ni Presidente Thomas S. Monson ang mga plano sa pagtukod og dugang nga upat ka mga templo: sa Belém, Brazil; Quito, Ecuador; Lima, Peru; ug Harare, Zimbabwe.

Sukad sa milabayng kinatibuk-ang komperensya, kini nga mga kaliho-kan nga naglakip sa mga templo ang nahitabo:

Pagpahunugod ug Gipahunugod Pag-usab

Uban sa pagpahunugod sa Provo City Center Temple sa Provo, Utah, USA, ang Simbahan karon duna nay 150 ka magamit nga mga templo sa tibuok kalibutan. Ang templo gipahunugod niadtong Marso 20, 2016, mga adlaw lang sa wala pa ang ika-180 nga anibersaryo sa Marso 27, 1836, nga pagpahunugod sa Kirtland Temple, ang unang templo sa Pagpahiuli.

Tulo pa ka laing mga templo ang gipahunugod o gipahunugod

pag-usab: ang Montreal Quebec Temple niadtong Nobyembre 2015, ang Tijuana Mexico Temple niadtong Disyembre 2015, ug ang Suva Fiji Temple niadtong Pebrero 2016.

Ang mga pagpahunugod gi-iskedyul usab alang sa Sapporo Japan Temple, Agosto 21, 2016; ang Philadelphia Pennsylvania Temple, Septyembre 18, 2016; ang Fort Collins Colorado Temple, Oktubre 16, 2016; ang Star Valley Wyoming Temple, Oktubre 30, 2016; ug ang Hartford Connecticut Temple, Nobyembre 20, 2016.

Ang giayo nga Freiberg Germany Temple ipahunugod pag-usab karong Septyembre 4, 2016.

Gipangtukod ug Gipang-ayo

Ang pagpangtukod nagpadayon sa Concepción Chile Temple, Paris France Temple, Rome Italy Temple, ug sa mosunod nga mga templo sa Estados Unidos: Cedar City Utah, Meridian Idaho, ug sa Tucson Arizona. Ang mga

petsa nga mahuman magsugod sa 2016 hangtud sa 2018. Ang kinatibuk-ang pagtukod gihunong para sa Fortaleza Brazil Temple. Ang Frankfurt Germany, Jordan River Utah, ug ang Idaho Falls Idaho nga mga temple gipang-ayo pa.

Mga Groundbreaking

Gipahigayon ang mga groundbreaking alang sa Lisbon Portugal Temple niadtong Disyembre 2015 ug sa Barranquilla Colombia Temple ug sa Kinshasha Democratic Republic of the Congo Temple niadtong Pebrero 2016. Ang groundbreaking sa Durban South Africa Temple gihimo niadtong Abril 9, 2016.

Pagplano ug Pagpangandam

Kini nga mga templo gipahibalo na apan padayon pa gihapon ang pagplano ug mga ang-ang sa pagpangandam: Abidjan Ivory Coast (Côte d'Ivoire), Arequipa Peru, Bangkok Thailand, Port-au-Prince Haiti, Rio de Janeiro Brazil, Urdaneta Philippines, ug Winnipeg Manitoba. ■

Alang sa dugang pa mahitungod sa mga templo adto sa temples.lds.org.

Ang mga Propeta ug mga Apostoles Nangalagad

I-sip “talagsaon nga mga saksi sa ngalan ni Kristo sa tibuok nga kalibutan” (D&P 107:23), ang mga propeta ug mga apostoles padayong nangalagad sa tibuok kalibutan. Sukad sa katapusang kinatibuk-ang komperensya, ang mga miyembro sa Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles dunay gidugang nga ubang mga assignment:

- Paggamit sa social media ug sa Face to Face nga mga kalihokan aron matabangan ang mga batanon ug mga young adult (tan-awa sa [lds.org/youth/activities](https://www.lds.org/youth/activities)).
- Pagpamulong sa anti-pornography ug family history nga mga komperensya.
- Pagpamulong sa mga unibersidad mahitungod sa pagkahimong “true millennials” ug sa pagpanalipud sa pagtuo ug moral nga mga hiyas.
- Pagpakighimamat sa mga miyembro sa Simbahan ug mga lider, mga opisyal sa gobyerno, ug mga lider sa relihiyon sa Argentina, Botswana, Chile, Democratic Republic of the Congo, Ecuador, Mozambique, Peru, the Philippines, Uruguay, Zambia, ug Zimbabwe. ■

Sa pagkat-on og dugang mahitungod sa pagpangalagad sa mga propeta ug mga apostoles, adto sa [prophets.lds.org](https://www.prophets.lds.org).

Ang Simbahan Naglambo sa Africa

Ang kalamboan sa Simbahan sa Africa nagpadayon nga mas taas kaayo sulod sa milabayng 30 ka tuig. Sa pagsugod sa tuig 2016, dunay 1,600 nga kongregasyon sa LDS sa Africa, nga may kapin sa tunga sa milyon ka mga miyembro sa Simbahan—nga 11 ka pilo ang gidaghanon sa nadugang nga ward ug mga branch ug 20 ka pilo ang gidaghanon sa nadugang nga mga miyembro karon kay sa niadtong 1985.

Niadtong 2015 ang Simbahan mihimo og 17 ka bag-ong mga stake sa tibuok Africa.

Gihatagan sa mga lider og pahinungod ang nahimong kalamboan, ngadto sa usa ka bahin sa ebanghelyo nga mao ang pag-focus sa pamilya. Si João Castenheira, stake president sa Maputo, Mozambique, miingon, “Ang mga miyembro nangita og simbahan nga maghatag kanila og kalipay, ug ang gipahiuli nga ebanghelyo maghatag og kalipay sa mga pamilya.”

“Gibati gyud nako nga panahon na kini sa Africa,” miingon si Elder Edward Dube sa Seventy, usa ka lumad nga taga Zimbabwe. “Ang impluwensya sa Ginoo anaa niini nga kontinente.” ■

Paghimo og Kaayuhan sa tibuok Kalibutan

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw padayong nagsunod sa ehemplo sa Manluluwas sa “pagpangadto-adto sa paghimo og kaayuhan” (Mga Buhat 10:38). Ania ang pipila ka mga ehemplo.

Sa Abu Dhabi, United Arab Emirates, ang mga miyembro sa Simbahan ug mga higala gikan sa siyam ka mga nasud sa Middle East—mga lumad sa unom ka kontinente—nagpundok alang sa usa ka komperensya ug sa lain-laing mga tinuohan para sa humanitarian nga proyekto. Nanghimo sila ug miapud-apod sa 8,500 ka mga kit para sa kalimpyo sa panglawas ug mga pinutos nga pagkaon.

Sa Uganda, duha ka dentista ug tulo ka oral nga hygienists, puro mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, migahin og usa ka semana sa pagpangpasta ug pagpangibut ug pagpanglimpyo og ngipon, pagtudlo og oral nga pag-atiman sa panglawas, ug pagtudlo sa lokal nga mga dentista ug sa mga estudyante

nga dentista sa pinakamaayong mga buhaton.

Sa Malaysia, ang mga miyembro sa Simbahan nag-focus sa pamilya atol sa selebrasyon sa Chinese New Year, usa ka kalihokan nga naglakip sa tradisyunal nga pagbisita sa mga lubnganan samtang gihinumduman, gipasidunggan, ug gitahud ang mga katigulangan.

Sa Thailand, ang mga miyembro nga nag-edad og 18 ngadto sa 35 nagpundok sa Bangkok alang sa kompetisyon sa pagpangluto ug usa ka pagserbisyo nga proyekto.

Sa Fiji, ang mga miyembro ug mga misyonaryo mihatag og mga makahupay nga paningkamot sa mga biktima sa Cyclone nga Winston. Ang mga lider sa Simbahan nakigtambayayong sa gobyerno ug dili gobyerno nga mga organisasyon sa paghatag og pagkaon, tubig, mga tolda, pinutos nga mga panglimpyo sa lawas, ug ubang emerhensya nga mga suplay. ■

Mga Kausaban sa Family History ug Serbisyo sa Templo

Ang bag-ong mga tools ug pamaagi makatabang sa mga indibidwal ug pamilya sa pagbuhat sa family history ug serbisyo sa templo:

- Ang mga miyembro mahimo nang maka-print og mga temple ordinance card diha sa ilang balay sa puti nga bond paper ug dad-on nila kini sa templo.
- Ang mga templo dunay usa ka family priority time o oras nga i-prayoridad ang pamilya sa pagpahigayon og mga ordinansa sa tibuok pamilya nga dili na maghulat pa og dugay.
- Ang bag-ong mga kinabig nga mopahigayon og mga proxy nga bunyag sa unang higayon mahimong mo-iskedyul og appointment aron maandam ang templo sa pagdawat ug pag-welcome nila.
- Ang bag-ong limited-use recommend mahimo na karong buhaton pinaagi sa online o internet ug mahimo rang i-print sa mga lider sa priesthood. Ang recommend ma-activate kon gi-print ug mahimong balido kon pirmahan na sa miyembro ug sa bishop. ■

Ang Presiding Bishopric

Bishop Dean M. Davies, Unang Magtatambag, Gérald Caussé, Presiding Bishop, ug si Bishop W. Christopher Waddell, Ikaduhang Magtatambag.

“Hinaut nga magpadayon ang atong kaisug sa pagsupak sa kadaghanan sa kalibutan. Hinaut nga pillion nato ang mas lisud nga sakto, kay sa mas sayon nga sayop,” miingon si Presidente Thomas S. Monson atol sa ika-186 nga Tinuig nga Kinatibukang Komperensya sa Simbahan. “Sa atong pagpamalandong sa mga desisyon nga atong himoon sa atong kinabuhi kada adlaw—bisan sa paghimo niini nga pagpili o niana nga pagpili—kon mopili kita ni Kristo, nakahimo kita og sakto nga pagpili.”